

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İZMİR VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**İZMİR İLİ 2023 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

HAZIRLAYAN:

**İZMİR ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED HİZMETLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE YÖNETİMİ VE DENETİMİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

İZMİR - 2024

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	2
A.1. HAVA KALİTESİ	2
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLLETİCİLER	8
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	10
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	11
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	14
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	55
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	57
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	60
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	61
B. SU VE SU KAYNAKLARI	62
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	62
B.1.1. Yüzeysel Sular	62
B.1.1.1. Akarsular	62
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	64
B.1.2. Yeraltı Suları	70
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	76
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	78
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	80
B.3.1. Noktasal kaynaklar	80
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	80
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	80
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	82
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	82
B.3.2.2. Diğer	83
B.4. DENİZLER	83
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu	83
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	85
B.4.3. Acil Müdahale Planları	86
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	86
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	87
B.4.6. Deniz Çöpleri	100
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	102
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	102
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	102
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	104
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	106
B.5.2. Sulama.....	107
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	107
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	107
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	108
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	108
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	108
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	108
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri.....	108
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	116
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	117

<i>B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı</i>	118
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	119
<i>B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar</i>	119
<i>B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi</i>	119
<i>B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar</i>	120
<i>B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği</i>	120
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	125
C. ATIK	127
C.1. BELEDİYE ATIKLARI.....	127
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	130
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	134
C.3.1. Eğitimler.....	135
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	135
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı.....	136
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	138
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	140
C.6. ATIK YAĞLAR.....	142
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	143
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	144
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	146
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	147
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	149
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	150
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	152
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	152
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	153
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	153
C.14. MADEN ATIKLARI	155
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	156
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	157
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	157
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	157
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	158
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	158
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	158
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	159
E.1. FLORA	159
E.2. FAUNA	224
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	238
E.3.1. Ormanlar.....	238
E.3.2. Milli Parklar.....	239
E.3.3. Tabiat Parkları.....	239
E.4. ÇAYIR VE MERA	240
E.5. SULAK ALANLAR.....	241
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	243
E.6.1. Tabiat Anıtları.....	243
E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	244

<i>E.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	245
<i>E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	245
<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	247
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	248
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	249
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	251
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	251
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	252
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	253
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	253
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	254
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	255
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	256
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	256
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	257
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	258
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	259
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	259
I. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	260

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri ...	5
Çizelge 2 – Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	6
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	6
Çizelge 4 – 2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	7
Çizelge 5– 2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	7
Çizelge 6 – 2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	10
Çizelge 7 – 2023 Yılında Hava Kirliliği Denetim Verileri	11
Çizelge 8 – 2023 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	15
Çizelge 9 – 2023 yılı İzmir İli, Seferihisar İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	17
Çizelge 10 – 2023 yılı İzmir İli, Aliağa İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	20
Çizelge 11 – 2023 yılı İzmir İli, Aliağa-Bozköy İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	23
Çizelge 12 – 2023 yılı İzmir İli, Bornova İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	25
Çizelge 13 – 2023 yılı İzmir İli, Çeşme İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	27
Çizelge 14 – 2023 yılı İzmir İli, Altındağ İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	30
Çizelge 15 – 2023 yılı İzmir İli, Gaziemir İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	31
Çizelge 16– 2023 yılı İzmir İli, Karabağlar İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	34
Çizelge 17 – 2023 yılı İzmir İli, Karaburun İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	36
Çizelge 18 – 2023 yılı İzmir İli, Karşıyaka İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	38
Çizelge 19 – 2023 yılı İzmir İli, Konak İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	40
Çizelge 20 – 2023 yılı İzmir İli, Konak İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	43
Çizelge 21 – 2023 yılı İzmir İli, Ödemiş İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	46
Çizelge 22 – 2023 yılı İzmir İli, Torbalı İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	49
Çizelge 23 – 2023 yılı İzmir İli, Yenifoça İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	52
Çizelge 24 – 2023 yılı İzmir İli, Kemalpaşa İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	55
Çizelge 25 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri	56
Çizelge 26- 2023 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	60
Çizelge 27– Tamamlanan Bisiklet Yolları	60

Çizelge 28– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	61
Çizelge 29– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak.....	61
Çizelge 30 – İzmir İli Akarsuları.....	62
Çizelge 31- İzmir İli Barajlar, Doğal Göller, Göletler ve DSİ Göletler	66
Çizelge 32 – Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	68
Çizelge 33 – Yeraltı suyu potansiyeli.....	71
Çizelge 34 – İzmir İli 2023 Yılı Sektörel Bazdaki Yeraltı Suyu Kullanımı.....	72
Çizelge 35 - Yeraltı suyu DSİ kotası.....	72
Çizelge 36 – İzmir İli, Kuzey Bölgesi (Menemen/Çavuşköy) Yeraltı Suyu Kuyuları.....	73
Çizelge 37 – İzmir İli, Kuzey Bölgesi (Menemen/Acil) Yeraltı Suyu Kuyuları	74
Çizelge 38– İzmir İli, Merkez Bölgesi Yeraltı Suyu Kuyuları.....	75
Çizelge 39 – 2023 yılında 11 ilçede kullanma suyu olarak kuyulardan çekilen su miktarları	76
Çizelge 40 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	78
Çizelge 41 – İzmir İli 2023 Yılı Su Kaynağı Analizi	81
Çizelge 42 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi	83
Çizelge 43 - Numune Noktaları.....	85
Çizelge 44 – 2023 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı.....	86
Çizelge 45 – İzmir İli Balık Çiftlikleri	87
Çizelge 46 – İzmir İli Su Ürünleri Üretim Miktarları ve Üretim Değerleri	100
Çizelge 47 - İzmir İlinde 2023 Yılında Toplanan Deniz Çöpü Cinsi ve Miktarları	101
Çizelge 48 - İzmir İli İçme Suyu Arıtma Tesisleri.....	102
Çizelge 49 – İzmir İlindeki Baraj ve Göletler	103
Çizelge 50 – Su Kullanımı	103
Çizelge 51 - İzmir İli Arsenik Arıtma Tesisleri.....	104
Çizelge 52 - İzmir İli 2023 Yılı Mevcut Paket İçme Suyu Arıtma Tesisleri.....	105
Çizelge 53 - İzmir Metropol ilçelerine içme suyu temin eden kaynakların adı, mevcut durumu ve potansiyeli	107
Çizelge 54 – İzmir İli 2023 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	109
Çizelge 55 –İzmir İli 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	110
Çizelge 56 –2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	116
Çizelge 57 – 2023 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	117
Çizelge 58 – 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu.....	119
Çizelge 59 – yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	124
Çizelge 60 - yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	125
Çizelge 61 - yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	125
Çizelge 62 – 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	129

Çizelge 63 –2023 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	133
Çizelge 64 – 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	136
Çizelge 65 –2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı	136
Çizelge 66 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı.....	137
Çizelge 67 – 2023 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	138
Çizelge 68 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	139
Çizelge 69 – 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	139
Çizelge 70 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	139
Çizelge 71 – 2021* yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*	141
Çizelge 72 –2021 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	143
Çizelge 73 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)	144
Çizelge 74 – 2021 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	145
Çizelge 75 –2023 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	147
Çizelge 76 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	147
Çizelge 77 – 2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	149
Çizelge 78 –İzmir İlinde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet).....	150
Çizelge 79– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet).....	150
Çizelge 80 –2021 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri.....	152
Çizelge 81 – 2022 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	152
Çizelge 82- 2023 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	153
Çizelge 83 –2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı.....	155
Çizelge 84 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	155
Çizelge 85 – 2023 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	155
Çizelge 86 – 2023 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*	156
Çizelge 87 – 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	157
Çizelge 88 – 2023 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	157
Çizelge 89 – 2023 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	158
Çizelge 90 – İzmir İli Flora Listesi	163
Çizelge 91 – İzmir İli Memeli Listesi	224
Çizelge 92 – İzmir İli Kuş Listesi	226
Çizelge 93– İzmir İli İç Su Balıkları Listesi.....	234
Çizelge 94 – İzmir İli Sürüngen Listesi.....	236
Çizelge 95 – İzmir İli Çift Yaşarlar Listesi	237
Çizelge 96 – İzmir İli 2023 yılı sonu Orman Durumu	239
Çizelge 97 – 2023 Yılı İzmir İli Mera Tespit, Tahdit Ve Tahsis Alanları	241
Çizelge 98 – İzmir İli Sulak Alanları	241
Çizelge 99 – İzmir İli Tabiat Anıtları Listesi	244
Çizelge 100 – İzmir İli Toprak Potansiyeli ve Kullanımı	249
Çizelge 101 – İzmir İli Arazi Kullanımı.....	249
Çizelge 102 – Arazi kullanım sınıflandırması.....	250
Çizelge 103 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	253

Çizelge 104 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	254
Çizelge 105 – 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	254
Çizelge 106–2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	254
Çizelge 107 - 2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	256
Çizelge 108 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	257
Çizelge 109 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	258

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1 – 2023 yılında İzmir İli, Seferihisar istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik 2 – 2023 yılında İzmir ili, Seferihisar istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik 3– 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği .	17
Grafik 4 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği ...	18
Grafik 5 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 6 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği...	19
Grafik 7– 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	19
Grafik 8 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 9 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 10 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 11– 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik 12 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik 13 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği	23
Grafik 14 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	24
Grafik 15 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	24
Grafik 16– 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	25
Grafik 17 – 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	26
Grafik 18 – 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği ...	26
Grafik 19 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	27
Grafik 20 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	28
Grafik 21 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	28
Grafik 22 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	29
Grafik 23 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	29
Grafik 24 – 2023 yılında İzmir İli, Gaziemir istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	30
Grafik 25 – 2023 yılında İzmir İli, Gaziemir istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	31
Grafik 26 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	32

Grafik 27 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	32
Grafik 28 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	33
Grafik 29 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	33
Grafik 30 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	34
Grafik 31 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	35
Grafik 32 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	35
Grafik 33 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	36
Grafik 34 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği	37
Grafik 35 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	37
Grafik 36 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	38
Grafik 37 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği	39
Grafik 38 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği ..	39
Grafik 39 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği.	40
Grafik 40 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	41
Grafik 41 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	41
Grafik 42 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	42
Grafik 43 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	42
Grafik 44 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	43
Grafik 45 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	44
Grafik 46 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	44
Grafik 47 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	45
Grafik 48 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	45
Grafik 49 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği..	46
Grafik 50 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	47
Grafik 51 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	47
Grafik 52 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği.	48
Grafik 53 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	48
Grafik 54 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği ..	49

Grafik 55 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	50
Grafik 56 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	50
Grafik 57 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	51
Grafik 58 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	51
Grafik 59 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	52
Grafik 60 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	53
Grafik 61 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	53
Grafik 62 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	54
Grafik 63 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	54
Grafik 64 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	56
Grafik 65 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	58
Grafik 66 - İzmir Hedef Senaryosu, 2030	59
Grafik 67 – Sektörlere göre uyum eylemleri (sayılar adedi göstermektedir.)	59
Grafik 68 – Küçük Menderes Havzası Su Seviye Değişimleri	76
Grafik 69 – Gediz (Aşağı) Havzası Su Seviye Değişimleri	77
Grafik 70 – Bakırçay Havzası (Kuzey Ege Havzası) Su Seviye Değişimleri	77
Grafik 71- İzmir Körfezi 2002-2023 Yılları Arasında Toplanan Yıllık Çöp Miktarları (ton/yıl)	84
Grafik 72 – İzmir İlinde yıllar itibariyle mavi bayrak almış plaj, marina ve yatların sayısı	86
Grafik 73 – 2023 yılı Su Üretimi Yeraltı ve Yerüstü Kaynakları Dağılımı	102
Grafik 74 – 2023 yılı İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	104
Grafik 75 – 2023 yılı İzmir İli Arıtma Çamurlarının Bertarafı	120
Grafik 76 – 2023 yılı itibariyle Belediye atıkları karakterizasyon çalışması sonuçları	127
Grafik 77 - Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	135
Grafik 78 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	135
Grafik 79 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı	138
Grafik 80 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	139
Grafik 81 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	140
Grafik 82 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	141
Grafik 83 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları	143
Grafik 84 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	147
Grafik 85 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	148
Grafik 86 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	149
Grafik 87 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi	151
Grafik 88 –2023 yılı kül atıklarının yönetimi	153
Grafik 89 – 2023 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	155

Grafik 90 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması.....	250
Grafik 91 – Arazi kullanım alan yüzdeleri.....	251
Grafik 92 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	253
Grafik 93–2023 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	254
Grafik 94 –2023 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	255
Grafik 95 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	256
Grafik 96 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	257
Grafik 97 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	258
Grafik 98 - 2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	259

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)	3
Harita 2 - NEFES Yazılımı İstanbul İli Kağıthane İlçesi Görseli	4
Harita 3 - İzmir ilinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonlarının yerleri	14
Harita 4 – İzmir İli Mevcut Baraj ve Göletlerin Harita Üzerindeki Görünümü	67
Harita 5 – İzmir İli Doğal Sit Alanları (https://says.csb.gov.tr/citizen , 2024).....	247
Harita 6 - İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı.....	252

GİRİŞ

Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir Ege kıyı bölgesinin tipik bir örneği gibidir. Kuzeyde Madra Dağları, güneyde Kuşadası Körfezi, batıda Çeşme Yarımadası'nın Tekne Burnu, doğuda ise Aydın, Manisa il sınırları ile çevrilmiş İzmir, batıda kendi adıyla anılan körfezle kucaklaşır. İzmir ili içinde Ege Bölgesi'nin önemli akarsularından olan Gediz Nehri'nin aşağı çığı ile Küçük Menderes Nehri bulunur. Girintili ve çıkıntılı kıyı bandı doğal olarak sayısız güzellikte koy ve plajların oluşumu ile sonuçlanır. Gümüldür, Özdere, Foça, Karaburun, Çeşme sahil ve plajları İzmir için büyük bir turistik önem taşımaktadır. Öte yandan aynı doğal yapı, birçok balıkçı barınağının veya yat yanaşma yerlerinin oluşmasına neden olmuştur. Bu özellikleriyle İzmir doğal bir turizm ve liman kentidir. Akdeniz iklim bölgesinde yetişen geniş, sert ve iğne yapraklı, sürekli yeşil kalan, kuraklığa dayanıklı ağaç ve çalılar, yaygın doğal bitki örtüsünü oluşturur.

Türkiye'nin üçüncü büyük metropolü ve önemli bir fuar merkezi olan İzmir İlinin batısında denizi, plajları ve termal merkezleriyle Çeşme Yarımadası uzanır. İzmir, yatlar ve gemilerle çevrilmiş uzun ve dar bir körfezin başında yer almaktadır. İzmir Limanı, Mersin Limanı'ndan sonra Türkiye'nin en büyük limanıdır. İlimiz, Ülkemizin tek gemi söküm bölgesine ev sahipliği de yapmaktadır. Canlı ve kozmopolit bir şehir olan İzmir, uluslararası sanat festivalleri ve İzmir Enternasyonal Fuarı ile de önemli bir yer tutar.

İklim olarak İzmir'de yazlar sıcak ve kurak; kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Dağların denize dik uzanması ve ovaların İç Batı Anadolu eşiğine kadar sokulması, denizel etkilerin iç kesimlere kadar yayılmasına olanak vermektedir. Ancak, İl bütününde yükseklik, batı ve kıyından uzaklık gibi fiziksel coğrafya farklılıkları, yağış, sıcaklık ve güneş açısından önemli sayılabilecek iklim farklılıklarına da yol açmaktadır. Temmuz-Ağustos ayları en sıcak ve ocak-şubat en soğuk aylardır. Kar yağışı yok denecek kadar azdır. Sıcak yaz aylarında "imbat" ismi verilen rüzgâr serinlik getirir. Kara ve denizin gece-gündüz arasındaki ısınma ve soğuma farkından meydana gelen bu rüzgâr sadece ilimize aittir.

Akdeniz iklim bölgesinde yetişen geniş, sert ve iğne yapraklı, sürekli yeşil kalan, kuraklığa dayanıklı ağaç ve çalılar, yaygın doğal bitki örtüsünü oluşturur. Bitki örtüsünde kızılçam, fıstık çamı, karaçam, servi, maki ve zeytin ağaçlarına bol rastlanır. Kozak Yaylası, Türkiye'nin en büyük çam fıstığı üretim yerlerinden biridir.

İzmir İli kuzeyde Madra Dağları ve Balıkesir İl sınırı, güneyde Kuşadası Körfezi ve Aydın İl sınırı, batıda Çeşme Yarımadası ve kendi adı ile anılan İzmir Körfezi, doğusunda da Manisa İl sınırı ile çevrilmiş bir coğrafyaya sahiptir. İzmir ili içinde Ege Bölgesi'nin önemli akarsularından olan Gediz'in aşağı çığı ile Küçük Menderes ve Bakırçay akış gösterir. Küçük Menderes, İzmir İli sınırlarında doğan ve denize dökülen bir nehir olup havzasının tamamı İlimiz sınırları içinde yer almaktadır.

Kentin nüfusu 1970-1985 arasında çok artmıştır. 1945'e kadar İzmir Türkiye'nin ikinci büyük şehri olma özelliğini korumuş olup, TÜİK 2023 yılı verilerine göre 4.479.525 kişi sayısıyla Türkiye'nin nüfus açısından en büyük üçüncü ilidir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan” Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirlenici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

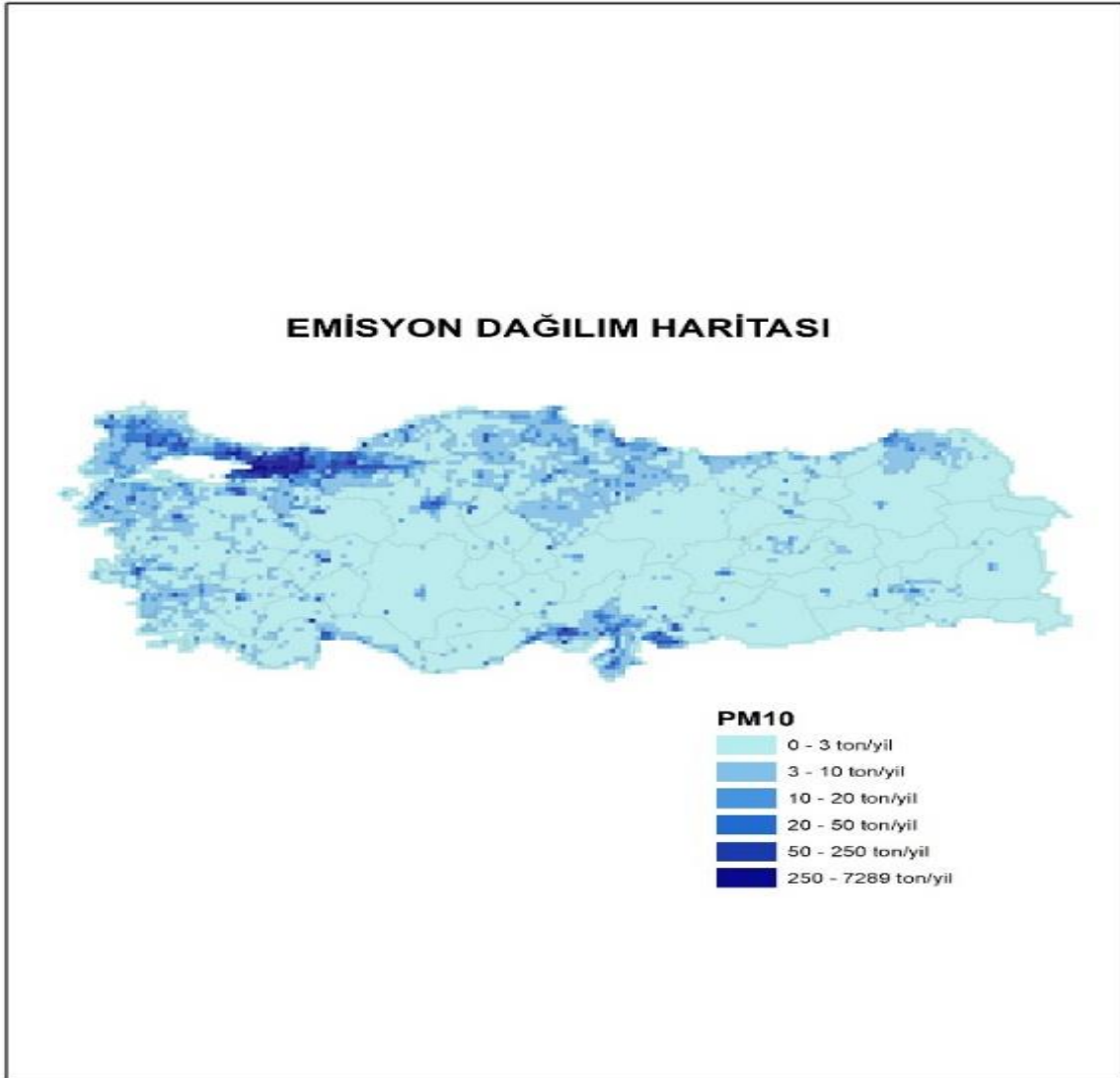
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 2 - NEFES Yazılımı İstanbul İli Kağıthane İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri halihazırda 59 ilimiz için ortaya konulmaktadır. Şehirlerimizde politikalar için uygulama sürecinin bu yöntemle etkinleştirilmesi planlanmış olup, kalan 22 il için çalışmalar sürdürülmektedir.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmaların 81 ilimizde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	Saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	Yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	Saatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge” de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	Yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	Yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	Yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	Yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	Yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	Maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 – Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
<i>Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..</i>	<i>..hava kalitesi koşulları..</i>	<i>..bu renkler ile sembolize edilir..</i>	<i>..ve renkler bu anlama gelir.</i>
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 – 2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(sim.csb.gov.tr, 2024)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme		
Atık Yakma	1	1
Cam		
Çimento	2	4
Enerji	4	15
Gıda	2	2
Gübre		
Kağıt	1	1
Kimya	1	6
Kireç	3	5
Lastik		
Maden	1	1
Metalurji	5	8
Otomotiv		
Rafineri	2	16
Şeker		
Tekstil		
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	22	59

Çizelge 5– 2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

HAVA KİRLİLİĞİ EKİBİ DENETİM VERİLERİ (2023)							
ŞİKAYET DENETİMLERİ		RUTİN DENETİMLER		KÖMÜR NUMUNE ALIM		İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı TARAFINDAN DENETLENEN KATI YAKIT MERKEZİ SİSTEMLİ APARTMAN SAYISI	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı TARAFINDAN DENETLENEN KÖMÜR SATIŞ YERİ SAYISI
KONUT	İŞ YERİ	KONUT	KÖMÜR DEPOSU	İTHAL	YERLİ	163 (YILDA EN AZ 3 KEZ DENETLENMEKTEDİR.)	305 (YILDA EN AZ 3 KEZ DENETLENMEKTEDİR.)
74	47	705	563	4	24		
DENETLENEN ÜRÜN MİKTARI		İTHAL (kömür satış ve kullanım)		5790 Ton/Yıl			
		YERLİ (kömür satış ve kullanım)		7350 Ton/Yıl			

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topografik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları vb.) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm' nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm' ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO' in global arka plan konsantrasyonu 0,06 ve 0,17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO' in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO' e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu + Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NOX (Azot oksitler) ve VOC' dir. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NOX, metan, CO ve VOC' ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

İlimizde Bakanlığımız tarafından verilen yetki doğrultusunda ısınma kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması için merkezi sistem kömür kaloriferli apartmanlar yıl boyunca İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca denetlenmektedir. Kaloriferlerin eğitimli kişilerce yakılmasının, binalarda baca ve kazan bakım ve temizliklerinin belediyemizce yetkilendirilmiş kişi veya tüzel kişilere yaptırılmasının sağlanması gibi rutin ve şikâyet kaynaklı denetimler yapılmaktadır.

İlimizde ısınma amaçlı olarak kullanıma sunulan kömür satış yerlerinde "Satış İzin Belgeleri" kontrol edilerek, bu kömürlerden numuneler alınmakta; İl Mahalli Çevre Kurulunca alınan kararlarda belirtilen standartlara göre değerlendirilmektedir.

Sanayi tesisleri, maden ocakları vb. hava kirliliğine sebebiyet verebilecek tüm tesisler İl Müdürlüğümüz tarafından gerek şikâyete istinaden gerekse ani denetimlerimizle sektörel ve bölgesel denetim planlamaları ile sürekli takibimiz altında bulunmaktadır. Bununla birlikte aşağıda yer alan temiz hava eylem planına göre gerekli tedbirler alınmaktadır.

Çizelge 6 – 2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(İzmir Gaz, 2024)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi				Elektrik Üretimi Amaçlı Kullanım	2.336.966.218		
				Elektrik Üretimi Amacı Dışındaki Kullanım	729.661.673		
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut				672.165.617			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde Bakanlığımız tarafından verilen yetki doğrultusunda ısınma kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması için merkezi sistem kömür kaloriferli apartmanlar yıl boyunca İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca denetlenmektedir. Kaloriferlerin eğitimli kişilerce yakılmasının, binalarda baca ve kazan bakım ve temizliklerinin belediyemizce yetkilendirilmiş kişi veya tüzel kişilere yaptırılmasının sağlanması gibi rutin ve şikâyet kaynaklı denetimler yapılmaktadır.

Çizelge 7 – 2023 Yılında Hava Kirliliği Denetim Verileri
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2023)

Hava Kirliliği Ekibi Denetim Verileri (2023)							
Şikâyet Denetimleri		Rutin Denetimler		Kömür Numune Alım		İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Denetlenen Katı Yakıt Merkezi Sistemli Apartman Sayısı	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Denetlenen Kömür Satış Yeri Sayısı
Konut	İş Yeri	Konut	Kömür Deposu	İthal	Yerli		
74	47	705	563	4	24		
Denetlenen Ürün Miktarı		İthal (Kömür Satış ve Kullanım)		5790 ton/yıl		163 (yılda en az 3 kez denetlenmektedir.)	305 (yılda en az 3 kez denetlenmektedir.)
		Yerli (Kömür Satış ve Kullanım)		7350 ton/yıl			

İlimizde ısınma amaçlı olarak kullanıma sunulan kömür satış yerlerinde “Satış İzin Belgeleri” kontrol edilerek, bu kömürlerden numuneler alınmakta; İl Mahalli Çevre Kurulunca alınan kararlarda belirtilen standartlara göre değerlendirilmektedir.

Sanayi tesisleri, maden ocakları vb. hava kirliliğine sebebiyet verebilecek tüm tesisler İl Müdürlüğümüz tarafından gerek şikâyete istinaden gerekse ani denetimlerimizle sektörel ve bölgesel denetim planlamaları ile sürekli takibimiz altında bulunmaktadır. Bununla birlikte aşağıda yer alan temiz hava eylem planına göre gerekli tedbirler alınmaktadır.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Mevcut Durum:

İzmir İli için hazırlanan Temiz Eylem Planı 17.03.2020 tarih E.24749 sayılı MÇK kararı ile onaylanmıştır.

Bu Temiz Hava Eylem Planında kısa, orta ve uzun vadede alınacak önlemler, uygulama takvimi ve uygulayacak kurum/kuruluşlar belirlenmiştir.

Hazırlanan eylem planına göre uygulanacak projeler ve alınacak tedbirler şu şekildedir;

Kirliliği Azaltmak İçin Uygulanacak Projeler Veya Önlemlerin Detayları

Isınma Kaynaklı Kirliliğin Önlenmesi İçin;

UYGULANACAK PROJELER	SORUMLU MERCİ	UYGULAMA TAKVİMİ
Konutlarda ısı yalıtımının yapılması	İzmir Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	2020-2024
Konutlarda, kamu kurum/kuruluşlarına ait binalarda doğalgaz kullanımının teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmirgaz A.Ş.	2020-2024
Güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve jeotermal kaynakların kullanımı gibi yenilebilir enerji kaynaklarının kullanım oranlarının artırılması (Yaz sezonu boyunca sıcak su temini amacıyla kalorifer kazanlarının yakılmamasına güneş, jeotermal vb. sistemlerinin kullanımının teşvik edilmesi)	Komisyon Üyeleri	2020-2024
Karbonmonoksit zehirlenmelerinin de önlenmesi amacıyla Lodoslu havalar ve İnversiyon günleri öncesinde halkı bilinçlendirmek amacıyla gerekli uyarıların yapılması	Meteoroloji 2.Bölge Müdürlüğü	2020-2024
Resmî kurumlar ve okullar da dahil tüm katı yakıt kullanıcılarının kazan bakımı ve baca temizliği yaptırılması	İzmir Büyükşehir Belediyesi Kurum/kuruluşlar	2020-2024
Her iki yılda bir ateşçi belgesi bulunan kişilere eğitim düzenlenmesi	İzmir Büyükşehir Belediyesi İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2020-2024
Özellikle sosyoekonomik durumu düşük olan ve katı yakıt kullanan kesimlerde uygun yakıt kullanımı ve doğru yakma tekniklerine ilişkin eğitimler düzenlenmesi	İzmir Büyükşehir Belediyesi	2020-2024
Kentsel dönüşüm çalışmalarının hızlandırılması	İzmir Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	2020-2024
Üniversiteler tarafından yapılan çalışma ve önerilerin gerekli önlemlerin aldirılabilmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirilmesi	Üniversiteler	2020-2024
Yapılan çalışmalara ilişkin her 6 ayda bir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne rapor sunulması	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Komisyon Üyeleri	2020-2024
İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ısınma kaynaklı denetimlerin sıklaştırılması	İzmir Büyükşehir Belediyesi	2020-2024

Sanayi Kaynaklı Kirliliğin Önlenmesi İçin;

UYGULANACAK PROJELER	SORUMLU MERCİ	UYGULAMA TAKVİMİ
<i>Sanayide doğalgaz kullanımının teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması</i>	<i>İzmirgaz A.Ş. Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Sanayi kuruluşlarının yakıt kalite ve kullanımları ile ilgili eğitime tabi tutulmaları</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Sanayide, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve jeotermal kaynakların kullanımı gibi yenilebilir enerji kaynaklarının kullanım oranlarının artırılması</i>	<i>Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Üniversiteler tarafından yapılan çalışma ve önerilerin gerekli önlemlerin aldırılabilmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirilmesi</i>	<i>Üniversiteler</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Envanter veri sistemi oluşturulması, bir ekip kurularak verilerin sürekli güncel tutulması ve takibi</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Kurulacak sanayi tesislerinde emisyon kontrolü mevcut en iyi tekniklerin kullanılmasının sağlanması ve gerekli denetimlerin yapılması</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından denetimlerin sıklaştırılması</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü</i>	<i>2020-2024</i>

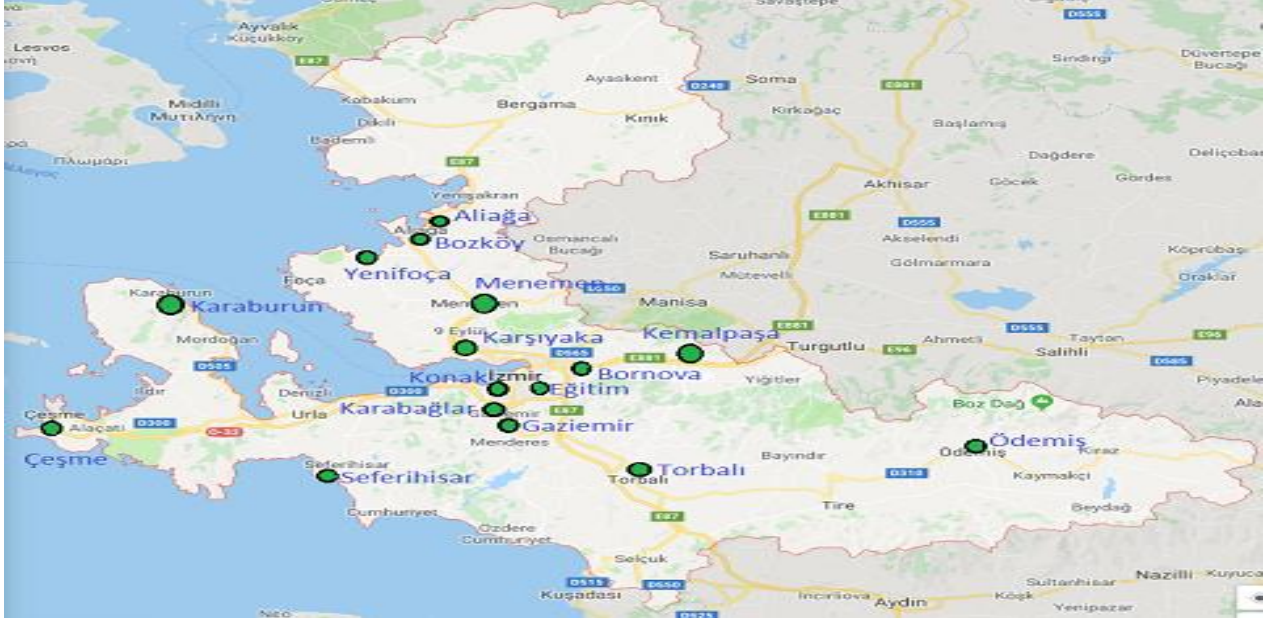
Trafik Kaynaklı Kirliliğin Önlenmesi İçin;

UYGULANACAK PROJELER	SORUMLU MERCİ	UYGULAMA TAKVİMİ
<i>Toplu taşımanın yaygınlaştırılması, raylı sistem ve metro hatlarının yaygınlaştırılması, deniz ulaşımına önem verilmesi ve yaygınlaştırılması, vatandaşların toplu taşıma kullanmaya teşvik edilmesi</i>	<i>İzmir Büyükşehir Belediyesi</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Karayollarında sinyalizasyon ve kavşak düzenlemelerinin yapılması</i>	<i>İzmir Büyükşehir Belediyesi</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Araçların egzoz emisyon ve muayenelerinin düzenli olarak yaptırılabilmesi için denetimlerin sıklaştırılması</i>	<i>İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Üniversiteler tarafından yapılan çalışma ve önerilerin gerekli önlemlerin aldırılabilmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirilmesi</i>	<i>Üniversiteler</i>	<i>2020-2024</i>
<i>Envanter veri sistemi oluşturulması, bir ekip kurularak verilerin sürekli güncel tutulması ve takibi</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Komisyon Üyeleri</i>	<i>2020-2024</i>

Uzun Vadede Araştırılan Veya Planlanan Projeler Veya Önlemlerin Detayları

UYGULANACAK PROJELER	SORUMLU MERCİ
<i>Çevre bilincinin geliştirilmesi için kamu spotunun oluşturulması ve alınan ve alınacak önlemlerin kamu spotları sayesinde vatandaşlara aktarılması</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü</i>
<i>Çocuklardaki çevre bilincinin geliştirilmesi için okullarda konferans, seminer düzenlenmesi</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü</i>
<i>Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki tesislerde emisyon azaltılması ile ilgili en iyi teknik ve teknolojilerin kullanımının sağlanması</i>	<i>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü</i>

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita 3 - İzmir ilinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonlarının yerleri

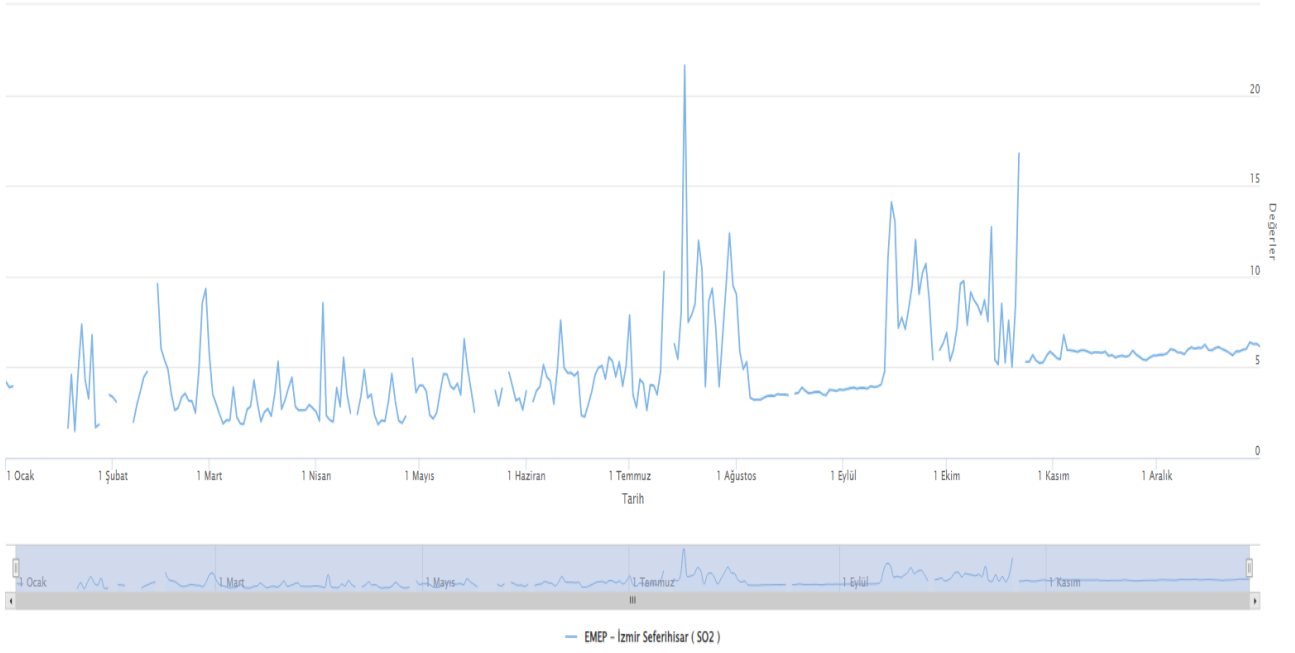
(sim.csb.gov.tr, 2024)

İlimizde hava kalitesinin izlenmesi İzmir Büyükşehir Belediyesinin mevcut 7 sabit ölçüm istasyonu ve Bakanlığımıza ait 16 sabit ölçüm istasyonu ile yürütülmektedir. Bu istasyonlar sırasıyla Güzelyalı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Alsancak İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Şirinyer İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Bornova İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Bayraklı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Karşıyaka İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çiğli İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Gaziemir, Seferihisar, Çeşme, Aliağa, Yenifoça, Karaburun, Torbalı, Ödemiş, Kemalpaşa, Karabağlar, Menemen, Aliağa-Bozköy, Konak, Karşıyaka, Eğitim İstasyonu ve Bornova istasyonlarıdır. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarının yerleri haritada gösterilmektedir.

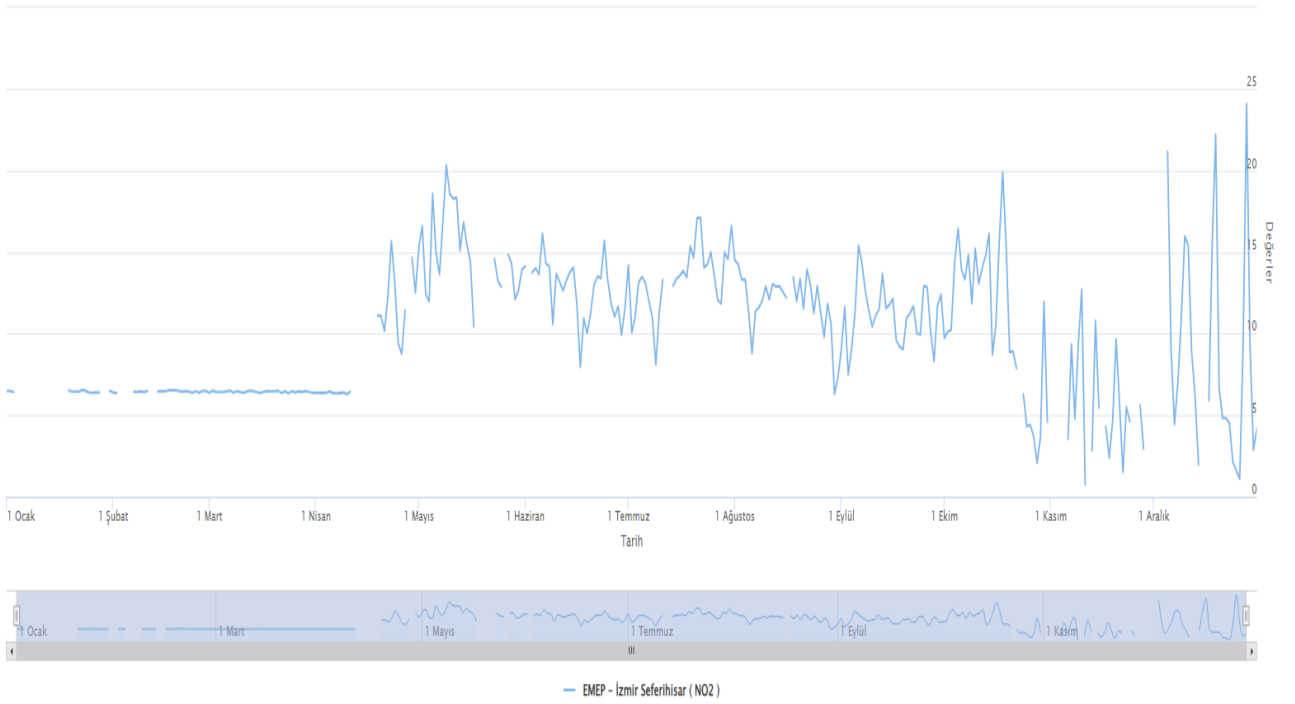
İlimizdeki hava kalitesi ölçümü yapan istasyonların ölçüm parametrelerini gösteren tablo Çizelge 8'de verilmiştir.

Çizelge 8 – 2023 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(sim.csb.gov.tr, 2024)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLLETİCİLERİ						
		NO2	SO2	NOX	CO	O3	PM2.5	PM10
Güzelyalı İBB	38.39583 K, 27.08278 D	X	X	X	X	-	-	X
Şirinyer İBB	38.3825 K, 27.1483 D	-	X	-	-	-	-	X
Alsancak İBB	38.4322 K, 27.1444 D	-	X	-	-	-	X	X
Bornova İBB	38.469167 K, 27.221389 D	-	X	-	X	-	-	X
Bayraklı İBB	38.4622 K, 27.1667 D	-	X	-	-	-	-	X
Karşıyaka İBB	38.454167 K, 27.109722 D	-	X	-	-	-	-	X
Çiğli İBB	38.4980 K, 27.6677 D	-	X	-	-	-	X	X
Gaziemir	38.31431 K, 27.13403 D	-	X	-	-	-	-	X
Seferihisar	38.2304 K, 26.8329 D	X	X	X	-	X	-	-
Torbali	38.14548 K, 27.36276 D	X	X	X	X	X	-	X
Ödemiş	38.229481 K, 27.974401 D	X	X	X	X	X	-	X
Kemalpaşa	38.4203 K, 27.4612 D	X	X	X	X	X	X	X
Karabağlar	38.38233 K, 27.10173 D	X	X	X	X	X	-	X
Çeşme	38.27904 K, 26.2341 D	X	-	X	-	X	-	X
Aliağa	38.794827 K, 26.964669 D	X	X	X	X	X	X	X
Yenifoça	38.7444 K, 26.8316 D	X	-	X	X	X	X	X
Karaburun	38.58492 K, 26.56373 D	X	-	X	-	X	-	X
Konak	38.400618 K, 27.150843 D	X	-	X	X	-	X	-
Eğitim İstasyonu	38.422 K, 27.19986 D	X	X	X	X	X	-	X
Bornova	38.4542 K, 27.23107 D	X	-	X	-	X	X	-
Karşıyaka	38.455845 K, 27.109213 D	X	-	X	X	-	X	X
Menemen	38.610199 K, 27.077589 D	X	X	X	X	X	-	X
Aliağa Bozköy	38.79476 K, 26.96373 D	X	X	X	X	X	-	X

Grafik 1 – 2023 yılında İzmir İli, Seferihisar istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

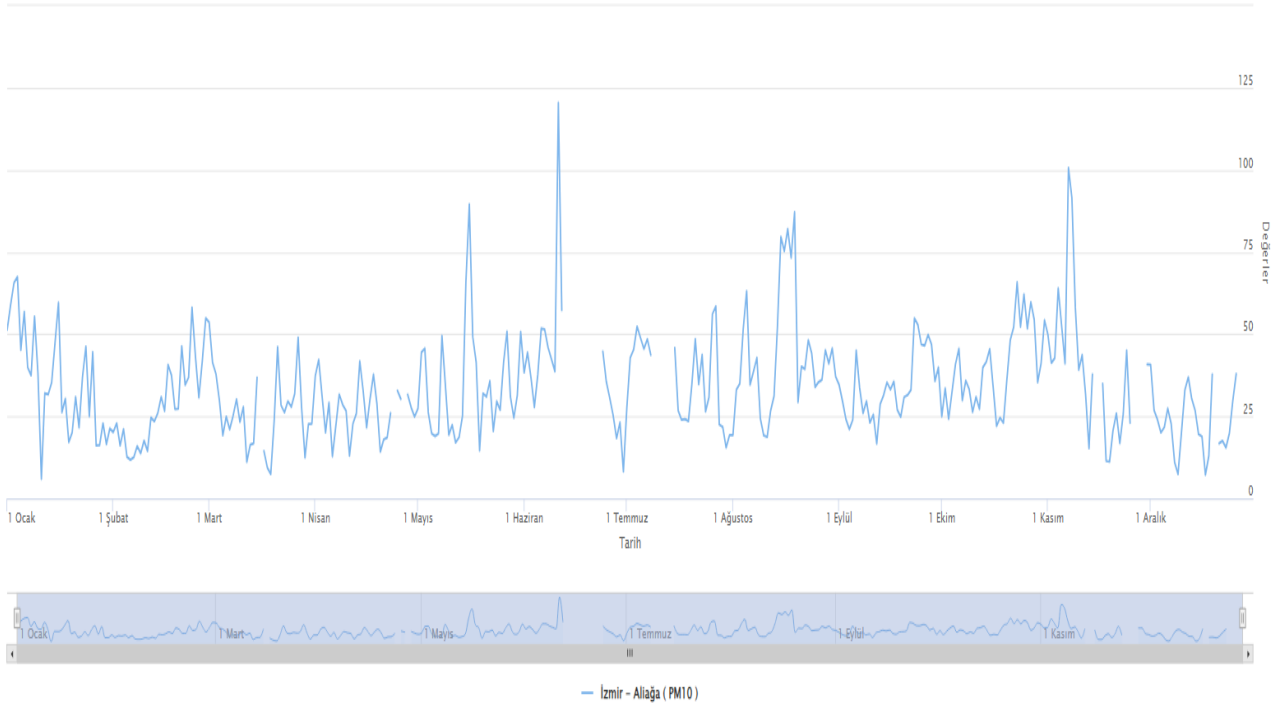

Grafik 2 – 2023 yılında İzmir ili, Seferihisar istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

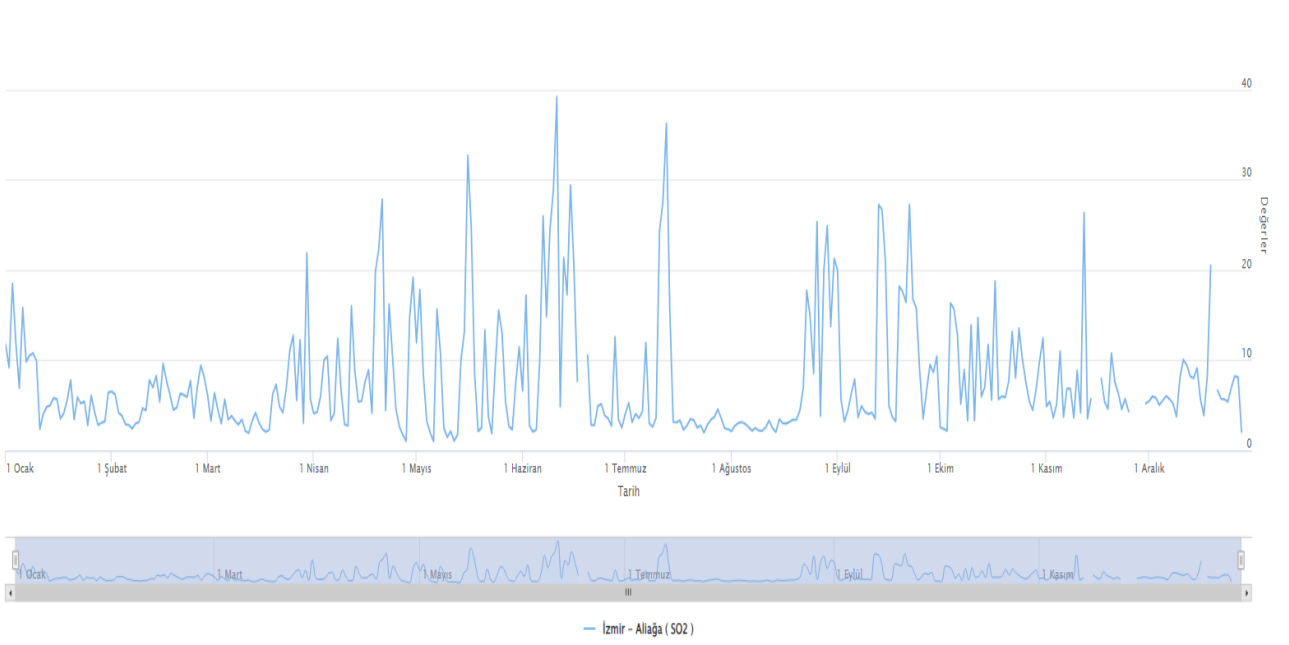
Çizelge 9 – 2023 yılı İzmir İli, Seferihisar İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

SEFERİHİSAR	SO ₂	AGS	NO ₂	O ₃
Ocak	3,81	-	6,46	47,99
Şubat	4,43	-	6,46	53,08
Mart	2,98	-	6,44	50,33
Nisan	3,21	-	9,11	56,57
Mayıs	3,71	-	15,06	60,55
Haziran	4,39	-	12,69	79,13
Temmuz	7,26	-	13,41	94,14
Ağustos	3,89	-	11,92	94,94
Eylül	6,81	-	11,15	97,20
Ekim	7,36	-	10,83	73,85
Kasım	5,75	-	5,40	60,89
Aralık	5,96	-	8,81	52,78

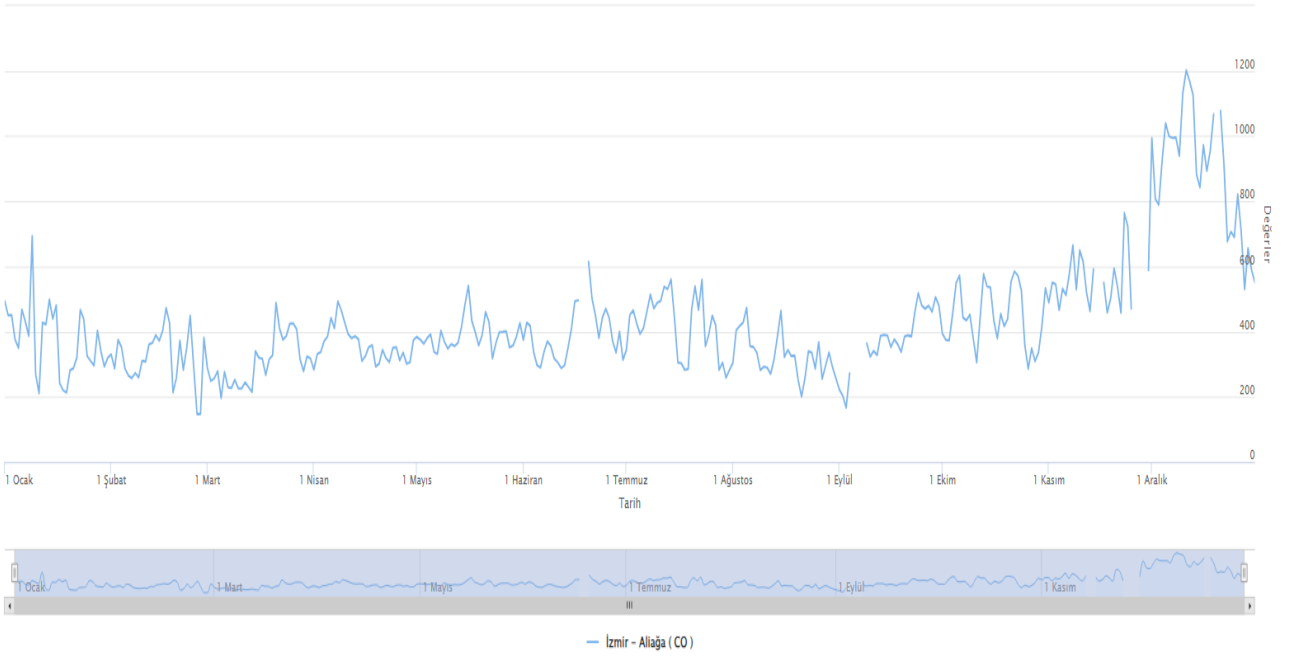
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

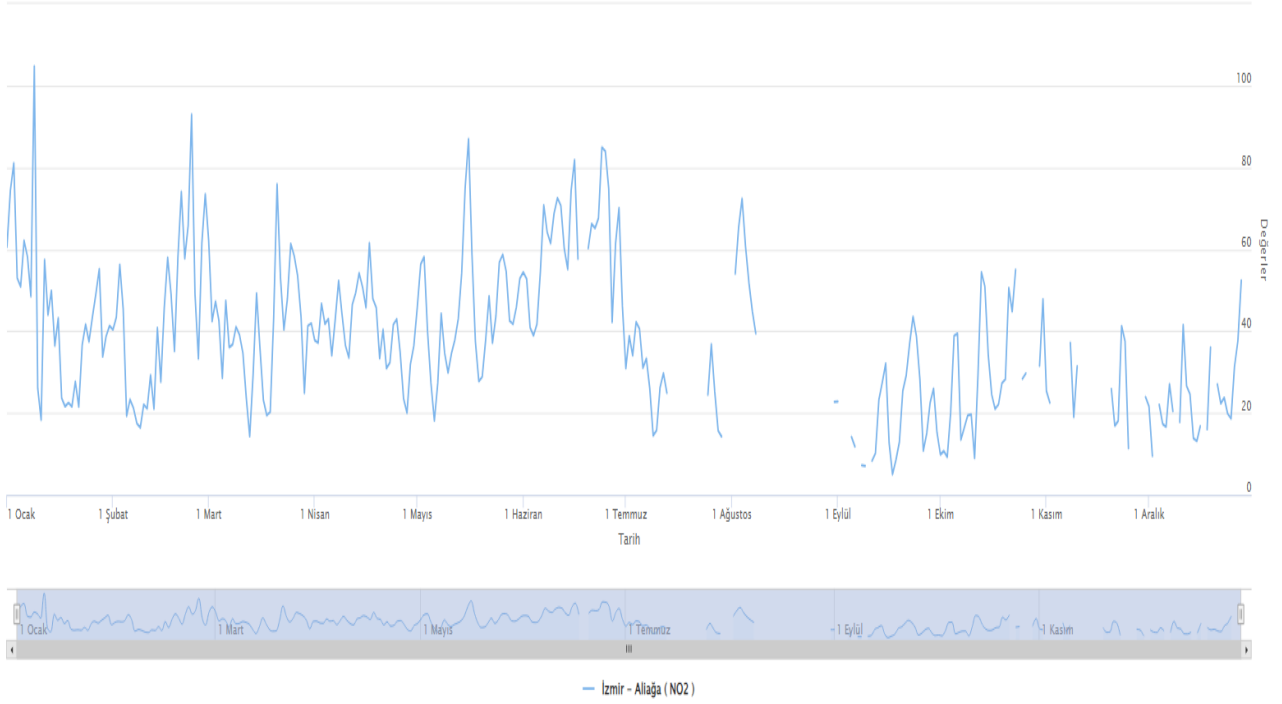
Grafik 3– 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

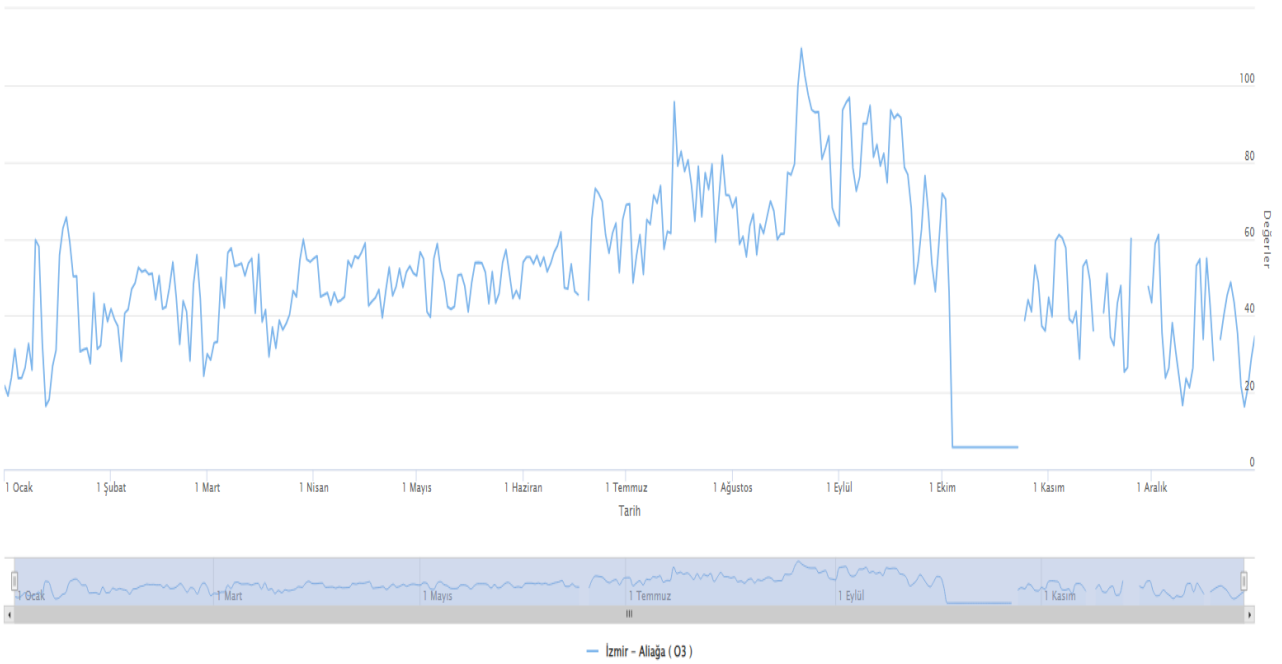
Grafik 4 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 5 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

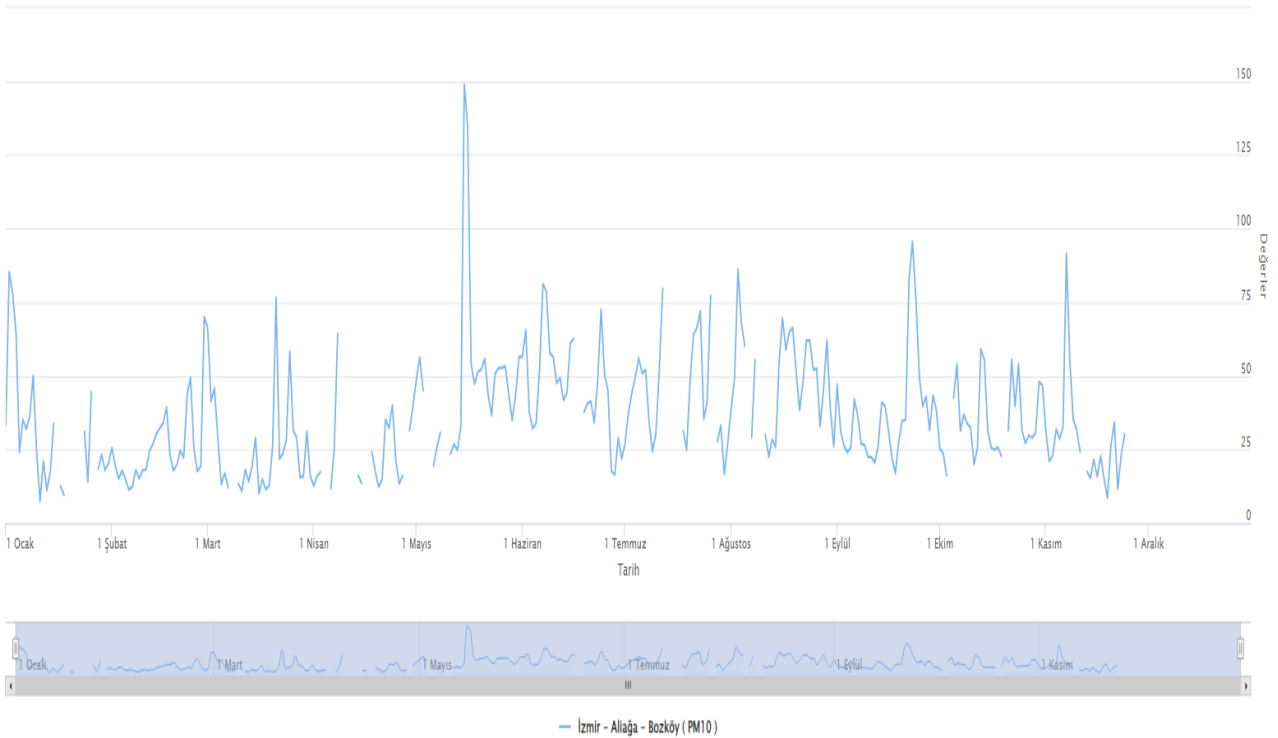
Grafik 6 – 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

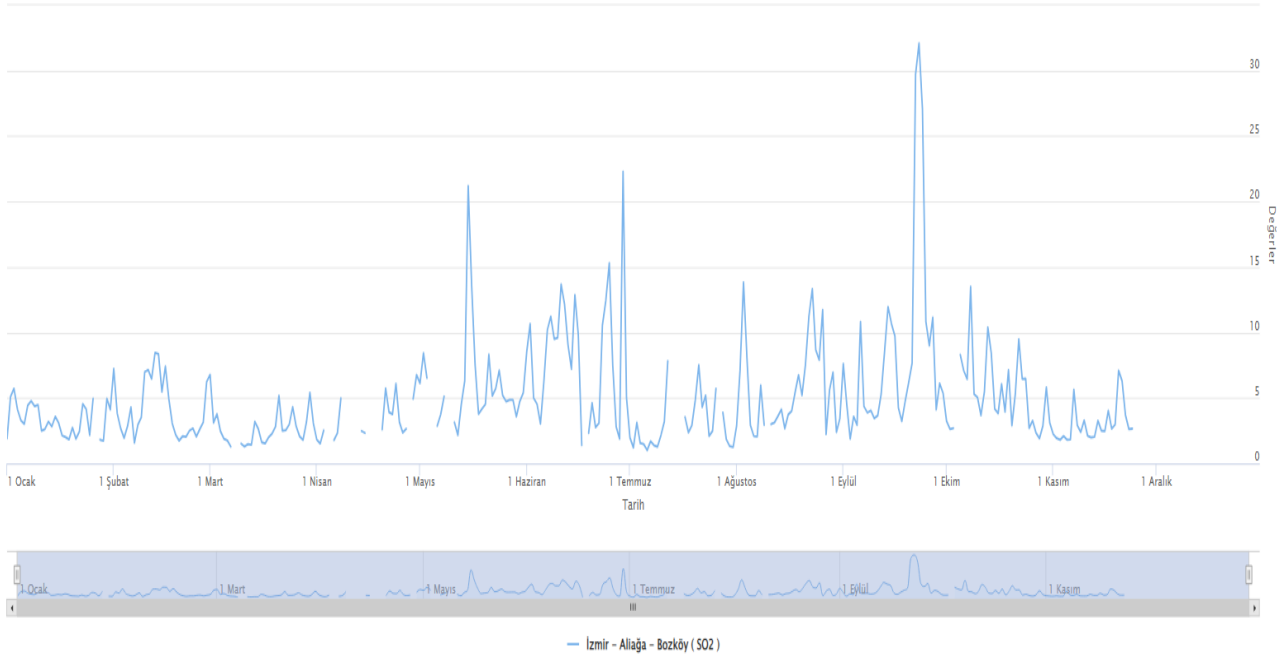
Grafik 7– 2023 yılında İzmir ili, Aliğa istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 10 – 2023 yılı İzmir İli, Aliğa İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

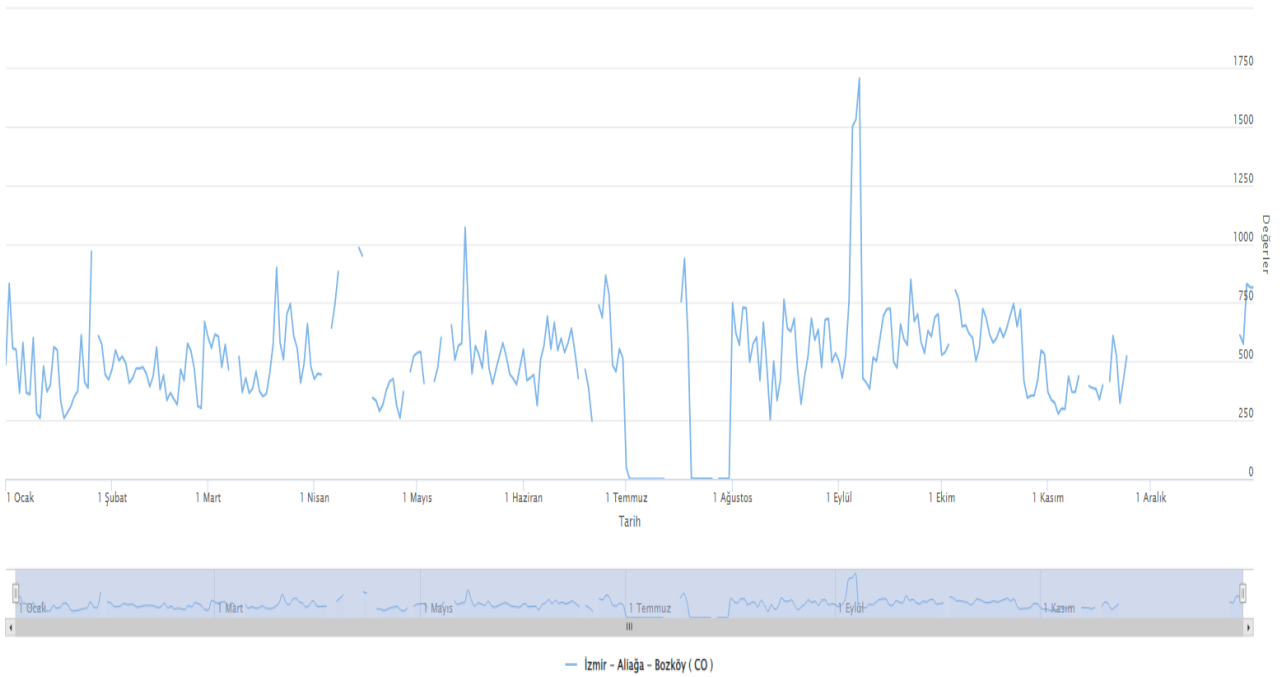
ALİAĞA	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	36,14	7	6,87	-	374,53	44,67	36,38
Şubat	28,21	2	5,72	-	321,30	42,81	43,76
Mart	26,50	1	5,46	-	304,53	40,61	44,90
Nisan	27,16	0	8,95	-	357,63	40,67	48,86
Mayıs	34,03	4	8,39	-	389,65	44,75	48,90
Haziran	40,79	4	11,79	-	388,79	62,26	56,66
Temmuz	36,87	3	6,50	-	417,75	28,04	69,72
Ağustos	43,99	8	7,01	-	327,95	52,12	74,74
Eylül	33,94	2	10,61	-	378,13	19,82	77,05
Ekim	39,64	8	8,63	-	444,63	29,13	20,11
Kasım	39,18	5	6,72	-	555,83	24,93	44,51
Aralık	24,68	1	6,82	-	888,29	23,92	35,59

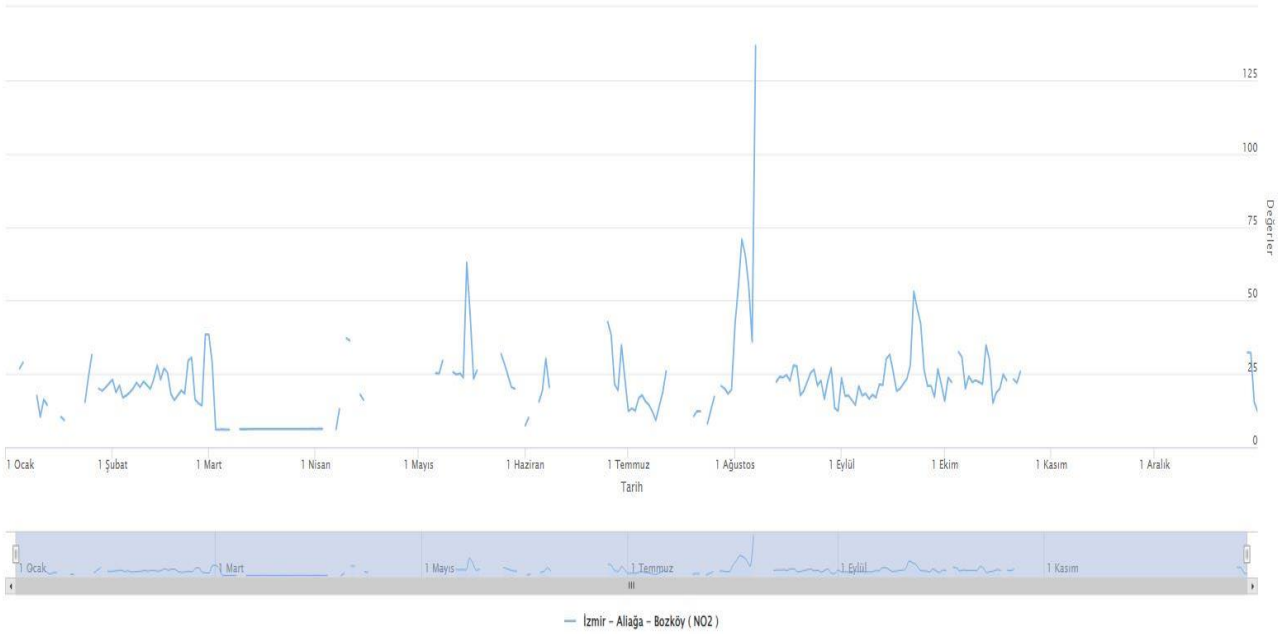
Grafik 8 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

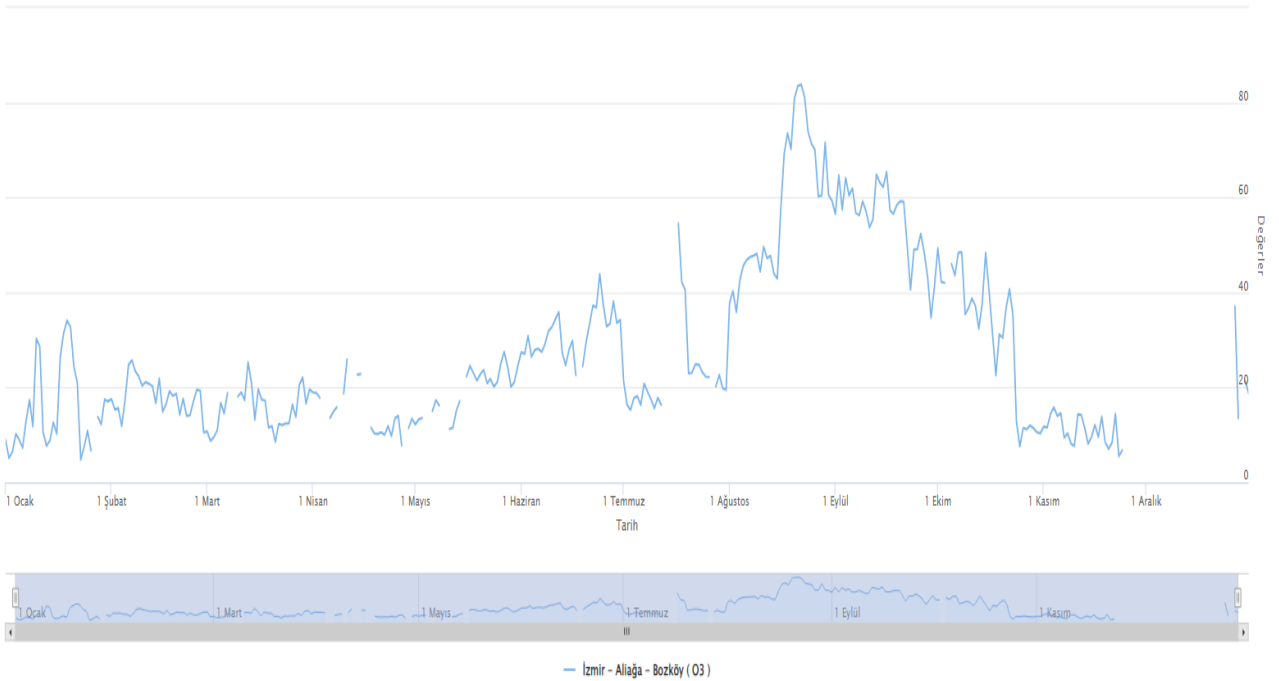
Grafik 9 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 10 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 11– 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

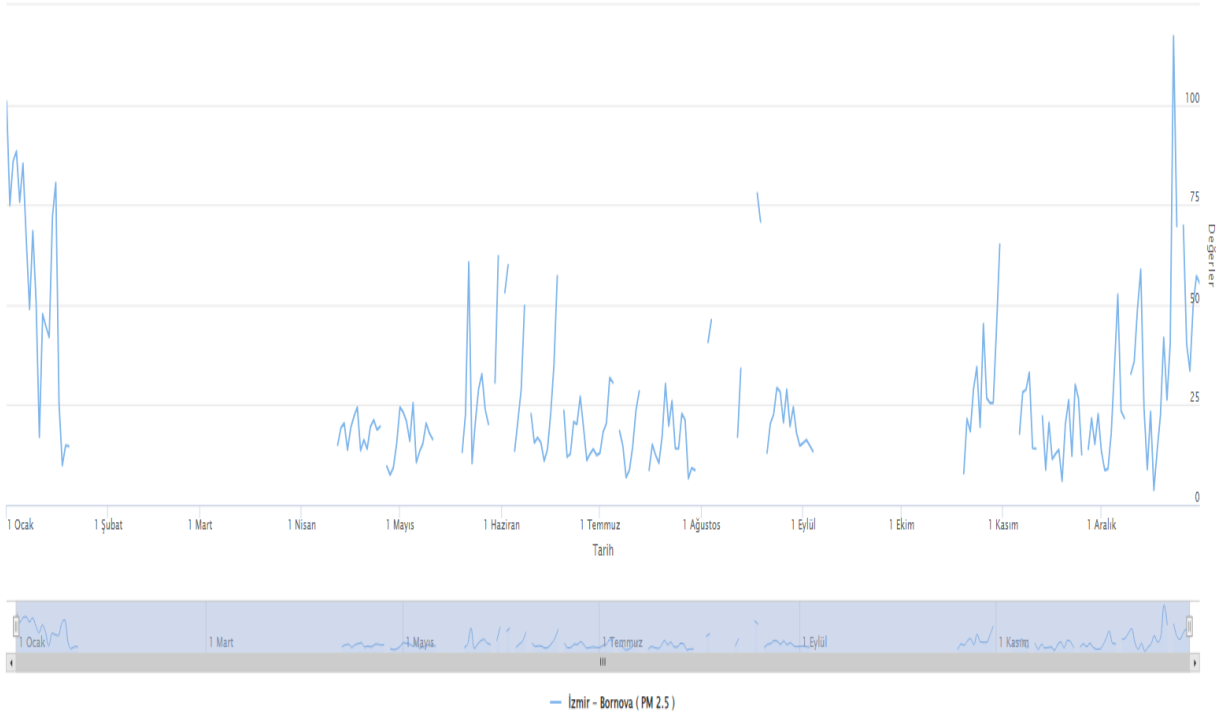

Grafik 12 – 2023 yılında İzmir İli, Aliğa-Bozköy istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

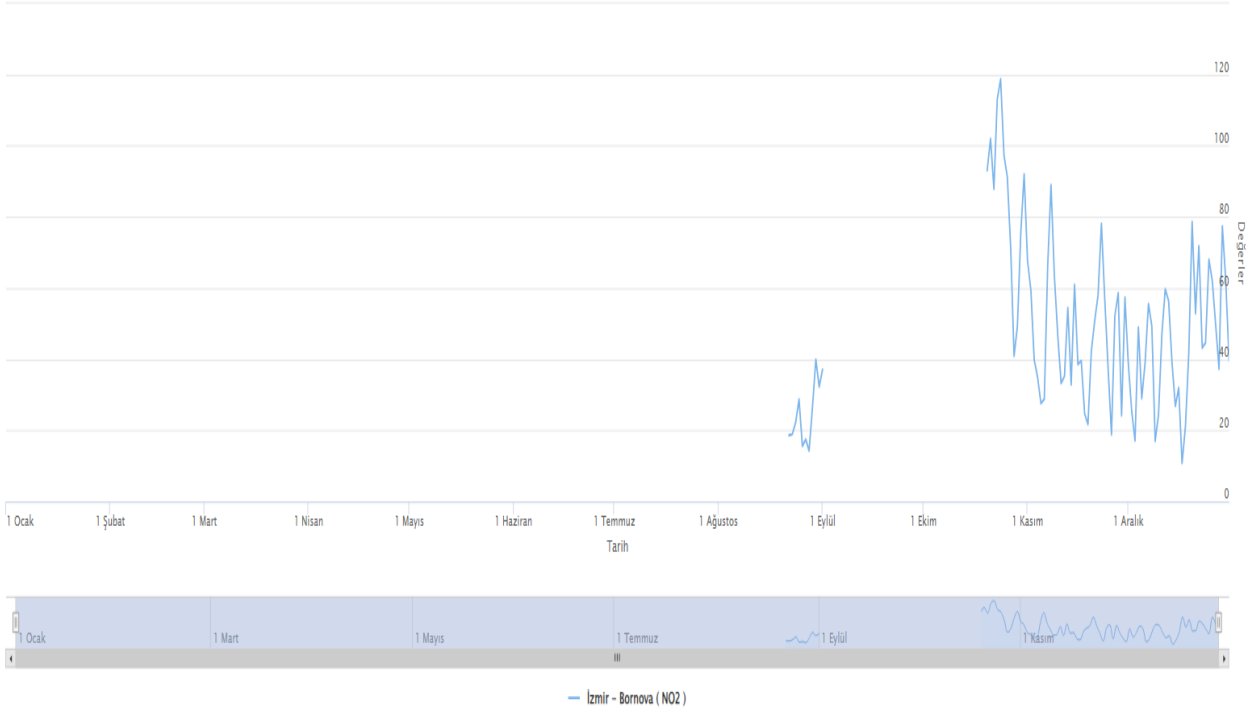
Çizelge 11 – 2023 yılı İzmir İli, Aliğa-Bozköy İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

BOZKÖY	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	31,12	4	3,35	-	464,75	21,12	15,30
Şubat	25,26	1	4,16	-	448,99	21,50	18,19
Mart	26,01	3	2,72	-	523,61	8,08	15,49
Nisan	23,80	1	3,43	-	490,02	16,19	14,77
Mayıs	49,89	12	6,06	-	533,78	28,55	19,52
Haziran	46,97	11	8,12	-	543,19	21,74	31,28
Temmuz	44,17	9	2,97	-	91,09	15,22	22,91
Ağustos	49,27	15	5,69	-	560,75	33,84	57,91
Eylül	37,63	3	8,62	-	690,00	23,85	55,29
Ekim	34,90	5	5,34	-	588,86	23,55	31,43
Kasım	28,22	2	3,02	-	392,55		10,91
Aralık	31,12	0	5,67	-	729,63	22,98	22,72

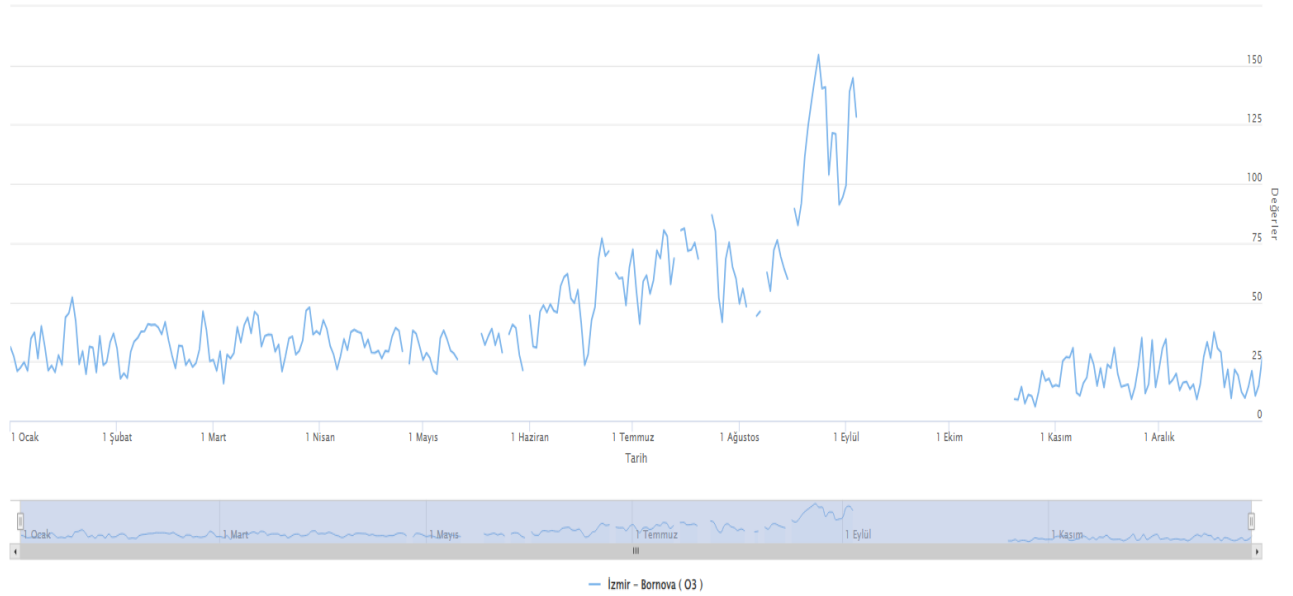
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Grafik 13 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 14 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

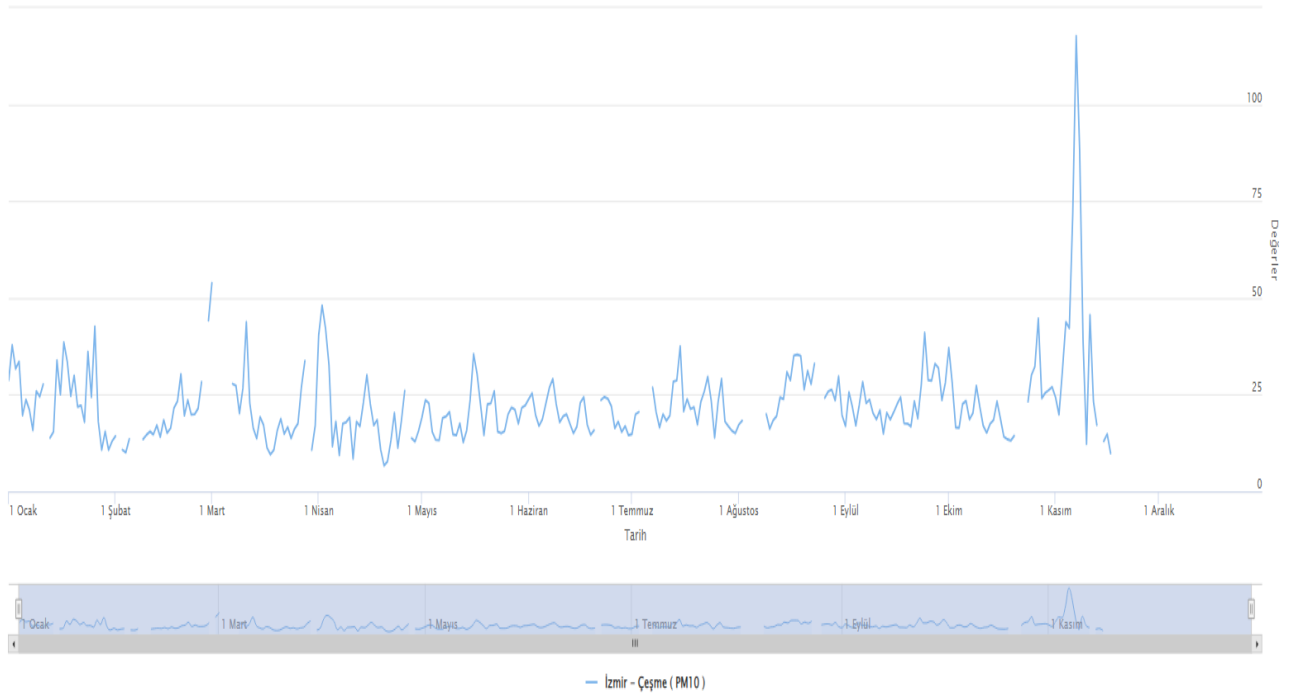

Grafik 15 – 2023 yılında İzmir İli, Bornova istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

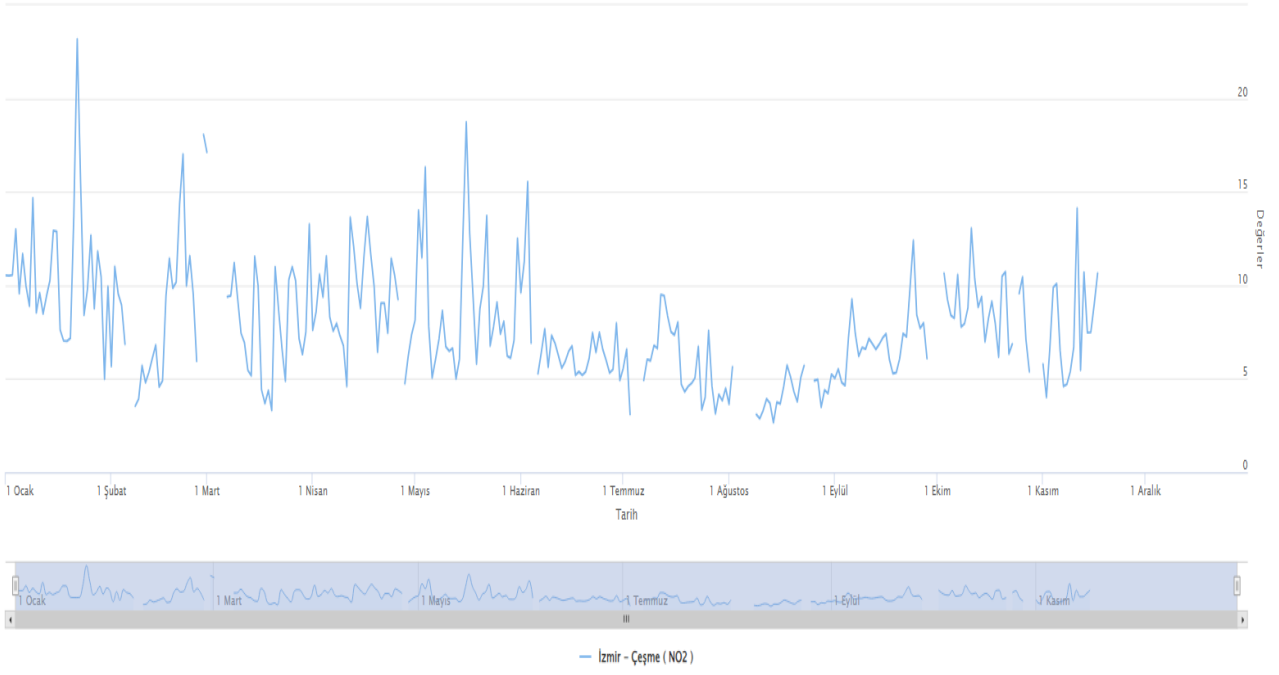
Çizelge 12 – 2023 yılı İzmir İli, Bornova İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

BORNOVA	PM_{2.5}	NO₂	O₃
Ocak	55,73		29,93
Şubat			31,56
Mart			33,55
Nisan	16,65		32,84
Mayıs	24,13		31,82
Haziran	24,00		51,44
Temmuz	17,30		66,96
Ağustos	31,54	23,45	90,83
Eylül	15,04	37,10	127,85
Ekim	30,29	86,00	12,49
Kasım	19,17	46,64	19,93
Aralık	36,41	44,09	19,96

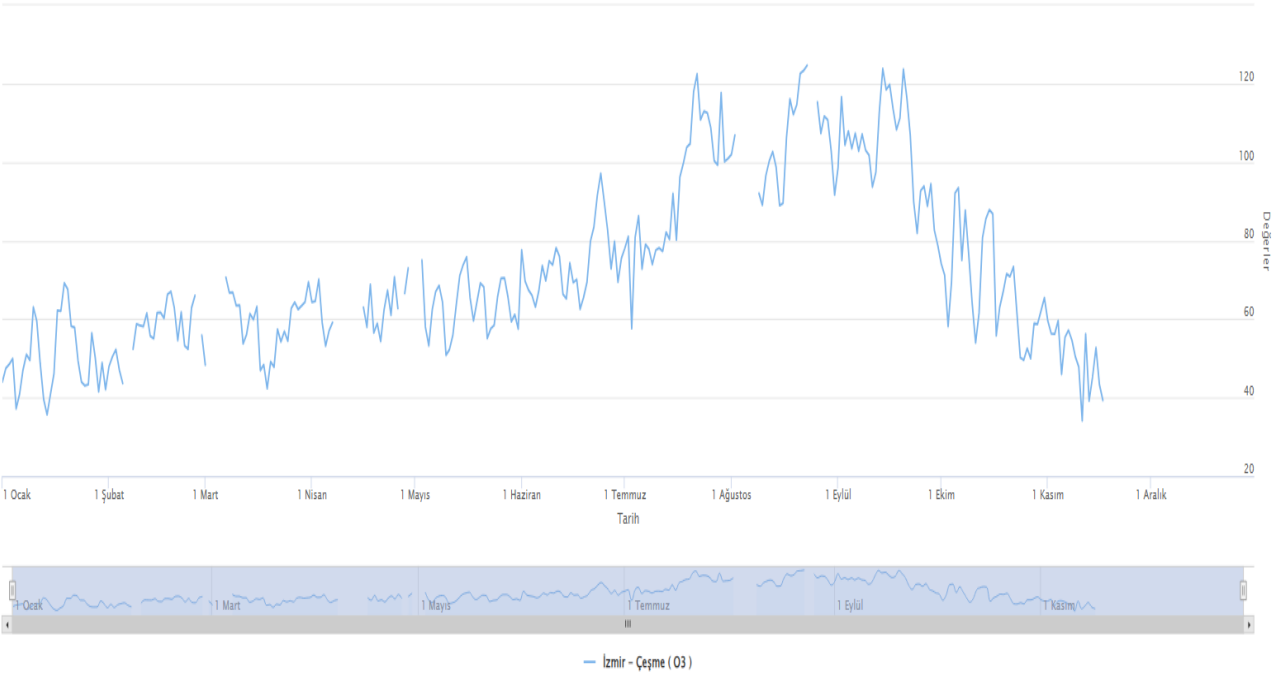
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Grafik 16– 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 17 – 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

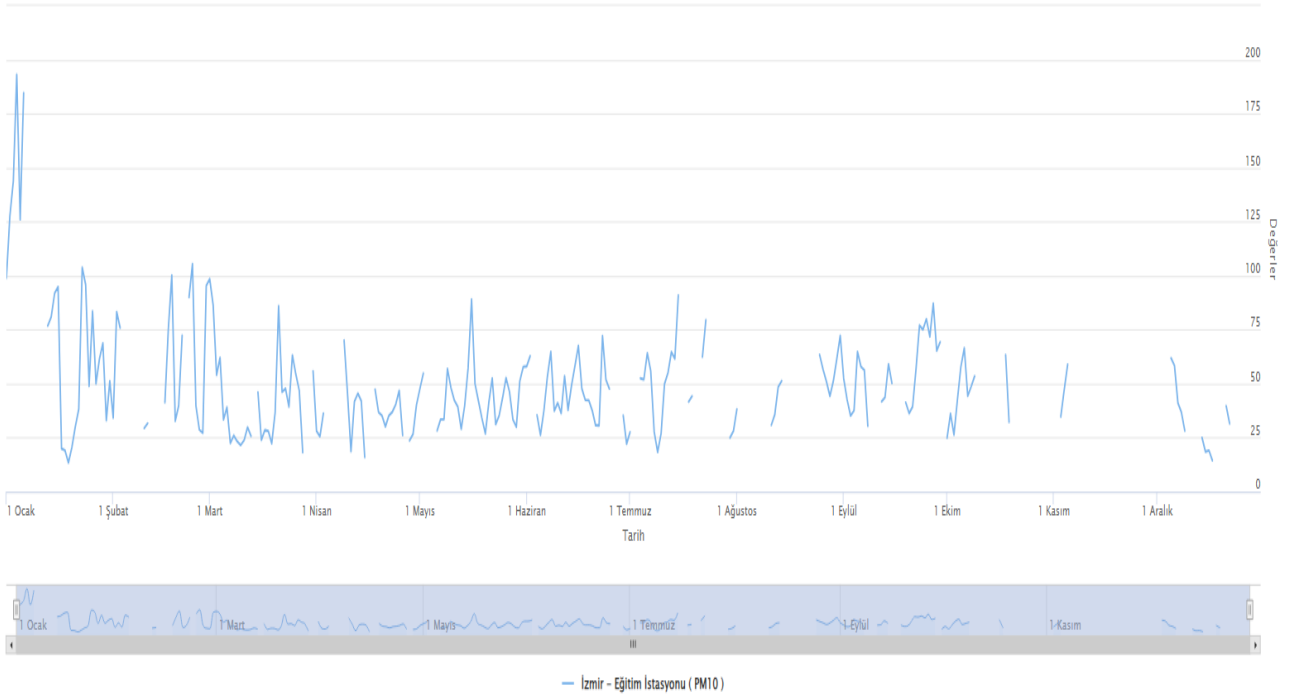

Grafik 18 – 2023 yılında İzmir İli, Çeşme istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

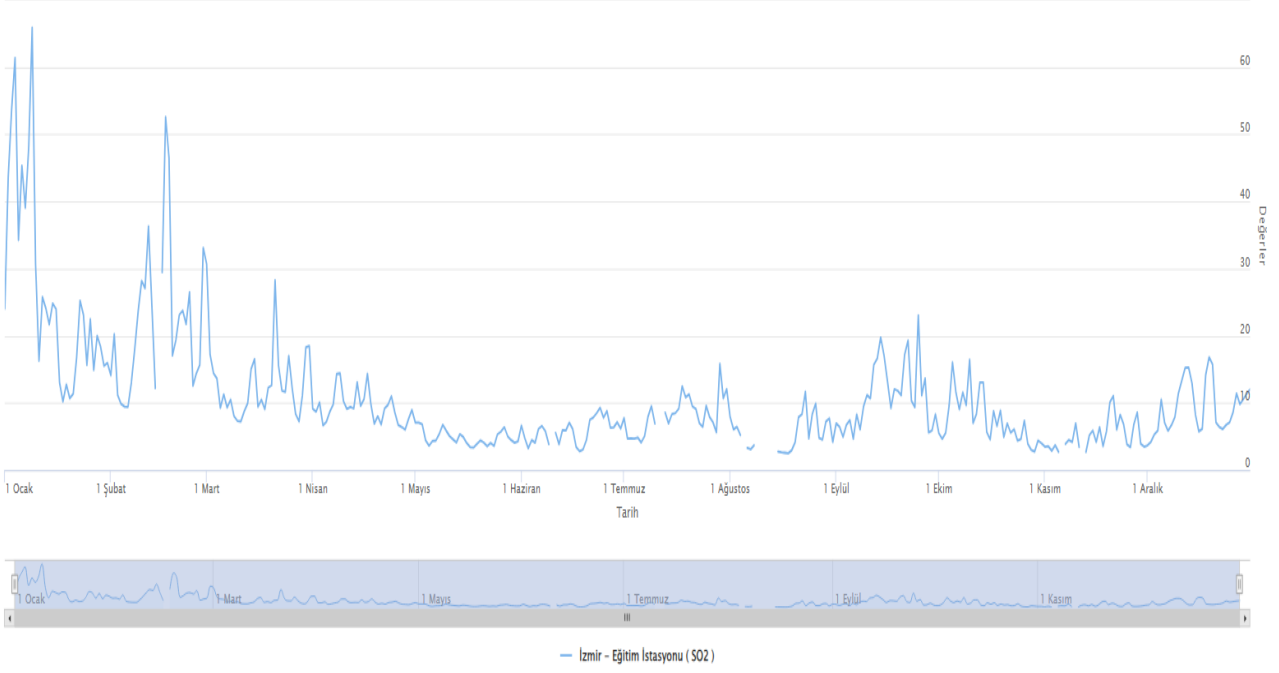
Çizelge 13 – 2023 yılı İzmir İli, Çeşme İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

ÇEŞME	PM ₁₀	AGS*	NO ₂	O ₃
Ocak	24,62	0	10,63	49,87
Şubat	19,15	0	8,61	57,12
Mart	20,92	1	8,30	58,40
Nisan	19,60	0	9,08	62,56
Mayıs	19,69	0	8,98	63,48
Haziran	20,10	0	6,85	74,09
Temmuz	21,81	0	5,76	92,37
Ağustos	25,68	0	4,26	105,48
Eylül	23,22	0	6,98	103,41
Ekim	22,38	0	8,75	68,68
Kasım	38,35	3	7,60	50,20
Aralık				

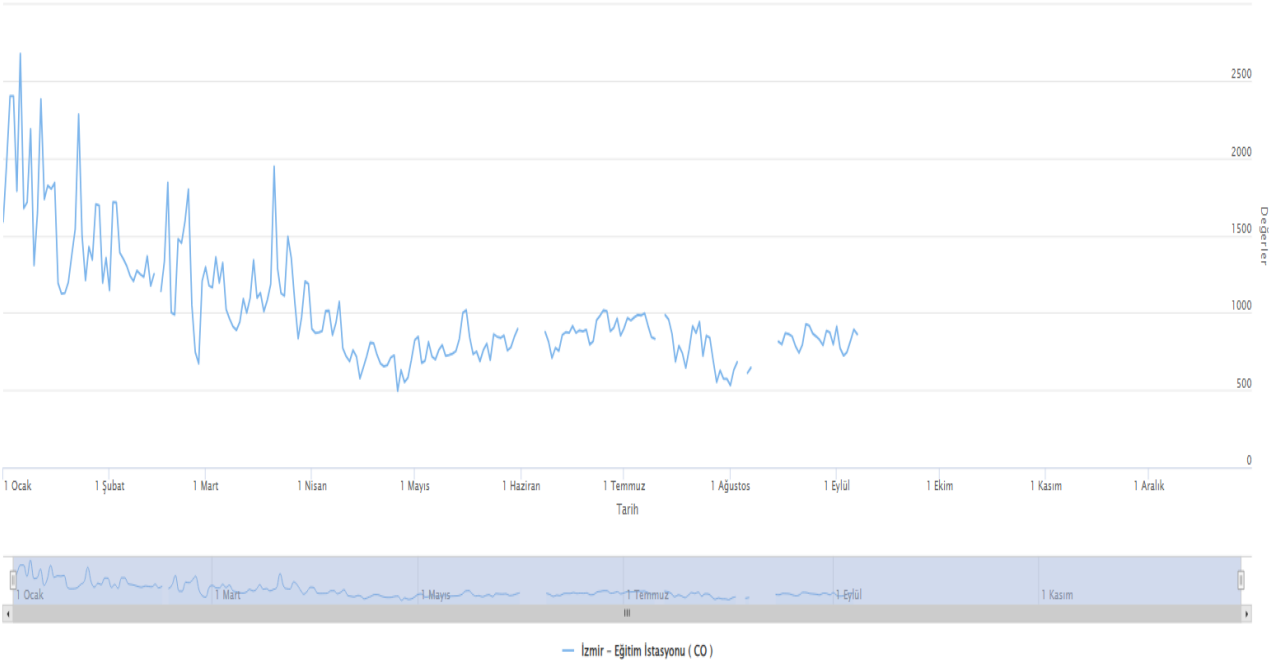
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

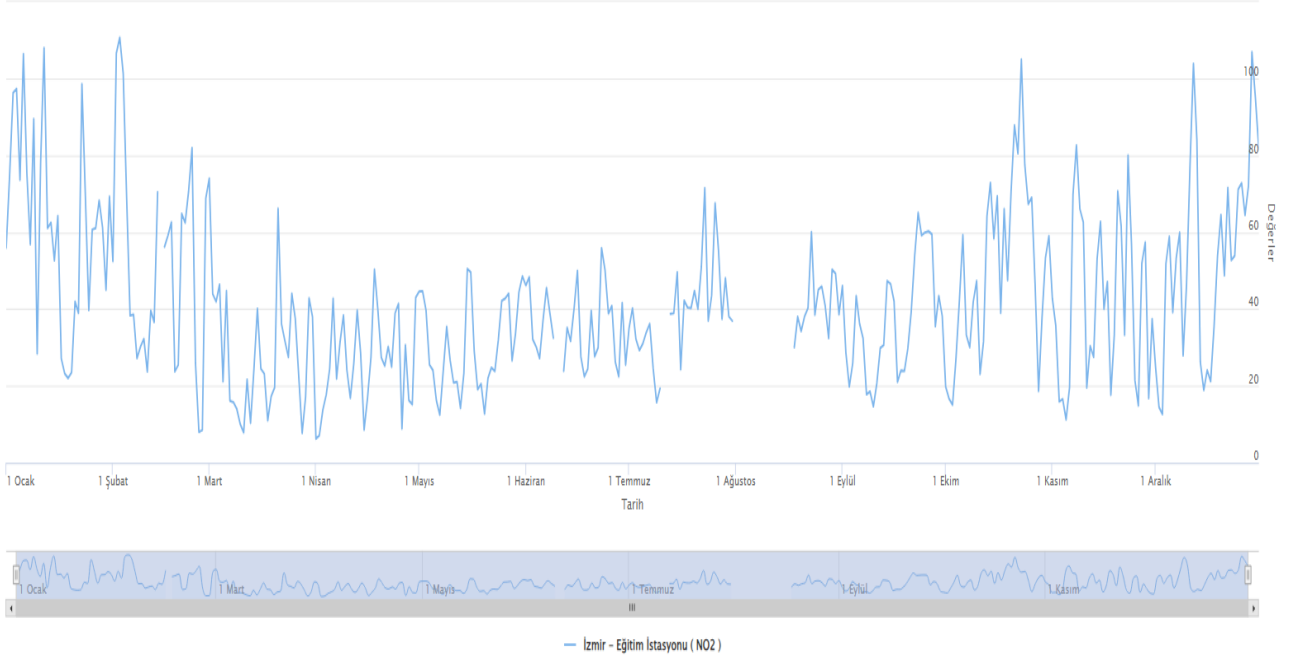
Grafik 19 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

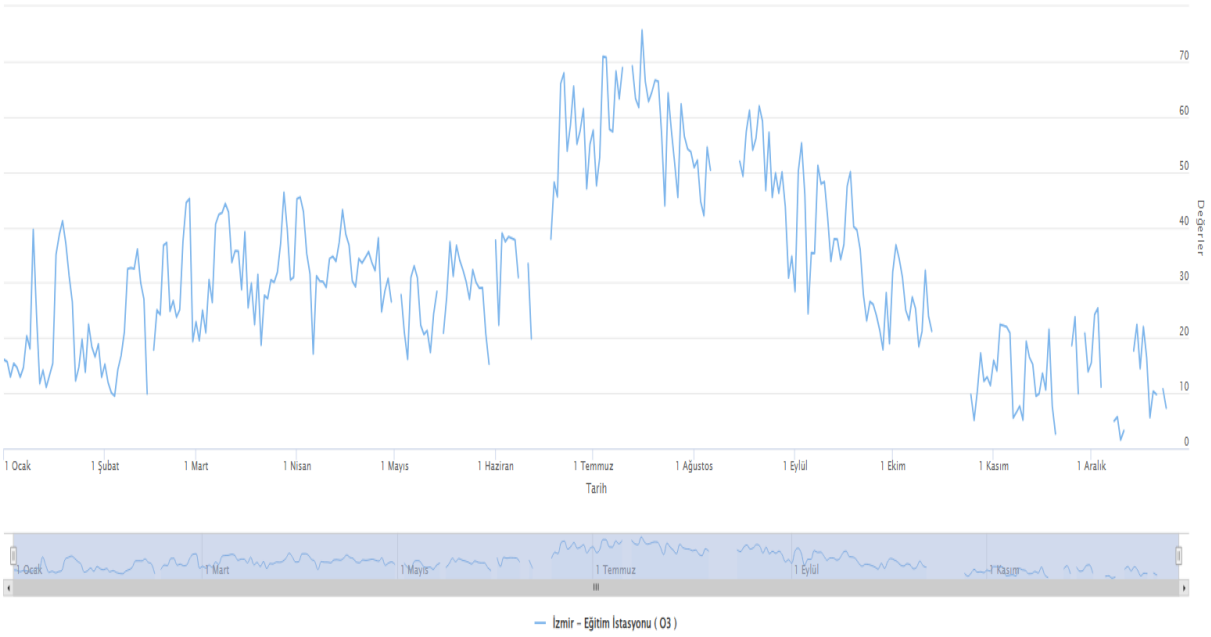
Grafik 20 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 21 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 22 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

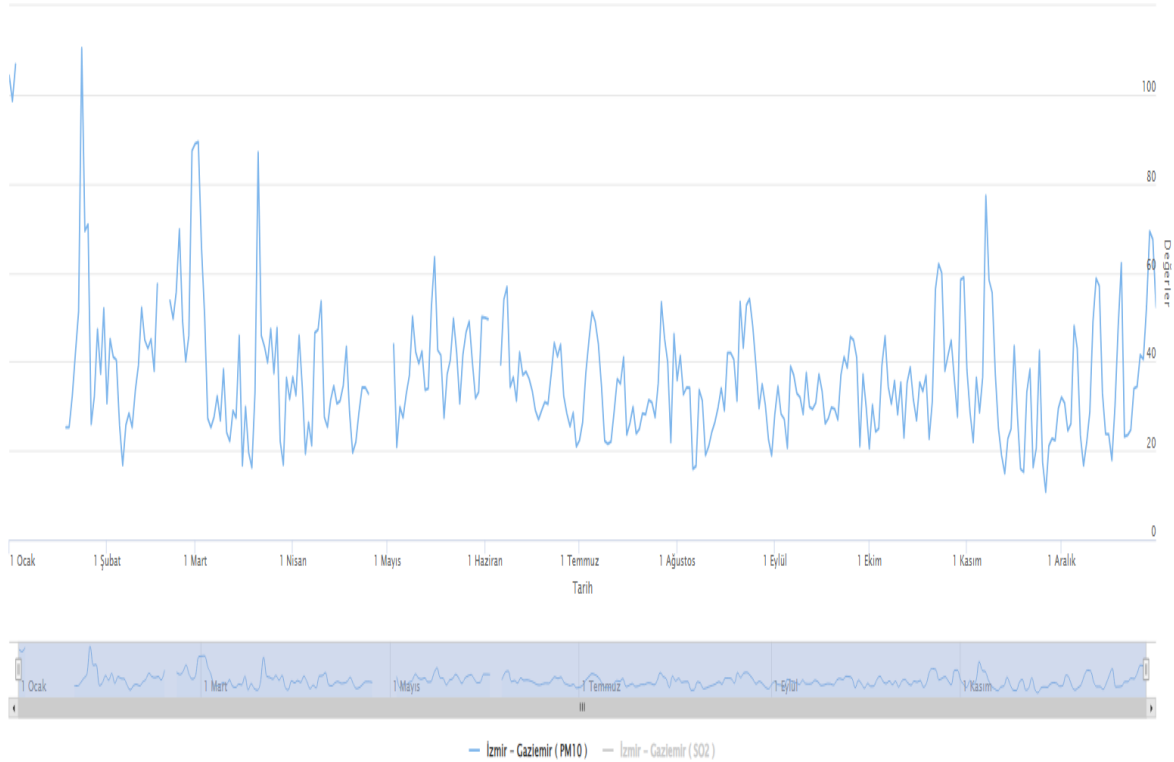

Grafik 23 – 2023 yılında İzmir İli, Altındağ-Eğitim istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

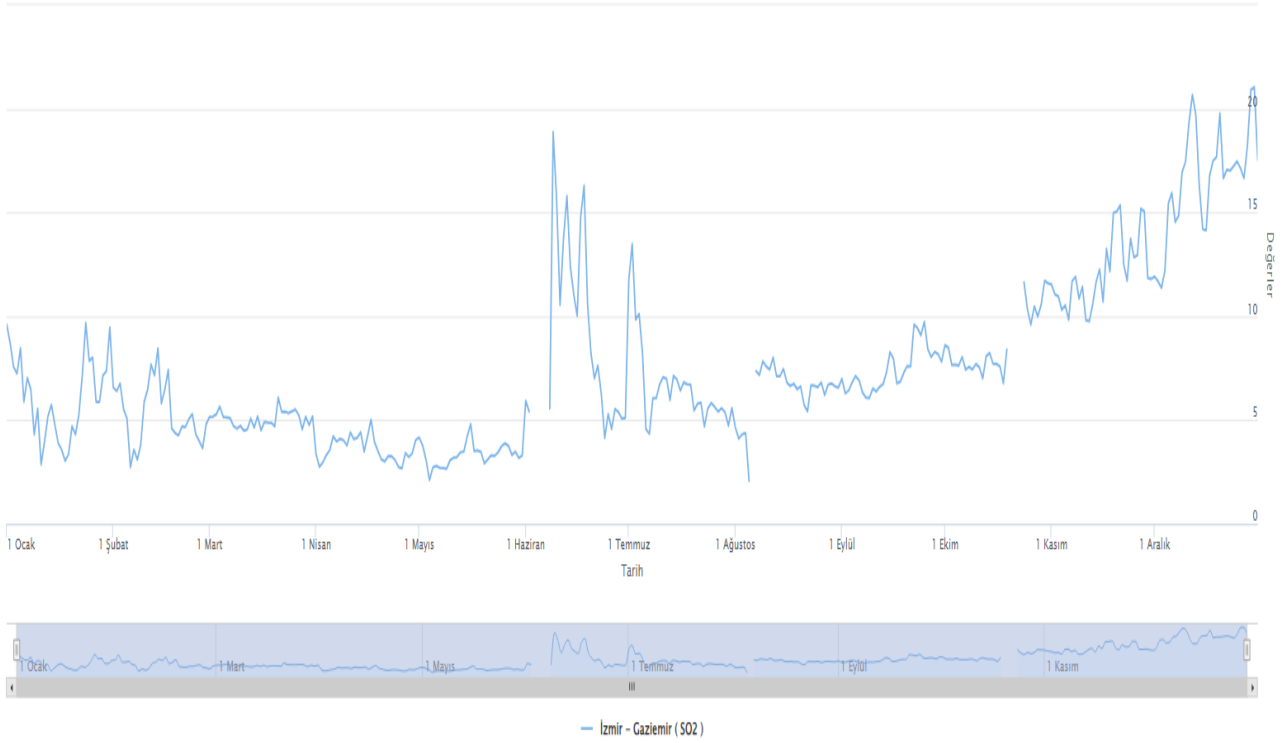
Çizelge 14 – 2023 yılı İzmir İli, Altındağ İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

ALTINDAĞ	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	78,25	16	26,74	-	1683,49	62,29	20,33
Şubat	57,41	8	21,97	-	1292,49	51,65	25,48
Mart	42,50	8	13,02	-	1156,37	29,03	31,97
Nisan	36,14	1	9,35	-	757,27	26,13	33,65
Mayıs	43,85	8	4,83	-	791,54	30,29	26,96
Haziran	45,39	9	5,85	-	875,73	35,43	45,84
Temmuz	48,84	10	8,19	-	824,95	39,41	60,62
Ağustos	50,63	8	5,52	-	787,97	40,58	50,22
Eylül	55,28	14	11,11	-	817,67	37,12	35,74
Ekim	45,11	4	7,54	-		50,87	20,80
Kasım	46,94	1	5,19	-		41,88	14,47
Aralık	43,54	5	9,34	-		54,50	12,35

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Grafik 24 – 2023 yılında İzmir İli, Gaziemir istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

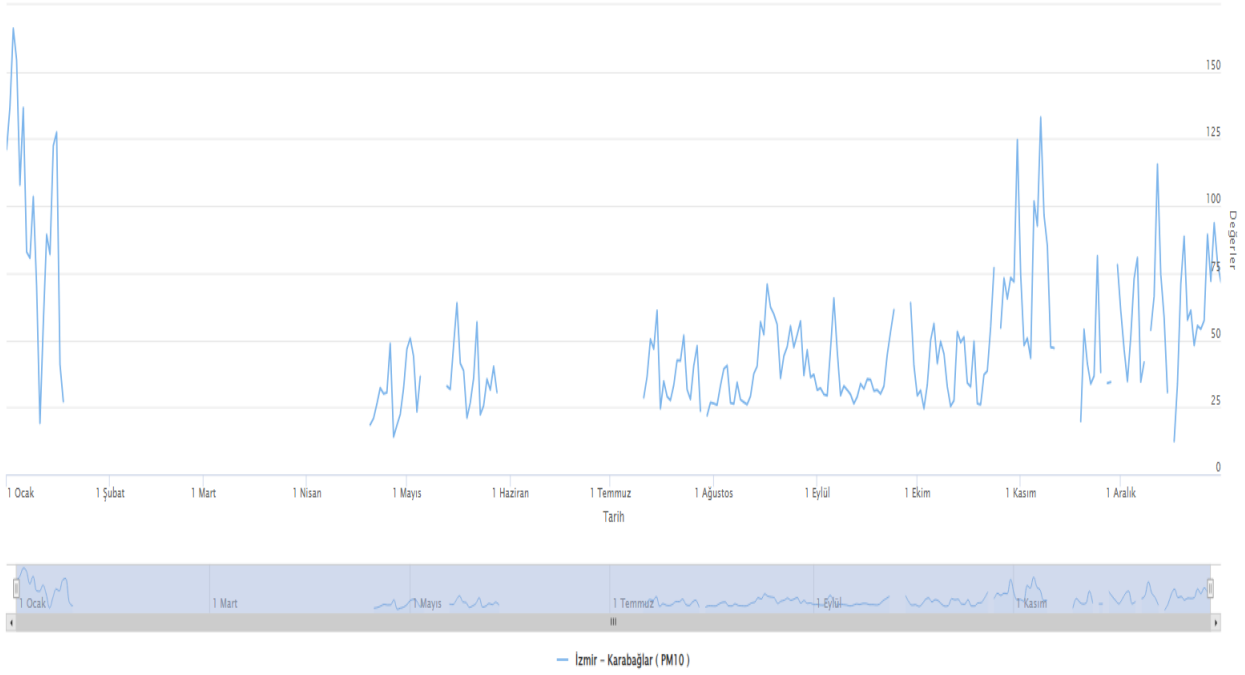

Grafik 25 – 2023 yılında İzmir İli, Gaziemir istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

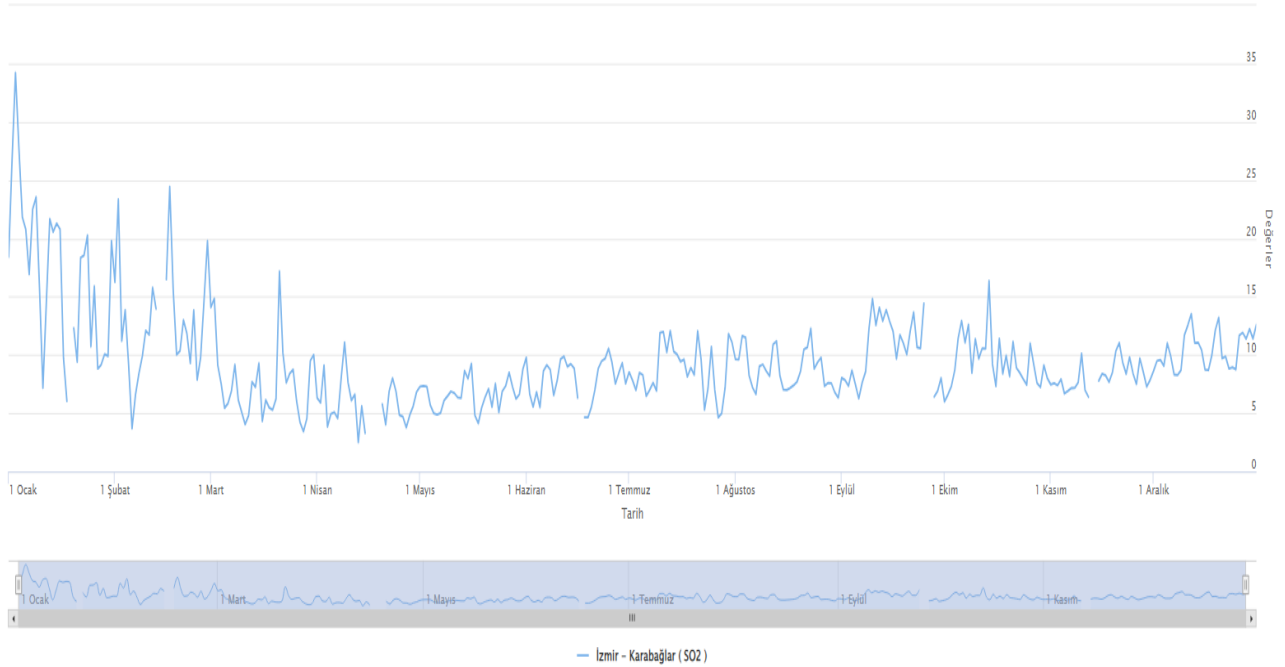
Çizelge 15 – 2023 yılı İzmir İli, Gaziemir İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değer aşılması gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

GAZİEMİR	PM10	AGS*	SO2	AGS*
Ocak	58,19	8	6,13	-
Şubat	43,34	6	5,31	-
Mart	38,43	5	5,05	-
Nisan	32,88	1	3,62	-
Mayıs	39,76	4	3,34	-
Haziran	36,54	2	9,24	-
Temmuz	33,30	2	6,69	-
Ağustos	33,59	3	6,36	-
Eylül	32,71	0	7,45	-
Ekim	36,99	5	8,64	-
Kasım	30,07	3	12,11	-
Aralık	37,46	7	16,62	-

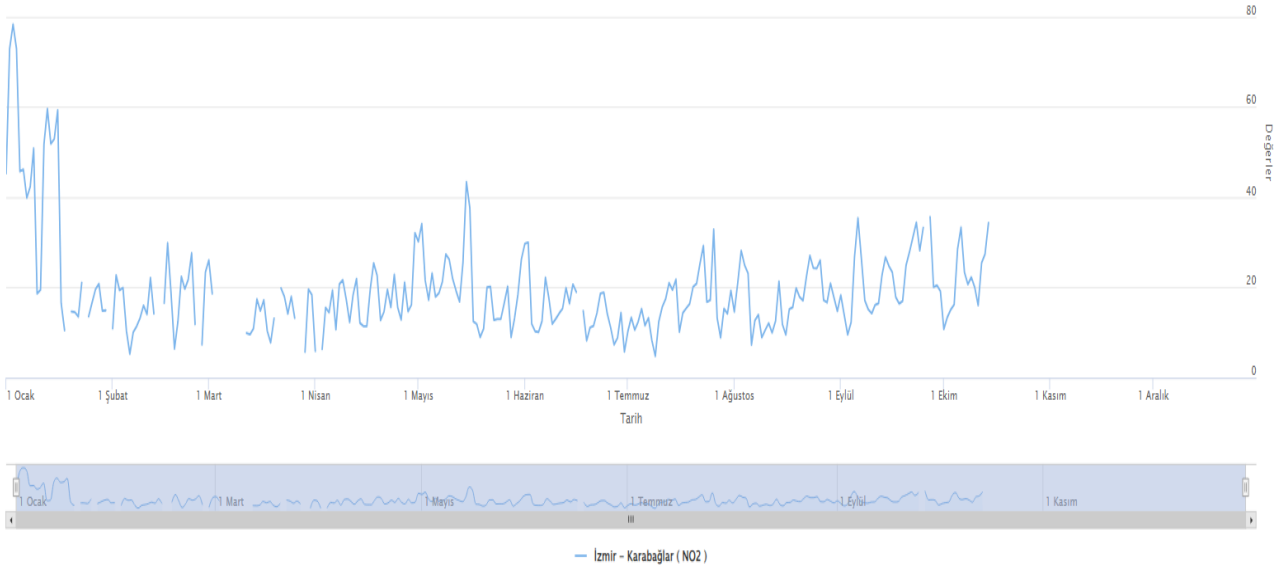
*AGS: Sınır değer aşılması gün sayısı

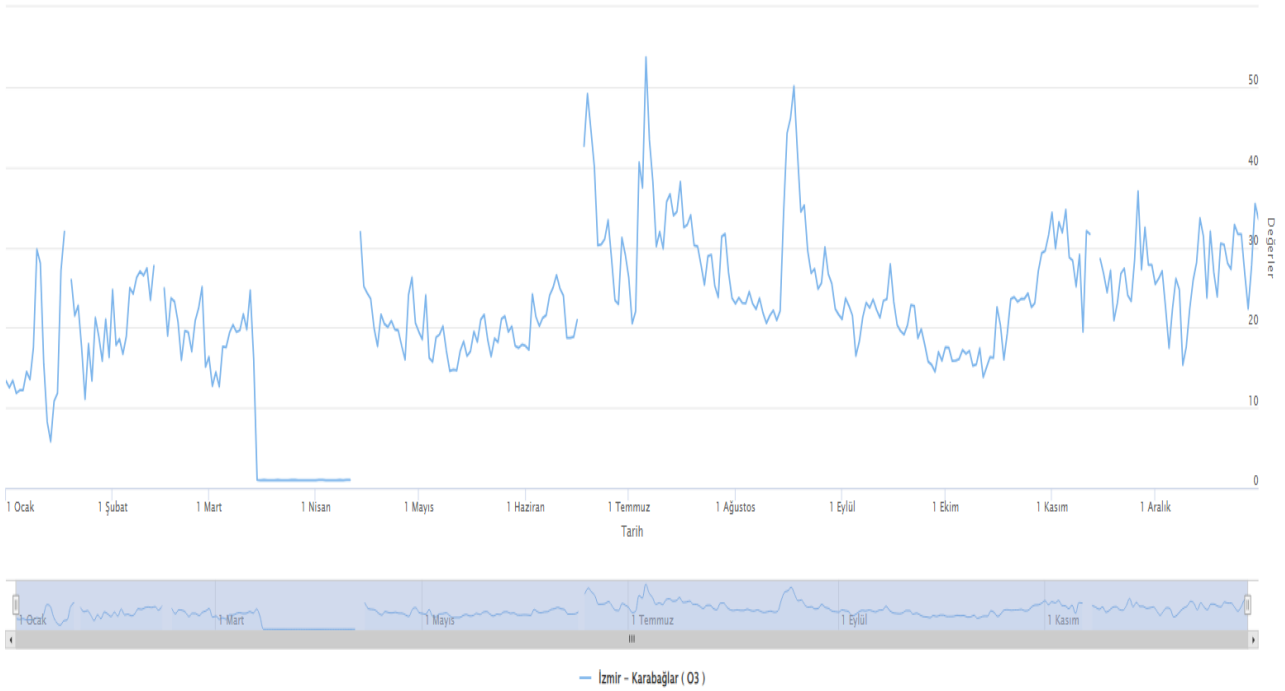
Grafik 26 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 27 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

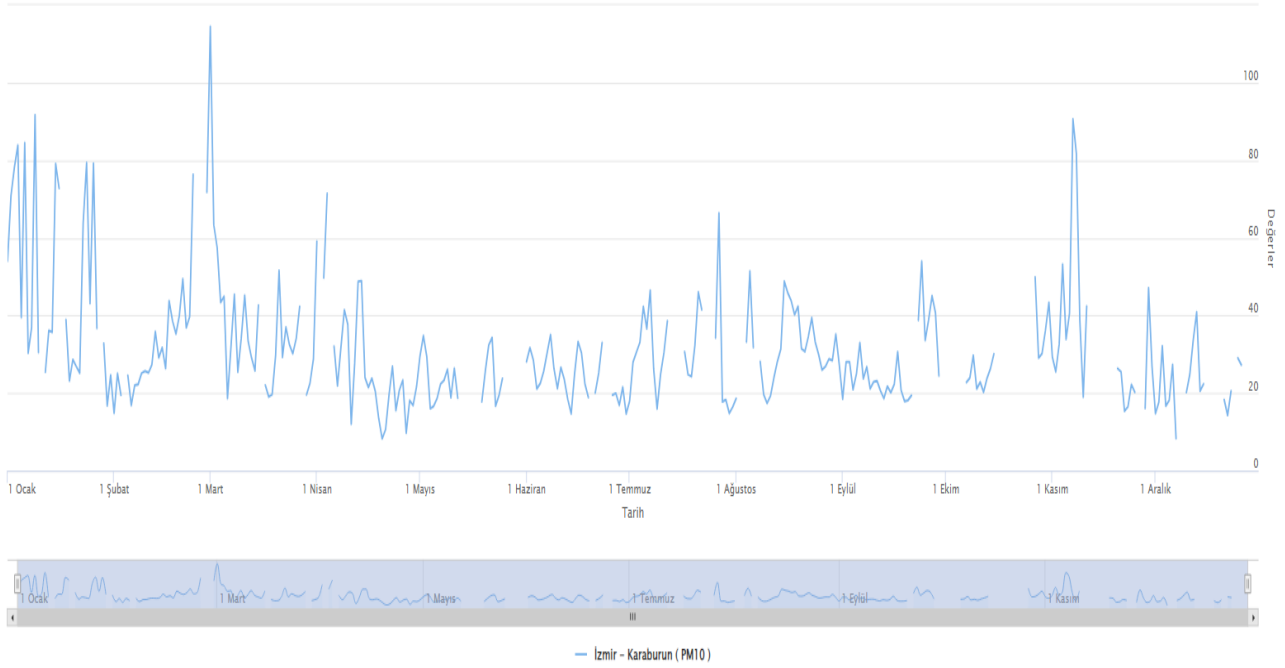
Grafik 28 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

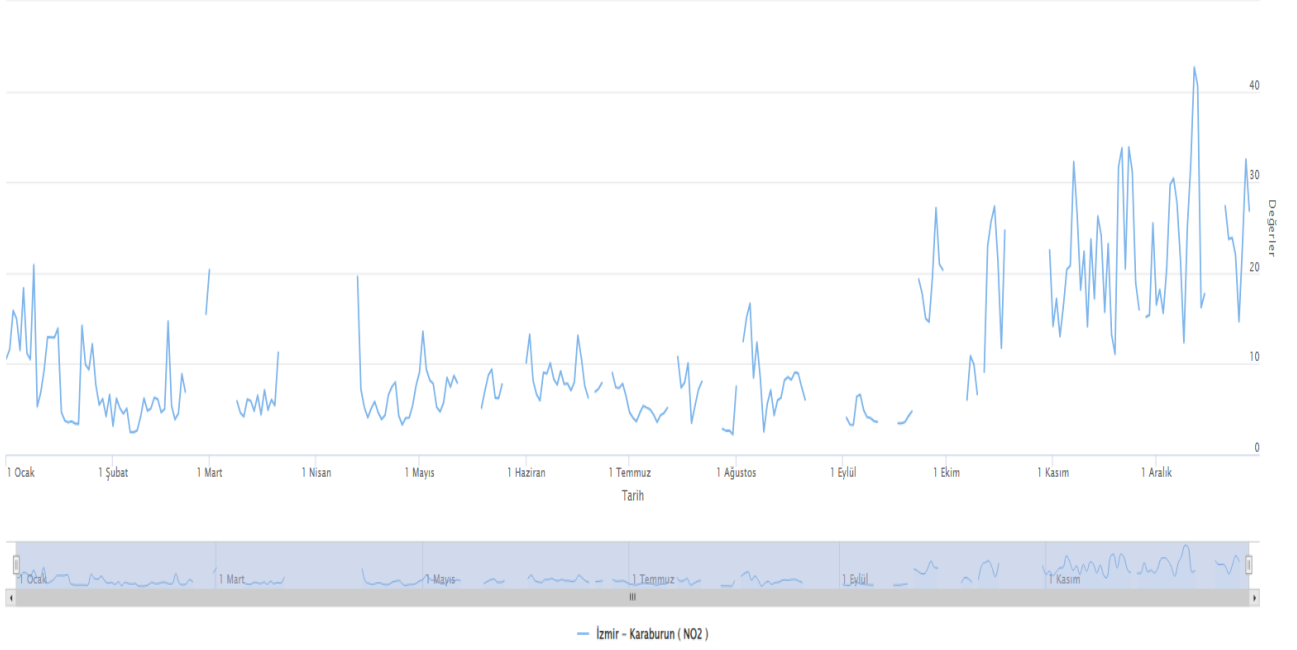
Grafik 29 – 2023 yılında İzmir İli, Karabağlar istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 16– 2023 yılı İzmir İli, Karabağlar İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

KARABAĞLAR	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	95,85	15	17,12	-	876,83	35,67	17,12
Şubat		0	12,81	-	574,96	16,32	21,97
Mart		0	7,57	-	592,56	14,88	8,68
Nisan	26,75	0	6,15	-	544,64	16,73	13,59
Mayıs	37,36	3	6,61	-	440,48	20,29	18,37
Haziran		0	7,95	-	314,47	14,97	26,96
Temmuz	36,50	3	8,73	-	255,30	16,04	31,82
Ağustos	41,76	9	8,77	-	249,19	17,41	27,81
Eylül	37,93	4	10,45	-	270,10	22,26	20,51
Ekim	47,99	11	9,49	-		21,91	20,22
Kasım	58,03	10	8,15	-			28,27
Aralık	61,00	21	10,43	-	876,83	37,93	26,80

Grafik 30 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 31 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

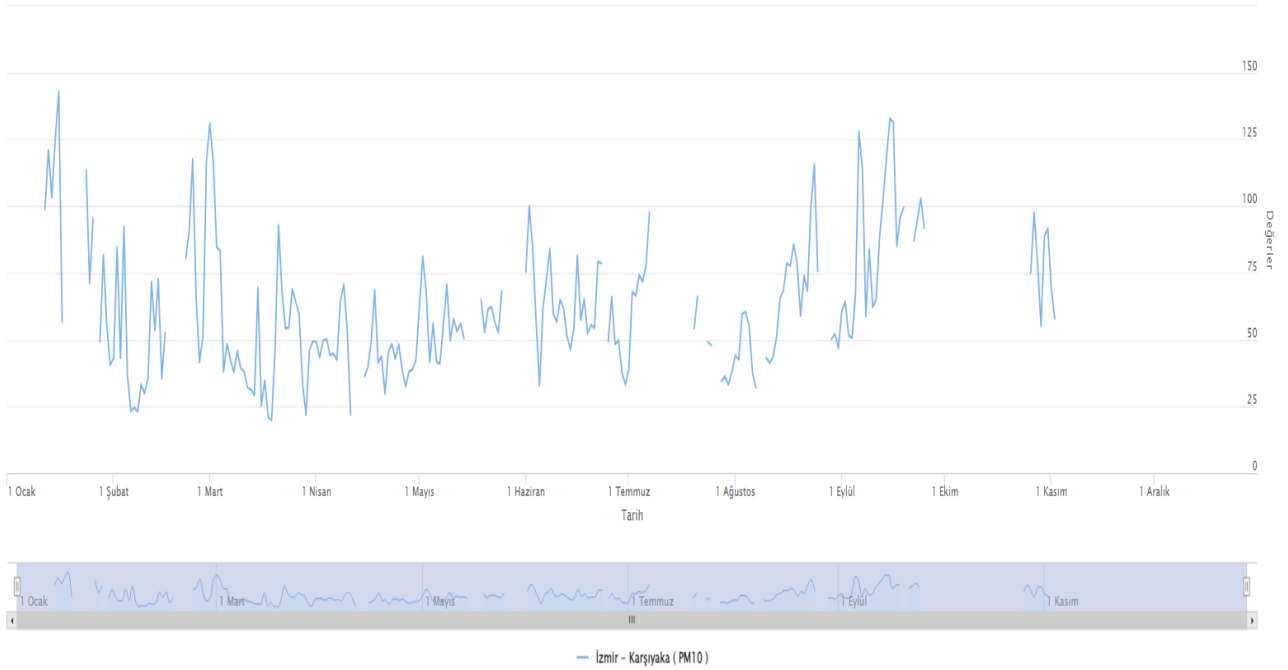

Grafik 32 – 2023 yılında İzmir İli, Karaburun istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

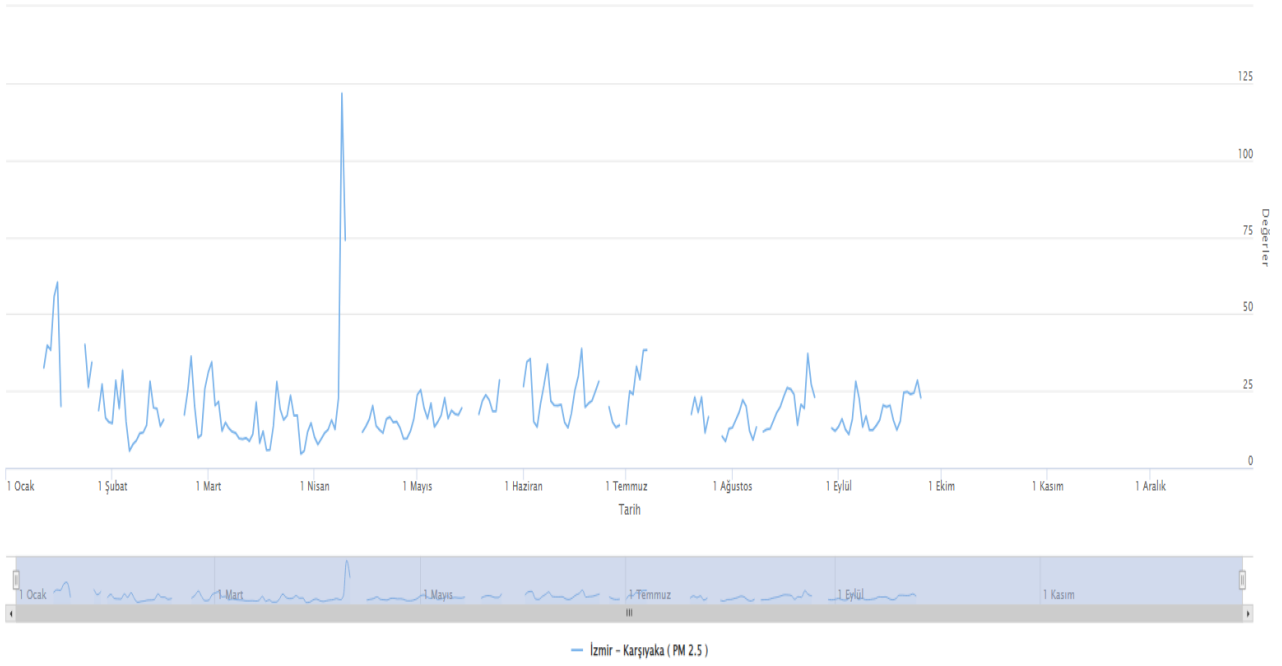
Çizelge 17 – 2023 yılı İzmir İli, Karaburun İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

KARABURUN	PM ₁₀	AGS*	NO ₂	O ₃
Ocak	48,89	11	9,61	43,22
Şubat	33,48	2	6,11	48,35
Mart	37,02	4	6,97	51,48
Nisan	27,76	2	6,14	55,89
Mayıs	23,71	0	7,73	53,90
Haziran	24,24	0	8,37	42,70
Temmuz	31,70	2	5,22	18,29
Ağustos	32,01	1	8,20	55,84
Eylül	27,03	1	9,50	61,04
Ekim	28,47	0	15,82	46,80
Kasım	34,62	3	21,10	47,64
Aralık	22,75	0	24,39	39,43

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

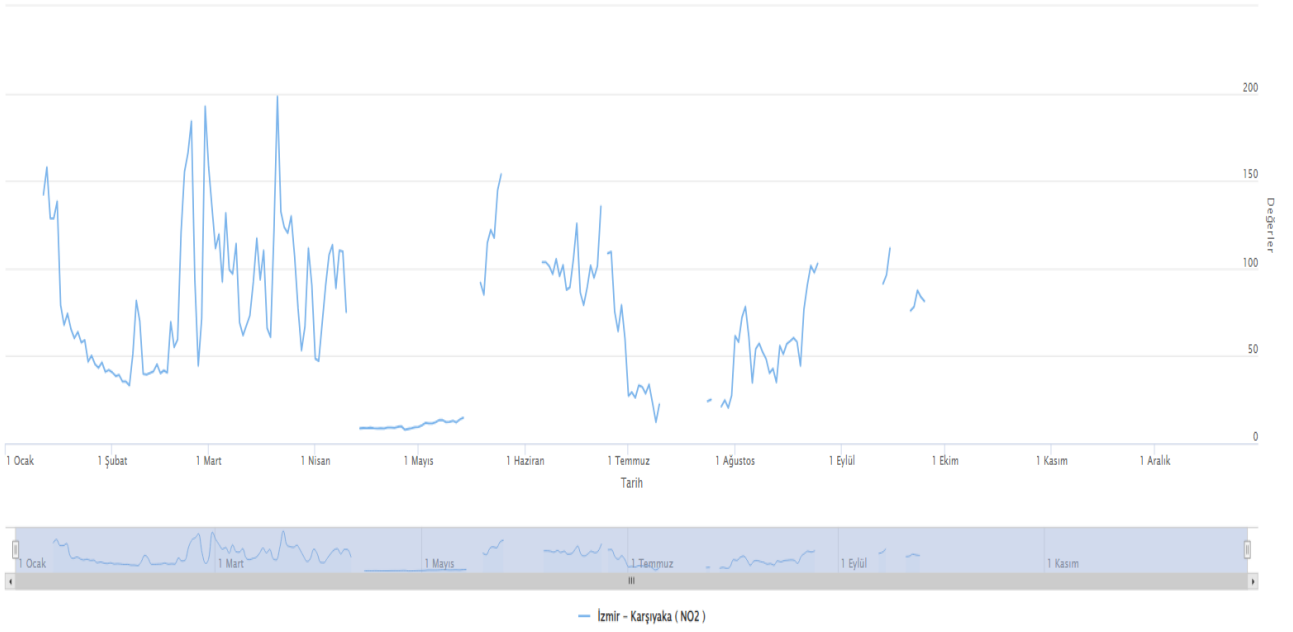
Grafik 33 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 34 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 35 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 36 – 2023 yılında İzmir İli, Karşıyaka istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği

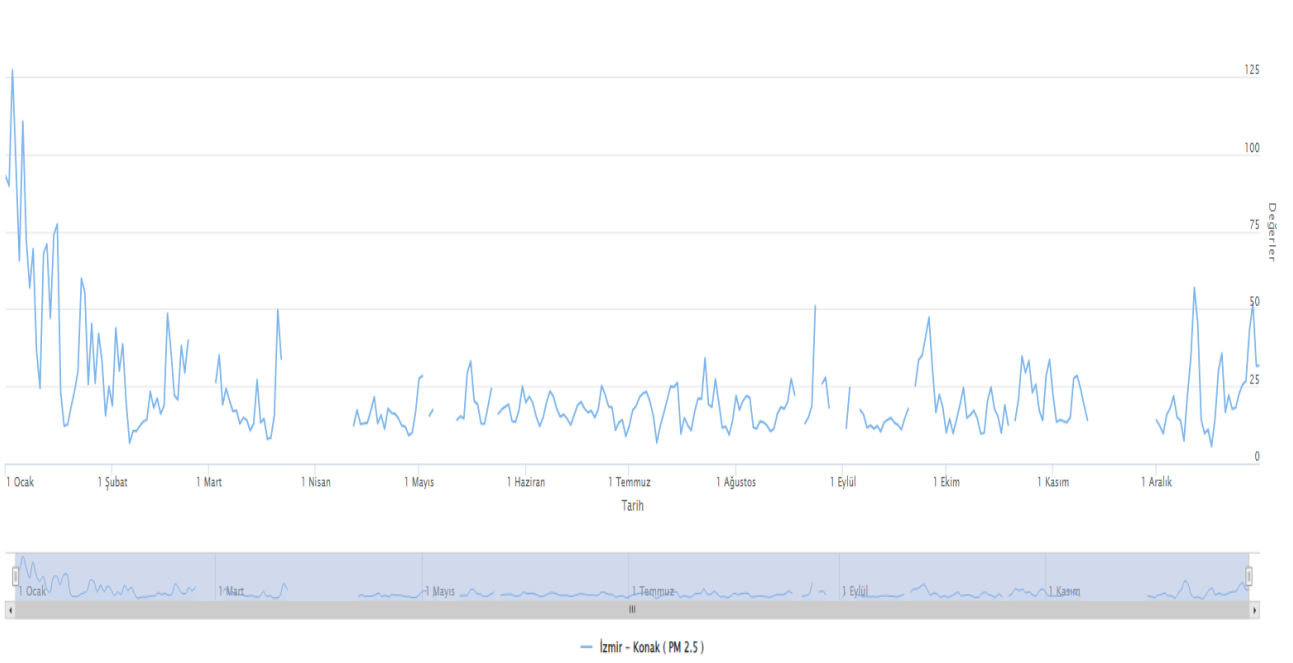
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 18 – 2023 yılı İzmir İli, Karşıyaka İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşdığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

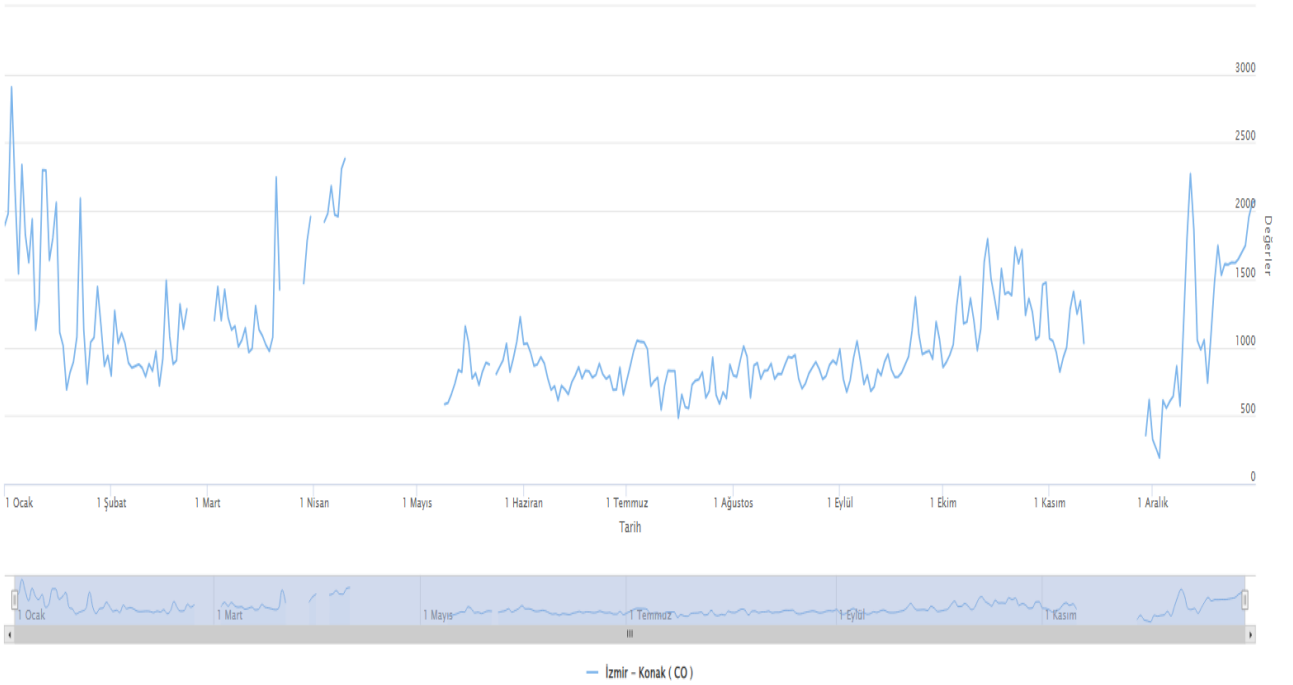
(sim.csb.gov.tr, 2024)

KARŞIYAKA	PM ₁₀	AGS*	PM _{2,5}	CO	NO ₂
Ocak	92,21	13	34,67	1247,73	80,73
Şubat	57,38	12	17,80	1273,40	70,20
Mart	52,51	12	14,81	915,06	103,27
Nisan	45,13	5	19,95	737,81	37,41
Mayıs	57,28	17	19,69	836,11	47,68
Haziran	61,06	22	22,45	736,74	95,86
Temmuz	59,55	9	21,42	1,83	26,54
Ağustos	61,77	18	18,43	549,25	62,00
Eylül	88,51	23	18,25	739,19	84,73
Ekim	81,12	6		592,31	
Kasım	63,42	2		481,62	
Aralık		0			

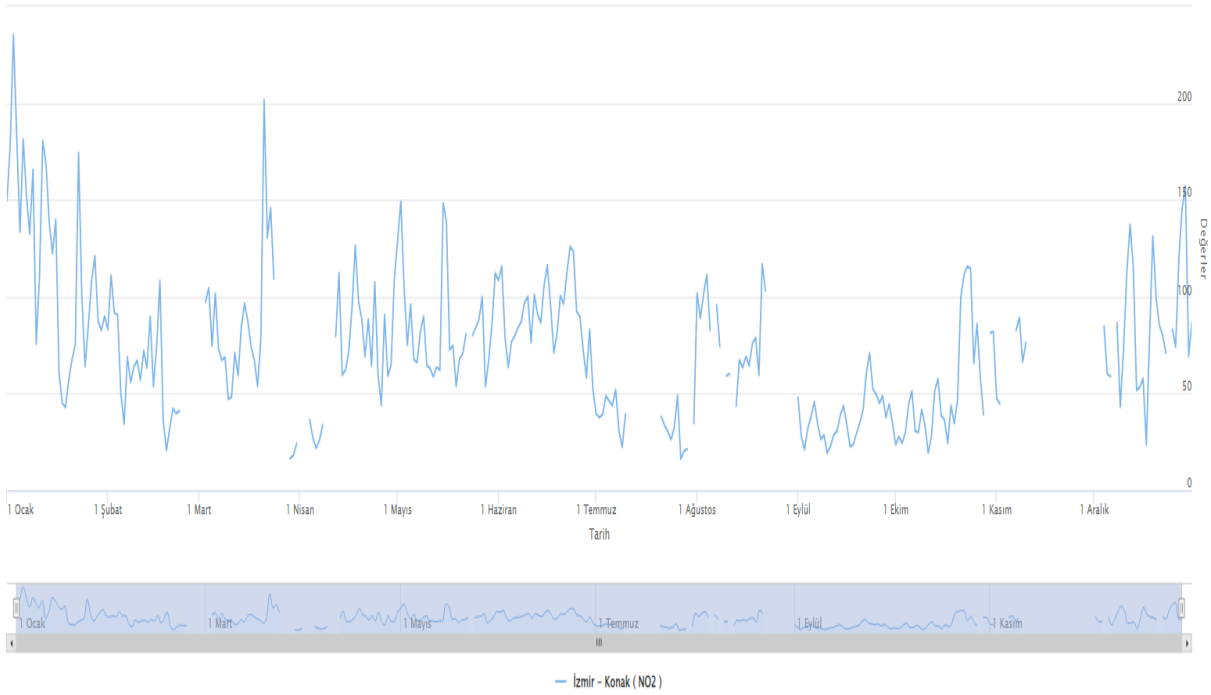
*AGS: Sınır değerini aşdığı gün sayısı

Grafik 37 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 38 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

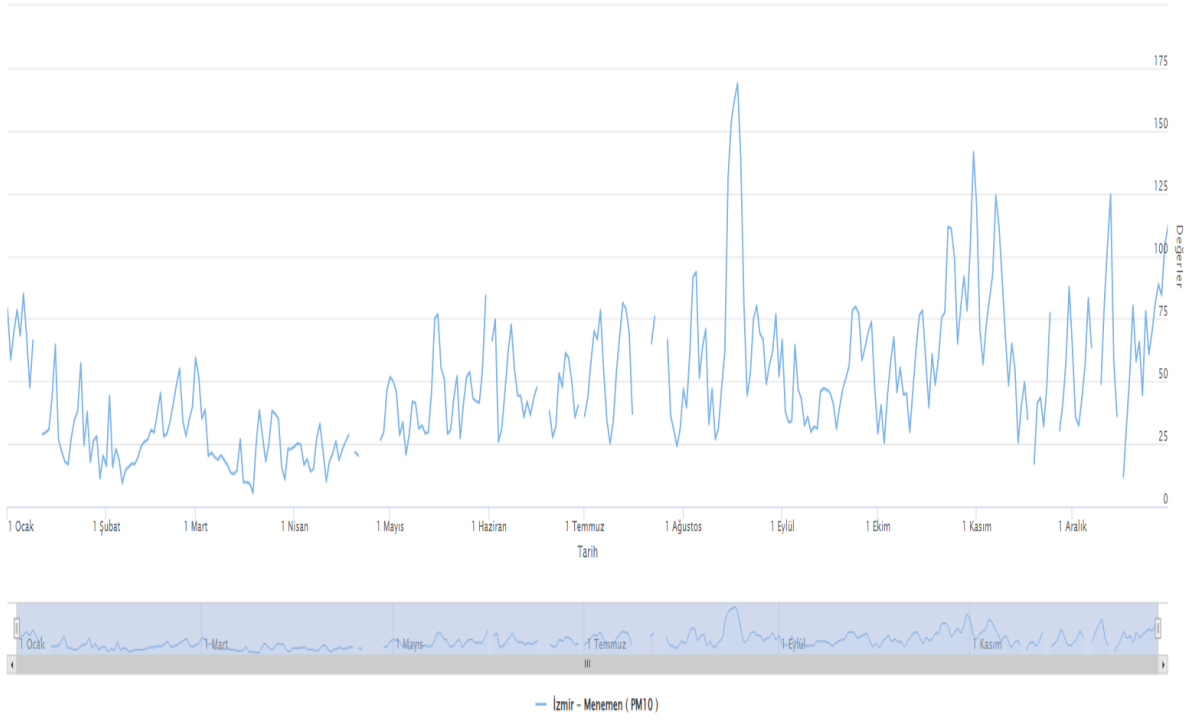

Grafik 39 – 2023 yılında İzmir İli, Konak istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

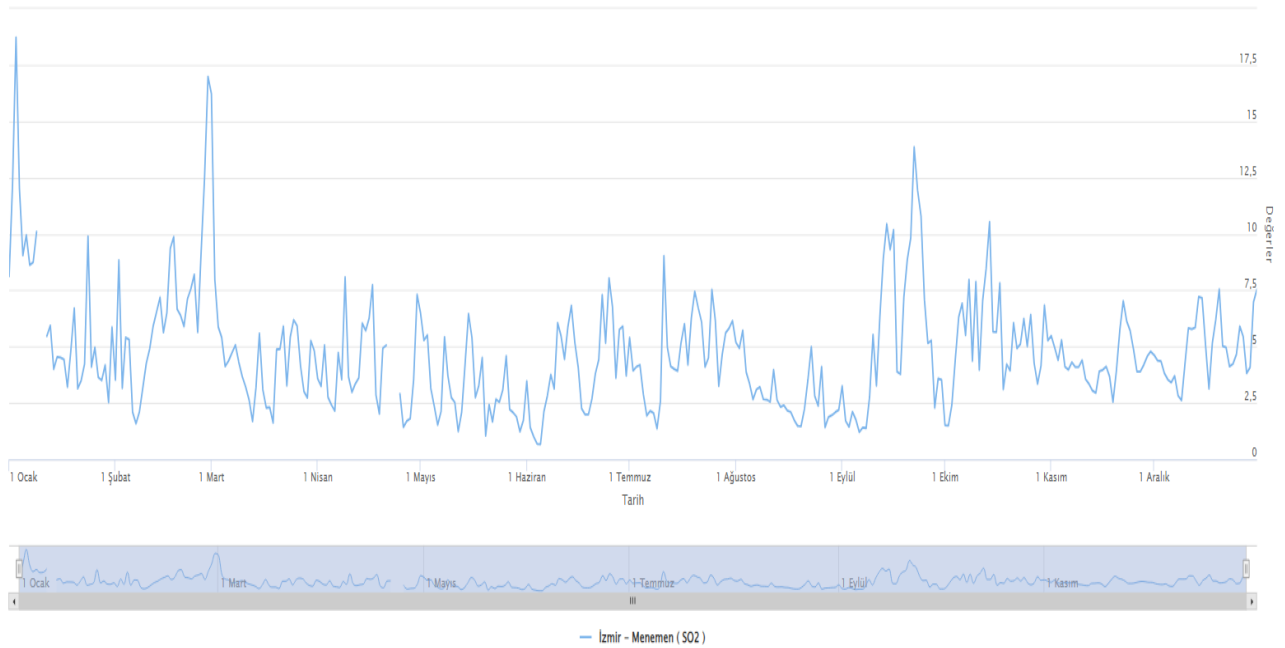
Çizelge 19 – 2023 yılı İzmir İli, Konak İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

KONAK	PM _{2.5}	CO	NO ₂
Ocak	52,45	1511,87	119,69
Şubat	23,96	989,54	62,96
Mart	19,76	1292,18	80,12
Nisan	14,36	2101,61	70,61
Mayıs	19,31	860,19	85,09
Haziran	17,14	799,62	90,85
Temmuz	17,91	764,85	35,21
Ağustos	19,15	839,20	79,95
Eylül	19,58	904,64	37,34
Ekim	18,94	1316,99	52,47
Kasım	18,64	1008,14	62,22
Aralık	23,06	1260,20	84,38

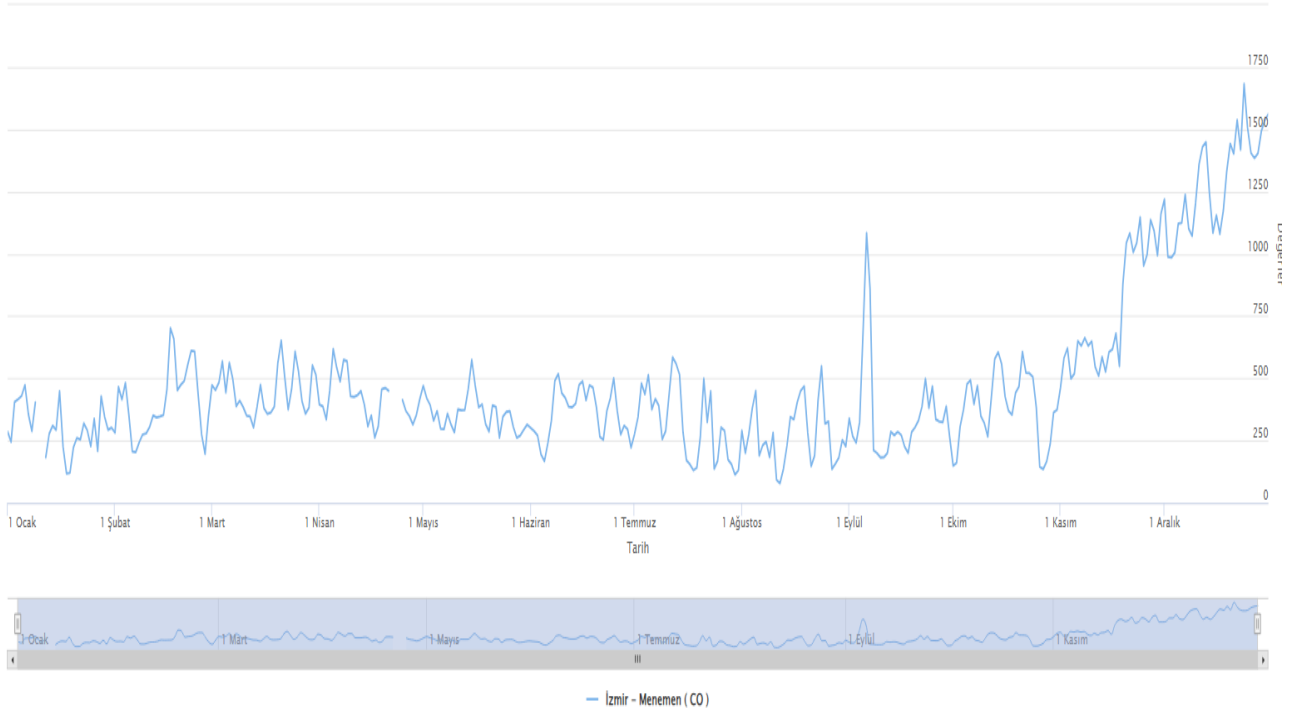
*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

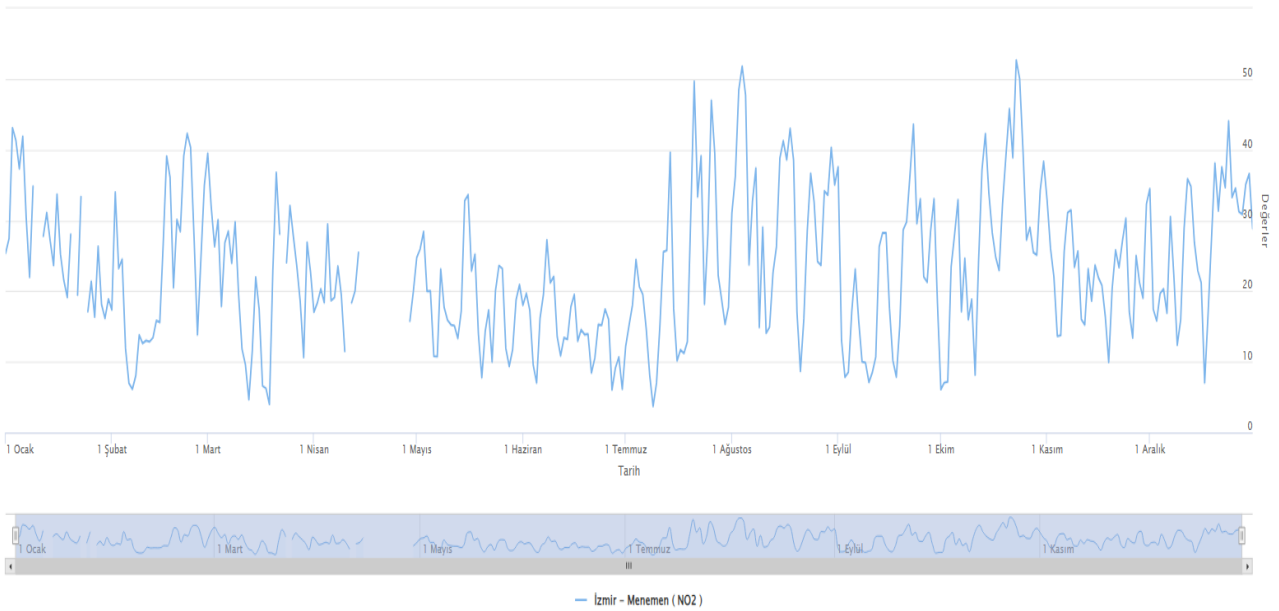
Grafik 40 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

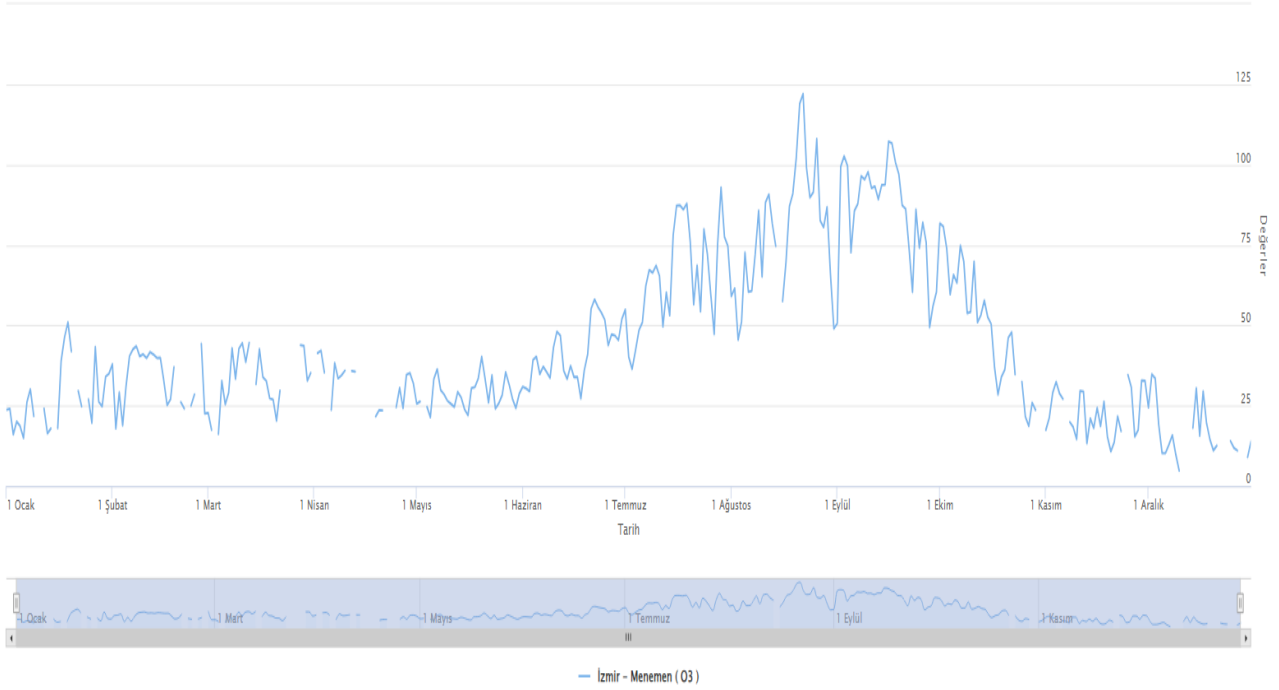
Grafik 41 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 42 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 43 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

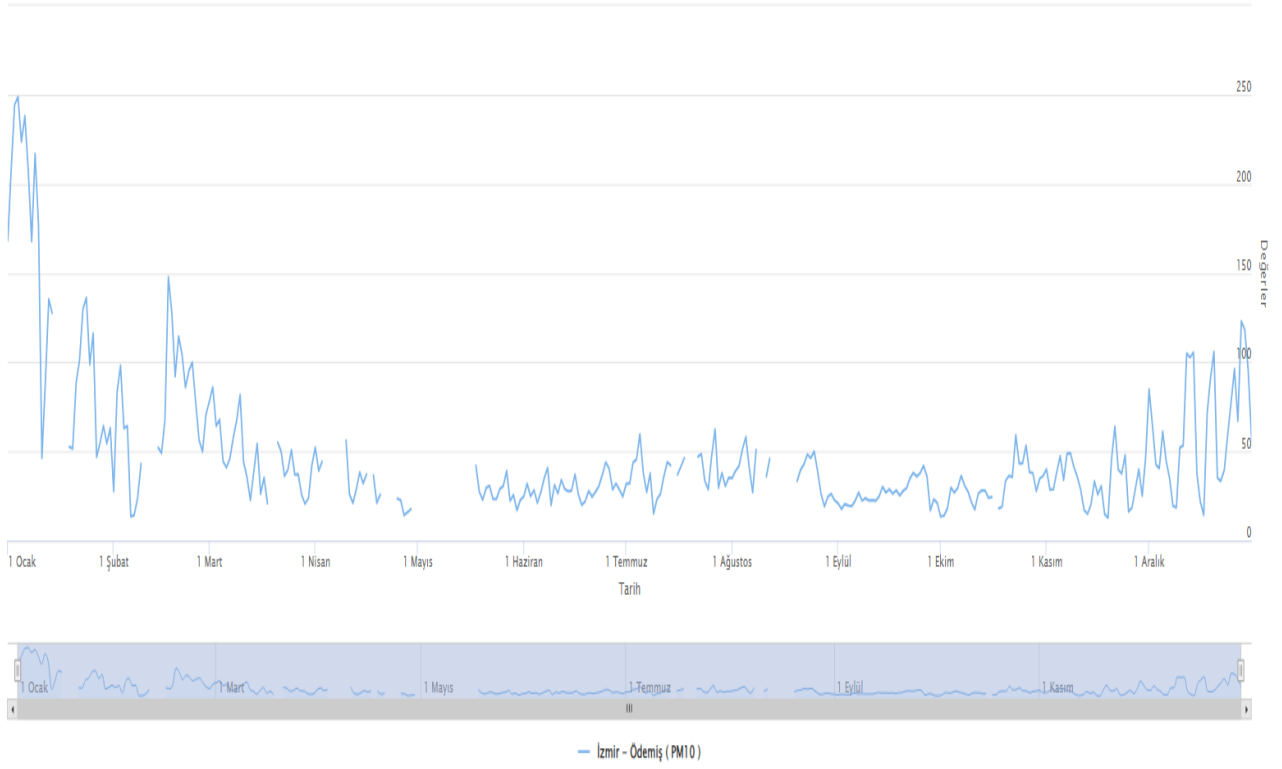

Grafik 44 – 2023 yılında İzmir İli, Menemen istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

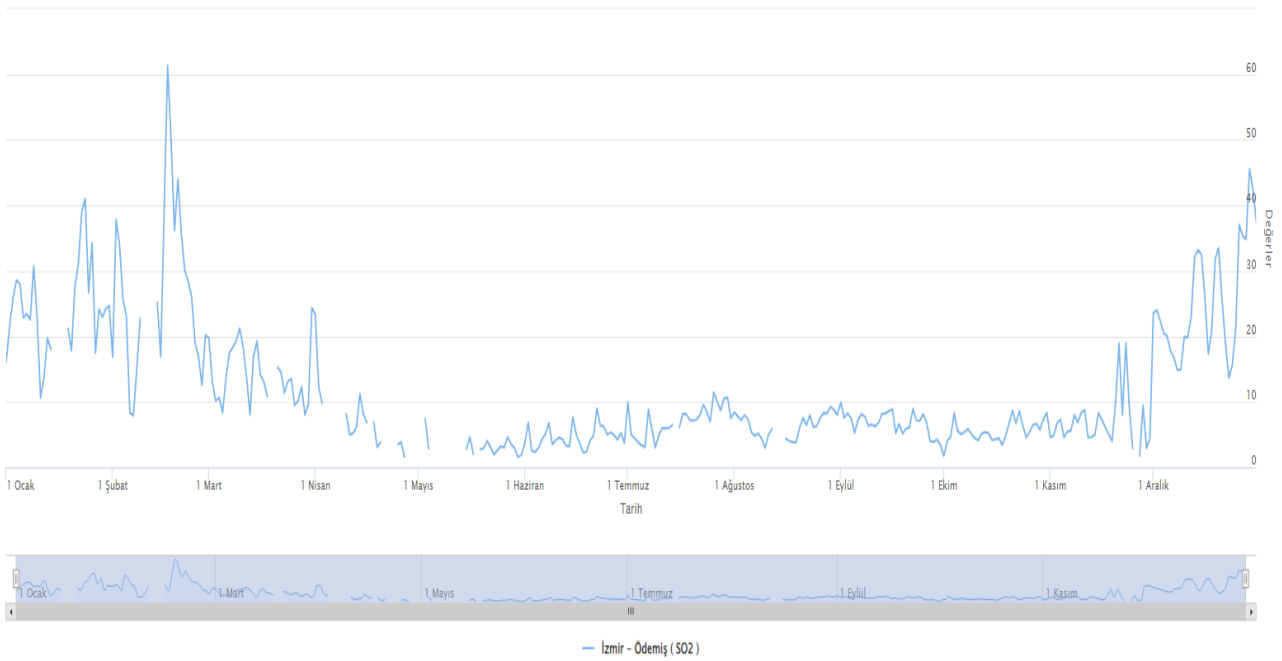
Çizelge 20 – 2023 yılı İzmir İli, Konak İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

MENEMEN	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	42,25	10	6,58	-	302,40	26,96	27,49
Şubat	28,76	1	6,48	-	399,05	22,61	33,53
Mart	23,90	2	4,64	-	448,78	21,41	32,92
Nisan	23,36	0	4,02	-	418,56	19,61	31,76
Mayıs	43,97	10	3,16	-	358,29	18,58	28,67
Haziran	47,05	9	4,02	-	360,42	14,55	41,28
Temmuz	52,94	13	4,72	-	315,01	21,71	65,42
Ağustos	73,73	22	2,90	-	272,71	31,01	79,05
Eylül	49,59	11	5,60	-	353,87	20,91	85,14
Ekim	66,20	20	5,38	-	385,11	28,42	49,98
Kasım	62,36	15	4,37	-	768,85	22,21	22,58
Aralık	66,25	20	4,94	-	1294,84	27,22	16,87

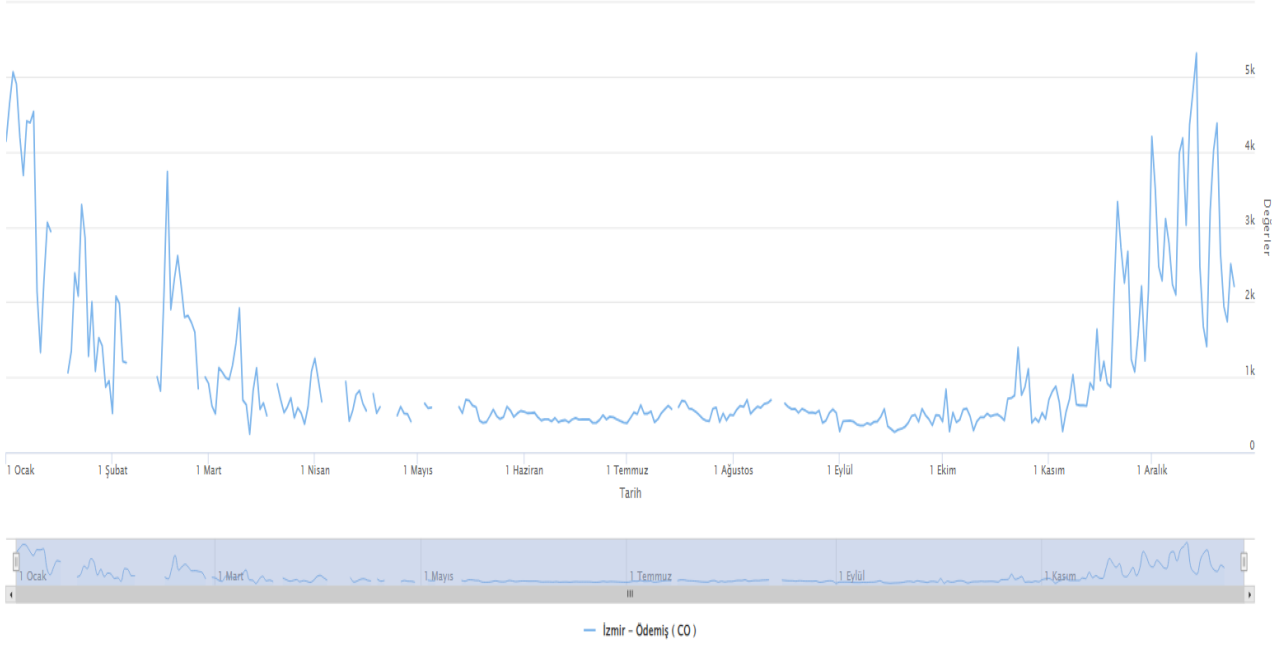
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

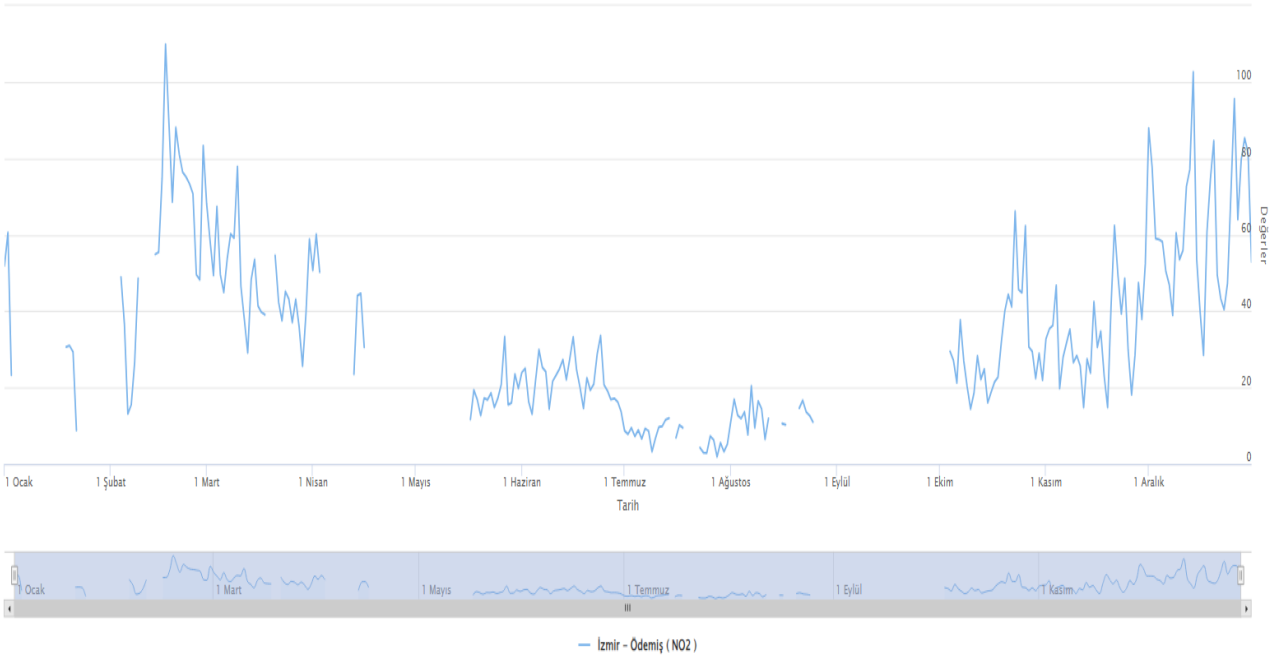
Grafik 45 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

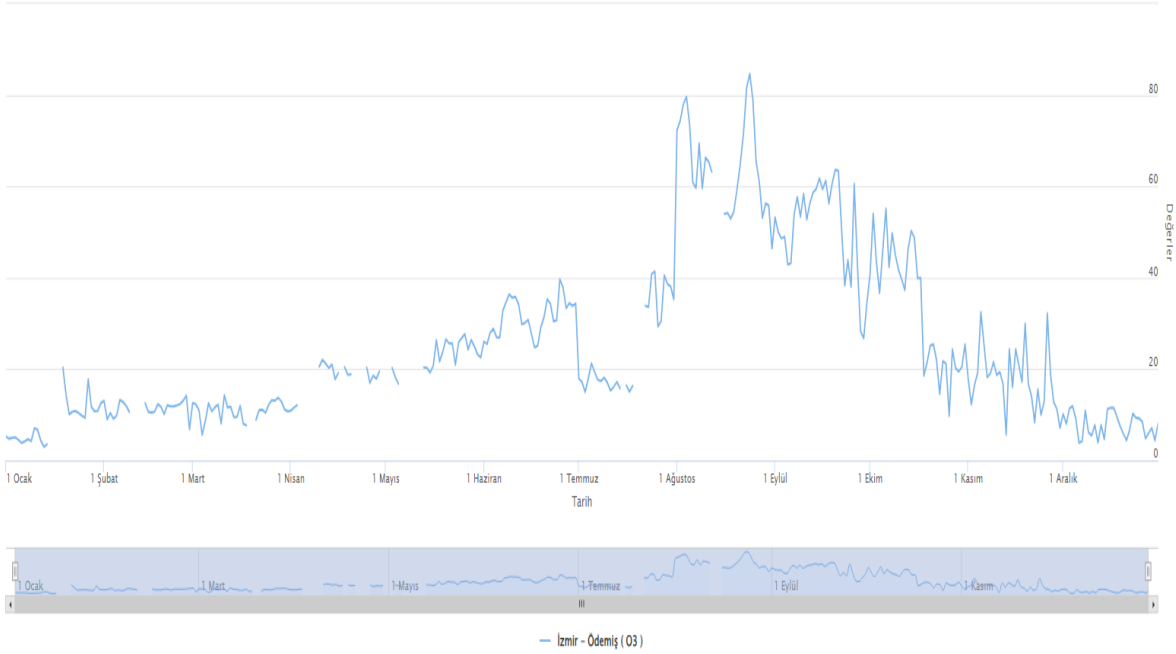
Grafik 46 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 47 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 48 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 49 – 2023 yılında İzmir İli, Ödemiş istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği

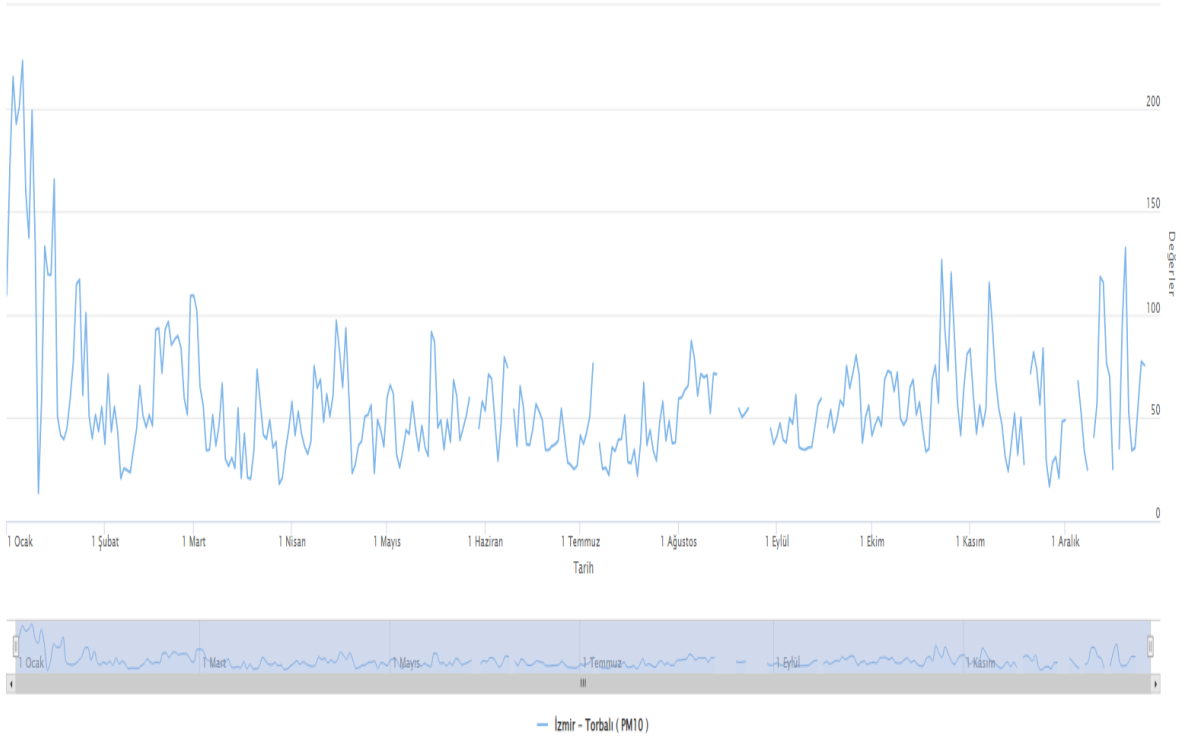
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 21 – 2023 yılı İzmir İli, Ödemiş İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

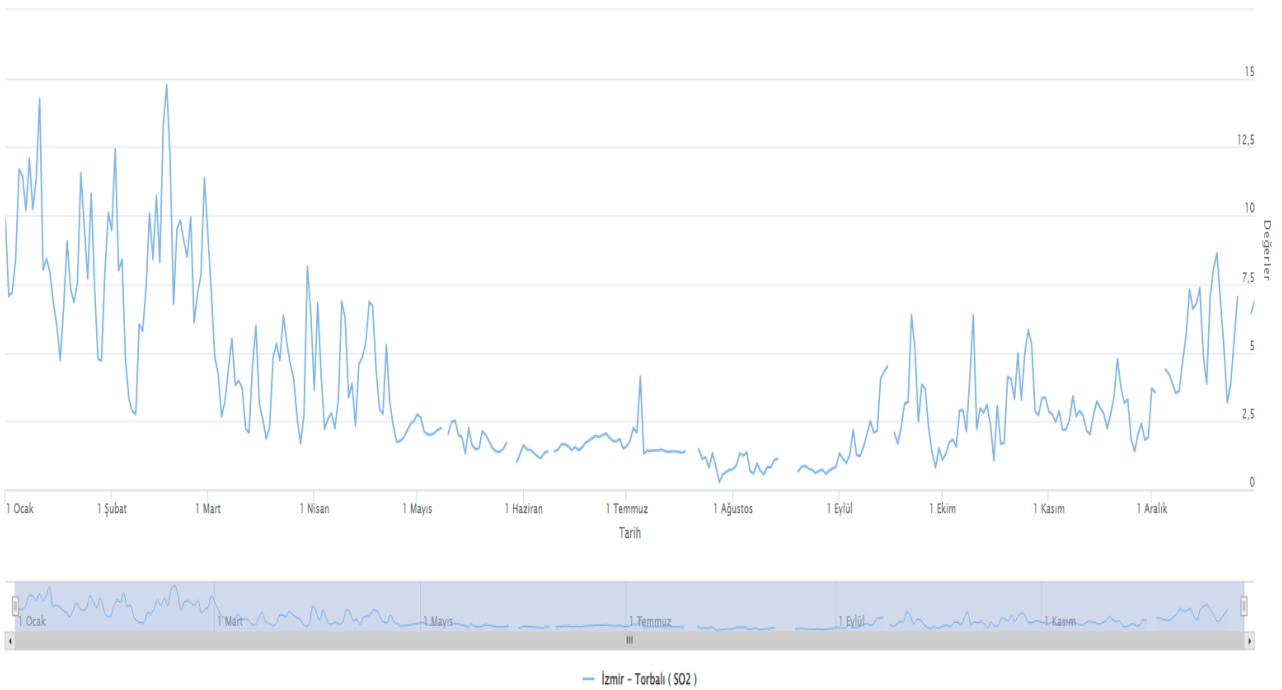
(sim.csb.gov.tr, 2024)

ÖDEMİŞ	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	131,70	25	24,32	-	2735,53	33,67	8,36
Şubat	71,84	18	27,41	-	1736,07	61,85	11,38
Mart	45,90	11	14,08	-	796,38	47,84	10,99
Nisan	30,96	2	7,55	-	666,05	41,15	18,23
Mayıs	26,78	0	3,19	-	544,72	18,30	23,02
Haziran	29,37	0	4,59	-	447,59	22,07	31,51
Temmuz	38,10	2	7,10	-	524,04	7,16	24,19
Ağustos	38,37	4	6,40	-	568,98	12,79	64,89
Eylül	26,51	0	6,81	-	406,80	34,96	50,93
Ekim	30,46	2	5,59	-	568,54	30,73	33,76
Kasım	33,36	1	6,98	-	1269,34	33,78	17,87
Aralık	63,69	19	25,57	-	3062,91	62,98	7,80

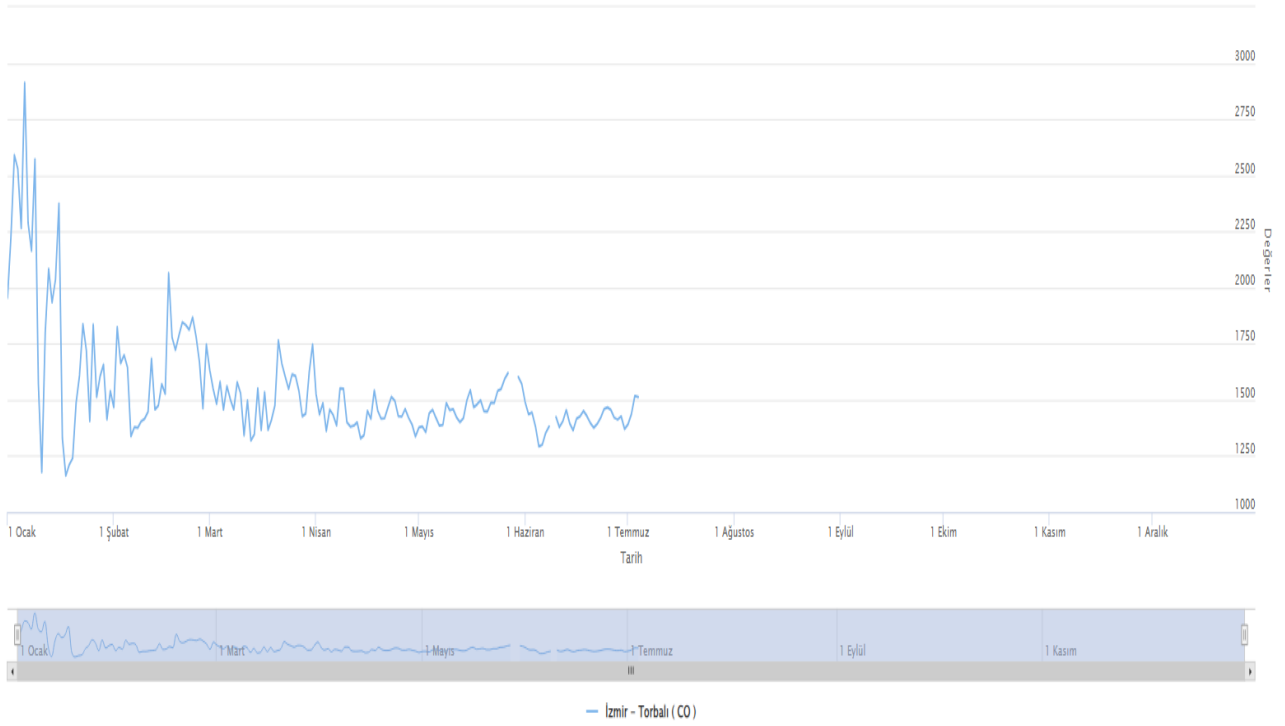
*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

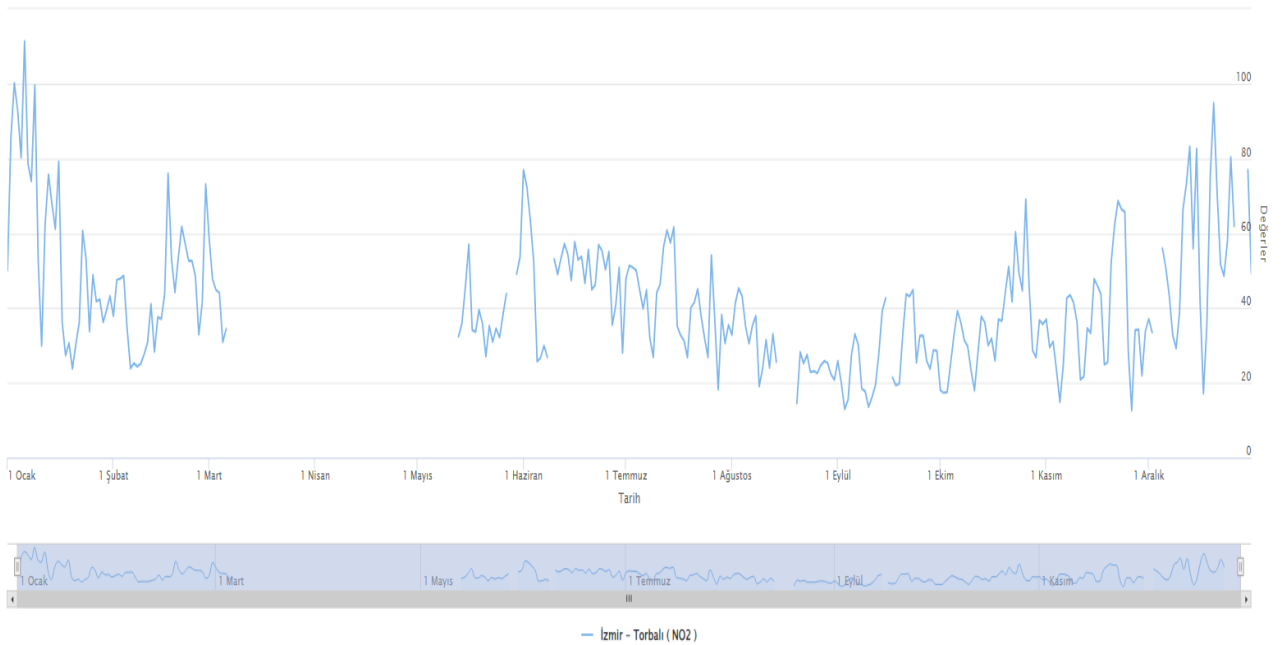
Grafik 50 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

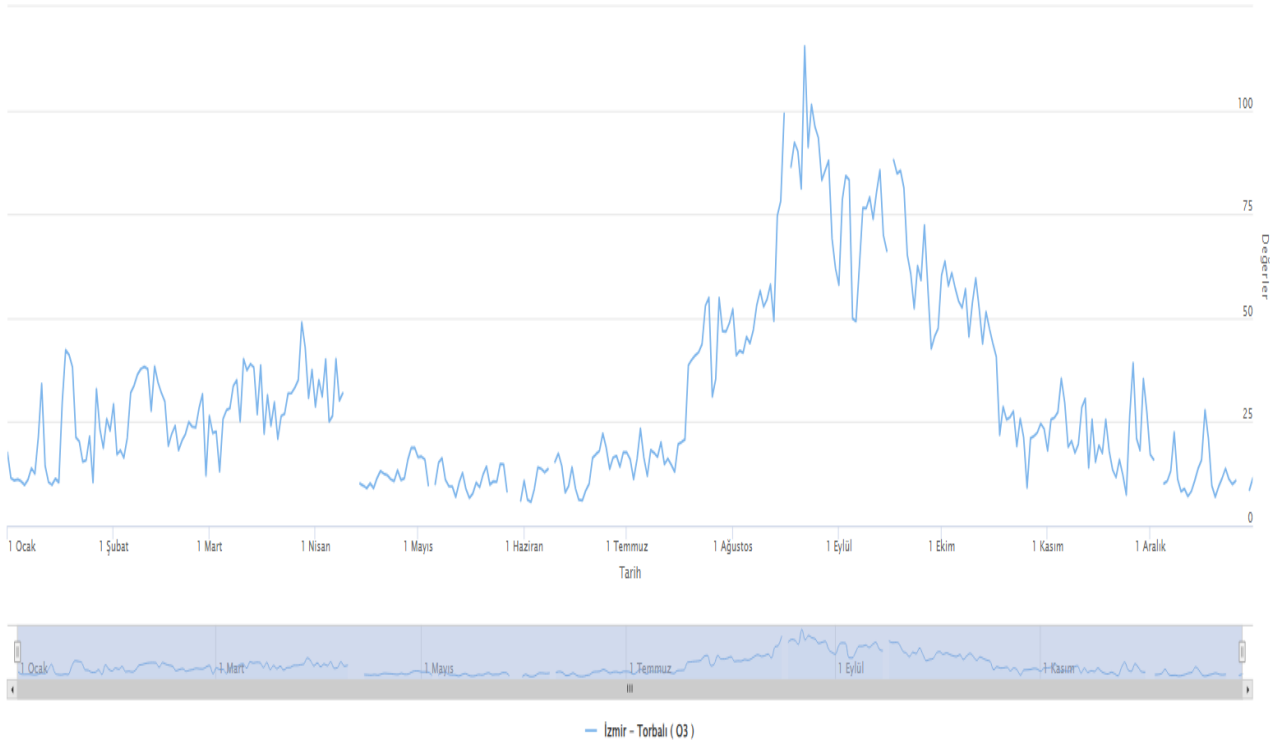
Grafik 51 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 52 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 53 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

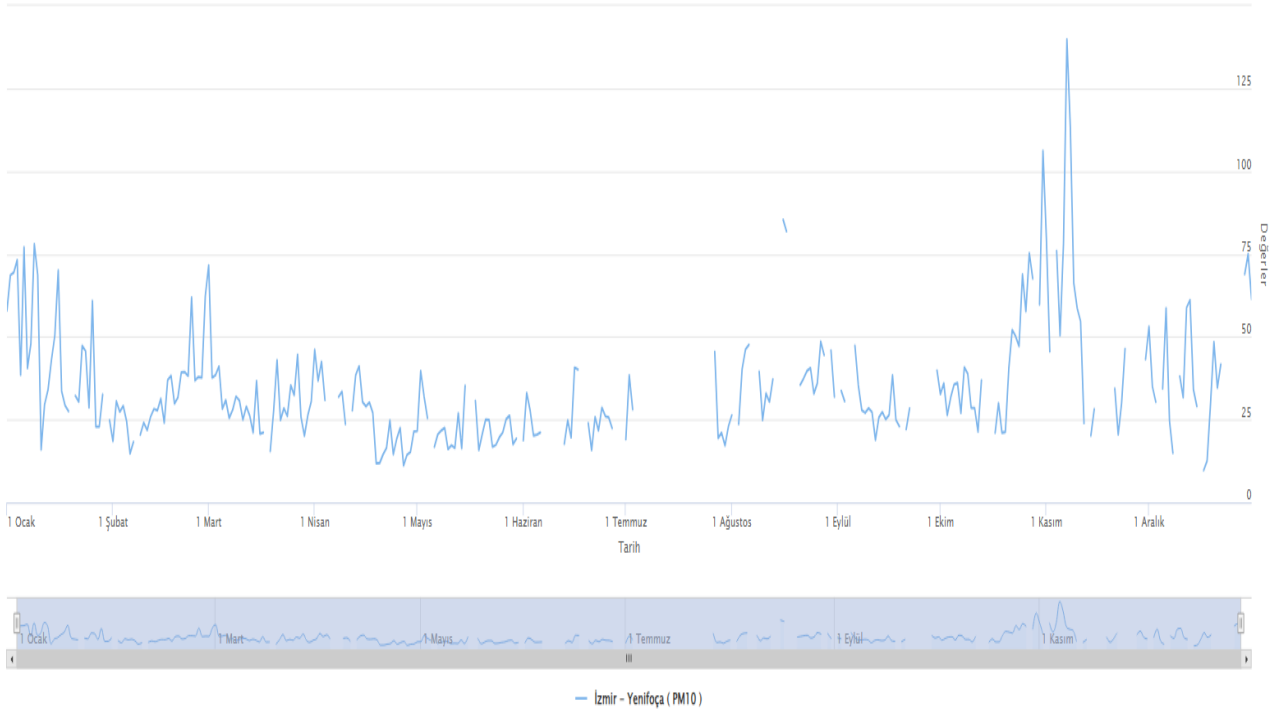

Grafik 54 – 2023 yılında İzmir İli, Torbalı istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

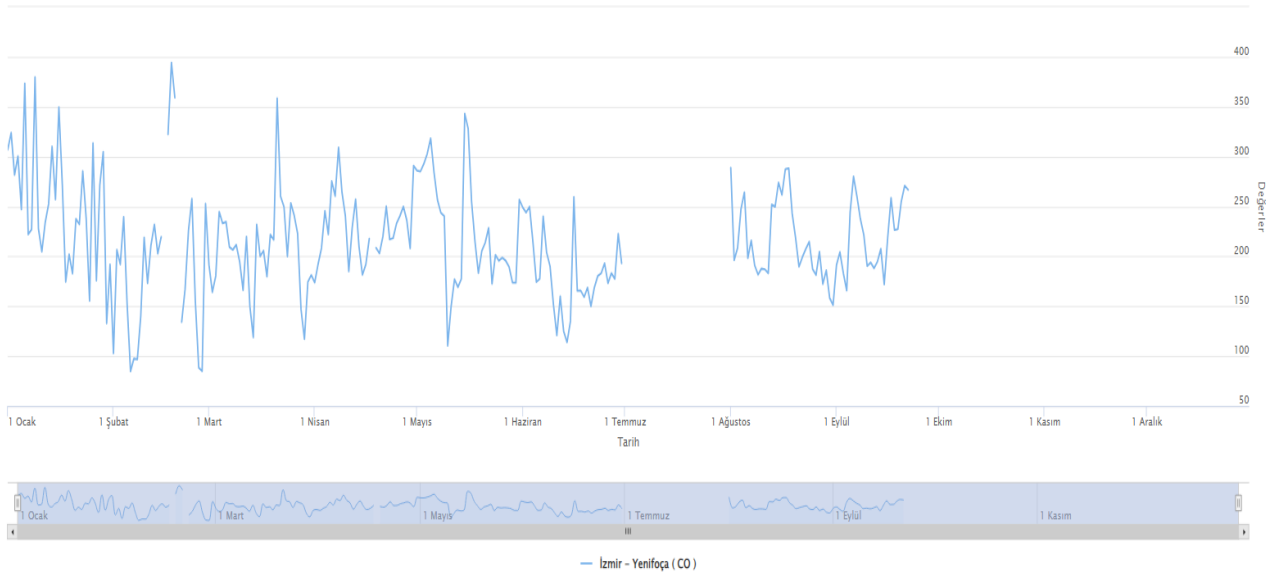
Çizelge 22 – 2023 yılı İzmir İli, Torbalı İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşdığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

TORBALI	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	106,50	25	8,63	-	1840,28	57,56	19,39
Şubat	60,75	17	8,39	-	1633,87	43,17	26,84
Mart	44,01	9	4,34	-	1520,10	43,49	30,80
Nisan	52,30	16	3,74	-	1435,46		19,14
Mayıs	49,63	11	1,89	-	1471,86	38,78	11,32
Haziran	46,51	11	1,62	-	1407,81	48,96	12,99
Temmuz	39,78	5	1,39	-	1464,81	41,24	28,43
Ağustos	61,95	17	0,83	-		28,55	70,85
Eylül	50,95	13	2,50	-		27,02	68,24
Ekim	63,99	21	3,06	-		35,04	39,36
Kasım	52,50	15	2,67	-		36,80	22,07
Aralık	63,29	13	5,49	-		55,58	12,57

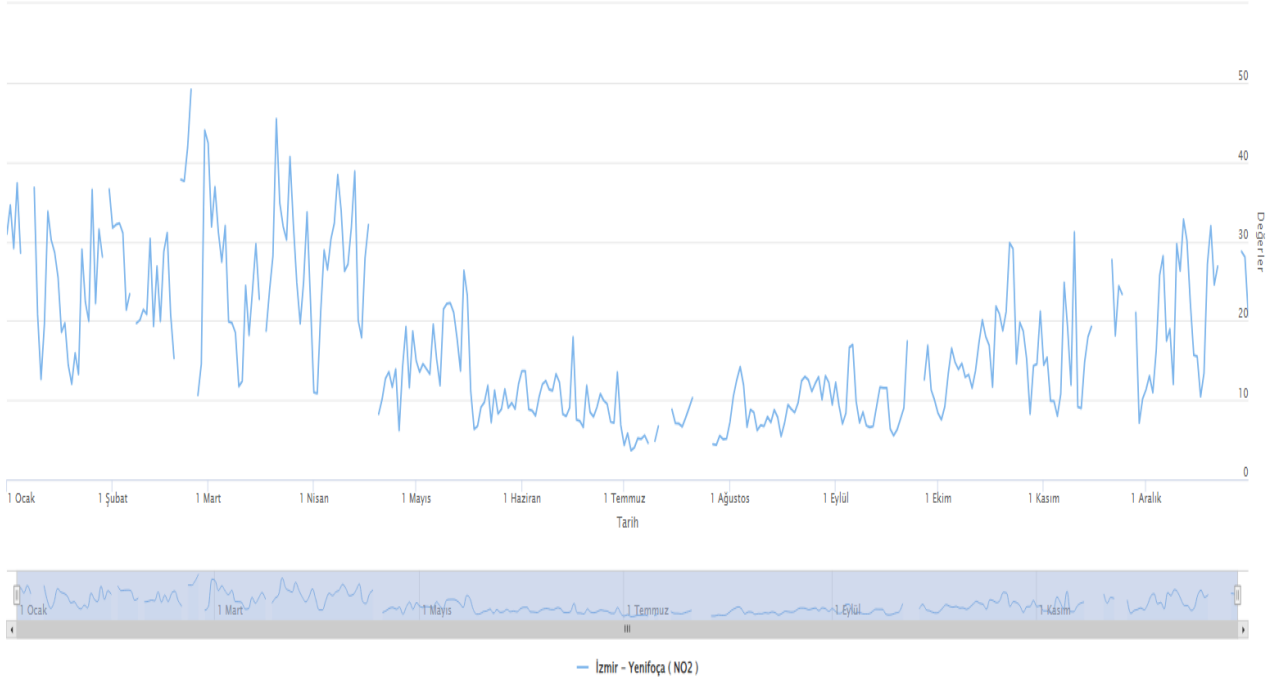
*AGS: Sınır değerini aşdığı gün sayısı

Grafik 55 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

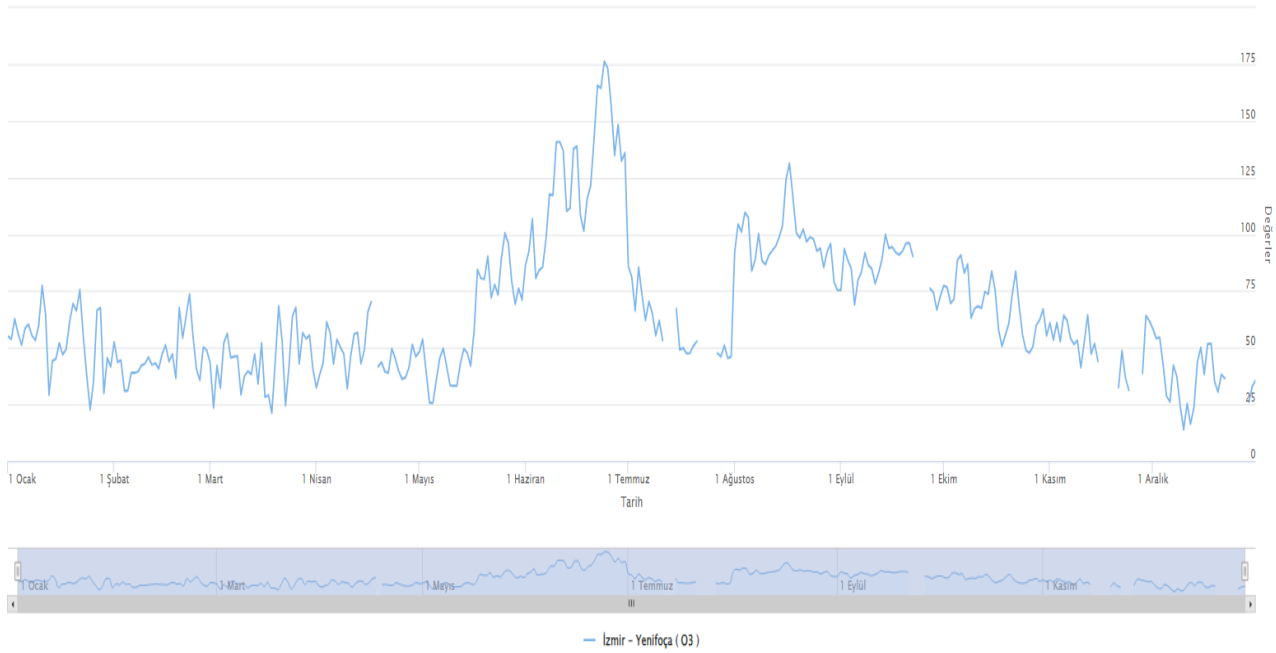

Grafik 56 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 57 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği

(sim.csb.gov.tr, 2024)

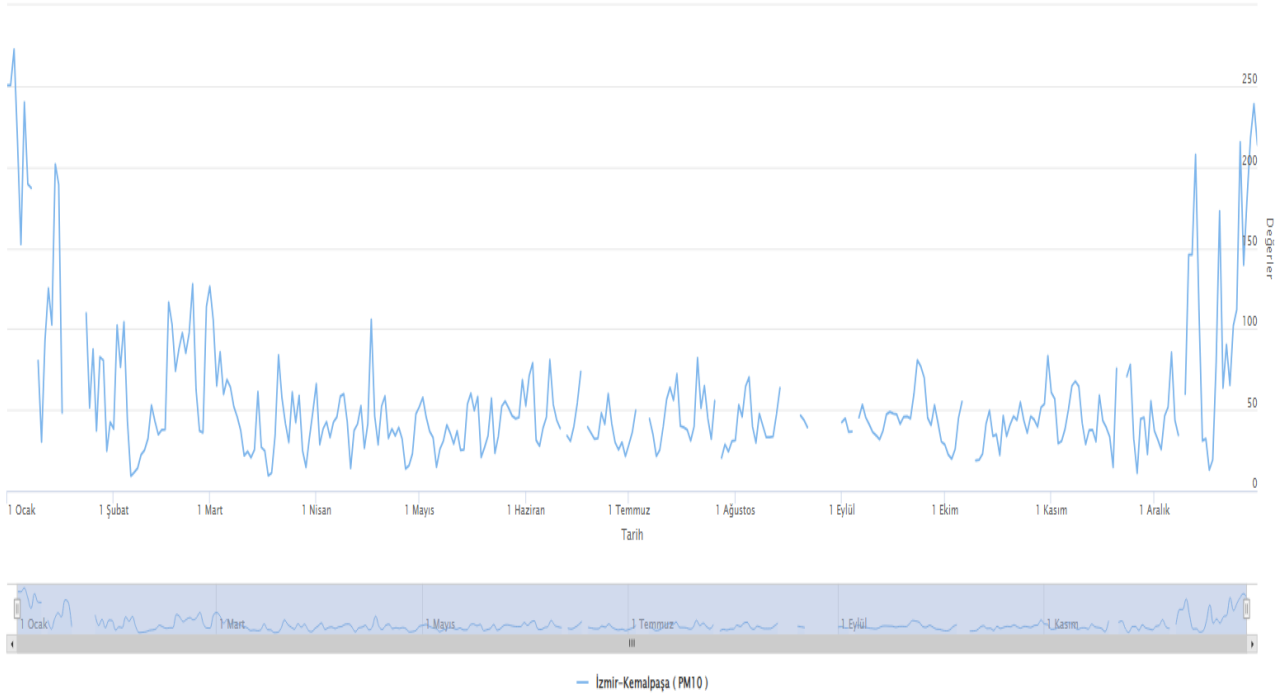
Grafik 58 – 2023 yılında İzmir İli, Yenifoça istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği

(sim.csb.gov.tr, 2024)

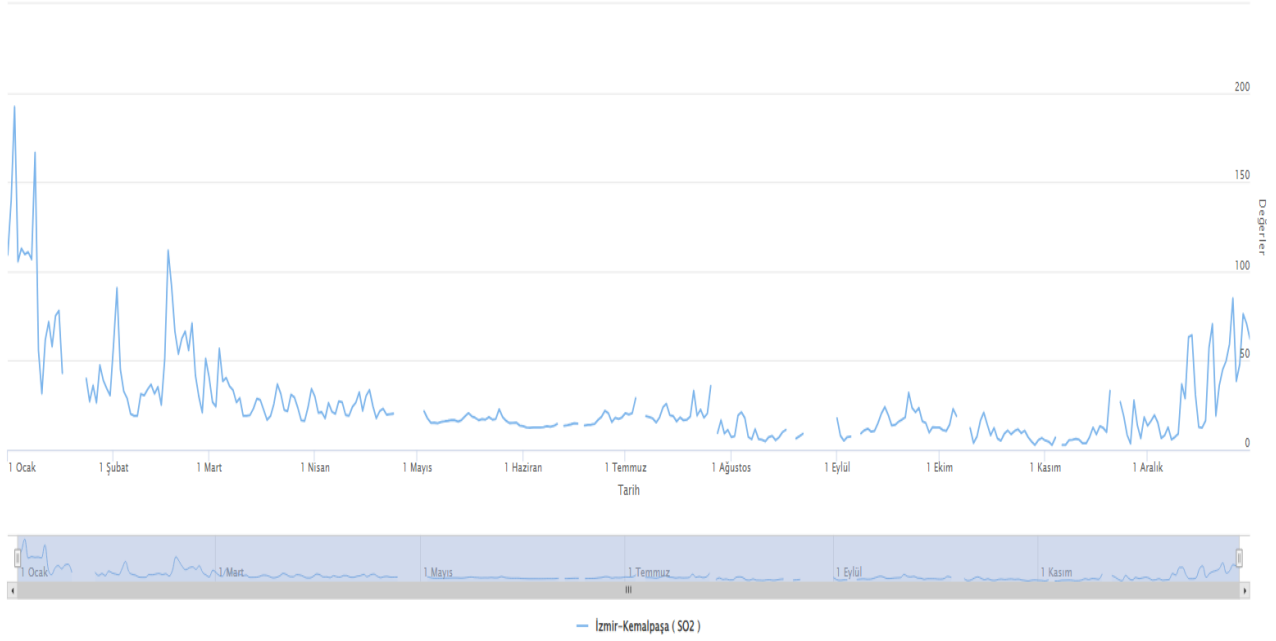
Çizelge 23 – 2023 yılı İzmir İli, Yenifoça İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

YENİFOÇA	PM ₁₀	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	44,88	10	253,85	25,75	53,22
Şubat	31,75	2	192,81	27,28	46,23
Mart	30,83	1	206,04	27,14	43,79
Nisan	25,49	0	228,95	21,25	46,74
Mayıs	22,56	0	226,55	13,75	59,57
Haziran	24,99	0	183,13	10,10	125,44
Temmuz	26,95	0		5,96	59,19
Ağustos	41,61	2	215,42	9,67	97,59
Eylül	29,37	0	220,86	10,12	85,56
Ekim	42,06	8		16,18	68,27
Kasım	53,74	9		16,79	50,73
Aralık	40,29	7		21,42	36,77

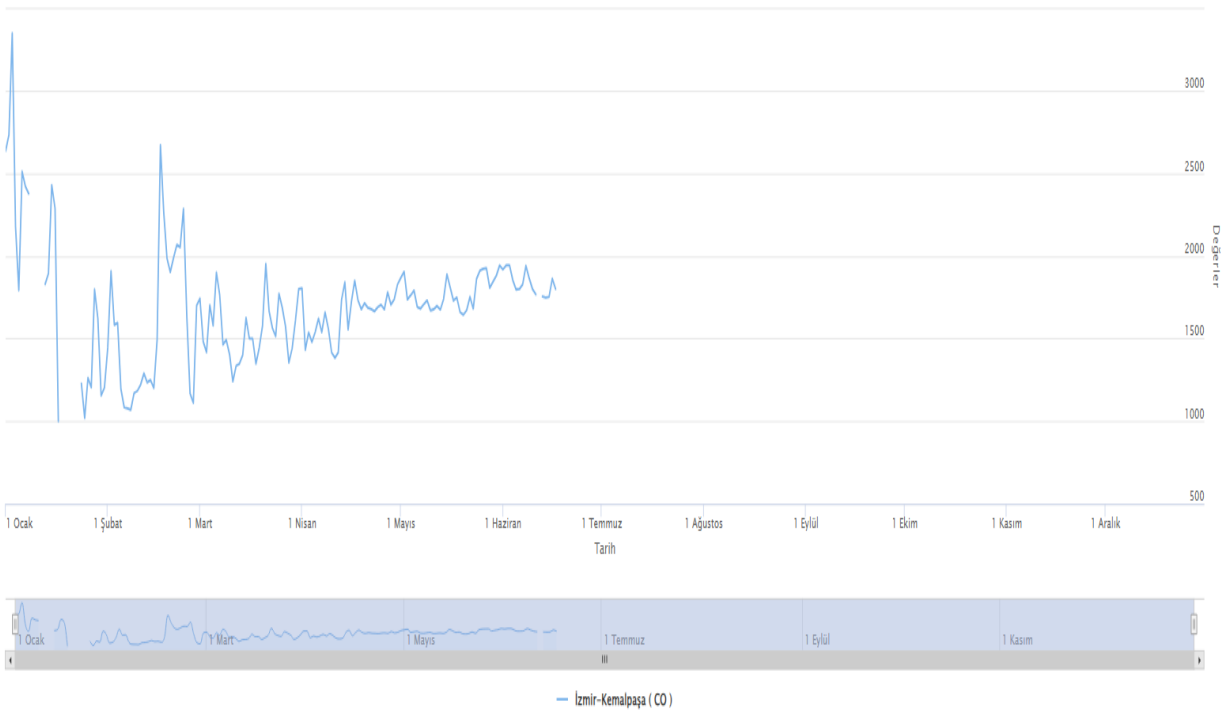
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

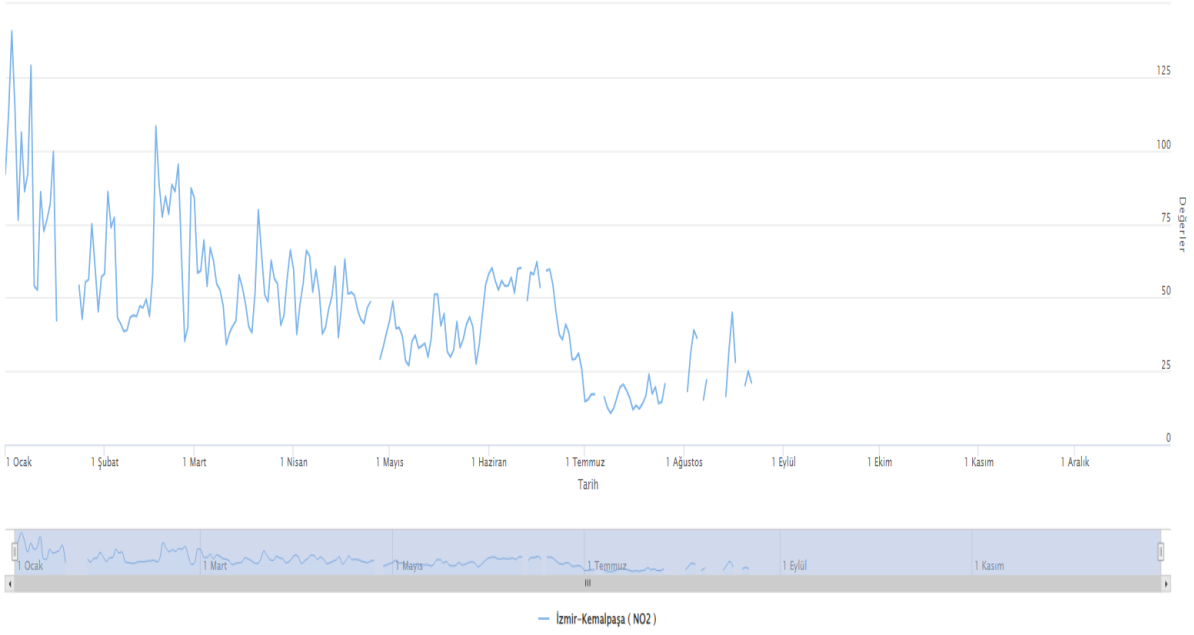
Grafik 59 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 60 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 61 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 62 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 63 – 2023 yılında İzmir İli, Kemalpaşa istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 24 – 2023 yılı İzmir İli, Kemalpaşa İstasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

KEMALPAŞA	PM ₁₀	AGS*	SO ₂	AGS*	CO	NO ₂	O ₃
Ocak	131,06	19	76,36	3	1900,79	78,44	29,18
Şubat	61,59	14	46,86	-	1565,09	63,09	39,47
Mart	47,27	13	27,78	-	1554,24	54,16	45,79
Nisan	41,29	7	23,57	-	1644,76	48,38	50,94
Mayıs	41,00	10	17,06	-	1773,94	38,04	54,49
Haziran	44,03	8	14,90	-	1834,97	49,49	59,56
Temmuz	42,65	8	19,57	-		15,57	91,49
Ağustos	47,13	5	9,31	-		25,82	70,62
Eylül	46,59	6	15,07	-		79,39	71,55
Ekim	39,39	5	10,53	-			39,31
Kasım	45,18	11	10,23	-			31,34
Aralık	100,46	20	35,39	-			17,50

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

İlimizde çevresel gürültünün önlenmesine yönelik olarak Bakanlığımızca toplam 8 (sekiz) Belediyeye şikayetleri değerlendirmek, çevresel gürültü konusundaki mevzuata uyulup uyulmadığını denetlemek ve gerektiğinde idari yaptırım uygulamakla ilgili olarak yetki devri yapılmıştır. Bu belediyeler sırasıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi, Konak Belediyesi, Karşıyaka Belediyesi, Bayraklı Belediyesi, Bornova Belediyesi, Torbalı Belediyesi, Seferihisar Belediyesi, Aliağa Belediyesi'dir. Yetki devri yapılan belediye sınırları dışındaki şikayetlerin tümü İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından değerlendirilmektedir.

İlimizde ağırlıklı olarak gürültü konusunda şikayetler eğlence yerlerinden kaynaklanan şikayetler, sanayi tesisleri ile işyerlerinden ve şantiye gürültüsünden kaynaklanan şikayetlerdir.

Eğlence yerlerinden kaynaklanan şikayetlerin büyük çoğunluğu Çeşme İlçesinden olmak üzere, bunun dışında Dikili, Karaburun İlçelerinden kaynaklanmaktadır. Yetki devri yapılan ilçelerden iletilen şikayetler ilgili Belediyelerince değerlendirilmektedir.

Gürültü konusunda diğer bir şikâyet konusu ise konut ile işyerlerinin iç içe yer aldığı bölgelerden kaynaklanan şikayetlerdir. Bu şikayetlerde ağırlıklı olarak Konak, Bornova, Karşıyaka, Bayraklı belediye sınırları içindeki işyerleri ve imalathanelerden kaynaklanmaktadır.

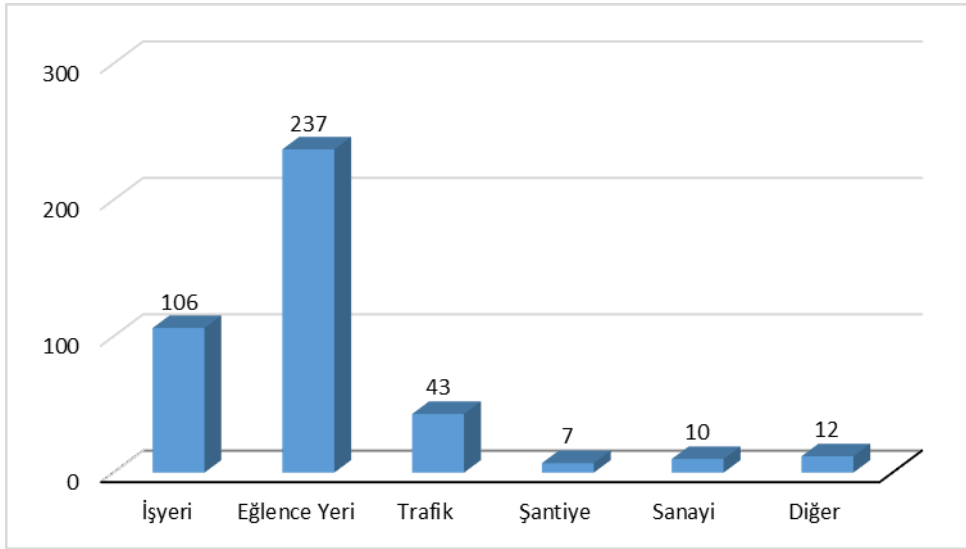
Gürültü konusunda diğer bir şikâyet konusu ise konut ile işyerlerinin içi çey yer aldığı bölgelerden kaynaklanan şikayetlerdir. Bu şikayetlerde ağırlıklı olarak Konak, Bornova, Karşıyaka, Bayraklı belediye sınırları içindeki işyerleri ve imalathanelerden kaynaklanmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün 29.06.2006 tarih ve 2006/16 sayılı Genelgesi ile Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında İzmir Metropol Alan içerisinde ölçüm, denetim, izleme, izin ve yaptırım

konularında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 04.08.2016 tarih ve 249-E-12538 sayılı yazısı ile devri yapılmış İlçe Belediyeleri sınırları dışındaki bölgelerde Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamındaki hususların İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı) tarafından yürütülmesi gerektiği bildirilmiştir.

2023 yılı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına gelen gürültü şikayetlerinin konu bazlı dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

Grafik 64 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği /Çevre Yönetim Genel Müdürlüğü'nün “*Implementation Capacity for Environmental Noise Directive – Çevresel Gürültü Direktifi için Uygulama Kapasitesi*” projesi kapsamında İzmir ili için, karayollarından kaynaklanan gürültü ile ilgili olarak karayolları gürültü haritası, demiryollarından kaynaklanan gürültü ile ilgili olarak demiryolları gürültü haritası ve 2 adet entegre sanayi tesisinin gürültü haritası hazırlanmıştır. Harita değerlendirme çalışmaları sonucunda Yönetmelik'te belirtilen sınır değerlerin aşıldığı belirlenen alanlar için gürültü azaltımına yönelik eylem planı çalışmalarına ait İzmir İli Stratejik Gürültü Eylem Planı, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına iletmış olduğu 23.05.2023 tarihli ve 1361653 sayılı yazısı ile uygun bulunmuştur.

Çizelge 25 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi

*Veri bulunmamaktadır.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İzmir Büyükşehir Belediyesi, yerel yönetimleri sürdürülebilir enerji uygulamalarında desteklemek üzere oluşturulan Belediye Başkanları Sözleşmesine (Covenant of Mayors) 2015 yılında dahil olarak, 2020 yılına kadar karbon emisyonunu %20 azaltmayı taahhüt etmiştir. Bu kapsamda İzmir Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı (İzmir SEEP) hazırlanmış, hazırlanan plan 2016 yılında Başkanlar Sözleşmesi tarafından onaylanmıştır.

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında benzer hedefleri olan Covenant of Mayors ve Mayors Adapt inisiyatifleri güçlerini birleştirerek Belediye Başkanları Küresel İklim ve Enerji Sözleşmesi (Global Covenant of Mayors (GCoM) for Climate and Energy) ismini almıştır.

Belediye Başkanları Küresel İklim ve Enerji Sözleşmesi ile daha geniş kapsamlı hedefler konulmuş olup:

- Küresel ısınmayı 2°C'nin altında tutmak üzere karbon azaltımını sağlamak,
- İklim değişikliğine uyum kapasitesini artırarak dirençli bir kent yaratmak,
- Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ile herkes için güvenli, sürdürülebilir ve uygun fiyatlı enerjiye erişim sağlamak üzere üç temel vizyon belirlenmiştir.

Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi sera gazı azaltım ve iklim uyum hedeflerini gözden geçirmiş, 2019 yılında Meclis kararı ile Avrupa Birliği stratejilerine uygun olarak 2030 yılına kadar sera gazı salımlarının % 40 azaltılmasını ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayarak kentimizin dirençliliğinin artırılmasını taahhüt etmiştir. Bu taahhüt uyarınca; 2020 yılında İzmir Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (İzmir SECAP) hazırlanmıştır.

İzmir SECAP çalışmaları kapsamında sera gazı envanter hesabında ve risk ve kırılganlık değerlendirilmesinde kullanılmak üzere ilgili tüm belediye birimleri, bağlı kurum/kuruluş ve şirketleri, ilgili kamu kurumlarından veri temini gerçekleştirilmiştir. İlgili tüm belediye birimleri, bağlı kurum/kuruluş ve şirketleri, ilgili kamu kurumları, STK'lar, üniversiteler ve meslek odalarının bulunduğu çalıştaylar ve odak grup toplantıları düzenlenmiştir.

İzmir SECAP ile farklı sektörlerde enerji tüketiminden ve proseslerden kaynaklanan kurumsal ve kent sera gazı salım envanteri hesaplanmış, % 40 azaltım hedefi doğrultusunda azaltım eylemleri belirlenmiştir.

Belediye Başkanları Sözleşmesi çerçevesinde tanımlanan 12 sektörde (tarım ve ormancılık, binalar, sivil savunma ve acil durum, ekonomi, enerji, çevre ve biyolojik çeşitlilik, sağlık, arazi kullanım planlaması, turizm, ulaşım, atıklar ve su), yine aynı sözleşme çerçevesinde tanımlanan 9 temel tehlike (aşırı ısı, aşırı soğuk, aşırı yağış, taşkın, kuraklık, fırtınalar, toprak kayması, orman yangınları ve deniz seviyesi yükselmesi) için İzmir'de iklim değişikliği riskleri değerlendirilmiştir. Değerlendirilen sektörlere özgü etki yolları, İzmir'in tarihsel iklim bağlamı, iklim tahminleri ve iklim değişikliğinden ne ölçüde etkilenebilir olduğuna ve iklim değişikliğinin nasıl bir etki yarattığına ilişkin gösterge veriler dikkate alınarak belirlenmiştir. İzmir'in hangi noktalarda kırılgan olduğunu daha iyi anlamak için sosyo-ekonomik tanımlar ile fiziksel ve çevresel tanımlar hazırlanmıştır. Risk ve kırılganlık değerlendirmesi sonucu, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayarak kentimizin dirençliliğinin artırılması amacıyla uyum eylemleri belirlenmiştir.

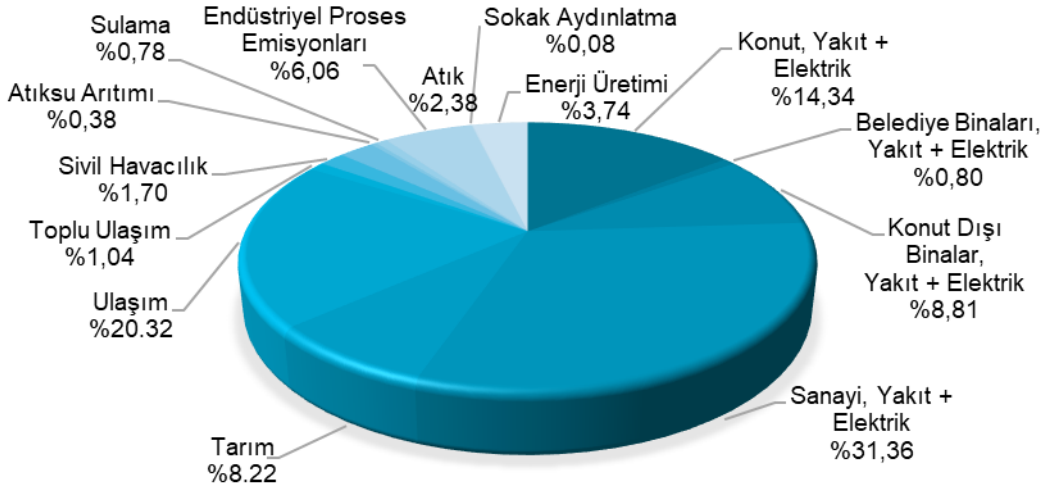
Tüm yöntemin, hesaplamaların, değerlendirmelerin ve eylemlerin yer aldığı İzmir SECAP, İngilizce ve Türkçe olarak oluşturulmuş, 16/12/2020 tarihli Meclis kararı ile onaylanıp yürürlüğe girmiştir. Belediyemizin, daha yaşanılabilir çevre yaratılması ve iklim değişikliğiyle mücadele amaçları çerçevesinde; iklim değişikliğine uyum sağlanması, kentin dirençli hale getirilmesi, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımı, enerji verimliliği ve seragazı azaltımı için İzmir SECAP'ta yer alan eylemlerin gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmalar kapsamında; Belediyemiz birimleri ile toplantılar yapılarak izleme süreci yürütülmektedir.

Genel merkezi Almanya'nın Bonn kentinde yer alan ICLEI (International Council for Local Environmental Initiatives/Local Governments for Sustainability - Uluslararası Yerel Çevre Girişimleri Konseyi/Sürdürülebilirlik İçin Yerel Yönetimler) 100'ün üstünde ülkede 1.750'den fazla yerel ve bölgesel yönetimden oluşan ve sürdürülebilir kentsel kalkınmayı amaçlayan bir kuruluştur.

ICLEI kentleşme, iklim değişikliği, ekosistemin bozulması, kentsel eşitsizlik gibi konularda yerel ve bölgesel yönetimlerle birlikte çalışmaktadır. Yerel ve bölgesel yönetimlerin ve toplulukların çıkarlarını yansıtan güçlü ulusal ve küresel sürdürülebilirlik politikalarını savunmaktadır. Bu çerçevede Belediyemizin, uluslararası ilişkilerini güçlendirmek, dünya kentleriyle çevre, sürdürülebilir kentsel kalkınma ve ilgili alanlarda iş birliğini geliştirerek karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmak amacıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi ICLEI-Sürdürülebilirlik İçin Yerel Yönetimlere üye olmuştur.

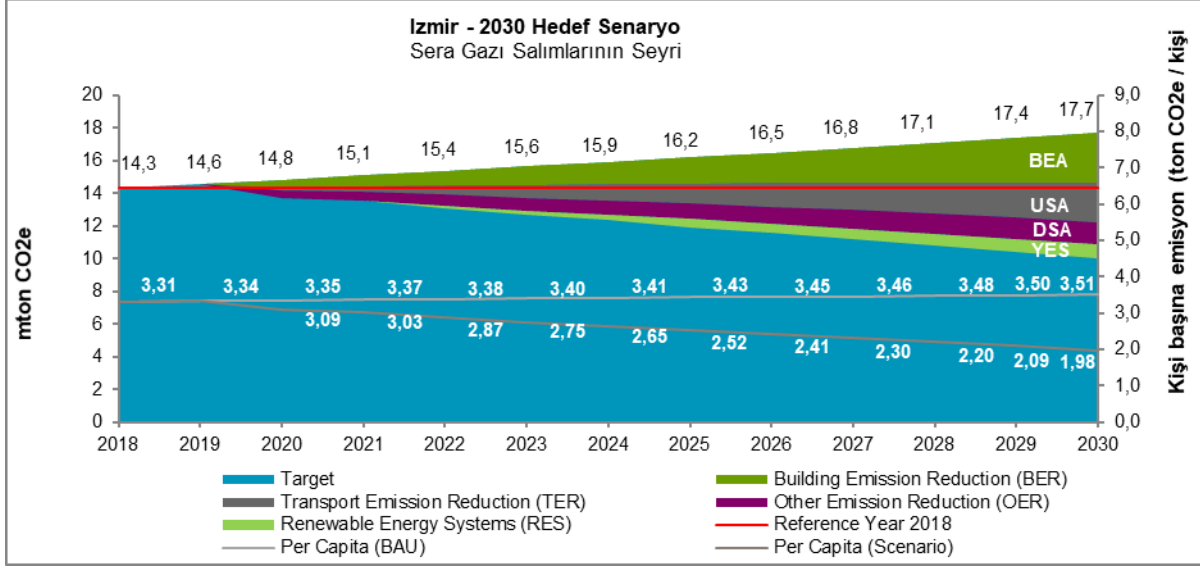
İzmir Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (İzmir SECAP)

Büyükşehir Belediyesinin coğrafi ve idari sınırları içindeki tüm enerji taşıyıcıları ve salım kaynakları dâhil kent ölçeğindeki (İzmir) sera gazı salımları 2018 yılı için 25.062.569 tCO₂e (ton, karbondioksit eşdeğeri) olarak hesaplanmıştır. 2018 yılına ait sera gazı salımlarında en büyük pay %31,4 ile sanayi sektörüne aittir. Onu %23 ile ulaşım, %14,3 ile konutlar ve %8,2 ile tarım faaliyetleri izlemektedir. (Grafik 65)

Grafik 65 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

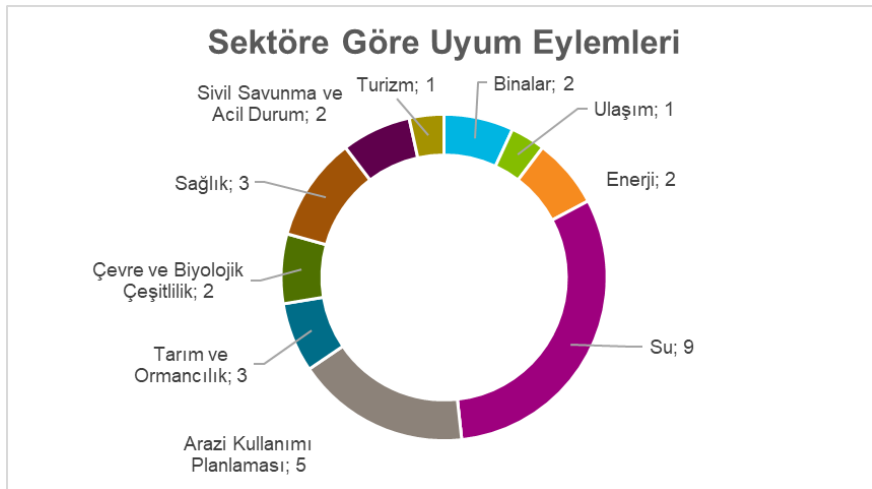
2018 yılına ait İzmir'in sera gazı salımları (sanayi ve sivil havacılık hariç) yıllık toplam 14.319.706 tCO₂e'dir. Her şeyin olağan seyrinde devam ettiği senaryoya göre (BAU), 2030 yılında İzmir'in sera gazı salımları yıllık 17.691.125 tCO₂e olacaktır. (Grafik 66)

Grafik 66 - İzmir Hedef Senaryosu, 2030
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Her şeyin olağan seyrinde devam etmesi (BAU) halinde, 2018 yılında 3,31 tCO₂e olan kişi başına salım miktarı 2030'da 3,51'e (%6 artış) yükselecektir. Önerilen azaltım eylemlerinden sonra 2030 yılında sera gazı salımları 9.973.640 tCO₂e (sanayi ve sivil havacılık hariç) ve kişi başına 1,98 tCO₂e olacaktır, %40'luk bir azalma sağlanacaktır.

SECAP çerçevesinde farklı sektörlerde enerji tüketiminden kaynaklanan salımların azaltılması için ve uyum kapsamındaki sektörlerdeki temel iklim risklerini ve kırılganlıkları ele alan toplamda 58 eylem belirlenmiştir. Bu eylemlerden 28'i azaltım, 30'u ise uyum eylemleridir.

Grafik 67 – Sektörlere göre uyum eylemleri (sayılar adedi göstermektedir.)
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

İzmir Büyükşehir Belediyesi ESHOT Genel Müdürlüğünce hava kalitesinin kontrolüne ait aşağıdaki çalışmalar yürütülmekte ve hedeflenmektedir:

Zafer Mah. 840 sokak No:2 Yeni Fuar Alanı 35410 Gaziemir/İzmir adresinde faaliyet gösteren ESHOT Genel Müdürlüğü'ne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi verilmiştir.

(Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzlenim Çizelgesi aylık olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne gönderilmektedir.)

2017 yılından itibaren araç filomuzun egzoz emisyon ölçümü, araçların bakım onarım yapılması esnasında Gediz Merkez Ağır Bakım Tesisinde gerçekleştirilmektedir.

- Çevreye Duyarlı Teknolojileri Uygulamak ve Yaygınlaştırmak:

Çevreci ulaşım teknolojilerini uygulamak hedefi kapsamında; 2016 yılında 100 adet çevreci yeşil motor otobüs alımı yapılarak otobüs filosu güçlendirilmiştir. Yine bu kapsamda tam elektrikli 20 adet otobüs alımı yapılarak Türkiye'nin ilk elektrikli otobüs filosu kurulmuş, elektrikli otobüslerin güneş enerjisi, güneş enerjisi santralinden karşılanmış ve bu sayede 02.04.2017-29.02.2024 tarihleri 6707 ton CO₂ salınımı engellenmiş, elektrikli otobüslerle 13.931.911 yolcu taşınmış, 2.502.710 litre akaryakıt kullanımı engellenerek tasarruf edilmiş ve doğa korunarak çevresel değerler arttırılmıştır.

- Kentlerdeki trafik sıkışıklığının, kazaların ve hava kirliliğinin azaltılması amacıyla kent içi ulaşımda özel araç yerine toplu taşıma sistemlerinin kullanımının özendirilmesi:

Park et devam et sisteminin yaygınlaştırılması, Kentsel Yeşil Bölge Projesinin sürdürülmesi,

Çevre politikası kapsamında; çevreci ulaşım modlarının geliştirilmesi ve kent içi ulaşımda motorsuz ulaşım türlerinin özendirilmesi.

- Otobüslerdeki bisiklet taşıma aparatlarının sayıca arttırılması:

Kişisel motorsuz cihazların (elektrikli scooter, katlanabilir bisiklet vb.) otobüs içinde taşınmasına izin verilmesi çalışmaları planlanmakta/uygulanmaktadır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge 26- 2023 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı

(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
63	1.810.537	641.424

Çizelge 27– Tamamlanan Bisiklet Yolları

(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
İzmir	Karşıyaka-Çiğli, -Karşıyaka-Konak, Konak- Balçova, Çiğli-Menemen, Narlidere İçi, Gaziemir İçi, Bornova İçi, Buca İçi	63 km

Çizelge 28– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

*Veri bulunmamaktadır.

Çizelge 29– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

*Veri bulunmamaktadır.

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde sanayi kaynaklı hava kirliliğinin en fazla yaşandığı ilçe ağır sanayi yatırımlarıyla öne çıkan Aliğa İlçesidir. İlçede demir-çelik tesisleri, mevcut petrokimya tesisleri, kömür eleme ve paketlenme tesisleri, geri kazanım tesisleri, akaryakıt dolun tesisleri, doğalgaz çevrim santralleri, halen inşaatı devam eden ya da yatırımı planlanan termik santraller, petrokimya tesisleri bulunmaktadır. Yine il merkezinde özellikle Bornova İlçesinde bulunan sanayi kuruluşları çimento fabrikaları, demir ve demir dışı maden döküm tesisleri, gıda üretimi yapan işletmeler, taş ocakları hava kirliliğine katkısı olan sanayi kuruluşlarındandır.

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin en yoğun yaşandığı ilçeler ise merkez ilçeler olup özellikle kalitesiz yakıt kullanımı ile hava hareketlerinin en aza indiği dönemlerde hava kirliliği ilimizde yaşanmaktadır. Yine şehir merkezinde yaşanan trafiğinde hava kirliliğine katkısı olabilmektedir.

Hava kirliliği ile mücadelede yeni tesisler kurulmadan önce öncelikle mevcut tesisler iyileştirilmeli, bunların emisyonları en aza indirilmeli ve emisyon kontrol sistemlerinin sürekliliği sağlanmalıdır. Yeni yapılacak ya da mevcut binalarda ısı yalıtımı yapılmalı ve merkezi ısıtma sistemlerinin kullanılması teşvik edilmelidir.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimiz sınırlarından geçen Küçük Menderes, Bakırçay ve Gediz nehirleri Ege Bölgesinin ve İlimizin en önemli akarsularıdır.

Gediz Nehri'nin önemli kolları Nif, Murat, Kum, Medar, Selendi, Alaşehir, Demirci, Yiğitler Deresi, Ahmetli Çayı, Deliiniş Çayı, Sarma Çayı, Tabak Deresi, Dikendere, Kunduz Dere, Savanda Çayı, Çataldere, Derbent ve Gördes çaylarıdır. İzmir, Manisa, Uşak illeri sınırları içine giren havzadaki önemli yerleşim merkezleri; Manisa İl merkezi ile Foça, Menemen, Kemalpaşa, Turgutlu, Salihli, Demirci, Alaşehir, Gediz ilçe merkezleridir.

Küçük Menderes nehrinin önemli yan kolları; Rahmanlar Deresi, Falaka Çayı, Pirinççi Çayı, Ilıcadere, Kiraz Çayı, Kızılkaya deresi, Ağlık Deresi, Künk Deresi, Vakıflar deresi, Uladı Çayı ve Aktaş Çaylarıdır. Küçük Menderes Havza sınırları içinde Seferihisar, Torbalı, Selçuk, Tire ve Ödemiş gibi ilçe merkezleri bulunur.

Bakırçay nehri, Manisa ve İzmir ili içinde akan bir nehirdir. Manisa İli, Kırkağaç İlçesi, Gelenbe'nin doğusundan başlayan Bakırçay Vadisi'nin, küçük bir bölümü Manisa ili alanı içinde kalmaktadır. Bakırçay nehrinin önemli yan kolları; İlyadere, Yortanlıdere, Geyiklidere, Himmetdere, Levent Deresi, Kırkgeçit, Galinos Çayı Cumalidere, Ilıcadere, Kocadere, Keçikaya Deresi, Karadere'dir.)

Çizelge 30 – İzmir İli Akarsuları
(DSİ Veri Tabanı, 2024)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
GEDİZ	401	198	10,38	Nif	Tarım-Enerji-İçme suyu
KÜÇÜK MENDERES	175	175	2,86	Fetrek, Birgi, Kiraz, Çavuş Deresi, Tasavra Çayı Pirinççi Çayı, Eğridere Rahmanlar, Ilıcadere, Uladı Çayı ve Aktaş Çayı, Zeytinova	Tarım-Enerji-İçme suyu
BAKIRÇAY	129	69	3,18	Geyikli, Galinos(Bergama) Çayı, İlyadere, Ilica, Karadere, Kırkgeçit, Kocadere,	Tarım-Enerji-İçme suyu

Gediz Nehri:

Gediz Havzası, Türkiye'nin batısında Ege Bölgesi'nde yer almakta olup, sularını Gediz ve kolları vasıtasıyla Ege Denizi'ne boşaltmaktadır. Gediz Havzası 4 alt havzadan oluşmaktadır; Yukarı Gediz, Alaşehir, Gördes Görçük ve Aşağı Gediz. Gediz Havzası Manisa, Kütahya, Uşak, İzmir, Denizli illerinin bir kısmını ve Aydın ve Balıkesir illerinin ise çok küçük bir kısmını kaplamaktadır. Havza nüfusu TÜİK 2021 yılı verisi ile yaklaşık 1,9 milyon kişi olarak tespit edilmiştir.

Havzaya ismini veren Gediz Nehri 275 km uzunluğundadır. Gediz Nehri'nin 175 km'si Manisa ili, 40 km'si Kütahya ili, 25 km'si Uşak ili, 35 km'si ise İzmir ili topraklarında bulunmaktadır. Toplama havzasının yüzölçümü 17,034 km², yıllık ortalama su potansiyeli 2,270 hm³ veya 126 mm olarak hesaplanmıştır. Gediz Nehri, Kütahya ili, Gediz ilçesinin 26 km doğusundaki Murat Dağları'ndan doğar. Daha sonra Deli İniş (Kocaçay), Demrek (Demirci) Çayı, Kum Deresi, Alaşehir Çayı ve Nif Çayı bu nehirle birleşir. Gediz Nehri, Salihli ve Menemen Ovaları boyunca akışına devam etmekte ve nehirden bu ovalar için sulama suyu temin edilmektedir. Akarsu, Foça ve Çamaltı tuzlasının yanından Ege Denizi'ne dökülür.

Havza genelinde su kullanımına bakıldığında, tarımsal sulama, kentsel su kullanımı, endüstriyel su kullanımı, hidroelektrik santrallerin ihtiyacı olan su kullanımı ve çevresel koruma amaçlı su kullanımı görülmektedir. Gediz Havzası'nda suya daha çok tarımsal sulama için ihtiyaç duyulmakta, hidroelektrik enerjisi üretimi daha geri planda kalmaktadır. Havzada su talebinin yaklaşık %80'i tarımsal sulama amaçlıdır

Yerüstü Su Kütleleri:

Gediz Nehir Havzası'nda 85 adet nehir su kütlesi, 11 adet göl su kütlesi, 1 adet geçiş suyu ve 3 adet kıyı su kütlesi bulunmaktadır. Su Çerçeve Direktifi'ne göre yerüstü su (YÜS) kaynakları nehir, göl, kıyı ve geçiş suları olmak üzere 4 farklı sınıfa ayrıldıktan sonra fizyolojik ve morfolojik özelliklerine göre doğal, yapay ve büyük ölçüde değiştirilmiş olmak üzere 3 sınıfa ayrılmalıdır. Gediz Nehir Havzası'ndaki YÜS kütlelerinin 64 adedi doğal su kütlesi, 32 adedi büyük ölçüde değiştirilmiş ve 1 adedi ise bölünmeli su kütlesidir. (*Kaynak: Gediz Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı, Gediz Havzası Eylem Planı*)

Küçük Menderes:

Küçük Menderes Havzası, Türkiye'nin batısında, Ege Bölgesi'nde konumlanmakta olup, Gediz ve Büyük Menderes Havzaları arasında sularını Küçük Menderes Nehri ve diğer akarsularla Ege Denizi'ne boşaltan alanı kapsamaktadır. Havza, 38° 4190599 ve 37° 2490899 kuzey enlemleri ile 28° 2493699ve 26° 1194899 doğu boylamları arasında yer alır. Havza alanı yaklaşık 702.931 ha olup, Türkiye'nin yüzölçümünün %0,99unu oluşturmaktadır.

Doğudan Karadağ, Çulha ve Ayrık (Oyuk) Dağları; güneyden batıya doğru Beydağ, Kümeli Dağ, kuzeyden batıya doru ise Bozdağ, Çallıba Dağı, Mahmut Dağı ve Kesme Dağları; batıda Ege Denizi ve İzmir Körfezi ile çevrilidir.

İzmir: İlin Çiğli, Aliağa, Kemalpaşa, Bergama, Dikili, Kınık ve Menemen ilçeleri dışındaki tüm ilçeleri Küçük Menderes Havzası sınırları içerisinde kalmaktadır. İlin toplam 28 ilçesinden 22'si havza sınırları içerisinde yer almaktadır.

Aydın: Merkez ilçe dahil olmak üzere 17 ilçesi mevcut olup, bu ilçelerden yalnızca Kuşadası ilçesi Küçük Menderes Havzası sınırları içinde kalmaktadır.

Manisa: Havzaya giren yerleşim yerleri Salihli ilçesine bağlı Karaköy ve Turgutlu ilçesine bağlı Kabaçınar, Örenköy ve Yunusdere mahalleleridir.

Küçük Menderes Havzası dört adet alt havzaya bölünmüştür. Bunlar;

Bayındır-Torbalı Alt Havzası- Selçuk Alt Havzası - Ödemiş -Tire Alt Havzası - Kiraz Alt Havzası.

Su Kaynaklarının Mevcut Kullanım Durumu:

Sulama Suyu Tahsisleri Küçük Menderes Havzası'nda kişilere, içme, kullanma ve sanayi suyu olarak ve sulama kooperatiflerine (yeraltı suları ile yürütülen sulama faaliyetleri) tahsis edilen yeraltı suyu miktarı $(112,61+68,235)*106 = 180,85 \times 106 \text{ m}^3/\text{yıl}$ olup mevcut yeraltı suyu işletme rezervinin $(185*106 \text{ m}^3/\text{yıl}) \sim \%97$ 'sine karşı gelmektedir. Küçük Menderes Havzasında aşırı çekim dolayısıyla yeraltı suları kaynaklarının risk altında olduğu görülmektedir.

İçme, Kullanma ve Sanayi Suyu Tahsisleri:

Havzada sulama ve sulama dışı faaliyetlere tahsis edilen toplam su miktarları sırası ile $\sim 75,84*106 \text{ m}^3/\text{yıl}$ ($7,6+68,235$) ve $(455-75,84) 0,379*109 \text{ m}^3/\text{yıl}$ olarak hesaplanmıştır. Dolayısı ile Küçük Menderes Havzası toplam su potansiyelinin $\sim \%17$ 'si sulamada kullanılmakta, $\%83$ 'ü ise sulama dışı (içme, kullanma, sanayi, vb.) faaliyetler için tahsis edilebilecek durumda bulunmaktadır. (Kaynak: *Gediz Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı, Gediz Havzası Eylem Planı*)

Bakırçay Nehri:

Kocadağ eteklerinden doğan Gelenbe Deresi'nin Karakurt boğazından geçerek Kırkağaç Ovası'na girmesiyle birlikte Bakırçay adını alan nehrin uzunluğu yaklaşık 120 km'dir. En önemli kolu olan Yağcılar Çayı ile Kınık civarında birleşen Bakırçay, Bergama yakınlarından geçerek Çandarlı İlçesi yakınlarından Ege Denizi'ne dökülür. Havzada, Manisa ve İzmir illeri bulunmaktadır.

Bakırçay Nehri evsel, endüstriyel ve tarımsal baskı altındadır. Kuzey Ege Havzası'nın önemli bir alt havzası olan Bakırçay Havzası'nda çevresel kirlilik açısından önem arz eden endüstriyel faaliyetlerden birisi, Manisa'nın Soma ilçesinde yer alan kömür madenciliğidir. İlçede Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'na bağlı Ege Linyitleri İşletmesi Müdürlüğü ile ilgili ufaklı birçok özel maden işletmesi yer almaktadır. Havzada, zeytin, sebze ve meyve tarımı yaygındır. Bergama'da taş ocakları ve salça fabrikaları bulunmaktadır. Nehir 129 km uzunluğundadır. Suları kışın bol yazın yok denecek kadar azdır. Ova' da yetişen pamuk Türkiye'nin en ince lifli pamuğu olarak bilinir. (Kaynak: *Gediz Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı, Gediz Havzası Eylem Planı*)

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz sınırları içinde dağlarda bulunan küçük göllerle birlikte 3'ten fazla tabii göl bulunmaktadır. En büyük gölümüz Ödemiş ilçesi sınırlarındaki Gölcük Gölü'dür. İkinci büyük göl, derin bir göl olmayan Belevi Gölü'dür. Üçüncü büyük göl olarak İzmir Merkez ilçe sınırlarındaki Karagöl'ü tanımlayabiliriz.

Tabii göller dışında İlimiz sınırları içinde 13 adet baraj gölü bulunmaktadır. Baraj gölleri şu şekilde sıralanabilir; Kavakdere, Kutlu Aktaş, Güzelhisar, Tahtalı, Beydağ, Seferihisar, Kestel, Balçova, Çaltıkoru, Yortanlı, Ürkmez, Burgaz, Bademli Baraj gölleridir.

İris Gölü:

Karaburun'a bağlı Küçükbahçe Köyü sınırlarındaki İris Gölü, kuşların göç sırasında konakladıkları alanlardandır. Küçük ak balıkçıl, gri balıkçıl, sarı kuyruksallayan ve şahin alanda görülür. Göl çevresinde bulunan kamış, kofa ve birçok bitki türü diğer canlılara ev sahipliği yapar. Ayrıca çevresinde ufak tepelik alanların bulunması da tür çeşitliliğini arttıran etkenlerdendir. İris Gölü özel mülkiyet arazisidir. Gölde sulama kanalları yapılması nedeniyle göl kurumunun eşiğine gelmiş ancak sonrasında bu çalışmalar durdurularak gölün tekrar doğal haline kavuşması sağlanmıştır.

Gebekirse Gölü:

Gebekirse Gölü'nün de içerisinde bulunduğu 839,2 hektarlık alan 2006 yılında Bakanlık kararıyla Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edildi. Göl, Selçuk İlçesi, Zeytinköy Mevkii'nde yer alır. Hafif tuzlu Gebekirse' de nesli küresel ölçekte tehdit altında olan elmabaş patka ve üveyik ile nesli tehdit altına girmeye yakın pasbaş patka görülür. Ayrıca sakarmeke, tepeli pelikan, küçük ak balıkçıl, karabatak ve kaşıkgağa gibi kuş türleri gölü ve kıyılarını kullanır. Kuyrukkakan, karaalınlı örümcekkuşu ve akyanaklı baştankara gibi kuş türleri ise göl çevresindeki arazilerde gözlenebilir. Gebekirse Gölü'nde düzenli olarak her yıl ocak ayının ikinci yarısında kış ortası su kuşu sayımı yapılmaktadır. Göl çevresinde memeli yaban hayvanlarından çakal, tilki ve yaban domuzu en çok rastlanılan canlılardır.

Çatal Gölü:

Gölü, Küçük Menderes Deltası sınırları içerisinde yer alır. Gebekirse Gölü 'ne çok yakındır. Özellikle iki göl arasında bulunan tepeye çıkıldığı zaman tek bir noktadan iki göl etkileyici bir manzara sunar. Göl ayrıca Küçük Menderes Deltası Önemli Doğa Alanı sınırlarının kuzeyinde yer alır. Gölde büyük ak balıkçıl, küçük karabatak, sutavuğu, yalıçapkını dikkat çeken kuş türleridir. Çatal Gölü'nde her yıl düzenli olarak ocak ayının ikinci haftasında kış ortası su kuşu sayımı yapılmaktadır. Gölün çevresinde porsuk, kaya sansarı, yaban domuzu ve çakal gibi memeli yaban hayvanları da yaşar.

Yedi Göller Parkı:

Bolu Abant'taki Yedigöllerden esinlenerek İzkent ile Evka' nın arasındaki kurumuş dere yatağında 100 Bin m2 doğal vadiye Yedigöller yapılmıştır. İzkent ve Evka' yı birbirine bağlayan 70 m Uzunluğunda kule köprü, Pir Sultan Abdal ve Yunus Emre Heykelleri, dinlenme alanları, izleme ve oturma grupları, dekoratif aydınlatma elemanları, yaklaşık 15.000 m2 7 adet göl, 7 Gölü birbirine bağlayan şelaleler, seyir terasları, yel ve su değirmenleri, nostaljik su kuyusu, çocuk oyun alanları, çeşitli hayvan figürleri, açık hava diskosu, kayraktaş yürüme yolları, çim, çiçek ve palmiye ağaçlarıyla bezenmiş yeşil alanlar bulunmaktadır.

Küçük Sazlı Göl:

Küçük sazlıgöl, Gediz Deltası sınırları içerisinde kalır. Şu anki Sazlıgöl ve Küçük Sazlıgöl, uzun yıllar önce tek bir göldü. Sulak alanın bir kısmının kurutularak tarım alanlarına dönüştürülmesi nedeniyle iki ayrı göl haline geldi. Küçük Sazlıgöl yaz aylarında kurur. Ancak yağışların ardından tekrardan gölde su toplanır. Bölgede su çulluğu, tepeli toygar, kızıl şahin, kocagöz ve kerkenez gibi kuş türleri ile benekli kaplumbağa ve tosağa yaşar. Ayrıca çakal, tilki, yaban domuzu ve yaban tavşanı gibi memeli yaban hayvanları da alanda yaşayan canlılardır.

Gölpark:

Gölpark Kemalpaşa Torbalı yolu üzerinde bulunmaktadır. İzmir'in en büyük tabiat parklarından birisi olan Gölpark, iskeleler, çocuk oyun alanları, kulis, restaurant ve amfi tiyatro ile son derece büyük bir alana konumlanmıştır ve ziyarete açıktır.

Karagöl Tabiat Parkı:

İzmir Karagöl Tabiat Parkı deniz seviyesinden 850 metre yükseklikte olup 18.92 hektarlık alana sahiptir. Göl jeolojik hareketler sonucu oluşmuş heyelan set gölüdür ve derinliği dokuz metreyi bulmaktadır. Kızılçam ve karaçam ormanlarının içerisinde yer alan gölde özellikle kırmızı yanaklı su kaplumbağası dikkat çekmektedir. Ayrıca karabatak, karatavuk, öter ardıç ve şahin gibi kuş türleri de görülebilmektedir.

Yenişakran Bözgül:

Yenişakran Bozgül, Aliğa ilçesinde bulunan doğal ve sığ bir göldür. Ufak bir göl olmasına rağmen özellikle kış aylarında kuşlar için yaşam alanı oluşturur. Ayrıca göçten gelen yorgun bireylerin kısa süreli konaklayabileceği bir yer olma özelliği gösterir. Yağışın az geçtiği kış aylarının ardından yaz aylarında kurur. Alanda sakarmeke, kaşıkgağa, bahri, bataklık kırlangıcı, ev kırlangıcı, akça cılıbıt gibi kuş türleri görülür.

Göçük Gölü:

Bozdağ çevresinde bulunan en büyük yaylalardan Gölcük Yaylası, 1050 metre yükseklikte, 810 dekarlık bir alana yayılmaktadır. Gölcük Gölü şahane görüntüsü ile bir set gölüdür. Eko turizm için de uygun alanlar olarak bilinen göl çevresindeki düzlükler ve orman önemli bir rekreasyon ve piknik alanı haline getirilmiştir. Ödemiş ilçe merkezinden 18 km uzaklıkta bulunmaktadır. Tarihteki en eski yerleşim alanlarından biri olan Gölcük ve çevresi günümüzde bir mahalle olsa da çevre il ve ilçelerde yaşayanlarca yayla olarak bilinmektedir. Birgi semtine 6 km mesafede yer alan Gölcük Gölü'nde büyük kamışçın, kamışbülbulü ve gri balıkçıl gibi kuş türleri yaşamaktadır. Ödemiş ilçe merkezinden veya Manisa'nın Salihli ilçesinden araçla kolaylıkla ulaşım sağlanmaktadır. (Kaynak: İz Gazete)

Çizelge 31- İzmir İli Barajlar, Doğal Göller, Göletler ve DSİ Göletler (DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

<u>Barajlar</u>	<u>Doğal Göller</u>	<u>Göletler*</u>	<u>İşletmedeki Göletler (DSİ)</u>
Alaçatı Kutlu Aktaş	Barutçu	Aliğa Hacıömerli	Akalan (Kemalpaşa)
Bademli	Belevi	Balabandere	Arpaçay (Foça)
Balçova	Gebekirse	Dokuz Eylül	Arslanlar (Torbalı)
Beydağ	Karagöl	Sandıdere	Ataköy (Menderes)
Burgaz (Zeytinova)	Gölcük	Ulaşım Kavakçayı	Bağyurdu (Kemalpaşa)
Çaltıkoru		Göçbeyli	Bayramcılar (Bergama)
Güzelhisar		Dikili Deliktaş	Bozalan (Menemen)
Karareis		Karaburun Parlak	Bozköy (Aliğa)
Kavakdere		Seferihisar Payamlı	Çamavlu (Bergama)
Kestel		Dikili Yahşibey	Çamtepe (Bergama)
Musacalı		Urla Birgi ve Kocagöl	Çandarlı (Dikili)

Rahmanlar		Bayındır Arıkbaşı	Çatak (Kiraz)
Salman		Yuntdağı Hacılar	Çıtak (Aliağa)
Seferihisar		Menderes Yeniköy	Emiralem (Menemen)
Tahtalı			Eskioba (Tire)
Ürkmez			Gödençe (Seferihisar)
Yortanlı			Gümüldür (Menderes)
			Haliller (Kiraz)
			Harputlu (Dikili)
			Kalabak (Aliağa)
			Karaçam** (Bornova)
			Karakızlar (Torbalı)
			Karalar** (Bergama)
			Mordoğan (Karaburun)
			Özdere (Menderes)
			Savanda (Kemalpaşa)
			Süleymanlı (Menemen)
			Yenişakran (Aliağa)
			Yenişehir (Tire)
			Yukarıkırıklar (Bergama)
			Yukarıkızılca (Kemalpaşa)

Not: * *Mülga İl Özel İdaresi tarafından yapılan göletler.*

** *DSİ tarafından inşaatı tamamlanmış fakat henüz işletmeye alınmayan göletler.*

Harita 4 – İzmir İli Mevcut Baraj ve Göletlerin Harita Üzerindeki Görünümü
(DSİ Veri tabanı, 2024)

Çizelge 32 – Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³ Normal (Maksimum İşletme) Hacmi	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
GÜZELHİSAR BARAJI	Kil çekirdekli kaya dolgu	155.350.000	806	11.503.000 Endüstri, 4.706.000 içme suyu 4.610.000 sulama	(E), (İ), (S)
KESTEL BARAJI	Zonlu dolgu	37.450.000	3.716	16.470.000 sulama	(S), (T)
YORTANLI BARAJI	Zonlu toprak dolgu	67.780.000	6.803	25.170.000 sulama	(S)
ÇALTIKORU BARAJI	Silindirle sıkıştırılmış beton dolgu	41.600.000	3.711	16.050.000 sulama	(S)
BALÇOVA BARAJI	Kaya dolgu	7.760.000	---	4.300.000	(İ)
ÜRKMEZ BARAJI	Zonlu toprak dolgu	7.950.000	345	1.920.000 sulama 1.430.000 İçme suyu	(S), (İ)
SEFERİHİSAR BARAJI	Zonlu toprak dolgu	29.140.000	1.200	730.000 sulama	(S)
TAHTALI BARAJI	Geçirimsiz plastik beton perde ve kil çekirdekli kaya dolgu	306.650.000	623	4.830.000 sulama 73.910.000 içme suyu	(S), (İ)
ALAÇATI BARAJI	Zonlu toprak dolgu	17.270.000	---	10.000.000	(İ)
KAVAKDERE BARAJI	Toprak dolgu	14.110.000	489	3.230.000 sulama	(S), (T)
BEYDAĞ BARAJI	Silindirle sıkıştırılmış beton (katı dolgu)	248.250.000	17.154	10.520 ha işletmede 26.824.000	(S), (T)
BURGAZ BARAJI	Merkezi kil çekirdekli kum çakıl dolgu	37.504.000	3.009	2.158 ha işletmede 8.001.000	(S)
BADEMLİ BARAJI	Merkezi Kil Çekirdekli kum çakıl dolgu	4.959.000	915	10.230.000 sulama	(S)
AKTAŞ BARAJI	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu	44.834.000	1.382	6.036.000 sulama	(S)
SALMAN BARAJI	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	4.130.000	1.790	---	(S), (İ)

KARAREİS BARAJI	Silindirle sıkıştırılmış beton dolgu	10.040.000	0	---	(İ)
MUSACALI BARAJI	Ön Yüzü Beton Kaplı Kaya Dolgu	2.765.000	2.295	---	(S)
RAHMANLAR BARAJI	Ön Yüzü Beton Kaplı Kaya Dolgu	2.769.000	1.580	730.000 sulama	(S), (İ)
ATAKÖY GÖLETİ	Kil çekirdekli kaya dolgu	1.485.000	199	810.000 sulama	(S)
MORDOĞAN GÖLETİ	Kil çekirdekli kaya dolgu	1.709.000	113	890.000 sulama	(S), (İ)
YENİŞAKRAN GÖLETİ	Zonlu toprak dolgu	436.000	53	0 sulama	(S)
HARPUTLU GÖLETİ	Kil çekirdekli kaya dolgu	480.000	79	730.000 sulama	(S)
ARPAÇAY GÖLETİ	Zonlu Toprak Dolgu	255.000	37	500.000 sulama	(S)
YENİŞEHİR GÖLETİ	Ön yüzü beton kaplama çakıl dolgu	70.100	110	2.170.000 sulama	(S)
ÇITAK GÖLETİ	Zonlu toprak dolgu	1.170.000	148	900.000 sulama	(S)
YUKARIKIRIKLAR GÖLETİ	Homojen dolgu	979.000	167	1.040.000 sulama	(S)
HALİLLER GÖLETİ	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1.320.000	251	810.000 sulama	(S)
SÜLEYMANLI GÖLETİ	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1.171.000	134	350.000 sulama -	(S)
ASLANLAR GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	237.062	46	574.000 sulama	(S)
KARAKIZLAR GÖLETİ	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	823.000	197	900.000 sulama	(S)
EMİRALEM GÖLETİ	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1.370.000	183	530.000 sulama.	(S)
KIRAZ ÇATAK GÖLETİ	Yarı Geçirimli Zonlu Toprak Dolgu	680.000	182	1.350.000 sulama	(S)
BAĞYURDU GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	432.000	100	220.000 sulama	(S)
ÇAMAVLU GÖLETİ	Silindirle sıkıştırılmış beton	1.076.000	112	---	(S)
ESKİOBA GÖLETİ	Kil çekirdekli zonlu dolgu	718.000	80	---	(S)
ÇANDARLI GÖLETİ	Kil çekirdekli kaya dolgu	2.134.000	-	880.000 sulama	(İ)

ÖZDERE GÖLETİ	Kil çekirdekli kaya dolgu	922.000	134	2.070.000 Sualma	(S)
SAVANDA GÖLETİ	Homogen dolgu	1.250.000	142	700.000 sulama	(S)
GÜMÜLDÜR GÖLETİ	Asfalt çekirdekli kaya dolgu	650.000	86	---	(S)
BOZKÖY GÖLETİ	Kil çekirdekli kum çakıl dolgu	4.165.000	---	500.000	(İ)
BAYRAMCILAR GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	182.000	23	---	(S)
AKALAN GÖLETİ	Ön Yüzü Mebranlı Homojen Toprak Dolgu	686.000	---	1.170.000	(S)
YUKARIKIZILCA GÖLETİ	Zonlu Toprak Dolgu	1.720.000	167	-	(S)
BOZALAN GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	640.000	139	-	(S)
GÖDENCE GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	400.000	68	-	(S)
KALABAK GÖLETİ	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	610.000	97	-	(S)

*Endüstri (E), İçme ve Kullanma (İ), Sulama (S), Taşkın (T)

(Not: Tabloda çekilen su miktarı kısmında eksik verilerin sebebi yapımı yeni biten göletlerde Sulayıcı örgüt kurulma aşamasında olduğundan dolayı, sulamaya alınan su miktarı kayıt altına alınamamıştır.)

B.1.2. Yeraltı Suları

İzmir'in başlıca yeraltı su kaynakları; Sarıkız-Göksu kuyuları, Menemen-Çavuşköy kuyuları, Halkapınar-Çamdibi ve Pınarbaşı kuyuları. 5216 Sayılı Yasa ile Büyükşehir görev alanına giren ilçe, belde ve köy yerleşimlerinde su temini ise iki yüzeysel su kaynağından ve çoğunlukla da yerel kuyulardan sağlanıyor.

Jeotermal enerji için İzmir, jeolojik ve coğrafi konumu açısından oldukça önemli bir yerde bulunmaktadır. Bakırçay, Gediz ve Büyük Menderes grabenleri arasında bulunan İzmir, bu alandaki jeotermal sahalara çok yakındır. Ayrıca bölgede yer alan fay hatları sayesinde İzmir il sınırları içerisinde de pek çok kaynak oluşmuştur. İzmir il sınırları içerisinde verisine ulaşabilen toplam 192 adet jeotermal kaynak bulunmaktadır. Ayrıca bölgede kurulu olan jeotermal elektrik santralleri sebebiyle jeotermal enerji sektörüne oldukça yakın olması İzmir'in en önemli coğrafik avantajlarından.

Jeotermal enerji için İzmir, jeolojik ve coğrafi konumu açısından oldukça önemli bir yerde bulunmaktadır. Bakırçay, Gediz ve Büyük Menderes grabenleri arasında bulunan İzmir, bu alandaki jeotermal sahalara çok yakındır. Ayrıca bölgede yer alan fay hatları sayesinde İzmir il sınırları içerisinde de pek çok kaynak oluşmuştur. İzmir il sınırları içerisinde verisine ulaşabilen toplam 192

adet jeotermal kaynak bulunmaktadır. Ayrıca bölgede kurulu olan jeotermal elektrik santralleri sebebiyle jeotermal enerji sektörüne oldukça yakın olması İzmir'in en önemli coğrafik avantajlarından biridir.

İzmir ve çevresinde yeraltı sularına yönelik ilk çalışmalar 1955 yılında DSİ Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulu Yeraltı Suları Dairesince yapılmıştır. İlk çalışmalar Küçük Menderes, Bakırçay ve Gediz havzalarında ova niteliğine sahip alanlarda istikşaf aşamasındaki etütlerdir ve ilk hidrojeolojik etütler olma özelliğini taşırlar. Bu etütler sonrası açılan araştırma sondaj kuyularından elde edilen verilerle ova bazında Devlet su İşleri 2. Bölge Müdürlüğüne yine ilk rezerv raporları hazırlanarak yeraltı suyu potansiyeli bakımından önemli rezerve sahip ovalarda detaylı planlama kademesinde hidrojeolojik etüt çalışmalarına başlanmıştır. Bakırçay Havzası hidrojeolojik etüt raporu 1976 yılında, 1973 yılında DSİ tarafından yapılan Küçük Menderes Havzası hidrojeolojik etüt raporu 2000 yılında ODTÜ tarafından revize edilmiştir. Gediz Havzası Hidrojeolojik etüt raporu ise 1983 yılında DSİ tarafından yapılmış ve 2014 yılında revize edilmiştir.

İzmir'deki jeotermal kaynakların mevcut durumu:

İzmir ili jeotermal kaynak sayısı (kuyu + doğal çıkış): 192

İzmir ili jeotermal elektrik santrali sayısı: 1

İzmir ili jeotermal üretim kuyusu sayısı: 138

İzmir ili jeotermal re-enjeksiyon kuyusu sayısı: 11

İzmir ili jeotermal doğal kaynak kaplıca sayısı: 43

(Kaynak: İzmir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı)

Çizelge 33 – Yeraltı suyu potansiyeli

(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

HAVZA	İLİ	OVA ve/veya İLÇE ADI	YAS İşletme Rezervi (hm ³ /yıl)
K. Menderes	İzmir	Merkez	
		Kiraz	
		Beydağ	
		Ödemiş	
		Tire	
		Bayındır	
		Torbali	
		Selçuk	
		Karşıyaka	
		Bornova	
		Menderes	
		Seferihisar	
		Güzelbahçe	
		Urla	

		Karaburun	
		Çeşme	
		TOPLAM (K. Menderes)	508
Gediz	İzmir	Kemalpaşa	165
		Menemen	68
		Foça	
		TOPLAM (Gediz)	233
Bakırçay	İzmir	Kınık	66
		Bergama	54.5
		Dikili	7
		Aliğa	24
		TOPLAM (Bakırçay)	151.5
		Genel Toplam	892.5

İzmir il sınırları dahilinde yeraltı suları; içme-kullanma suyu, sanayi kullanma suyu ve tarımsal sulama amaçlı olarak kullanılmaktadır. Sektörel bazdaki YAS kullanımını (2023 yılı) Çizelge 34'te verilmiştir.

Çizelge 34 – İzmir İli 2023 Yılı Sektörel Bazdaki Yeraltı Suyu Kullanımı
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Kullanım Alanı	hm³/yıl	Yüzde (%)
İçme-Kullanma (İzmir İlinden)	115,11	15,23
İçme-Kullanma (Manisa'dan İzmir'e Gelen)	82,33 (İZSU verisi)	10,89
Sanayi	162,39	21,48
Tarım	396,09	52,40

Çizelge 35'te İzmir İli Eski Metropol 11 İlçeyi besleyen yeraltı kaynakları paylaşılmıştır. Çevre İlçelerin kendine ait lokal kuyuları bulunmakta olup, bazı ilçelerde barajlardan beslenmektedir.

Çizelge 35 - Yeraltı suyu DSİ kotası
(İZSU, 2023)

Kaynağın İsmi	hm³ / yıl
Sarıköz Derinkuyuları	45
Göksu Derinkuyuları	63
Menemen ve Çavuşköy Derinkuyuları	25
Halkapınar Derinkuyuları	45
Pınarbaşı Derinkuyuları	-
Buca ve Samiç Derinkuyuları	-

Menemen-Çavuşköy kuyularının bulunduğu bölgede, Karşıyaka-Menemen-Foça İlçeleri arasında Gediz Nehrinin getirmiş olduğu, oldukça geniş alanlarda (yaklaşık 250 km²) yayılım gösteren, Kuvaterner yaşlı (0,8-5 milyon yıl), kil, silt, kum, çakıl ve blok boyutunda malzemelerden oluşan alüvyon akiferi yer alır.

Alüvyon akifer serbest akifer olup, bölgede önemli miktarda yeraltı suyu rezervine sahiptir. Alüvyon akifer özellikle Gediz Nehrinin akışından ve yağış yoluyla beslenmektedir. Alüvyon akifer aynı zamanda yöredeki tarımsal faaliyetlerin yürütülmesinde, sulama suyu ihtiyacının karşılanmasında da kullanılmaktadır.

Göksu kaynakları, Neojen kireçtaşlarından beslenmekte olup, Manisa İli, Muradiye İlçesi kuzeyinden, Akhisar-Kırkağaç-Soma İlçesi sınırlarına kadar yaklaşık 1.700 km² yayılım gösterirler. Kuzeybatı bölümlerde Neojen Volkaniklerle, kuzey bölümlerde de Mezozoik yaşlı Kireçtaşları ile dokanak halindedirler. Geniş alanlarda yayılım göstermeleri nedeniyle, oldukça büyük rezerve sahiptirler.

Sarıköz kaynakları da Neojen kireçtaşlarından beslenmekte olup yanal olarak volkaniklerle, düşey olarak da Mezozoik kireçtaşları ile dokanak halindedirler. Dolayısıyla dokanak halinde olduğu formasyonlardan yanal ve düşey olarak beslenmektedir.

Göksu ve Sarıköz kaynaklarının bulunduğu akiferler basınçlı akiferdir. Halkapınar kaynakları; Kemalpaşa-Bornova-Dağkızılca-Buca arasında yayılım gösteren Mezozoik yaşlı kireçtaşları İzmir'in doğu, kuzeydoğu ve güneydoğu bölümünde yer alan önemli bir akiferden beslenir. Mezozoik kireçtaşlarından önemli kaynak boşalımları da olmaktadır. Bu kireçtaşlarından İzmir yönünde Halkapınar kaynaklarının yanı sıra, Pınarbaşı, Buca yönünde Kaynaklar Beldesinde Gürlek Kaynağı, Vişneli Köyünden de Başpınar kaynakları boşalır. Ayrıca Kemalpaşa yönünde onlarca küçük kaynak çıkışları mevcuttur. Mezozoik kireçtaşlarında açılmış kuyulardan önemli miktarda yeraltı suyu çekilmektedir.

Çizelge 36 – İzmir İli, Kuzey Bölgesi (Menemen/Çavuşköy) Yeraltı Suyu Kuyuları
(İZSU, 2024)

KUZEY BÖLGESİ KUYU KAYIT BİLGİLERİ						
İL	İLÇE	BELDE	KUYU ADI/NOSU	KOT (m)	KOORDİNAT(X;Y)	KODU
İZMİR	MENEMEN	ÇAVUŞKÖY	1 NOLU	11	35503640-4274587	MN.ÇVŞ.K1
			2 NOLU	14	35503845-4275255	MN.ÇVŞ.K2
			3 NOLU	12	35504137-4274666	MN.ÇVŞ.K3
			3/A KUYU	10	35504191-4274694	MN.ÇVŞ.K4
			4 NOLU	11	35504275-4274726	MN.ÇVŞ.K5
			4/A KUYU	11	35504275-4274734	MN.ÇVŞ.K6
			5 NOLU	8	35503098-4275292	MN.ÇVŞ.K7
			5/A KUYU	10	35503117-4275245	MN.ÇVŞ.K8
			6 NOLU	13	35503499-4275272	MN.ÇVŞ.K9
			7 NOLU	11	35503389-4275519	MN.ÇVŞ.K10
			8 NOLU	18	35504514-4275259	MN.ÇVŞ.K11
			9 NOLU	22	35503517-4275350	MN.ÇVŞ.K12

Çizelge 37 – İzmir İli, Kuzey Bölgesi (Menemen/Acil) Yeraltı Suyu Kuyuları
(İZSU, 2024)

KUZEY BÖLGESİ KUYU KAYIT BİLGİLERİ						
İL	İLÇE	BELDE	KUYU ADI/ NOSU	KOT (m)	KOORDİNAT(X;Y)	KODU
İZMİR	MENEMEN (ACİL)		1 NOLU	19	35505120-4276201	MN.ACL.K1
			2 NOLU	16	35505286-4276081	MN.ACL.K2
			2A NOLU	17	35505466-4275907	MN.ACL.K3
			3 NOLU	15	35505545-4275825	MN.ACL.K4
			4 NOLU	15	35505861-4275510	MN.ACL.K5
			5 NOLU	18	35506041-4275320	MN.ACL.K6
			6 NOLU	14	35506240-4275137	MN.ACL.K7
			7 NOLU	15	35506560-4274556	MN.ACL.K8
			8 NOLU	15	35506423-4274862	MN.ACL.K9
			9 NOLU	17	35506283-4274712	MN.ACL.K10
			10 NOLU	17	35505909-4274810	MN.ACL.K11
			11 NOLU	15	35506161-4274203	MN.ACL.K12
			12 NOLU	15	35505805-4274420	MN.ACL.K13
			13 NOLU	19	35505379-4274747	MN.ACL.K14
			14 NOLU	16	35505240-4274983	MN.ACL.K15
			15 NOLU	12	35506650-4275088	MN.ACL.K16
			16 NOLU	16	35506498-4275311	MN.ACL.K17
			17 NOLU	14	35506413-4275513	MN.ACL.K18
			18 NOLU	15	35506396-4275819	MN.ACL.K19
			19 NOLU	16	35506137-4275741	MN.ACL.K20
			20 NOLU	20	35506258-4276052	MN.ACL.K21
			21 NOLU	14	35505609-4276003	MN.ACL.K22
	22 NOLU	15	35505783-4275904	MN.ACL.K23		

Çizelge 38– İzmir İli, Merkez Bölgesi Yeraltı Suyu Kuyuları
(İZSU, 2024)

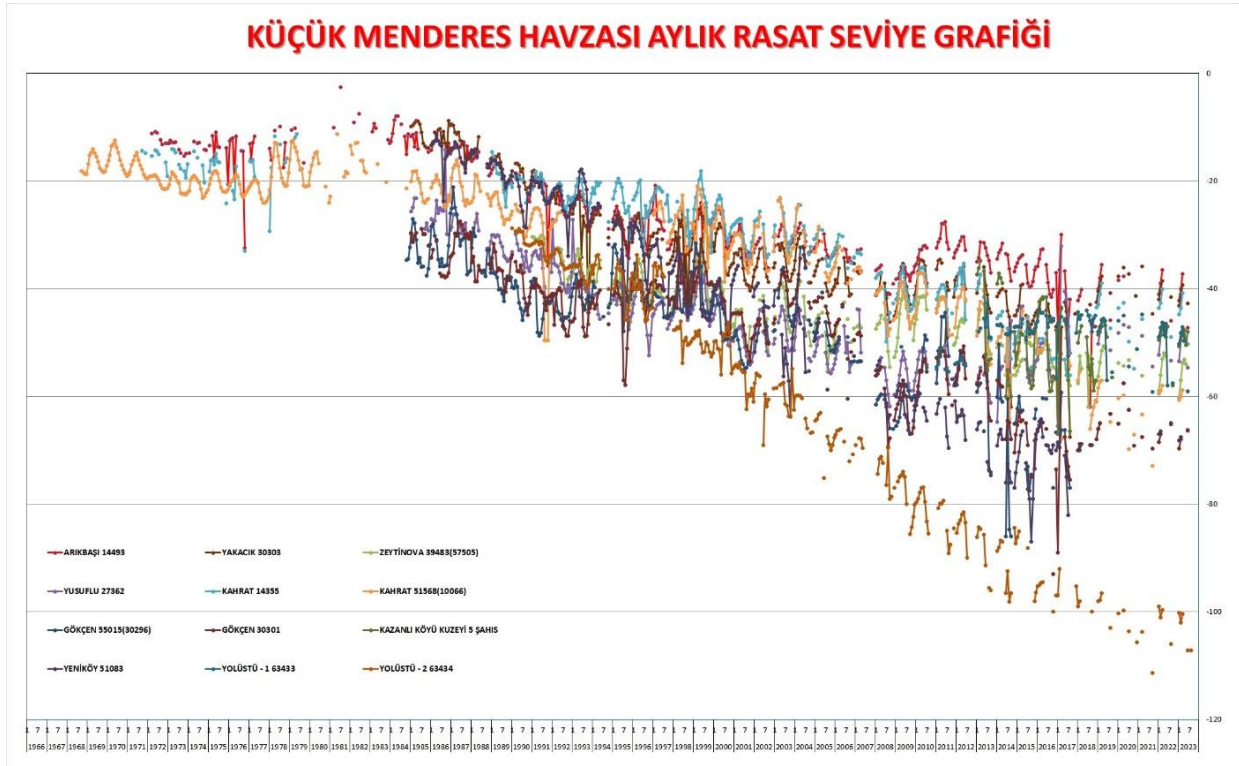
MERKEZ BÖLGESİ KUYU KAYIT BİLGİLERİ						
İL	İLÇE	BELDE	KUYU ADI/ NOSU	KOT (m)	KOORDİNAT (X;Y)	KODU
İZMİR	MERKEZ (Halkapınar)		1 NOLU	13	35514824-4252986	HLK.K1
			2 NOLU	10	35514948-4253020	HLK.K2
			3 NOLU	10	35515151-4253114	HLK.K3
			4 NOLU	9	35545280-4253108	HLK.K4
			5 NOLU	8	35515341-4253106	HLK.K5
			6 NOLU	6	35515409-4253109	HLK.K6
			7 NOLU	8	35515502-4253108	HLK.K7
			8 NOLU	10	35515596-4253125	HLK.K8
			9 NOLU	6	35515596-4253125	HLK.K9
			10 NOLU	5	35515727-4253214	HLK.K10
			11 NOLU	10	35515632-4253092	HLK.K11
			12 NOLU	10	35515580-4253082	HLK.K12
			13 NOLU	11	35515551-4253084	HLK.K13
			14 NOLU	11	35515519-4253079	HLK.K14
			15 NOLU	7	35515476-4253079	HLK.K15
			16 NOLU	10	35515304-4253109	HLK.K16
			17 NOLU	11	35515698-4253165	HLK.K17
			18 NOLU	7	35515442-4253075	HLK.K18
			19 NOLU	12	35515954-4253065	HLK.K19
			20 NOLU	10	35515265-4253278	HLK.K20
			21 NOLU	14	35515158-4253253	HLK.K21
			22 NOLU	14	35515154-4253337	HLK.K22
			23 NOLU		35515103-4253226	HLK.K23
			24 NOLU	5	35515346-4253432	HLK.K24
			25 NOLU	5	35515385-4253427	HLK.K25
	PINARBAŞI		P1 KUYU		35523133-4253551	PNR.K1
			P2 KUYU		35523125-4253170	PNR.K2
	BUCA		Keson kuyu	78	35513183-4249474	BC01K01
			DSİ-3 (Fidanlık)	72	35513831-4248421	BC01K03
			DSİ-4 (Yol kenarı)	72	35514014-4248548	BC01K04
			DSİ-5 (Kaymakamlık)	74	35514312-4248373	BC01K05
	SARNIÇ		Sarnıç-1		27102297-3818137	SC01K01
			Sarnıç-2		27105332-3818057	SC01K02
			Sarnıç-3		27104922-3818142	SC01K03
			Sarnıç-4		27104944-3818143	SC01K04

Söz konusu yeraltı su kaynaklarından 2023 yılında içme ve kullanma suyu olarak çekim miktarları aşağıdadır:

Çizelge 39 – 2023 yılında 11 ilçede kullanma suyu olarak kuyulardan çekilen su miktarları (İZSU, 2024)

Kuyu Bölgesi/Mevkisi	Arıtma Tesisi	Kapasite (L/sn)	2023 Yılı Su Üretimi (m ³ /yıl)
Sarıköz Kuyuları ve Göksu Derin Kuyuları	Çullu Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	3000	82.596.200
Menemen, Çavuşköy Derin Kuyuları	Menemen Acil Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	600	16.996.360
Halkapınar Kuyuları	Halkapınar Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	1500	27.888.990
Menemen K5 Kuyuları	Menemen K5 Kuyuları Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	250	3.698.148
Pınarbaşı derinkuyuları	-	-	283.478
Buca ve Sarnıç derinkuyuları	-	-	1.203.094
TOPLAM			132.666.270

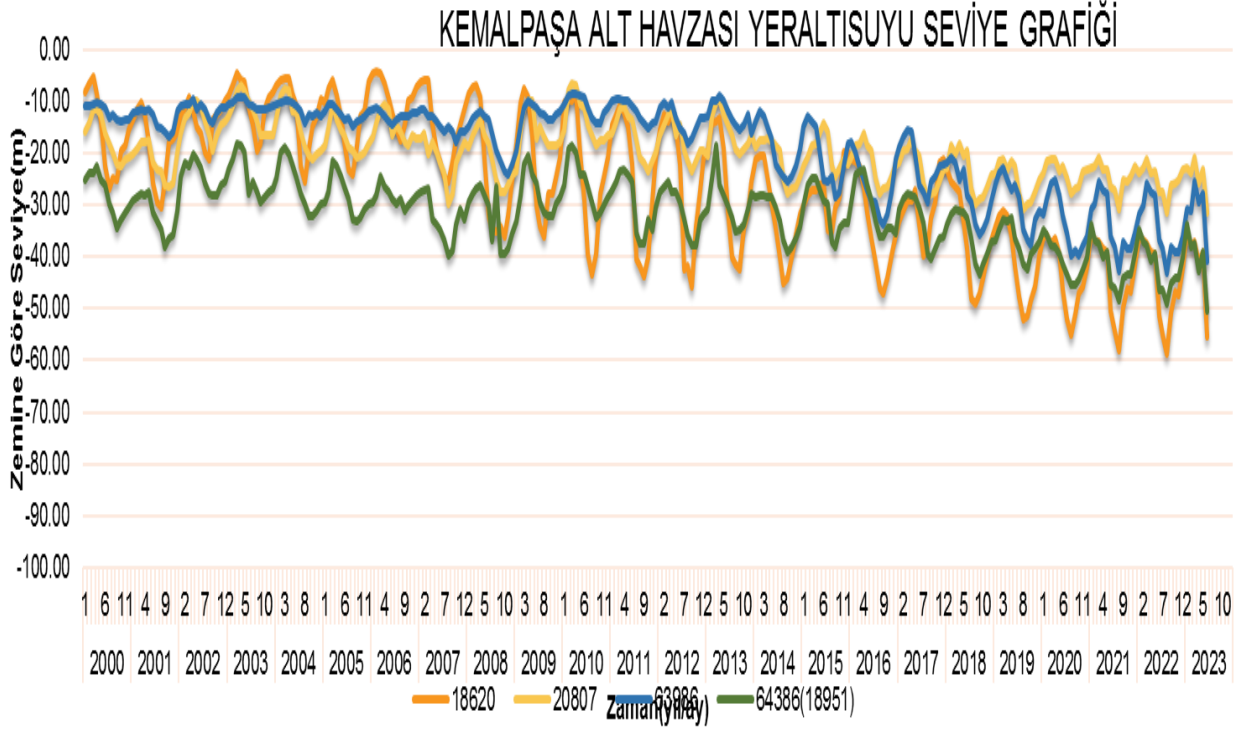
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Grafik 68 – Küçük Menderes Havzası Su Seviye Değişimleri (DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

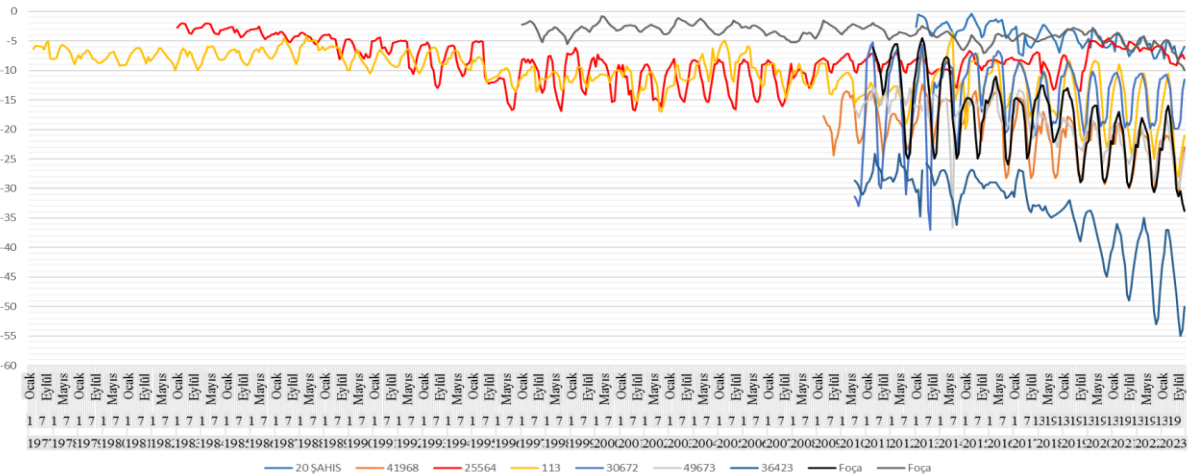
Küçük Menderes Havzasında kalan bölüme baktığımızda su seviye değişimi yıllara bağlı olarak beslenme sabit kalsa da fazla su çekimi, yağış miktarının azlığı, yetiştirilen ürün miktarının artışı (nüfus ve hayvancılığa bağlı olarak) gibi faktörlerden etkilenmiştir. Bunun en büyük örneği Ödemiş Yolüstü köyünde görülmektedir. 2005 yılı Mart ayında 63.00 m iken, 2016 yılı Mayıs ayında alınan

su seviye değeri 85 metreye düştüğü gözlenmiştir. 2023 Temmuz ayında ise bu değer 111,3 metre seviyelerine kadar ulaşmıştır (DSİ No 63434).

Grafik 69 – Gediz (Aşağı) Havzası Su Seviye Değişimleri
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İlimizin Gediz havzasındaki yeraltı su seviyeleri 1970 yılı Nisan ayında yapılan ölçümlerde 0-10 m arasında değişirken, 2023 Temmuz ayı verilerine göre yeraltı suyu seviyesi Kemalpaşa Bağyurdu kuyusunda (DSİ No 18620) 55 metre dolaylarına kadar düşmüş olarak gözlemlenmektedir.

Grafik 70 – Bakırçay Havzası (Kuzey Ege Havzası) Su Seviye Değişimleri
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İlimizin Bakırçay havzasında kalan bölümüne baktığımızda su seviyesinde yıllara göre önemli bir değişim olmadığı gözlenmiştir. Bergama-Göçbeyli’de yapılan ölçümlere göre, 2011 Nisan ayında su seviyesi 8,25 metrede iken, bu değer 2023 Eylül ayı itibarıyla 20 metre sınırlarındadır (DSİ No 30672).

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmî Gazete ’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmî Gazete ‘de yayınlanan “Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” e göre yapılacak ve aşağıda yer alan çizelge doldurulacaktır.

Çizelge 40 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun					
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Genel Su + Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları (Nitrat Azotu) SKKY (Tablo-1)	(İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatlar ¹		Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Büyükkapuz Deresi (Ansızca Göeti Aksı)	+					0.72	Kemalpaşa			3.18
Yüzey	Armutlu Barajı Aksı	+		+			2.21	Kemalpaşa			9.78
Yüzey	Kamberler Deresi	+					1.56	Kemalpaşa			6.93
Yüzey	Nif Çayı (Öteyaka küme evleri)			+			2.09	Kemalpaşa			9.25
Yüzey	Nif Çayı (İzmir-Uşak yolu köprü)			+			2.93	Kemalpaşa			12.99
Yüzey	Bakırçay (Sindel mevki çıkışı)			+			1.98	Bergama			8.79
Yüzey	Kocaorman Deresi			+			4.16	Dikili			18.43
Yüzey	Müsellim Deresi			+			2.97	Dikili			13.14
Yüzey	Yortanlı Deresi (Yortanlı Barajı memba)			+			1.00	Bergama			4.43
Yüzey	Koca Çayı (Aliğa OSB kavşağı yanı)			+			0.61	Aliğa			2.71
Yüzey	Sirce Çayı (Aliğa OSB kavşağı yanı)			+			0.63	Aliğa			2.77

Yüzey	Bakırçay (Ada Tarla mevkii)			+			2.04	Dikili			9.03
Yüzey	Bakırçay (Halimağa çiftliği yanı)			+			2.21	Bergama			9.77
Yüzey	Koca Çayı (Karaköy köy yolu kenarı)			+			0.75	Aliğa			3.33
Yüzey	Deliktaş Deresi (Yortanlı Barajı memba)			+			1.00	Bergama			4.42
Yüzey	Bakırçay (Pekmezcibağlar 1 mevkii)			+			1.68	Kınık			7.42
Yüzey	Sarıazmak Deresi (Mir seracılık ilerisi)			+			18.23	Dikili			80.74
Yüzey	Sinir Deresi (Bakırçay birleşim öncesi)			+			18.25	Bergama			80.80
Yüzey	Kurutma Kanalı (Mir seracılık yanı)			+			18.25	Bergama			80.80
Yüzey	Tahtalı Çayı (Claros Bulvarı köprü üstü)	+		+			3.71	Menderes			16.41
Yüzey	Camiboğazı Deresi (Karareis Barajı mansap)			+			<2,5	Karaburun			<2,5
Yüzey	Keleş Çayı			+			1.45	Kiraz			6.44
Yüzey	K.Menderes Nehri (Göllüce Köyü)			+			2.73	Torbali			12.09
Yüzey	K.Menderes Nehri (Tokatbaşı Köyü mevkii)			+			8.83	Tire			39.12
Yüzey	Aktaş Çayı (İlkkurşun köprü)			+			0.96	Ödemiş			4.25
Yüzey	Den Çayı			+			1.88	Menderes			8.31
Yüzey	Eğri Deresi			+			0.62	Tire			2.76
Yüzey	K.Menderes Nehri (Beydağ Barajı Memba)			+			0.79	Beydağ			3.50
Yüzey	Çevlik Çayı			+			2.27	Torbali			10.05
Yüzey	K. Menderes Nehri (Kiraz yolu köprü)			+			1.10	Kiraz			4.85
Yüzey	Tombalak Deresi (Karakova kuzeyi köprü)			+			4.57	Ödemiş			20.26
Yüzey	K.Menderes Nehri (İzmir-Ödemiş yolu)			+			0.95	Tire			4.20

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde 13 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, bunların 1 âdeti henüz faal değildir. Faal Organize Sanayi Bölgelerinden 7 âdetinde atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Bir adet Organize Sanayi Bölgesi belediye kanalizasyon sistemine bağlıdır. Bunun dışında 4 adet organize sanayi bölgesinde ise henüz çok az sayıda İşletme faaliyete geçmiş olup, atıksular fosseptikte toplanarak, vidanjör vasıtasıyla atıksu arıtma tesislerine taşınmaktadır.

Ayrıca, İlimizde 2 adet Serbest Bölge bulunmakta olup, biri belediye kanalizasyon sistemine bağlı, diğlerinin ise münferit atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Bunun dışında, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında İlimizde toplam 832 atıksu arıtma tesisi bulunmakta olup; bunlarda 36 tanesi sürekli atıksu izleme sistemi ile takip edilmektedir.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlimizde bulunan 30 ilçede Büyükşehir Belediyesi sınırları kapsamında olup, Kınık ve Beydağ İlçeleri atıksu arıtma tesisleri proje aşamasındadır. Dikili İlçesinde derin deniz deşarjı bulunmakta birlikte, atıksu arıtma tesisi proje aşamasındadır. Balçova, Bayraklı, Bornova, Buca, Çiğli, Gaziemir, Karabağlar, Karşıyaka, Konak ilçelerinden kaynaklanan kentsel atıksular Büyük Kanal Projesi kapsamında yapılan Çiğli Atıksu Arıtma Tesisine, Güzelbahçe ve Narlıdere İlçelerinin atıksuları ise Güzelbahçe Atıksu Arıtma Tesisine bağlıdır. Bunların dışındaki İlçe merkezlerinde ve köylerinde olmak üzere evsel/kentsel atıksular için 69 adet atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 41 – İzmir İli 2023 Yılı Su Kaynağı Analizi
(İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2024)

SU KAYNAĞI ANALİZİ

Su Kaynağı	İstasyon	Koordinat	Laboratuvar	Yıl	Dönem	Sıcaklık (°C)	Ph	Çözünmüş Oksijen (mg/L)	Koku	Renk	Elektriksel İletkenlik (µS/cm)	Askıda Katı Madde (mg/L)	Amonyum İyonu (mg/lt)	Nitrit İyonu (mg/lt)	Nitrat İyonu (mg/lt)	Kimyasal Oksijen İhtiyacı (mg O2/L)	Fekal Koliform Bakteri Sayısı (EMS/100mL, Kob/100mL)
Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı	Alaçatı Kutlu Aktaş	(38 ; 17 ; 7.36) - (26 ; 24 ; 21.66)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	27,7	8,8	8,56	Kokusuz	Bulanık	312	22	0,06	0,008	1,64	Tespit Edilemedi	79
Bakırçay	Bakırçay - Bergama	(39 ; 6 ; 45.41) - (27 ; 16 ; 26.02)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	25	8,09	2,89	Belirgin	Koyu Bulanık	427	6	0,167	0,058	2,83	Tespit Edilemedi	1600
Balçova Barajı	BALÇOVA	(38 ; 22 ; 20.76) - (27 ; 2 ; 21.67)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	27,6	8,46	7,75	Kokusuz	Berrak	0,8	12	0,03	Tespit Edilemedi	1,18	Tespit Edilemedi	350
Belevi Gölü	Belevi Gölü - Selçuk	(38 ; 1 ; 0.2) - (27 ; 27 ; 52.67)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	25,9	7,91	5,41	Belirgin	Bulanık	1,1	2	0,07	11,2	5,3	Tespit Edilemedi	2
Bostanlı İskele	BOSTANLI İSKELE DENİZ	(38 ; 27 ; 14.81) - (27 ; 5 ; 34.85)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	27,7	8,26	7,74	Kokusuz	Bulanık	54,6	Tespit edilemedi	Tespit edilemedi	2,62	2,59	Tespit Edilemedi	920
Çakal Gölü	Barutçu (Çakal) Gölü	(37 ; 59 ; 37.8) - (27 ; 19 ; 23.3)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	25,1	8,36	10,9	Kokusuz	Az bulanık	8,55	14	0,05	Tespit Edilemedi	1,1	Tespit Edilemedi	4
Çiğli Organize Sanayi	ÇİĞLİ ORGANİZE	(38 ; 28 ; 19.8) - (27 ; 2 ; 3.78)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	28,9	8,96	18,9	Kuvvetli	Bulanık-kahverengi	37,2	Tespit edilemedi	Tespit edilemedi	5,1	5,11	Tespit Edilemedi	240
Gebekirse Gölü	Gebekirse Gölü	(37 ; 59 ; 17.2) - (27 ; 18 ; 5.5)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	25,7	7,61	9,37	Kokusuz	Hafif yeşil	2,2	Tespit edilemedi	0,32	0,07	1,74	Tespit Edilemedi	14
Gediz Nehri	Gediz Nehri - Buruncuk Mevkii - Menemen	(38 ; 39 ; 34.29) - (27 ; 1 ; 38.66)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	30,4	8,2	7,74	Zayıf	Bulanık	1,51	6	5,8	2,8	8,18	Tespit Edilemedi	350
Gölcük Gölü	Gölcük Gölü - Ödemiş	(38 ; 19 ; 23.52) - (28 ; 1 ; 48.34)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	19,5	9,29	11,62	Kokusuz	Bulanık-biraz yeşil	0,8	4	0,11	0,48	3,15	Tespit Edilemedi	4
Güzelhisar Barajı	GÜZELHİSAR	(38 ; 47 ; 21.96) - (27 ; 6 ; 25.62)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	29,1	9,5	11,29	Kokusuz	Berrak	0,7	2	0,02	Tespit Edilemedi	1,22	Tespit Edilemedi	<1,8
Güzelhisar Çayı	Güzelhisar Çayı - Aliağa	(38 ; 50 ; 16.45) - (26 ; 59 ; 46.36)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	29,2	8,3	9,07	Zayıf	Bulanık-Toprak rengi	30,7	6	Tespit edilemedi	Tespit Edilemedi	2,11	261	920
Homa Dalyanı	Homa Dalyanı - Çiğli	(38 ; 30 ; 18.5) - (26 ; 53 ; 4.23)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	25,2	8,4	8,15	Belirgin	Bulanık	61,8	3	Tespit edilemedi	Tespit Edilemedi	Tespit Edilemedi	320	540
Ilıca Deresi	ILICA	(38 ; 24 ; 48.7) - (27 ; 1 ; 56.6)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	27,2	8,17	11,67	Belirgin	Bulanık	41,7	6	Tespit edilemedi	5,14	0,08	334	1600
Kestel Barajı Gölü	Kestel Barajı	(39 ; 8 ; 24.29) - (27 ; 11 ; 56.5)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	29,3	8,64	8,44	Kokusuz	Berrak	997	3	2,8	Tespit Edilemedi	1,68	Tespit Edilemedi	13
Küçük Menderes Nehri	Küçük Menderes Nehri - Selçuk Taşköprü Mevkii	(37 ; 58 ; 41.03) - (27 ; 22 ; 44.91)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	26,5	7,61	0,007	Dayanıl maz	Siyah	2,1	17	2,49	Tespit Edilemedi	2,28	66,3	17
Küçük Menderes Nehri	Küçük Menderes Nehri - Tire	(38 ; 8 ; 23.94) - (27 ; 42 ; 57.88)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	27,3	7,93	0,97	Belirgin	Kahverengi	1700	50	4,2	0,14	2,19	Tespit Edilemedi	1600
Meles Deltası	Meles Deltası Liman Yakını	(38 ; 26 ; 54.18) - (27 ; 9 ; 58.21)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	30,4	7,9	2,27	Çok Kuvvetli	Bulanık	34,6	Tespit edilemedi	Tespit edilemedi	Tespit Edilemedi	4,44	Tespit Edilemedi	49
Seferihisar Barajı Gölü	Seferihisar Barajı	(38 ; 13 ; 44.78) - (26 ; 53 ; 48.97)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	26	8,41	11,96	Kokusuz	Az Bulanık	0,7	Tespit edilemedi	0,03	Tespit Edilemedi	Tespit Edilemedi		4,5
Tahtalı Barajı Gölü	Tahtalı Barajı Gölü - Menderes	(38 ; 8 ; 12) - (27 ; 5 ; 20.59)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	30,5	8,59	8,14	Kokusuz	Berrak	433	1	0,075	Tespit Edilemedi	5,05	Tespit Edilemedi	79
Ürkmez Barajı Gölü	Ürkmez Barajı Gölü	(38 ; 5 ; 39.98) - (26 ; 57 ; 12.27)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	20,7	8,32	9,47	Kokusuz	Bulanık	582	4	0,04	Tespit Edilemedi	30,9	Tespit Edilemedi	<1,8
Yiğitler Deresi (Kurudere)	KUREDERE(YİĞİTLER)	(38 ; 24 ; 45.62) - (27 ; 36 ; 41.93)	İzmir İl Kontrol Lab.	2023	Ocak-Haziran	16	8,51	9,6	Kokusuz	Berrak	518	Tespit edilemedi	0,06	Tespit Edilemedi	14,2	Tespit Edilemedi	34

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İzmir, tarım potansiyeli yüksek bir kenttir. Coğrafi yapısı ve iklim özellikleri birçok bitki türünün yetişmesine uygun bir ortam sağlamaktadır. Dünyanın çok az bölgesinde görülebilecek müthiş potansiyeli ile incirden tütüne, narenciyeden süt hayvancılığına, zeytinyağından hububata, tıbbi ve aromatik bitkilerden şarapçılığa, çiçekçilikten arı ürünlerine kadar inanılmaz bir çeşitliliği barındırmaktadır. İzmir İli yüzölçümünün yaklaşık %28,4'üne karşılık gelen 343 bin hektarlık tarım alanının %41,8'ini tarla, %28,1'ini zeytin, %11,0'ini sebze, %9,7'sini meyve ve %3,6'sını bağ alanları oluşturur. Toplam tarım alanı büyüklükleri göz önüne alındığında; Bergama, Ödemiş, Torbalı, Bayındır Tire, Menderes ve Menemen ilçeleri öne çıkmaktadır.

Pamuk, tütün, zeytin-zeytinyağı, üzüm ve incir önemli bir yere sahip olup üretim ve ihracatı ile kent ekonomisine katkı sağlamaktadır. Geleneksel ürünlerin yanı sıra son dönemlerde organik tarım, seracılık, jeotermal seracılık, kesme çiçek, süs bitkileri, süt, narenciye, kuru yemiş, yağ meyve-sebze, şarapçılık, fidancılık, küçükbaş hayvancılık ve su ürünleri işleme yatırımları artmaya başlamıştır. Yarattığı katma değer ile süs bitkileri sektörü de İzmir ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. İzmir ili Türkiye'de süs bitkileri üretim sıralamasında 1. Sıradır, süs bitkileri üretim potansiyelinin yanı sıra ihracatında da önemli yere sahiptir.

Verimli arazileri, bitki çeşitliliği ve geniş hayvan varlığı ile sektörde avantajlı bir konumda yer almaktadır. İlimizde yetiştirilen ırklar ve hayvan başına elde edilen verimler ve hayvansal ürünlere dayalı gıda sanayi dikkate alındığında toplam verim miktarları oldukça yüksektir. Süt ve süt ürünleri sektörü, İzmir ekonomisinin önemli üretim dallarından birisidir.

Su ürünleri sektörü ve özellikle yetiştiricilik (balık / deniz ürünleri üretim çiftlikleri) gerek ülkemiz gerekse il açısından önemli bir gelir kaynağı durumundadır. Ülkemiz denizlerindeki su ürünleri yetiştiriciliğinin % 93'ü Ege Bölgesinde, bu üretimin % 22'si ise İzmir'de gerçekleştirilmektedir. İzmir, denizlerde kültür balıkçılığı üretiminde 2019 yılında 83 bin ton üretimle Muğla İl'inden sonra Türkiye'de 2. sırada yer almaktadır. (<https://izmir.tarimorman.gov.tr>)

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından tarımsal üretimin desteklenmesi konusunda oluşturulan "Başka Bir Tarım Mümkün" projesi kapsamında kuraklık ve iklim değişikliği ile mücadele etmek amaçlı gelecekte yaşanabilecek kuraklığa karşı tüm tarım paydaşları bilgilendirilerek, tarımda doğru yöntemlerle yerel ve kırsal kalkınma hedefleri doğrultusunda çalışılmaktadır.

Tarım sektörü, çevre ile iç içe bir sektördür. Doğal faktörlerin etkisi verimliliği doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla çevrenin kirlenmesi, toprak ve su gibi tarım için oldukça önemli olan doğal kaynakların bileşimlerinin değişmesi, tarım ürünlerinin kalite ve miktarını olumsuz etkilemektedir. Bu doğrultuda İzmir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığınca su ve toprak kirliliğini azaltmak ve/veya önlemek için konuyla ilgili projeleri yürütülmektedir.

İzmir İli Toprak Verimliliği Belirleme Projesi

Tarım ürünlerinin sağlıklı bir toprakta yetişebilmesi için Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'na bağlı Toprak Analizi Laboratuvarında toprak analizleri yapılarak üreticilere gübreleme konusunda eğitimler ve tavsiyeler verilmektedir. Bu analiz sonrasında toprağın yapısı ortaya çıkarılarak üreticinin doğru zamanda doğru gübreleme yapması sağlanabildiği gibi; aşırı ve yanlış gübre uygulamasının önüne geçilerek toprak kirliliğine neden olan nitrit ve nitrat kirliliğinin önüne geçilmektedir. Bu sayede toprak ve su kaynaklarının korunması sağlanmış olmaktadır.

"İzmir İli Toprak Verimliliği Belirleme Projesi" kapsamında; İzmir İli ilçelerinde ulaşılmayan üretici kalmadan daha kaliteli ve verimli tarım yapılmasına yönelik çalışmalara devam ederek, tüm ilçelerde eşit oranda, en iyi şekilde hizmet verilmesini sağlamaktır. Analiz yapılması planlanan ilçeler belirlenirken ürün deseni, ekim-dikim ile gübreleme zamanı ve gelen talepler göz önünde bulundurulmaktadır.

2023 yılında, 540 üreticiye 777 adet analiz yapılmış ve gübreleme tavsiyesi verilmiştir. Ayrıca 296 üreticiye 54 eğitim düzenlenmiştir. (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

B.3.2.2. Diğer

İlimizde oluşan evsel atıklar 2 adet depolama alanına transfer istasyonları kullanılarak taşınmaktadır. Evsel atıkların depolama tesisine nakli için Büyükşehir Belediyesi idaresinde 7 adet transfer istasyonu (Türkelli, Halkapınar, Gediz, Kısıkköy, Gümüldür, Urla, Selçuk) ve ilçe belediyeleri idaresinde 8 adet yükleme rampası (Dikili, Torbalı, Foça, Kemalpaşa, Ödemiş, Çeşme, Karaburun, Karşıyaka) bulunmaktadır. Depolama alanlarından kaynaklanan sızıntı suları belediye atıksu arıtma tesislerine yönlendirilmektedir. Bunun dışında münferit olarak ilçelerde düzensiz depolama alanları bulunmaktadır. Söz konusu düzensiz depolama alanlarının yeraltı suları ile yüzeysel sulara etkisi ile ilgili veri bulunmamaktadır.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat + nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2018-2023 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 42 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi

(<https://sim.csb.gov.tr>, 2024)

	Ortak Değerlendirme
	2022
EGE07_1: KMRSW1, KMRSW2 KUSSW1, KUSSW2	EGE07_1
EGE07_2: SIBSW1, SIBSWR	EGE07_2
EGE08: ILBSW1, ILBSWR	EGE08

EGE09_1: CESSW1, CESSWR	EGE09_1
EGE09_2: GEDSW1, GEDSW2, IZM1S(IZMSW3), IZMSWR, IZM2S(IZMSW2)	EGE09_2
EGE10: IZM3S(IZMSW1)	EGE10
EGE11: FOCASW1	EGE11
EGE12: ALISW1, ALISW2, ALISWR, BARSW1, BARSW2, CABSW1, CABSWR, DDNEM	EGE12
EGE13_1: DIBSW1, DIBSWR, AYVSW1, AYVSW2, SRMSW1	EGE13_1

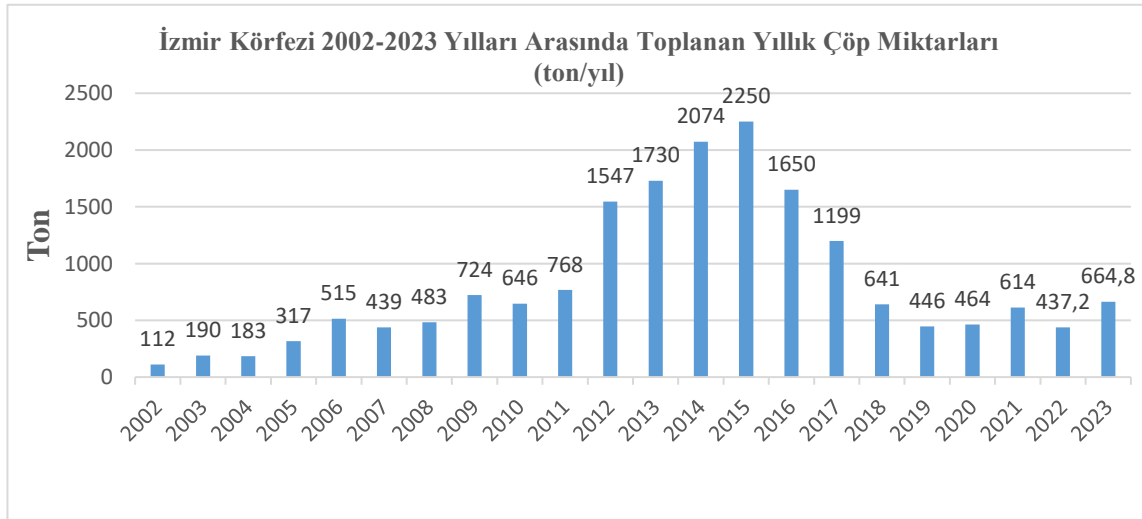
Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

* <https://sim.csb.gov.tr> adresinden alınan bilgilerde 2022 tarihinden sonra veri bulunmamaktadır.

Deniz yüzeyinde biriken atıklar, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından, İBŞB Çevre 1 Teknesi, Mavi Körfez-2 ve Mavi Körfez-3 deniz süpürge gemileri ile toplanmaktadır. Deniz süpürge gemilerinin giremediği çok sığ alanlarda ve kıyılardaki çöpler ise karadan çöp toplama (Kepçe, yengeç vb) ekiplerince toplanmakta ve bertaraf edilmektedir.

Grafik 71- İzmir Körfezi 2002-2023 Yılları Arasında Toplanan Yıllık Çöp Miktarları (ton/yıl) (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Büyük Kanal Projesi'nin devreye girmesinin ardından su kalitesinin izlenmesi amacıyla İzmir Körfezi'ndeki 11 adet istasyondan 2001 yılından bu yana düzenli olarak deniz suyundan alınan örnekler, akredite olan İZSU Genel Müdürlüğü laboratuvarlarında, Askıda Katı Madde, Escherichia coli, Intestinal enterokok analizleri yapılmak üzere gönderilmekte ve sonuçlar incelenmektedir.

Ayrıca, sonuçlar <https://eislem.izmir.bel.tr/tr/KorfezDegerleri/22> adresinden düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Askıda Katı Madde (AKM) parametrelerinin değerlendirilmesi 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, *Escherichia coli*, Intestinal enterokok parametrelerinin değerlendirilmesi ise 25.09.2019 tarih ve 30899 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanan Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmektedir.

Çizelge 43 - Numune Noktaları

(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

İST. NO	NUMUNE ALINAN YER	KOORDİNATLAR	DİP DERİNLİK (Metre)
1	Kale Feneri(<i>Kırmızı</i>)	38° 25,48’ N 27° 01,05’ E	8
2	Kale Feneri - Çakal Burnu Arası	38° 25,20’ N 27° 03,59’ E	10
3	Göztepe Feneri(<i>Küçük</i>)	38° 24,55’ N 27° 04,95’ E	10
4	Bostanlı Feneri(<i>Büyük</i>)	38° 26,61’ N 27° 05,44’ E	9
5	Karşıyaka Evlendirme Dairesi Karşıyaka Vapur İskelesi Arası	38° 27,08’ N 27° 07,09’ E	8
6	Turyağ Önü(<i>Bayraklı</i>)	38° 27,71’ N 27° 09,12’ E	5
7	Meles Deresi Çıkışı(<i>Bayraklı</i>)	38° 27,05’ N 27° 09,76’ E	3
8	Gündoğdu Meydana(<i>Alsancak</i>)	38° 26,20’ N 27° 08,30’ E	3
9	Konak Pier - Konak İskele Arası	38° 25,31’ N 27° 07,63’ E	8
10	Özdilek Alışveriş Merkezi Açığı (<i>İnciraltı</i>)	38° 24,78’ N 27° 02,22’ E	3

COĞRAFİ KOORDİNAT
Datum: WGS84 Dilim Genişliği: 3° Dilim Orta Meridyeni: 27

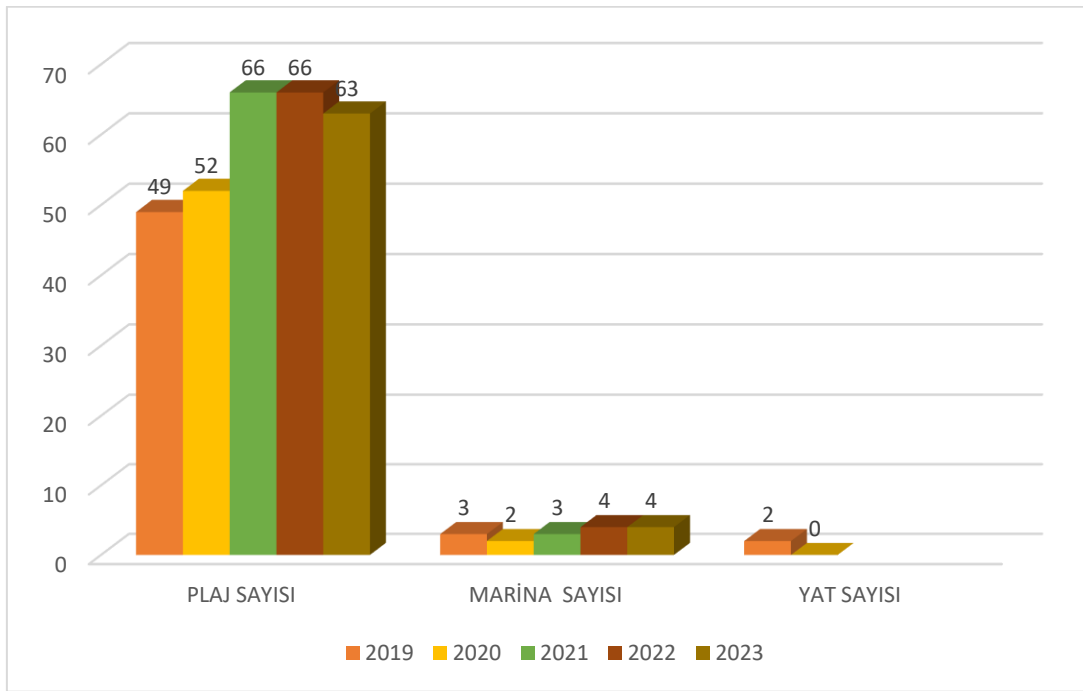
Ayrıca, portatif deniz suyu ölçüm cihazıyla, deniz suyundaki pH, Tuzluluk, Sıcaklık ve Çözünmüş Oksijen değerleri de anlık olarak ölçülmektedir.

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

Kültür ve Turizm, Çevre ve Orman ile Sağlık Müdürlüklerinin müştereken yürüttüğü Mavi Bayrak projesi kapsamında ilimiz plajlarından Mayıs-Ekim döneminde 15 günlük dönemlerle, tespit edilen noktalardan alınan deniz suyu analiz sonuçları ve başvuru dosyaları Ocak ayı içinde Türkiye Çevre Eğitim Vakfına (TURÇEV) bildirilmektedir. Deniz suyu numuneleri İzmir Sağlık Müdürlüğü –

Konak Sağlık Laboratuvarı ve Karşıyaka Halk Sağlık laboratuvarı tarafından yapılmaktadır. Plaj, alınan numunelerin analizi konusunda yüzme suyu kalitesi analiz standartları ve şartlarına tamamen uymak zorundadır. Yüzme suyu değerleri, mikrobiyolojik parametreler için verilen limitler içerisinde olmalıdır.

Mayıs ayında Mavi bayrak ödüllü plaj ve marinalar açıklanmakta ve sonuçlara göre, 05. Haziran Dünya Çevre Gününde Mavi Bayrak almaya hak kazanan plajların Mavi Bayrakları göndere çekilmektedir. Mavi Bayrak ödüllü plaj ve marinalara 1 yıl için verilmektedir. Plajların denetimleri İl komisyonunca, Türkiye Çevre Eğitim Vakfınca ve Uluslararası Çevre Eğitim Vakfınca yapılmaktadır. Olumsuz bir durum ortaya çıkmadığında ikinci yıl için yeniden önerilmektedir.

Grafik 72 – İzmir İlinde yıllar itibariyle mavi bayrak almış plaj, marina ve yatların sayısı
(mavibayrak.org.tr, 2024) (www.turcev.org.tr)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

Çizelge 44 – 2023 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı

(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
İzmir	17	17

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, 17 adet liman, 7 adet yat limanı ve 31 adet balıkçı barınağında deniz araçlarına atık alım hizmeti verilmektedir. Limanların 16 tanesine “Atık Kabul Tesis Onay Belgesi” verilmiş olup; 1 tanesine ise muafiyet verilmiştir. İlimizde Müdürlüğümüzce lisans verilmiş 2 adet atık alma gemisi bulunmaktadır.

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

Ülkemiz balık üreticiliğinin %82'si Ege Bölgesinde, bu üretimin %34'ü ise İzmir'de gerçekleştirilmektedir.

İlimizde su ürünleri yetiştiriciliği yapılan 10 adet potansiyel alan bulunmaktadır. Diğer yandan ek protokol ile yetiştiricilik yapılan İldırı Koyu ve Gerence Körfezi de bulunmaktadır. Alanların tamamı Dikili, Urla, Karaburun, Çeşme İlçeleri sınırlarında kalmakta olup, Levrek, Çipura, orkinos ve yeni türlerin yetiştiriciliği yapılmaktadır. Mevcut balık çiftlikleri bu bölgede yerleşmiştir. 60 adet deniz, 6 adet orkinos, 18 adet çift kabuklu yumuşakça deniz tesisi, 8 adet iç su, 1 adet aquaponik ve 8 adet kuluçkahane olmak üzere toplam 101 adet balık çiftliği ayrıca 32 çökertme dalyanı mevcuttur.

İzmir ili sınırları içinde proje kapasiteli deniz balıkları için 82.000 ton/yıl orkinos için 6.340 ton/yıl akivades için 300 ton/yıl kara midye için 12.809 ton/yıl proje kapasiteli tesis vardır.

İlimizde su ürünleri yetiştiriciliği yapılan 10 adet potansiyel alan bulunmaktadır. Diğer yandan yapılan ek protokol ile yetiştiricilik yapılan İldırı Koyu ve Gerence Körfezi de bulunmaktadır. Alanların tamamı Dikili, Urla, Karaburun İlçeleri sınırlarında yer almakta olup levrek, çipura, orkinos ve yeni türlerin yetiştiriciliği yapılmaktadır.

İzmir ili kıyılarında faaliyet halinde olan 66 adet balık çiftliği, 1 adet akivades, 8 adet midye çiftliği bulunmaktadır. İlimizde bulunan 300 ton/yıl kapasiteli 1 adet akivades çiftliği İnciraltı-Balçova'da, ilimizdeki midye çiftlikleri ise 2 adet 1050 ton/yıl proje kapasitesi ile Çandarlı Körfezi'nde, 6 adet tesis ise 2259 ton/yıl proje kapasitesi Gülbahçe Körfezi'nde bulunmaktadır.

İzmir ili sınırları içinde proje kapasiteleri deniz balıkları için 88.340 ton/yıl, orkinos için 6.340 ton/yıl, akivades için 300 ton/yıl, midye için 4009 ton/yıldır.

Çizelge 45 – İzmir İli Balık Çiftlikleri
(İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2024)

SIRA NO	FİRMA (Tüzel Kişi Adları Verilmemiştir)	İLÇESİ	KAPASİTE (ton/yıl)	ÜRÜN DESENİ	KOORDİNAT
1	---	Karaburun	950	Çipura (250ton/yıl) Levrek (250 ton/yıl) Sarıağız (450ton/yıl)	38,292107 °K, 26,234734 °D
					38,292109 °K, 26,235188 °D
					38,291459 °K, 26,235196 °D
					38,291453 °K, 26,234744 °D
2	---	Karaburun	2.950	Çipura (1.180 ton/yıl) Levrek (1.770 ton/yıl)	38,310917 °K, 26,221703 °D
					38,311083 °K, 26,222329 °D
					38,305733 °K, 26,222906 °D
					38,305564 °K, 26,222280 °D
3	---	Karaburun	2.000	Çipura (750 ton/yıl)	38,314559 °K,

				Levrek (1.250 ton/yıl)	26,215807 °D 38,314281 °K, 26,215489 °D 38,313198 °K, 26,221075 °D 38,313476 °K, 26,221385 °D
4	---	Urla	2.900	Çipura (900 ton/yıl) Levrek (2.000 ton/yıl)	38,110061 °K, 26,275391 °D 38,104977 °K, 26,280295 °D 38,105236 °K, 26,281048 °D 38,110321 °K, 26,280144 °D
5	---	Karaburun	2.000	Çipura (500 ton/yıl) Levrek (1500 ton/yıl)	38,303017 °K, 26,230706 °D 38,303204 °K, 26,231141 °D 38,302182 °K, 26,231862 °D 38,301995 °K, 26,231427 °D
6	---	Çeşme	1.750	Çipura (400 ton/yıl) Levrek (850 ton/yıl) Sarıağız (500 ton/yıl) Sargoz (0ton/yıl) S.B.Karagöz (0 ton/yıl) Sinagrit (0 ton/yıl) Fangri Mercan (0 ton /yıl)	38,105571 °K, 26,263851 °D 38,105581 °K, 26,270037 °D 38,105211 °K, 26,270040 °D 38,105201 °K, 26,263853 °D
7	---	Çeşme	950	Çipura (300 ton/yıl) Levrek (300 ton/yıl) Granyöz (350 ton/yıl)	38,1045288°K, 26,2730643 °D 38,1048248 °K, 26,2733847 °D 38,1041503 °K, 26,2743846 °D 38,1038543 °K, 26,2740641 °D
8	---	Karaburun	2.500	Çipura (1000 ton/yıl) Levrek (1000 ton/yıl) Granyöz (250 ton/yıl) minekop (250 ton/yıl)	38,3434477 °K, 26,2108717 °D 38,343442 °K, 26,2100039 °D 38,3452596 °K, 26,2059875 °D 38,3452644 °K, 26,2108554 °D
9	---	Çeşme	2.950	Çipura (1.180 ton/yıl) Levrek (1.770 ton/yıl)	38,253000 °K, 26,260300 °D 38,253000 °K, 26,261300 °D 38,252000 °K, 26,261300 °D 38,252000 °K, 26,260300 °D
10	---	Karaburun	800	Çipura (400 ton/yıl) Levrek (400 ton/yıl)	38,262970 °K, 26,244190 °D

					38,262970 ⁰ K, 26,244850 ⁰ D
					38,262470 ⁰ K, 26,244860 ⁰ D
					38,262460 ⁰ K, 26,244190 ⁰ D
11	---	Karaburun	900	Çipura (450 ton/yıl) Levrek (450 ton/yıl)	38,263050 ⁰ K, 26,224150 ⁰ D
					38,263050 ⁰ K, 26,224570 ⁰ D
					38,262080 ⁰ K, 26,224580 ⁰ D
					38,262080 ⁰ K, 26,224160 ⁰ D
12	---	Karaburun	2.950	Çipura (1.180 ton/yıl) Levrek (1.770 ton/yıl)	38,303779 ⁰ K, 26,222663 ⁰ D
					38,304119 ⁰ K, 26,223820 ⁰ D
					38,303058 ⁰ K, 26,224338 ⁰ D
					38,3027,14 ⁰ K, 26,223172 ⁰ D
13	---	Karaburun	2.500	Çipura (1.250 ton/yıl) Levrek (1.250 ton/yıl)	38,3526771 ⁰ K, 26,2007609 ⁰ D
					38,3544930 ⁰ K, 26,2007442 ⁰ D
					38,3544986 ⁰ K, 26,2016122 ⁰ D
					38,3526820 ⁰ K, 26,2016289 ⁰ D
14	---	Karaburun	2.000	Çipura (1.000 ton/yıl) Levrek (1.000 ton/yıl)	38,3221245 ⁰ K, 26,2139244 ⁰ D
					38,3225613 ⁰ K, 26,2145901 ⁰ D
					38,3213413 ⁰ K, 26,2158876 ⁰ D
					38,3209046 ⁰ K, 26,2152219 ⁰ D
15	---	Karaburun	2.500	Çipura (1.250 ton/yıl) Levrek (1.250 ton/yıl)	38,3434716 ⁰ K, 26,2016263 ⁰ D
					38,3434667 ⁰ K, 26,2007585 ⁰ D
					38,3452833 ⁰ K, 26,2007417 ⁰ D
					38,3452882 ⁰ K, 26,2016096 ⁰ D
16	---	Urla	300	Çipura (100 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl)	38,264287 ⁰ K, 26,283537 ⁰ D
					38,264546 ⁰ K, 26,283537 ⁰ D
					38,264546 ⁰ K, 26,284032 ⁰ D
					38,264286 ⁰ K, 26,284032 ⁰ D
17	---	Karaburun	800	Orkinos	38,272400 ⁰ K, 26,271800 ⁰ D
					38,271200 ⁰ K, 26,271800 ⁰ D

					38,271200 ⁰ K, 26,270900 ⁰ D
					38,272400 ⁰ K, 26,270900 ⁰ D
18	---	Karaburun	800	Orkinos	38,291673 ⁰ K, 26,232312 ⁰ D
					38,292241 ⁰ K, 26,232308 ⁰ D
					38,292237 ⁰ K, 26,231585 ⁰ D
					38,2916,69 ⁰ K, 26,2315,90 ⁰ D
19	---	Çeşme	1.000	Orkinos	38,232900 ⁰ K, 26,261000 ⁰ D
					38,232300 ⁰ K, 26,261000 ⁰ D
					38,232300 ⁰ K, 26,263100 ⁰ D
					38,232900 ⁰ K, 26,263100 ⁰ D
20	---	Karaburun	300	Levrek (20 ton) Çipura (20 ton) Antenli Mercan (50 ton) Sinagrit (46 ton/yıl) Minekop (2 ton/yıl) Fangri Mercan (2 ton/yıl) Traňa (120 ton/yıl) Egeli (40 ton)	38,300668 ⁰ K, 26,232565 ⁰ D
					38,300668 ⁰ K, 26,232565 ⁰ D
					38,300832 ⁰ K, 26,232923 ⁰ D
					38,300479 ⁰ K, 26,233184 ⁰ D
					38,300318 ⁰ K, 26,232828 ⁰ D
21	---	Karaburun	500	Çipura (8 ton/yıl) Levrek (8 ton/yıl) Antenli Mercan (180 ton) Lahoz (2 ton/yıl) Minekop (2ton/yıl) Sargoz (2 ton/yıl) K.B.Mercan(2 ton/yıl) Fangri Mercan (2 ton/yıl) Eşkina (2 ton/yıl) S.B.Karagöz(2 ton/yıl) Sinagrit(80 ton/yıl) Traňa (140 ton/yıl) Egeli (70 ton/yıl)	38,293249 ⁰ K, 26,224381 ⁰ D
					38,293251 ⁰ K, 26,224793 ⁰ D
					38,293900 ⁰ K, 26,224787 ⁰ D
					38,293897 ⁰ K, 26,224374 ⁰ D
22	---	Karaburun	950	Çipura (280 ton/yıl) Levrek (375 ton/yıl) Minekop (2 ton/yıl) Sargoz (2 ton/yıl) K.B.Mercan (2 ton/yıl) Fangri (2 ton/yıl) Eşkina (2 ton/yıl) S.B.Karagöz (2 ton/yıl) Sinagrit (34 ton/yıl) Mercan (120 ton/yıl) Eegeli (129 ton/yıl)	38,300000 ⁰ K, 26,225000 ⁰ D
					38,300000 ⁰ K, 26,225610 ⁰ D
					38,295200 ⁰ K, 26,225610 ⁰ D
					38,295200 ⁰ K, 26,225000 ⁰ D

23	---	Karaburun	300	Sinagrit (40 ton/yıl) Traça (40 ton/yıl) A.Mercan (50 ton/yıl) Kırma Mercan (2 ton/yıl) K.Bantlı Mercan (2 ton/yıl) S.Karagöz (2 ton/yıl) Granyöz (Sarıağız) (25ton/yıl) Çipura (42 ton/yıl) Levrek (97 ton/yıl)	38,3013369 ⁰ K, 26,2256229 ⁰ D
					38,3015097 ⁰ K, 26,2257369 ⁰ D
					38,3010616 ⁰ K, 26,2308364 ⁰ D
					38,3008888 ⁰ K, 26,2307223 ⁰ D
24	---	Dikili	2.500	Çipura (400 ton/yıl) Levrek (1.250 ton/yıl) Sarıağız (500 ton/yıl) Sinagrit (100 ton/yıl) Lahoz (250 ton/yıl)	38,5849307 ⁰ K, 26,4716646 ⁰ D
					38,5849320 ⁰ K, 26,4723504 ⁰ D
					38,5826125 ⁰ K, 26,4723572 ⁰ D
					38,5826113 ⁰ K, 26,4716716 ⁰ D
25	---	Urla	2.500	Çipura (1.000 ton/yıl) Levrek (1.500 ton/yıl)	38,0745090 ⁰ K 26,3738850 ⁰ D
					38,0745193 ⁰ K 26,3757582 ⁰ D
					38,0738659 ⁰ K 26,3757808 ⁰ D
					38,0738600 ⁰ K 26,3738980 ⁰ D
26	---	Çeşme	300	Çipura (150 ton/yıl) Levrek (150 ton/yıl)	38,224982 ⁰ K, 26,262334 ⁰ D
					38,224868 ⁰ K, 26,262038 ⁰ D
					38,225217 ⁰ K, 26,261821 ⁰ D
					38,225331 ⁰ K, 26,262118 ⁰ D
27	---	Urla	900	Orkinos	38,074903 ⁰ K 26,392819 ⁰ D
					38,074805 ⁰ K 26,393381 ⁰ D
					38,074026 ⁰ K 26,392520 ⁰ D
					38,073928 ⁰ K 26,393083 ⁰ D
28	---	Çeşme	1.500	Çipura (500 ton/yıl) Levrek (1.000 ton/yıl)	38,243852 ⁰ K, 26,263718 ⁰ D
					38,243856 ⁰ K, 26,264376 ⁰ D
					38,242300 ⁰ K, 26,264391 ⁰ D
					38,242297 ⁰ K, 26,263732 ⁰ D
29	---	Çeşme	1.500	Çipura (300 ton/yıl) Levrek (900 ton/yıl) Granyöz(300 ton/yıl)	38,244120 ⁰ K, 26,255150 ⁰ D
					38,244120 ⁰ K, 26,261130 ⁰ D
					38,243600 ⁰ K, 26,261130 ⁰ D
					38,243600 ⁰ K, 26,255150 ⁰ D

30	---	Çeşme	1.000	Çipura (250 ton/yıl) Levrek (750 ton/yıl)	38,241105 ⁰ K, 26,255551 ⁰ D
					38,241581 ⁰ K, 26,255983 ⁰ D
					38,241353 ⁰ K, 26,260386 ⁰ D
					38,240878 ⁰ K, 26,255953 ⁰ D
31	---	Urla	1.500	Çipura (700 ton/yıl) Levrek (800 ton/yıl)	38,103720 ⁰ K, 26,283890 ⁰ D
					38,103416 ⁰ K, 26,284137 ⁰ D
					38,102594 ⁰ K, 26,28 270 ⁰ D
					38,102870 ⁰ K, 26,282250 ⁰ D
32	---	Urla	1.500	Çipura (700 ton/yıl) Levrek (800 ton/yıl)	38,101930 ⁰ K, 26,285389 ⁰ D
					38,100886 ⁰ K, 26,283926 ⁰ D
					38,100612 ⁰ K, 26,284221 ⁰ D
					38,101655 ⁰ K, 26,285647 ⁰ D
33	---	Karaburun	2.500	Çipura (500 ton/yıl) Levrek (1.500 ton/yıl) Sarıağız (100 ton/yıl) Sinagrit (100 ton/yıl) Traçça (100 ton/yıl) S.karagöz (100 ton/yıl) Mercan (100 ton/yıl)	38,3640405 ⁰ K, 26,1955346 ⁰ D
					38,3640438 ⁰ K, 26,2001134 ⁰ D
					38,3617730 ⁰ K, 26,2001344 ⁰ D
					3836 17,697 ⁰ K, 2619 55,557 ⁰ D
34	---	Karaburun	2.950	Çipura (900 ton/yıl) Levrek (1.800 ton/yıl) Sarıağız (50 ton/yıl) Sinagrit (50 ton/yıl) Traçça (50 ton/yıl) S.karagöz (50 ton/yıl) Mercan (50 ton/yıl)	38,3640136 ⁰ K, 26,2454199 ⁰ D
					38,3640168 ⁰ K, 26,2059 987 ⁰ D
					38,3617460 ⁰ K, 26,2100192 ⁰ D
					38,3617428 ⁰ K, 26,2054405 ⁰ D
36	---	Dikili	300	Çipura (150 ton/yıl) Levrek (150 ton/yıl)	38,580022 ⁰ K, 26,474764 ⁰ D
					38,580226 ⁰ K, 26,475087 ⁰ D
					38,575757 ⁰ K, 26,475558 ⁰ D
					38,543186 ⁰ K, 26,501402 ⁰ D
					38,542522 ⁰ K, 26,502356 ⁰ D
					38,542208 ⁰ K, 26,501997 ⁰ D
37	---	Dikili	1000	Çipura (320 ton/yıl) Levrek (680 ton/yıl)	38,542872 ⁰ K 26,501043 ⁰ D
					38,543186 ⁰ K 26,501402 ⁰ D

					38,542522 °K 26,502356 °D
					38,542208 °K 26,501997 °D
38	---	Karaburun	250	Çipura (125 ton/yıl) Levrek (125 ton/yıl)	38,270900 °K 26,371700 °D
					38,270900 °K, 26,372200 °D
					38,270300 °K, 26,372200 °D
					38,270300 °K, 26,371700 °D
39	---	Karaburun	300	Çipura (100 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl)	38,271289 °K, 26,374424 °D
					38,271309 °K, 26,374835 °D
					38,270920 °K, 26,374866 °D
					38,270900 °K, 26,374454 °D
40	---	Dikili	1.800	Çipura (900 ton/yıl) Levrek (900 ton/yıl)	38,541440 °K, 26,492060 °D
					38,542110 °K, 26,492960 °D
					38,541690 °K, 26,493470 °D
					38,5410,20 °K, 26,49 270 °D
41	---	Urla	300	Çipura (100 ton /yıl) Levrek (100 ton/yıl) Sarıağız (100 ton/yıl)	38,254625 °K, 26,294948 °D
					38,254625 °K, 26,295443 °D
					38,254366 °K, 26,295443 °D
					38,254366 °K, 26,294949 E
42	---	Karaburun	600	Çipura (200 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl) Granyöz (200 ton/yıl)	38,2738493 °K, 26,3702576 °D
					38,2738507 °K, 26,3706908 °D
					38,2728288 °K, 26,3706962 °D
					38,2728274 °K, 26,3702630 °D
43	---	Karaburun	2.000	Çipura (650 ton/yıl) Levrek (650 ton/yıl) Sarıağız (700 ton/yıl)	38,324359 °K, 26,214382 °D
					38,325245 °K, 26,212594 °D
					38,324883 °K, 26,212320 °D
					38,323998 °K, 26,214108 °D
44	---	Karaburun	2.500	Çipura (950 ton/yıl) Levrek (1.300 ton/yıl) Sarıağız (250 ton/yıl)	38,3549342 °K, 26,2059644 °D
					38,3549415 °K, 26,2105844 °D
					38,3533196 °K,

					26,2106153 ⁰ D
					38,3533123 ⁰ K, 26,2059953 ⁰ D
45	---	Karaburun	900	Çipura (300 ton/yıl) Levrek (300 ton/yıl) Sarıağız (300 ton/yıl)	38,294452 ⁰ K, 26,232622 ⁰ D
					38,294458 ⁰ K, 26,232127 ⁰ D
					38,293864 ⁰ K, 26,232115 ⁰ D
					38,293858 ⁰ K, 26,232611 ⁰ D
46	---	Karaburun	500	Çipura (200 ton/yıl) Levrek (150 ton/yıl) Sinagrit (50 ton/yıl) Sarıağız (50 ton/yıl) Mercan (50 ton/yıl)	38,294338 ⁰ K, 26,232807 ⁰ D
					38,294808 ⁰ K, 26,232812 ⁰ D
					38,294804 ⁰ K, 26,233121 ⁰ D
					38,294333 ⁰ K, 26,233111 ⁰ D
47	---	Dikili	1.000	Çipura (400 ton/yıl) Levrek (450 ton/yıl) Granyöz (50 ton/yıl) S.B.Karagöz (50 ton/yıl) Minekop (50 ton/yıl)	38,553285 ⁰ K, 26,491366 ⁰ D
					38,552864 ⁰ K, 26,490243 ⁰ D
					38,552565 ⁰ K, 26,490404 ⁰ D
					38,552986 ⁰ K, 26,491527 ⁰ D
48	---	Dikili	950	Çipura (450 ton/yıl) Levrek(500 ton/yıl)	38,5455455 ⁰ K, 26,4941000 ⁰ D
					38,5448914 ⁰ K, 26,4930950 ⁰ D
					38,5457947 ⁰ K, 26,4938342 ⁰ D
					38,5451406 ⁰ K, 26,4928292 ⁰ D
49	---	Karaburun	300	Çipura (100 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl)	38,263881 ⁰ K, 26,365843 ⁰ D
					38,263882 ⁰ K, 26,370338 ⁰ D
					38,263558 ⁰ K, 26,370340 ⁰ D
					38,263556 ⁰ K, 26,365845 ⁰ D
50	---	Çeşme	2.500	Çipura (850 ton/yıl) Levrek (1.350 ton/yıl) Granyöz (300 ton/yıl)	38,0954648 ⁰ K, 26,2749427 ⁰ D
					38,0958403 ⁰ K, 26,275396 ⁰ D
					38,0940481 ⁰ K, 26,2817746 ⁰ D
					38,0936727 ⁰ K, 26,2813206 ⁰ D
51	---	Karaburun	900	Çipura (450 ton /yıl) Levrek (450 ton /yıl)	38,265524 ⁰ K, 26,245972 ⁰ D
					38,265526 ⁰ K, 26,250385 ⁰ D
					38,264715 ⁰ K, 26,250391 ⁰ D

					38,264712 °K, 26,245979 °D
52	---	Karaburun	900	Çipura (300 ton /yıl) Levrek (600 ton /yıl)	38,271156 °K, 26,215658 °D
					38,270156 °K, 26,215658 °D
					38,270156 °K, 26,215258 °D
					38,271156 N, 26,215258 °D
53	---	Karaburun	1.000	Orkinos	38,245900 °K, 26,244400 °D
					38,245900 °K, 26,245200 °D
					38,244600 °K, 26,245200 °D
					38,244600 °K, 26,244400 °D
54	---	Karaburun	1.840	Orkinos	38,244000 °K, 26,231400 °D
					38,244000 °K, 26,232000 °D
					38,242540 °K, 26,232000 °D
					38,242540 K, 26,231400 °D
55	---	Urla	2.500	Çipura (511 ton /yıl) Levrek (766 ton /yıl)	38,085935 °K, 26,385758 °D
					38,085946 °K, 26,390579 °D
					38,084843 °K, 26,390601 °D
					38,084832 °K, 26,385780 °D
56	---	Çeşme	1.500	Çipura (500 ton /yıl) Levrek (1000 ton /yıl)	38,1027287 °K, 26,2711167 °D
					38,1030225 °K, 26,2712911 °D
					38,1023343 °K, 26,2731519 °D
					38,1020405 °K, 26,2729775 °D
57	---	Çeşme	900	Çipura (600 ton /yıl) Levrek (300 ton /yıl)	38,110179 °K, 26,271906 °D
					38,111297 °K, 26,273396 °D
					38,111062 °K, 26,273679 °D
					38,105944 °K, 26,272189 °D
58	---	Urla	2.000	Çipura (750 ton /yıl) Levrek (1250 ton /yıl)	381059584 °K, 263849612 °D
					381104210 °K, 263847522 °D
					381109665 °K, 263906878 °D
					38,1105077 °K, 26,3989393 °D

59	---	Urla	950	Çipura (350 ton /yıl) Levrek (600 ton /yıl)	38,1127931 ⁰ K, 26,3844394 ⁰ D
					38,1137832 ⁰ K, 26,38 51438 ⁰ D
					38,11 35597 ⁰ K, 26,38 55173 ⁰ D
					38,1125644 ⁰ K, 26,3848248 ⁰ D
60	---	Urla	2.000	Çipura (500 ton /yıl) Levrek (1000 ton /yıl) Sarıağız (100 ton /yıl) Sinagrit (100 ton /yıl) Lahoz (100 ton /yıl) S. B. Karagöz (100 ton /yıl) Mercan (100 ton /yıl)	38,103137 ⁰ K, 26,385605 ⁰ D
					38,103854 ⁰ K, 26,391467 ⁰ D
					38,103486 ⁰ K, 26,391694 ⁰ D
					38,102770 ⁰ K, 26,385832 ⁰ D
61	---	Urla	950	Çipura (600 ton /yıl) Levrek (300 ton /yıl) Sinagrit (10 ton /yıl) Sarıağız (10 ton /yıl) Fangri Mercan (10 ton /yıl) Lahoz (10 ton /yıl) S.B.Karagöz (10 ton /yıl)	38,1122948 ⁰ K, 26,3919316 ⁰ D
					38,1126473 ⁰ K, 26,3929026 ⁰ D
					38,1122642 ⁰ K, 26,3931260 ⁰ D
					38,1119116 ⁰ K, 26,3921550 ⁰ D
62	---	Karaburun	2.000	Çipura (500 ton/yıl) Levrek (1.500 ton/yıl)	38,305848 ⁰ K, 26,224643 ⁰ D
					38,310041 ⁰ K, 26,225079 ⁰ D
					38,305024 ⁰ K, 26,225802 ⁰ D
					38,304833 ⁰ K, 26,225369 ⁰ D
63	---	Urla	300	Çipura (10ton/yıl) Levrek (90 ton/yıl) Granyöz (100 ton/yıl)	38,265275 ⁰ K, 26,282508 ⁰ D
					38,265277 ⁰ K, 26,283003 ⁰ D
					38,265015 ⁰ K, 26,282510 ⁰ D
					38,265017 ⁰ K, 26,283005 ⁰ D
64	---	Çeşme	300	Çipura(100 ton/yıl) - Levrek(200 ton/yıl) -	38,252748 ⁰ K 26,293264 ⁰ D
					38,253008 ⁰ K 26,293265 ⁰ D
					38,253007 ⁰ K 26,293760 ⁰ D
					38,252748 ⁰ K, 26,293759 ⁰ D
65	---	Urla	300	Çipura (100 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl)	38,261559 ⁰ K, 26,291597 ⁰ D
					38,261819 ⁰ K, 26,291598 ⁰ D
					38,261818 ⁰ K, 26,292093 ⁰ D
					38,261558 ⁰ K, 26,292092 ⁰ D
66	---	Urla	300	Çipura (100 ton/yıl) Levrek (200 ton/yıl)	38,262773 ⁰ K, 26,285431 ⁰ D

					38,263033 ⁰ K, 26,285432 ⁰ D
					38,263032 ⁰ K, 26,285927 ⁰ D
					38,262773 ⁰ K, 26,285926 ⁰ D
67	---	Urla	300	Çipura (75 ton/yıl) Levrek (150 ton/yıl) Sarıağız (75 ton/yıl)	38,261295 ⁰ K, 26,283535 ⁰ D
					38,261554 ⁰ K, 26,283536 ⁰ D
					38,261554 ⁰ K, 26,284031 ⁰ D
					38,261294 ⁰ K, 26,284030 ⁰ D
68	---	Balçova	300	Akivades	38,245307 ⁰ K, 27,025579 ⁰ D
					38,250004 ⁰ K, 27,032496 ⁰ D
					38,244990 ⁰ K, 27,025705 ⁰ D
					38,245694 ⁰ K, 27,032617 ⁰ D
69	---	Karaburun	300	Kara Midye	38,271249 ⁰ K 26,371027 ⁰ D
					38,271251 ⁰ K 26,371646 ⁰ D
					38,270991 ⁰ K 26,371647 ⁰ D
					38,270989 ⁰ K 26,371028 ⁰ D
70	---	Urla	500	Kara Midye	38,2520637 ⁰ K 26,3653850 ⁰ D
					38,2522196 ⁰ K, 26,3657466 ⁰ D
					38,2510816 ⁰ K, 26,3705395 ⁰ D
					38,2509257 ⁰ K, 26,3701778 ⁰ D
71	---	Urla	630	Kara Midye	38,243292 ⁰ K, 26,372554 ⁰ D
					38,243294 ⁰ K, 26,373172 ⁰ D
					38,242321 ⁰ K, 26,373177 ⁰ D
					38,242319 ⁰ K, 26,372559 ⁰ D
72	---	Aliğa	500	Kara Midye	38,5331559 ⁰ K 27,0152422 ⁰ D
					38,5329702 ⁰ K 27,0155825 ⁰ D
					38,5316405 ⁰ K 27,0143939 ⁰ D
					38,5318262 ⁰ K 27,0140537 ⁰ D
73	---	Urla	500	Kara Midye	38,193600 ⁰ K 26,404100 ⁰ D
					38,193200 ⁰ K 26,404100 ⁰ D

					38,193200 ⁰ K, 26,403500 ⁰ D
					38,193500 ⁰ K, 26,403400 ⁰ D
74	---	Urla	300	Kara Midye	38,2524177 ⁰ K, 26,3620140 ⁰ D
					38,2526460 ⁰ K, 26,3627861 ⁰ D
					38,2523423 ⁰ K, 26,3629311 ⁰ D
					38,2521140 ⁰ K, 26,3621591 ⁰ D
75	---	Urla	300	Kara Midye	38,2132823 ⁰ K, 26,4052268 ⁰ D
					38,2135900 ⁰ K, 26,4049238 ⁰ D
					38,2137490 ⁰ K, 26,4051844 ⁰ D
					38,2134413 ⁰ K, 26,4054873 ⁰ D
76	---	Aliğa	750	Kara Midye	38,524186 ⁰ K, 27,011987 ⁰ D
					38,523894 ⁰ K, 27,012486 ⁰ D
					38,523115 ⁰ K, 27,011740 ⁰ D
					38,523406 ⁰ K, 27,011241 ⁰ D
77	---	Urla	700	Kara Midye	38,24873 ⁰ K, 26,37453 ⁰ D
					38,24875 ⁰ K, 26,37505 ⁰ D
					38,235966 ⁰ K, 26,375055 ⁰ D
					38,235965 ⁰ K, 26,374540 ⁰ D
78	---	Urla	29	Kara Midye	38,250413 ⁰ K, 26,371087 ⁰ D
					38,25506 ⁰ K, 26,371391 ⁰ D
					38,25378 ⁰ K, 26,371477 ⁰ D
					38,25286 ⁰ K, 26,37114 ⁰ D
79	---	Çiğli	1000	Kara Midye	38,2813897 ⁰ K, 26,5157923 ⁰ D
					38,2813910 ⁰ K, 26,5210298 ⁰ D
					38,2807424 ⁰ K, 26,5210310 ⁰ D
					38,280410 ⁰ K, 26,515793 ⁰ D
80	---	Çiğli	1000	Kara Midye	38,2731402 ⁰ K, 26,5212894 ⁰ D
					38,2731416 ⁰ K, 26,5225268 ⁰ D
					38,2724930 ⁰ K, 26,5225279 ⁰ D

					38,2724916 ⁰ K 26,5212906 ⁰ D
81	---	Çiğli	1000	Kara Midye	38,274100 ⁰ K, 26,521301 ⁰ D
					38,274101 ⁰ K, 26,522538 ⁰ D
					38,273452 ⁰ K, 26,522540 ⁰ D
					38,273451 ⁰ K, 26,521302 ⁰ D
82	---	Çiğli	1000	KARA MİDYE	38,2708271 ⁰ K, 26,5209297 ⁰ D
					38,208284 ⁰ K, 26,522166 ⁰ D
					38,2701798 ⁰ K, 26,5221681 ⁰ D
					38,2701785 ⁰ K, 26,5209308 ⁰ D
83	---	Çiğli	1000	Kara Midye	38,2753865 ⁰ K, 26,5225269 ⁰ D
					38,2753879 ⁰ K, 26,5237644 ⁰ D
					38,2747392 ⁰ K, 26,5237655 ⁰ D
					38,2747379 ⁰ K, 26,5225280 ⁰ D
84	---	Çiğli	1000	Kara Midye	38,261925 ⁰ K, 26,524026 ⁰ D
					38,261602 ⁰ K, 26,523266 ⁰ D
					38,262434 ⁰ K, 26,522718 ⁰ D
					38,262738 ⁰ K, 26,523578 ⁰ D
85	---	Çiğli	2000	Kara Midye	38,260215 ⁰ K, 26,524710 ⁰ D
					38,260690 ⁰ K, 26,524710 ⁰ D
					38,255715 ⁰ K, 26,530283 ⁰ D
					38,254165 ⁰ K, 26,533000 ⁰ D
					38,254008 ⁰ K, 26,532915 ⁰ D
					38,254340 ⁰ K, 26,531643 ⁰ D
86	---	Urla	500	Kara Midye	38,2345894 ⁰ K 26,3812871 ⁰ D
					38,2354005 ⁰ K 26,3812830 ⁰ D
					38,2354018 ⁰ K 26,3816953 ⁰ D
					38,2345907 ⁰ K 26,3816993 ⁰ D
87	---	Urla	300	Kara Midye	38,2451019 ⁰ K, 26,3709540 ⁰ D
					38,2452864 ⁰ K

					26,3712931 ⁰ D
					38,2449690 ⁰ K, 26,3715798 ⁰ D
					38,2447845 ⁰ K, 26,3712406 ⁰ D
88	---	Urla	500	Kara Midye	38,201176 ⁰ K, 26,401733 ⁰ D
					38,201054 ⁰ K, 26,401754 ⁰ D
					38,201233 ⁰ K, 26,402961 ⁰ D
					38,201107 ⁰ K, 26,402978 ⁰ D
89	---	Urla	750	Kara Midye	38,214988 ⁰ K, 26,402802 ⁰ D
					38,215147 ⁰ K, 26,44423 ⁰ D
					38,214510 ⁰ K, 26,404537 ⁰ D
					38,214329 ⁰ K, 26,400491 ⁰ D

Çizelge 46 – İzmir İli Su Ürünleri Üretim Miktarları ve Üretim Değerleri
(İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2024)

	KONUSU		Üretim (Ton)	Ekonomik Değeri (TL)
2023	Avcılık	İçsu	13,78	833.820,00
		Deniz	4.735,95	458.395.289,64
		Toplam	4.749,73	459.229.109,40
	Kültür Üretimi	İçsu	185.876	15.720.250,00
		Deniz	109.814	24.457.538.076,00
		Toplam	110.000.000	24.473.258.326,00
Genel Toplam			110.305.190	49.864.974.871,04

Kapasitesi 1000 ton/yıl altında olan balık çiftlikleri tarafından Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde faaliyetlerinin deniz çevresine olan etkilerinin önlenmesi ve çiftliklerin çevreyle uyumlu bir şekilde yönetiminin sağlanması amacıyla hazırlanan Çevresel Yönetim Planları Müdürlüğümüze onaylanmak üzere sunulmuş ve 22 adet tesise uygunluk belgesi düzenlenmiştir.

B.4.6. Deniz Çöpleri

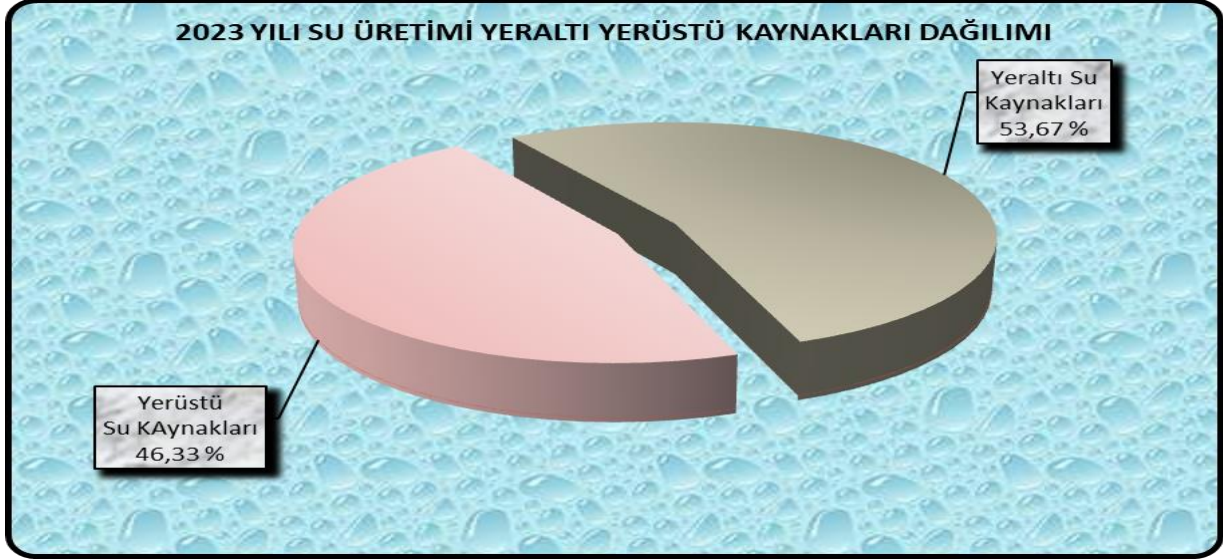
11.12.2019 tarih ve 319/2019/05 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İzmir İli Deniz Çöpleri İl Eylem Planı onaylanmıştır. Bu planda İzmir Büyükşehir Belediyesi, İZSU Genel Müdürlüğü ve denize kıyısı bulunan ilçe Belediyelerine deniz çöplerini toplama ve halkın bilinçlendirilmesi hususlarında görevlendirme yapılmıştır. İlimizde deniz çöpleri özellikle insanların yoğun olduğu iç körfez, sahil yürüyüş bantları ve plajlarda oluşmakta olup, Belediye yetkililerince düzenli olarak toplanmaktadır.

Çizelge 47 - İzmir İlinde 2023 Yılında Toplanan Deniz Çöprü Cinsi ve Miktarları
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

DENİZ ÇÖPÜNÜN CİNSİ	Toplanan Çöp Miktarı
Plastik (Poşet, pet şişe vb.)	229.329,03
Sigara izmariti	914,18
Lastik (Balon, araç lastiğı, vb.)	11.274,56
Giyim ve Tekstil (ayakkabı, vb.)	18.365,58
Ahşap	10.6695
Kağıt	16.322,8
Metal (konserve kutuları, teneke,vb.)	24.281,93
Cam, seramik vb.	12.321,6
Tıbbi ve sıhhi atık (iğne, pamuk vb.)	937,31
Balıkçılık malzemeleri	8.315,29
Diğer (yosun ve deniz samanı)	238.703,04
Diğer (hayvan ölüleri)	25814,68
TOPLAM	693275

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

Grafik 73 – 2023 yılı Su Üretimi Yeraltı ve Yerüstü Kaynakları Dağılımı
(İZSU, 2024)

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

İzmir İli için sağlıklı içme ve kullanma suyu temini İZSU tarafından işletilen arıtma tesisleri ile kesintisiz olarak gerçekleştirilmektedir.

Yüzeysel su kaynaklarından temin edilen su, konvansiyonel ve/veya fiziksel içme suyu arıtma tesislerinde arıtılarak İzmir kentine verilmektedir. İzmir İli içme suyu arıtımında görev alan konvansiyonel ve fiziksel içme suyu arıtma tesislerinin kaynak adı, kapasite ve 2023 yılı su üretim bilgileri Çizelge 48’de yer almaktadır.

Çizelge 48 - İzmir İli İçme Suyu Arıtma Tesisleri
(İZSU, 2024)

Baraj Adı	Arıtma Tesisleri	Kapasite (L/sn)	2023 Yılı Su Üretimi (m ³ /yıl)
Tahtalı Barajı	Tahtalı İçme Suyu Arıtma Tesisleri	6.000	73.858.000
Gördes Barajı	Sarıköz İçme Suyu Arıtma Tesisleri	1.500	0
	Kavaklıdere İçme Suyu Arıtma Tesisleri	4.200	33.467.450
Balçova Barajı	Balçova İçme Suyu Arıtma Tesisleri	800	3.262.734
Ürkmez Barajı	Ürkmez İçme Suyu Arıtma Tesisleri	109	1.499.968
Güzelhisar Barajı	Aliağa İçme Suyu Arıtma Tesisleri	70	1.492.226
Kutlu Aktaş Barajı	Çeşme İçme Suyu Arıtma Tesisleri	300	4.981.416
Suçıktı ve Pıtrak	Ödemiş İçme Suyu Arıtma Tesisleri	215	2.402.062
Karaçam Göleti	Karaçam İçme Suyu Arıtma Tesisleri	16	74.977
Mordoğan Göleti	Mordoğan İçme Suyu Arıtma Tesisleri	12	145.739
Çandarlı Göleti	Çandarlı İçme Suyu Arıtma Tesisleri	45	289.306
TOPLAM			121.473.878

Çizelge 49 – İzmir İlindeki Baraj ve Göletler
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

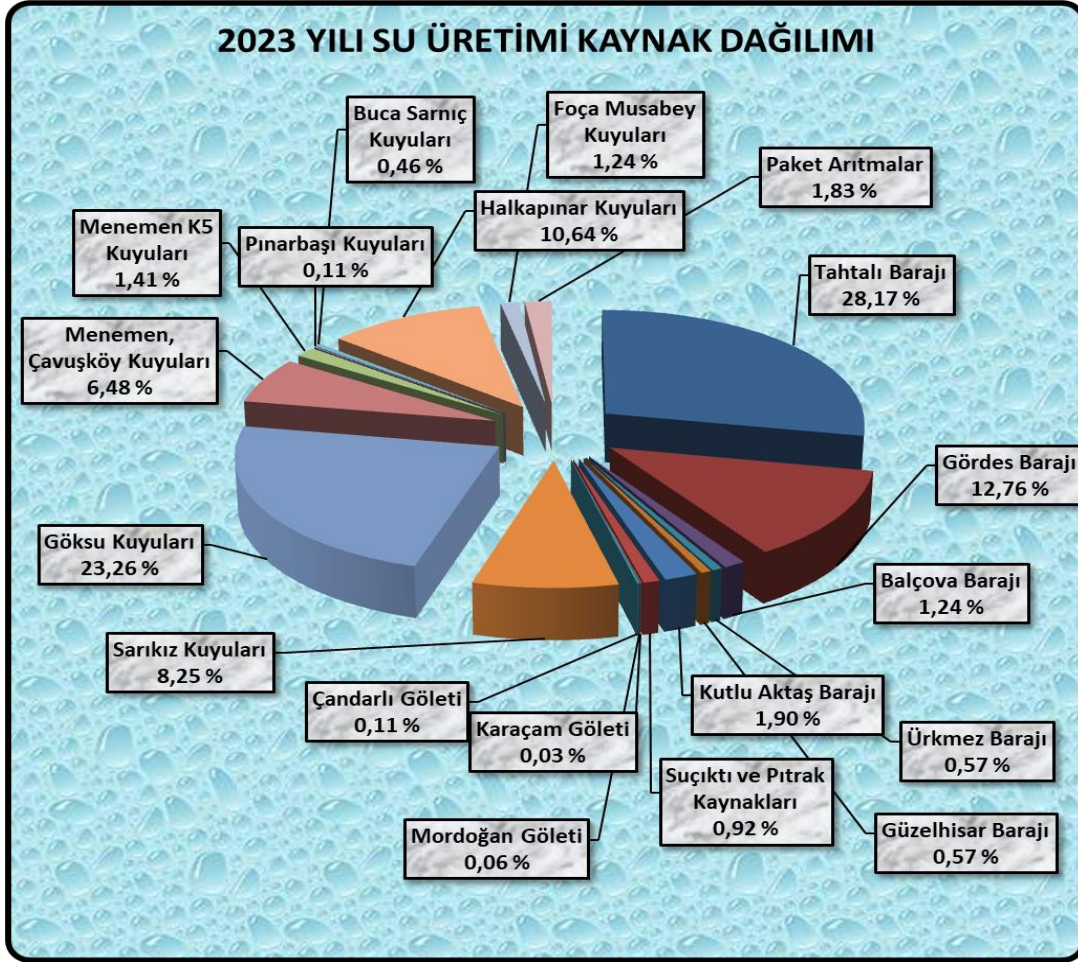
Baraj/Göletin Adı
Güzelhisar Barajı
Balçova Barajı
Ürkmez Barajı
Tahtalı Barajı
Gördes Barajı
Alaçatı Barajı
Mordoğan Göleti

İzmir’de Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı 199.5 hm³/yıldır. İzmir İline içme ve kullanma suyu sağlaması amacıyla işletmede olan barajlar ve göletler yukarıdaki tabloda yer almaktadır.

Gördes Barajı Manisa ili sınırları içerisinde yer almaktadır ve İzmir kentine içme ve kullanma suyu sağlaması amacıyla faaliyettedir.

Çizelge 50 – Su Kullanımı
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü ve TÜİK, 2024)

	1990		2004		2008		2012		2015		2030	
	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%
Toplam	0.576	100	0.77	100	0.69	100	0.83	100	0.85	100	1.15	100
Sulama	0.18	31	0.26	33	0.24	35	0.29	35	0.29	34	0.50	44
İçme-Kullanma	0.30	52	0.40	52	0.35	51	0.43	52	0.44	52	0.50	44
Sanayi	0.096	17	0.11	15	0.10	14	0.11	13	0.12	14	0.15	12

Grafik 74 – 2023 yılı İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (İZSU, 2024)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

Derin kuyulardan çekilen ham sudan arsenik giderimi (arıtımı) yapılarak İzmir kentine verilmektedir. Çizelge 51’ te İZSU tarafından işletilen arsenik içme suyu arıtma tesislerinin kapasite, kaynak adı ve 2023 yılı kaynaktan çekilen su miktarları yer almaktadır.

Çizelge 51 - İzmir İli Arsenik Arıtma Tesisleri (İZSU, 2024)

Kuyu Bölgesi/Mevkisi	Arıtma Tesisi	Kapasite (L/sn)	2023 Yılı Su Üretimi (m ³ /yıl)
Sarıköz Kuyuları ve Göksu Kuyuları Pompa İst.	Çullu Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	3000	82.596.200
Menemen, Çavuşköy Kuyuları ve Pompa İst.	Menemen Acil Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	600	16.996.360
Halkapınar Kuyuları	Halkapınar Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	1500	27.888.990
Menemen K5 Kuyuları	Menemen K5 Kuyuları Arsenik İçme Suyu Arıtma Tesisi	250	3.698.148
Foça Musabey Kuyuları	Foça İçme Suyu Arıtma Tesisi	347	3.262.094
Paket Arıtmalar		417,2	4.789.849
TOPLAM			139.231.641

Ayrıca 5216 ve 6360 sayılı yasalar ile İZSU hizmet alanına dahil edilen köy yerleşik alanlarının içme suyu ihtiyaçları yer altı su kaynakları ile karşılanmaktadır. Bu yerleşim yerlerinde paket/modüler arıtma tesisleri ile suyun kalitesi kontrol altına alınmıştır.

Çizelge 52 - İzmir İli 2023 Yılı Mevcut Paket İçme Suyu Arıtma Tesisleri
(İZSU, 2024)

No	İlçe	Yerleşim Yeri	Arıtma Tipi	Yapım Yılı	Kapasite	2023 Çalışma Gün Sayısı	Arıtılan İçme ve Kullanma Suyu
					(m ³ /gün)	(gün/yıl)	(m ³ /yıl)
1	Aliğa	Bozköy	Arsenik	2009	605	349	131.922,0
2		Samurlu	Arsenik	2009	302	Devre Dışı	
3		Yukarı Şehit Kemal	Arsenik	2009	302	365	68.985,0
4	Bayındır	Çamlıbel	Demir/Mangan	2013	259	364	70.761,6
5		Çınardibi	Demir/Mangan	2009	691	364	157.248,0
6		Dernekli	Demir/Mangan	2013	259	364	19.656,0
6			Arsenik/Antinom				
7		Gaziler	Demir-Mangan	2022	432	365	23.058,0
8		Kızıloba	Demir/Mangan	2018	691	365	105.120,0
9		Lütüfler (İl Özel İdaresi)	Demir	2011	121	Devre Dışı	
10		Söğütören	Demir/Mangan	2014	259	334	10.821,6
11		Yusuflu	Demir/Mangan	2017	432	360	87.264,0
12		Bergama	Aşağıkırklar	Arsenik/Selenyum	2016	691	200
13	Eğiller (İl Özel İdaresi)		Demir	2011	60	Devre Dışı	
14	Gaylan&Armağanlar		Arsenik	2021	346	300	64.872,0
15	İneşir (İl Özel İdaresi)		Arsenik / Demir	2013	130	Devre Dışı	
16	Kurfalı		Arsenik	2016	518	295	95.580,0
17	Örenli		Arsenik/Demir/Mangan	2020	432	347	124.920,0
18	Örenli (İl Özel İdaresi)		Arsenik/Demir	2011	121	Devre Dışı	
19	Pınarköy		Demir/Mangan	2016	432	208	56.160,0
20	Yenikent		Arsenik	2016	864	179	96.660,0

21	Bornova	Çiçekli	Arsenik	2009	259	0	0,0
22		Yaka 1	Arsenik	2009	346	243	52.488,0
23		Yaka2	Arsenik	2013	691	0	0,0
24	Dikili	Deliktaş & Demirtaş	Arsenik/Demir/Mangan	2019	1.296	173	274.032,0
25		Salihler & Kıratlı	Arsenik	2020	1.296	194	125.712,0
26	Foça	Ilıpınar	Arsenik	2009	691	237	102.488,80
27	Kemaipaşa	Kamberler	Demir/Mangan	2017	432	151	40.770,0
28		Kızılızüm	Demir/Mangan	2021	432	151	32.958,0
29	Kınık	Arpaseki (İl Özel İdaresi)	Arsenik	2015 (2010)	259	141	22.842,0
30		Bağalan (İl Özel İdaresi)	Arsenik/Demir	2013	130	Devre Dışı	
31		Cumalı (İl Özel İdaresi)	Arsenik	2010	104	Devre Dışı	
32		Merkez	Arsenik	2019	8.640	298	1.652.112,0
33		Taştepe	Arsenik	2017	346	362	78.192,0
34	Kiraz	Merkez	Arsenik	2020	2.160	0	0,0
35	Menderes	Özdere-Çukuraltı Ç3P Kuyusu	Demir/Mangan	2011	1.296	27	29.160,0
36		Özdere-Çukuraltı Ç4D Kuyusu	Demir/Mangan	2011	1.296	365	95.202,0
37	Menemen	Bozalan	Arsenik	2009	346	10	2.160,0
38		Buruncuk	Nitrat	2016	259	364	58.968,0
39		Musabey, Çavuş ve Kesik	Arsenik	2016	1.210	31	23.436,0
40		Seyrek Deposu	Arsenik	2020	1.296	177	95.580,0
41	Ödemiş	Birgi	Arsenik	2018	1.296	365	295.650,0
42		Emirli (İl Özel İdaresi)	Arsenik/Demir	2013	216	Devre Dışı	
43		Köşeler	Demir/Mangan	2021	346	365	59.130,0
44	Seferihisar	Beyler	Demir-Mangan	2022	259	360	38.880,0
45		Eski Orhanlı	Demir/Mangan	2012	691	365	157.680,0
46	Tire	Akmescit	Demir/Mangan	2018	259	20	540,0
47		Dallık	Demir/Mangan	2016	432	273	73.710,0
48		Yamandere (İl Özel İdaresi)	Demir	2015 (2011)	432	365	101.340,0
49		Yemişler	Demir-Mangan	2022	432	365	19.710,0
50	Torbalı	Helvacı 1	Demir/Mangan	2007	259	0	0,0
51		Helvacı 2	Demir/Mangan	2014	691	365	157.680,0
TOPLAM					13.156.819		4.789.849

İçme suyu paket arıtma tesisleri ayrıık şebekeye sahip ilçelerde ve köy statüsündeki mahallelerde kurulmuş olup bölgenin ihtiyacına göre devreye alınmakta veya devreden çıkartılmaktadır. Tesislerin kapasiteleri ve çalıştığı gün sayıları aynı olup su üretim değerlerinin farklı olması bölge ihtiyaçları doğrultusunda su üretmelerinden kaynaklanmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Söz konusu kaynaklar İzmir İli Eski Metropol 11 İlçeyi besleyen kaynaklardır. Çevre İlçelerin kendine ait lokal kuyuları bulunmaktadır. Bazı ilçelerde barajlardan beslenmektedir.

Çizelge 53 - İzmir Metropol ilçelerine içme suyu temin eden kaynakların adı, mevcut durumu ve potansiyeli
(İZSU, 2024)

Kaynağın İsmi	MEVCUT DURUMU	POTANSİYELİ (hm ³ /yıl)
Sarıköz derinkuyuları	37 adet kuyu aktif	45
Göksu derinkuyuları	22 adet kuyu aktif	63
Menemen ve Çavuşköy derinkuyuları	25 adet kuyu aktif	25
Halkapınar derinkuyuları	17 adet kuyu aktif	45
Pınarbaşı derinkuyuları	2 adet kuyu aktif	-
Buca ve Sarıç derinkuyuları	4 adet kuyu aktif	-
Balçova barajı	Aktif	Tam dolu hal: 7,759
Gördes barajı	Aktif	Tam dolu hal: 453,38
Tahtalı barajı	Aktif	Tam dolu hal: 306,65
Karaçam göleti	Aktif	Tam dolu hal: 0,60

B.5.2. Sulama

İzmir ili sınırları dahilinde 2023 yılında DSİ 2. Bölge Müdürlüğü tarafından inşa edilerek işletmeye açılan (Planlı Su Dağıtım Uygulama Raporu Gelen) toplam sulama alanı: Yerüstü Sulama tesislerinin alanı net 59 781 ha olup 29 000 ha'ı sulanmıştır (sulama oranı:%48,5). Yeraltı Sulamaları (YAS) net 12 806 ha'dır.

İzmir ilinde Aralık 2023 yılı itibariyle inşaatı tamamlanıp işletme envanterine giren yeni bir sulama yoktur.

64 699 ha'nın: 56 021 ha'ı cazibe, 8 678 ha'ı pompaj sulamadır. Sulama sistemi olarak, 62 076 ha'nın: 14 916 ha' klasik, 11 665 ha'ı kanalet ve 34 845 ha'ı boruludur.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

2023 yılında YÜS sulaması olarak 62.076 ha' ın 39.235 ha' ında sulama yapılmış olup, 198.946.000 m³ sulama suyu kullanılmıştır. 12.806 YAS sulamasında ise 57.627.000 m³ sulama suyu kullanılmıştır.

Sulamadan dönen sular; sulama projesi kapsamında tesis edilen tersiyer, sekonder ve ana tahliyeleri vasıtasıyla araziden uzaklaştırılıp, çay ve nehirlere drene edilmektedir.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damla ve yağmurlama gibi sulama yöntemleri ile sulanan tarım alanı büyüklükleri hakkında kesin bilgi yoktur.

İzmir İli YÜS sulamalarında, sulayıcı örgüt olarak: 3 adet sulama birliği, 5 adet belediye ve 13 adet sulama kooperatifi olmak üzere toplam 21 adet sulayıcı örgüt mevcuttur. Ayrıca YAS sulaması olarak 60 adet kooperatif mevcuttur.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İzmir İl'inde DSİ 2. Bölge Müdürlüğünce inşa edilen sadece Güzelhisar Barajından endüstri suyu ihtiyacı karşılanmaktadır. Güzelhisar Barajı' nın 31.710.000 m³ olan su sarfiyatının 25.480.000 m³' ü endüstri, 1.240.000 m³' ü içme ve kullanma 4.990.000 m³' ü sulama suyu amaçlıdır. Diğer baraj ve kuyuların tamamı içme ve kullanma ve suyu amaçlıdır. Ayrıca 2015 yılında yeraltı suyundan 2.878.639 m³/yıl su sanayiye aktarılmıştır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İzmir İli sınırları dahilinde DSİ 2. Bölge Müdürlüğünce inşa edilerek işletmeye açılmış HES mevcut değildir.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Rekreatiyonel su kullanımına yönelik çalışma mevcut değildir.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

İlimizde bulunan en büyük atıksu arıtma tesisi olan Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi, İzmir Körfezi'nin atıksu kirliliğinden kurtarılması amacı ile "Büyük Kanal Projesi" kapsamında inşa edilmiştir. İzmir Körfezi boyunca inşa edilen ana kuşaklama kanalı ve buna bağlı kollektörler aracılığıyla toplanan atıksu Gümrük, Bayraklı, Karşıyaka, Çiğli Pompa İstasyonlarından pompalanarak Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi'ne iletilmektedir. Arıtma Tesisi prosesi, biyolojik olarak fosfor ve azot gideren ve daha kaliteli çıkış suyu elde edilebilen "ileri biyolojik arıtma" yöntemine göre tasarlanmış ve 604.800 m³ /gün kapasitelidir. Arıtma tesisinden çıkan arıtılmış su 8 m genişliğinde 2 m yüksekliğinde ve 2,5 km uzunluğundaki betonarme açık kanal ile denize (İzmir Körfezi) deşarj edilmektedir.

Yine İzmir Büyük Kanal Projesi kapsamında inşa edilen 2. atıksu arıtma tesisi olan Güneybatı Atıksu Arıtma Tesisi, Güzelbahçe kentsel alanı ile Narlıdere Askeri Birlik Alanı'nda yaşayacak 100.000 kişinin atıksuyunu arıtacak şekilde tasarlanmış ve inşa edilmiştir. 2001 yılında işletmeye alınan tesis 21.600 m³/gün kapasitededir. Güneybatı Atıksu Arıtma Tesisi'nde arıtılan atıksular 600 m uzunluğunda bir deniz deşarj hattı ile İzmir Körfezi'nin orta körfez bölümünde 25 m derine deşarj edilmektedir.

Bunun dışında Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile İlimizdeki 30 ilçe İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlanmış olup, İZSU Genel Müdürlüğü'nce İl genelinde 69 adet atıksu arıtma tesisi işletilmektedir.

2023 yılı Atıksu Arıtma Dairesi Başkanlığı, Merkez Atıksu Şube Müdürlüğüne bağlı Atıksu Arıtma Tesisleri tarafından hizmet verilen nüfus 3.068.840 olarak hesaplanmıştır.

Çizelge 54 – İzmir İli 2023 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu
(TUİK nüfus verileri 2024)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn) 2023	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı*** (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus 2023	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün) 2023
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Balçova	x						604.800	var	6,255	İzmir Körfezi	var	77.831	319,89
	Bayraklı												300.949	
	Bornova												444.233	
	Buca												523.023	
	Çiğli												215.172	
	Gaziemir												137.768	
	Karabağlar												475.597	
	Karşıyaka												341.526	
	Konak												327.300	
	Narlidere												62.148	
İlçeler	Kemalpaşa A.A.T.	x					x	12.960	var	0,163	Nif Çayı	yok	99.147	20,47
	Kemalpaşa Halilbeyli A.A.T.	x				x		1.000	yok	0,004	Zeamet Deresi	yok	1.902	KEMALPAŞA A.A.T. 'ye BERTARAF
	Ulucak A.A.T.	x					x	4.200	var	0,020	Damlacık Deresi	yok	16.148	1,82
	Balçova Teleferik A.A.T.	x				x		120	yok	0,001	Arazi	yok	8.676	-
	Güzelbahçe Güneybatı A.A.T.	x					x	21.600	var	0,268	İzmir Körfezi	var	37.420	15,11

Çizelge 55 –İzmir İli 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m3/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m3/sn) 2019	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı*** (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus 2019	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün) 2019
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İli Merkezi	Balçova	Çiğli A.A.T	x				x	604.800	var	6,1301	İzmir Körfezi		79.681	14,40
	Bayraklı												312.264	
	Bornova												450.992	
	Buca												510.695	
	Çiğli												200.211	
	Gaziemir												137.808	
	Karabağlar												480.925	
	Karşıyaka												349.290	
	Konak												351.572	
	Narlidere												65.737	
İlçeler	Aliağa	Aliağa A.A.T.	x				x	21.600	var	0,1168	Güzelhisar Çayı		96.974	9,21

		Hacıömerli A.A.T.	x				x		250		0,0030	Ege Denizi		779	-
		Çıtak A.A.T	x				x		200		0,0016	Dere Yatağı		557	
	Foça	Foça A.A.T.	x					x	9.763	var	0,0567	Foça körfezi	x	19.132	1,94
		Yeni Foça A.A.T	x					x	10.000	var	0,0409	Ege Denizi	x	8.566	2,14
		Bağarası A.A.T.	x					x	2.100		0,0074	Arpa Deresi		3.082	-
		Ilıpınar A.A.T.	x					x	130		0,0015	Kızanmezarı Deresi		832	-
		Kozbeyli A.A.T.	x					x	500		0,0013	Mezarlık Deresi		652	-
	Menemen	Menemen A.A.T.	x					x	21.600	var	0,1806	Eski Gediz Nehri Yatağı		175.306	17,62
		Türkelli A.A.T.	x					x	3.000		0,0168	Hatundere Deresi		4.575	1,15
		Çukurköy D.A.A.T.	x				x		200		0,0016	Değirmendere Deresi		732	-
	Kemalpaşa	Kemalpaşa A.A.T.	x					x	12.960	var	0,1159	Nif Çayı		105.806	13,45
		Halilbeyli A.A.T.	x					x	1.000		0,0037	Zeamet Deresi		1.570	-
		Ulucak AAT							4200			Damlacık Deresi			
	Bergama	Bergama A.A.T.	x					x	14.304	var	0,0398	Bakırçay Nehri		102.127	0,92
		Dağistan Köyü A.A.T.	x					x	100		0,0012	Dağistan Köyü Drenaj Kanalı		195	-

	Aşğıkırıklar Köyü A.A.T.	x				x		200		0,0024	Aşğıkırıklar Köyü Drenaj Kanalı		530	-
	Süleymanlı A.A.T.	x				x		100		0,0012	Süleymanlı Köyü Köyü Drenaj Kanalı		159	-
	Terzihaliller Köyü A.A.T.	x				x		100		0,0012	Palamutlu Deresi		284	-
	Karaveliler Köyü A.A.T.	x				x		300		0,0035	Değirmendere Deresi		572	-
	Yukarıbey AAT							400						
Dikili	Çandarlı A.A.T.	x					x	15.204	var	0,0474	Havuçlu Deresi		6.945	1,05
	Bademli A.A.T.	x				x		450		0,0053	Dere Yatağı		1.310	-
	Salihler Köyü A.A.T.	x				x		1.000		0,0117	D 101 Deresi		3.273	-
Balçova	Teleferik A.A.T.	x				x		120		0,0007	Arazi		8.597	-
Güzelbahçe	Güneybatı A.A.T.	x					x	21.600	var	0,2742	İzmir Körfezi	x	33.725	8,84
Urla	Urla A.A.T.	x					x	21.600	var	0,2139	İzmir Körfezi	x	67.339	12,80
	İYTE A.A.T.	x				x		2.250		0,0093	Tatar Deresi			-
	Urla Özbek AAT							195	-		Ufacık Deresi			
Seferihisar	Seferihisar A.A.T.	x					x	10.800	var	0,1398	Kocaçay Deresi		39.298	5,11
	Doğanbey A.A.T.	x					x	25.000	var	0,1535	Karakoç Deresi		4.906	0,25

	Gödençe A.A.T.	x				x		250		0,0013	Arazi		322	-
Menderes	Özdere A.A.T.	x					x	25.000	var	0,1614	Ege Denizi	x	45.000	4,09
	Havza A.A.T.	x					x	21.600	var	0,1832	DSİ drenaj kanalı ile Küçük Menderes		52.123	0,71
Torbali	Torbali A.A.T.	x					x	21.600	var	0,2606	Fetrek Deresi		168.905	6,71
	Ayrancılar A.A.T.	x					x	6.912	var	0,0940	Arapkahve Deresi		15.465	2,37
	Çakırbeyli D.A.A.T.	x			x			200		0,0034	Kaklık Çayı		540	-
	Korucuk D.A.A.T.	x			x			200		0,0038	Sadık Deresi		757	-
	Helvacı A.A.T.	x				x		100		0,0010	Kurudere Yatağı		241	-
	Karakuyu AAT							320			Vişneli Çayı			
Selçuk	Selçuk D.A.A.T.	x			x			10.200		0,0989	Küçük Menderes Nehri		34.439	-
	Çamlık A.A.T.	x				x		225		0,0066	Akkavaklar Deresi		963	-
	Gökçealan A.A.T.	x				x		300		0,0075	Eğrek Deresi		956	-
	Şirince Köyü A.A.T.	x				x		200		0,0063	Karıncalıyokuş Deresi		466	-
Bayındır	Bayındır A.A.T.	x					x	6.912	var	0,0395	Küçük Menderes Nehri		37.454	2,43

	Hasköy A.A.T.	x				x	2.000		0,0184	Küçük Menderes Eski Dere Yatağı		846	1,79
	Zeytinova A.A.T.	x			x		500		0,0049	Falaka Deresi		1.281	-
Çeşme	Çeşme A.A.T.	x				x	21.900	var	0,2128	Ege Denizi	x	40.019	4,58
	Reisdere Köyü A.A.T.	x			x		150		0,0036	Reisdere Dere Yatağı		4344	-
Karaburun	Bodrum A.A.T.	x			x		300		0,0035	Karabağlar Mevkiine (Askeri Alan)		1.264	-
	Kuyucak A.A.T.	x			x		300		0,0035	Kuyucak Deresi		1.835	-
	Eğlenhoca Köyü A.A.T.	x			x		300		0,0035	Pınar Deresi		429	-
	Kösedere Köyü A.A.T.	x			x		300		0,0035	Pınar Deresi		398	-
	İnecik Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Aşağıpınar Deresi		179	-
	Sarpıncık Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Gavurpınarı Deresi		123	-
	Saip Köyü A.A.T.	x			x		300		0,0035	Suludere Deresi		302	-
	Ambarseki Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Kocabağ Deresi		207	-
	Haseki Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Kavaklı Deresi		123	-
	Yaylaköy Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Dere Yatağı		87	-

	Mordoğan AAT						11.000			Mordoğan Denizi			
Ödemiş	Ödemiş A.A.T.	x				x	15.765	var	0,1583	Gali Çayı		131.554	2,44
	İlkkurşun Köyü A.A.T.	x			x		100		0,0012	Aktaş Çayı		196	-
	Hamamköy A.A.T.	x			x		150		0,0018	Kemerköprü Mevkii Çayı		635	-
	Kızılcaavlu A.A.T.	x			x		100		0,0012	Dere Yatağı		491	-
Kiraz	Kiraz A.A.T.	x			x		2.000		0,0235	Menderes Çayı		43.460	-
	Yenişehir Köyü D. A.A.T.	x			x		350		0,0041	Tesis içindeki kavaklıklar		465	-
Tire	Tire A.A.T.	x				var	6.976	var	0,0486	Tabak Deresi		84.309	5,08
	Kırtepe Köyü D.A.A.T.	x			x		250		0,0029	Köy Merası		495	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) atıksu arıtma tesisleri ile ilgili bilgiler Çizelge 56' de yer almaktadır.

Çizelge 56 –2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
İZMİR ATATÜRK (I+II) OSB (İAOSB)	Faaliyette	21.000	Var	Fiziksel+Kimyasal+ Biyolojik	7,18	Kuru dere yatağı
KEMALPAŞA OSB (KOSBİ)	Faaliyette	20.000	Var	Fiziksel+Kimyasal+ Biyolojik	12,01	NİF ÇAYI
PANCAR OSB	Faaliyette	1000	Yok	Membran biyoreaktör sistemli	0,31	Gurbet Tepe Deresi
ÖDEMİŞ OSB	Faal değil	-	Yok	Yok (fosseptik)	-	-
ALİAĞA KİMYA İHTİSAS OSB (ALOSBİ)	Faaliyette	3.500	Yok	Fiziksel+Kimyasal+ Biyolojik	1,34	Kunduz Deresi
KEMALPAŞA BAĞYURDU OSB (BAYOSB)	Faaliyette	x	Yok	Yok (fosseptik)	-	x
BERGAMA OSB (BOSBİ)	Faaliyette	x	Yok	Yok (fosseptik)	-	x
İZMİR-BUCA (EGE GİYİM)	Faaliyette	-	Yok	Belediye kanalizasyonuna bağlı	-	-
İZMİR TEKELİ OSB (İTOB)	Faaliyette	8000	Yok	İleri biyolojik	0,04	DSİ Kurutma kanalı
İZMİR-KINIK OSB	Faal değil	-	Yok	Yok (fosseptik)	-	-
MENEMEN PLASTİK İHTİSAS OSB	Faaliyette	1500	Yok	Kimyasal+biyolojik	0,16	Asarlık Deresi
TİRE OSB (TOSBİ)	Faaliyette	2000	Yok	Fiziksel+Kimyasal+ Biyolojik	0,42	YUVALI DERESİ
TORBALI I OSB	Faaliyette	-	Yok	Yok (fosseptik)	-	-
TİRE SÜTÇÜLER OSB-TOS(tire osb'Ye dahil)	Faaliyette	-	VAR	Biyolojik	-	YUVALI DERESİ
ALİAĞA BAĞYURDU ÖZEL OSB	Faal Değil	-	-	Yok	-	-
DİKİLİ TARIMA	Faal Değil	-	-	-	-	-

DAYALI İHTİSAS OSB						
KINIK TARIMA DAYALI İHTİSAS OSB	Faal Değil					
BAYINDIR TARIMA DAYALI İHTİSAS OSB	Faal Değil					

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 57 – 2023 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT’si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi		
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi		
Diğer		

*Veri bulunmamaktadır.

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

Harmandalı Katı Atık Depolama Tesisi :

İlimiz Çiğli İlçesi, Harmandalı mevkiinde 1992 yılında 90 hektarlık alanda faaliyete başlayan Harmandalı Katı Atık Depolama Tesisinde belediye atıkları ve sanayi atıkları ayrı lotlarda depolanmıştır. Ancak 2016 yılı Eylül ayından itibaren sözkonusu tesise endüstriyel atık kabulü yapılmamakta olup, sadece belediye atıklarının depolanması için hizmet vermektedir. Depolama tesisi sızıntı suları drenaj toplama sistemi ile toplanarak, İZSU kanalizasyon şebekesi aracılığı ile Çiğli İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisine (10 km mesafede) gönderilmektedir. Depolama sahasında ortalama 500 m³ /gün sızıntı suyu oluşmaktadır.

Bergama Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi :

Bergama ilçesinin Sindel Köyü Mevkiinde yer alan mevcut katı atık depolama sahasının bulunduğu alanda 2022 yılında entegre katı atık yönetim tesisi kurulmuştur. Katı Atık Düzenli Depolama Alanında öncelikle taban izolasyonu teşkil edilmiş, sızıntı suyunun katı atık düzenli depolama alanı içerisinde zemine sızması ve yeraltı suyuna karışması engellenmiştir. Borular ile menhollerde toplanan sızıntı suyu, sızıntı suyu toplama havuzuna iletilmektedir. Bununla birlikte atık taşıyan araçların tekerleklerinin yıkanmasına yönelik kurulan tekerlek yıkama ünitesinde oluşan atıksular ise fosseptikte biriktirilerek vidanjör yardımı ile sızıntı suyu havuzuna boşaltılmaktadır. Sızıntı suyu havuzunda toplanan atıksular ise İZSU Atık Su Arıtma Tesisi’ne verilerek bertaraf edilmektedir.

Sızıntı sularının toprak ve yeraltı suları için oluşturacağı potansiyel risklerin engellenmesi için düzenli depolama alanının tabanı ve yan yüzeyleri, sızıntı suyunun yeraltı suyuna karışmasını önleyecek şekilde geçirimsizlik tabakası teşkil edilmiştir.

Depolama sahasının çevreye olası etkisini gözlemek için, saha çevresinde açılan gözlem kuyuları sayesinde yeraltı suyu kalitesi izlenmektedir. Bu amaca yönelik olarak saha çevresinde 1 memba ve 2 mansap olmak üzere 3 adet gözlem kuyusu mevcuttur.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Atıksuların geri kazanılması ve tekrar kullanımı ile ilgili olarak “Arıtılmış atıksuların sulamada kullanımı” Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği’nin 28. Maddesinde düzenlenmiş olup, sulama suyunun kıt olduğu ve ekonomik değer taşıdığı yörelerde, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Teknik Usuller Tebliğinde verilen sulama suyu kalite kriterlerini sağlayacak derecede arıtılmış atıksuların, sulama suyu olarak kullanılması teşvik edilir. Bu amaçla Müdürlüğümüzce Sulama Suyu Komisyonu oluşturulmuş olup, Teknik Usuller Tebliğine göre gerekli incelemeler yapılmaktadır.

Ayrıca ilimizde termal suların bir kısmı reenjeksiyon ile geri kazanılmakta iken endüstriyel tesislerin bazılarında proses atıksuyu devirdaimli olarak kullanılmaktadır.

A.A.T. Çıkış Sularının Yeniden Kullanımı Projesi hedeflendiği gibi 2019 yılında gerçekleştirilememiştir ancak proje için tüm ön hazırlıklar tamamlanmıştır. Çiğli Atıksu Arıtma Tesisinin günlük su tüketimi 2.000 m³/gün olup, bu su içme suyu şebekesinden temin edilmektedir. Yıllık 730.000,00 m³’e ulaşan bu tüketimin mali karşılığı 3.159.520,00 TL’dir. Çiğli Atıksu Arıtma Tesisinde 4.000 m³/gün arıtılmış atık suyun, mikrofiltrasyon, ultrafiltrasyon ve ters osmoz ünitelerinden geçirilerek 2.000 m³/gün içme suyu standardında geri kazanımı planlanmaktadır. İçme suyu standardına getirilen bu suyun, Çiğli AAT’ de polielektrolit seyreltme ünitesinde, ekipmanların ve ünitelerin bakım ve temizliğinde ve yeşil alan sulanmasında şebeke suyu yerine kullanılması hedeflenmektedir. Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi arıtılmış atıksuyu yüksek miktarda (% 0,6) tuzluluk içerdiği için, söz konusu ünite, deniz suyundan içme suyu elde etme projesi için de prototip niteliğinde olacaktır.

Ayrıca Türkelli Atıksu Arıtma Tesisinde arıtılmış atık suyun filtrasyon+dezenfeksiyon ünitelerinden geçirilerek, 500 m³/gün kapasiteli sulama suyu standardında geri kazanımı planlanmaktadır. Türkelli ve Bayındır Atıksu Arıtma Tesislerinde Kasım-Aralık 2019 döneminde pilot tesisler kurularak arıtılmış atıksu ultrafiltrasyon ünitesinden geçirilerek, ultrafiltrasyon prosesinin arıtma verimi değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucu, ultrafiltrasyon ünitesine gerek olmadığı, bunun yerine hızlı kum filtre+dezenfeksiyon yöntemi ile istenilen sulama suyu standartında arıtılmış suyun daha ekonomik olarak elde edileceği görülmüştür. Sulama suyu standardına getirilen bu su ile tesis içi yeşil alanların sulanması ile birlikte, Türkelli Atıksu Arıtma Tesisi’ ne bitişik konumdaki Katı Atık Aktarma İstasyonu’nun temizlik suyu ihtiyacının karşılanması da hedeflenmektedir.

Arıtılmış atık suyun geri kazanımı çalışmaları kapsamında ayrıca, Aliğa Atıksu Arıtma Tesisinde arıtılan günlük ortalama 13.000 m³ atık suyun, TÜPRAŞ Rafinerisi’nin endüstriyel su ihtiyacının karşılanmasında kullanılması ile ilgili görüşmeler başlatılmıştır. Yapılan görüşmelerde Aliğa Atıksu Arıtma Tesisinde arıtılmış atık suyun, yaklaşık 4 km uzunluğunda bir iletim hattı ile TÜPRAŞ Rafinerisi’ne iletilebileceğine, burada TÜPRAŞ’ın ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır. Aliğa Atıksu Arıtma Tesisi arıtılmış sularında, TÜPRAŞ tarafından yapılan analizler sonucu, arıtılmış suyun TÜPRAŞ’ın çeşitli ünitelerinde kullanılabileceği saptanmıştır.

Atıksuların geri kazanılması ve tekrar kullanımı ile ilgili olarak “Arıtılmış atıksuların sulamada kullanımı” Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği’nin 28. Maddesinde düzenlenmiş olup, sulama suyunun kıt olduğu ve ekonomik değer taşıdığı yörelerde, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Teknik Usuller Tebliğinde verilen sulama suyu kalite kriterlerini sağlayacak derecede arıtılmış atıksuların, sulama suyu olarak kullanılması teşvik edilir. Bu amaçla Müdürlüğümüzce Sulama Suyu Komisyonu oluşturulmuş olup, Teknik Usuller Tebliğine göre gerekli incelemeler yapılmaktadır.

Ayrıca ilimizde termal suların bir kısmı reenjeksiyon ile geri kazanılmakta iken endüstriyel tesislerin bazılarında proses atıksuyu devirdaimli olarak kullanılmaktadır.

Çizelge 58 – 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu
(Kaynak, yıl)

ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI								
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	Diğer Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)

*Veri bulunmamaktadır.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

İlimizde 1247 adet onaylanan Faaliyet Ön Bilgi Formunun 198 adeti takip gerektirmeyen 1049 adeti şüpheli olarak sınıflandırılmıştır. Yönetmelik kapsamında 191 adet noktasal kaynaklı toprak kirliliği denetimi yapılmıştır.

Adnan Menderes Havalimanında meydana gelen yakıt sızıntısı için 20.12.2017 tarihinde kurulan Kirlenmiş Saha Değerlendirme ve İzleme Komisyonunca yürütülen çalışmalar kapsamında; sızıntı tespit edilen alan kullanıma kapatılarak, onarım yapılmıştır. Kirliliğin dağılımını engellemek için yüzeysel kirlenme temizleme çalışmaları yapılmıştır 27.01.2022 tarihinde yapılan toplantı ile kirlenmiş saha ile ilgili temizleme yöntemi olarak izlemeli doğal giderim yönteminin komisyon tarafından kabul edilmiştir. Komisyonca 04.04.2023 tarihinde yapılan toplantı ile Temizleme Faaliyeti Uygulama, İzleme ve Sonlandırma Raporu ve ekleri yeterli ve uygun olduğu kabul edilmiştir.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait Atölye ve /veya Garajlardan evsel nitelikli arıtma çamuru oluşmamıştır. Aşağıdaki çizelgede atölye ve / veya garajda oluşan atıksu arıtma çamur miktarı ve bertaraf yöntemi aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

Grafik 75 – 2023 yılı İzmir İli Arıtma Çamurlarının Bertarafı
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Atığın Çıktığı yer	Atık kodu	Bertaraf Edilen Atık Miktarı	Bertaraf Şekli
Gediz A. ve G.	19 08 13	464 kg	Geri Kazanım (R12)
Karşıyaka A.	19 08 13	644 kg	Geri Kazanım (R12)
Çiğli Ataşehir G.	19 08 13	788 kg	Geri Kazanım (R12)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Geleneksel hayvan yetiştiriciliği ve tarımsal uygulamaların terk edilmesi tarıma yeni bir yön vermiştir. Modern tarımdaki gelişmeler gübrelemenin, tarımsal mekanizasyonun ve yeni sulama sistemlerinin kullanımını artırmıştır. Bu durum, tarımsal üretimde verim artışına, dolayısıyla çiftçi gelirlerinde iyileşmeye neden olmuş ancak çevre ve insan sağlığına yönelik bazı problemlere yol açmıştır. Yanlış gübreleme uygulamaları ile insana, ağaca, toprağa olan zararların yanında, yüzey ve yeraltı sularında ötrofikasyona sebep olarak canlıların yaşam alanları azalmakta ve sularda nitrat kirliliğine sebep olmaktadır. Bundan dolayı, günümüzde çiftçilere düşen görev sadece üretimi artırmak değil, aynı zamanda çevreyi koruma ve kültürel miras faaliyetlerini de geliştirmektir. Oluşan problemlerin çözümü ve olumlu faaliyetlerin sürekliliğini sağlamak için, çiftçiler "İyi Tarım Uygulamaları Kodu" olarak adlandırılan düzenlemeleri uygulamalıdır.

Sularda tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin azaltılması ve önlenmesine yönelik hazırlanan İyi Tarım Uygulamaları Kodu, çiftçiler için pratik bir kılavuz niteliğindedir ve su kirliliği riskini en aza indirmek için bazı yönetim uygulamalarını içerir.

Avrupa Birliği Nitrat Direktifinin (91/676/EEC) uyum çalışmaları kapsamında 18.02.2004 tarih ve 25377 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” 23 Temmuz 2016 tarih ve 29779 sayılı Resmî Gazete ‘de revize edilerek yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 7nci maddesi gereğince hazırlanan “Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (No: 2016/46)” 11.02.2017 tarih ve 29796 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. “Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/8)” 09.04.2021 tarih ve 31449 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği çerçevesinde, yerüstü ve yeraltı sularında tarımsal kaynaklı nitrat kirliliği izleme çalışmaları yürütülmekte ve web tabanlı sisteme gerçek zamanlı olarak kaydedilerek tarımsal kirliliğin kontrolü ve yönetimine ilişkin değerlendirmeleri yapmak amacıyla kullanılmaktadır.

İyi tarım uygulamaları kodu; sularda tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin önlenmesine yönelik arazi yönetimi, bitki besin maddesi yönetimi, hayvansal gübre yönetimi, sulama yönetimi, bitki koruma ürünleri yönetimi ve işletmede tutulması gereken kayıtlara ilişkin konuları kapsamaktadır.

Söz konusu Tebliğ ağırlıklı olarak hayvansal gübre yönetimine ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Hayvansal gübrelerin uygun koşullarda depolanmaması hem çevre kirliliğine hem de çiftçilerimiz ve ülkemiz için ekonomik kayba neden olmaktadır. İyi Tarım Uygulamaları Kodunun çiftçilerce uygulanması gereken en önemli tedbirlerinden birisi; hayvansal gübre depolarının yapılması, gübreleme planlarının hazırlanarak gübrenin doğru miktarda, doğru zamanda uygun yöntemlerle toprağa uygulanmasıdır. Böylece hayvansal gübrenin toprağa uygulanması ile toprakların organik madde miktarlarında artış sağlanmış olacaktır.

İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından Eğitim Yayım Programı kapsamında ilçe müdürlüğü personellerine ve çiftçilerimize tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğini önlemeye yönelik tedbirler konusunda bilgilendirme ve eğitim toplantıları düzenlenmektedir. Farkındalık artırma çalışmaları kapsamında “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliği” ve “Hayvansal Gübrenin Depolanması ve Araziye Uygulanması” konulu kamu spotları hazırlanarak yayımlanmıştır.

Ayrıca tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin önlenmesi amacıyla Bakanlığımızca "Nitrata Hassas Bölgelerin Belirlenmesi ve Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi" yürütülmekte olup, bu kapsamda nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi ve bu bölgelerde uygulanmak üzere sularda tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin önlenmesi için gerekli tedbirleri içeren Tarımsal Eylem Planlarının hazırlanması ile karar verme sürecine ve oluşturulacak destekleme modellerine katkı sağlamak amacıyla uygulanacak tedbirlerin fayda maliyetinin belirlenmesi çalışmaları Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK-MAM) ile birlikte tamamlanmış olup, resmi olarak nitrata hassas bölgeler henüz ilan edilmemiştir.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca Yapılan Projeler:

Zirai İlaç Ambalajlarının Ayrı Toplanması Projesi:

Çevre kirliliğine yol açan en önemli faktörler arasında; tarımsal üretim yapan bölgelerde pestisit kullanımından sonra pestisit kalıntıları içermesinden dolayı insan ve çevre sağlığını olumsuz etkileyen boş zirai ilaç kutuları yer almaktadır. Boş zirai ilaç kutularının tarlada bırakılması veya çöpe atılması çevre kirliliği oluşturarak diğer canlılar açısından önemli sorunlara yol açmasının yanı sıra yakılması, gömülmesi ve kanala veya dereye atılması durumunda toprak, hava ve su kirliliği gibi önemli çevresel sorunlara neden olmaktadır. Ayrıca boş ürün ambalajlarının temizlenerek başka amaçlarda kullanılması insan sağlığı için de önemli tehlikeler oluşturabilmektedir. Bölgede yayılması için çalışmalar yürütmektedir.

İzmir İli ve İlçelerinde Organik Tarımın Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında organik tarıma geçiş yapacak üreticiler için kontrol sertifikasyon kuruluşu hizmeti alımı gerçekleştirilerek, organik tarım esaslarına ilişkin teorik ve uygulama eğitimlerine gerekli katılımı sağlayan ve 2023 yılı ÇKS belgelerini tarafımıza ileten 23 üreticiye (Foça ilçesinden 15 üretici, Dikili ilçesinden 6 üretici ve Kemalpaşa ilçesinden 2 üretici) girdi (sertifikasyon, tohum, gübre, organik ilaç-tuzak vb.) destekleri sağlanmıştır.

Tarımsal Tahmin Erken Uyarı Sistemi:

İzmir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından üreticileri olumsuz meteorolojik koşullar, zararlılar ve sulamaya karşı bilgilendirme ve tedbir önlemleri konusunda uyarabilmek ve bilgilendirebilmek amacıyla “Tarımsal Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri” kurulmuştur.

Küresel iklim değişikliklerinin sonucu olan alışılmadık dışında hava değişimleri özellikle üreticilerimizin ciddi kayıplara uğramasına yol açmaktadır. Özellikle tarım potansiyeli yüksek olan ilçelerden başlamak suretiyle Kemalpaşa, Selçuk, Menemen, Ödemiş ve Bergama İlçelerinde üreticilerin olumsuz meteorolojik koşullar, hastalık ve zararlılar, sulamaya karşı bilgilendirme ve tedbir önlemleri konusunda uyarılacakları teknolojik sistemlere ihtiyaç duyulması sebebi ile kurulan “Tarımsal Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri” ile üreticilerin yerel olarak arazilerine yönelik sıcaklık, hava nemi, yağış miktarı, rüzgâr hızı ve yönü, toprak sıcaklığı, güneşlenme, toprak nemi vb. bilgilere sahip olacakları, yerele özgü don ve fırtına uyarısı, iklim ve zararlılara karşı erken uyarılar, ilaçlama ve sulama önerileri olarak üründe verim ve kalitenin artmasının yanı sıra ilaçlama ve sulamada kayıpların önüne geçilmesi için Kemalpaşa, Selçuk, Menemen, Ödemiş ve Bergama İlçelerinde toplamda 14 adet “Tarımsal tahmin ve erken uyarı” sistemi kurulmuştur. 2016 yılında kurulmuş olan Kemalpaşa ilçesindeki 2 adet istasyonun sağlamış olduğu veriler ile tarımsal ilaç kullanımında ciddi tasarrufun (%40’a varan) yanı sıra don ve dolu riskine karşı alınan önlemler sayesinde üründe değer kaybı en düşük değerlerde olmuştur. Ayrıca üreticilerin hastalık ve zararlılar ile mücadelesi daha bilinçli ve doğru zamanda yapılmaya başlanmıştır. 2019 yılından itibaren 36.480 üreticiye hava tahminleri doğrultusunda 665.349 adet mesaj atılarak bilgilendirilmiştir.

İZTAM (İzmir Tarımı Araştırma Merkezi):

HORIZON 2020 “Doğa Esaslı Projeler” kapsamında iklim değişikliği nedeniyle gelecekte olabilecek kuraklığa ve kıtlığa karşı toplumu bilgilendirmek ile birlikte gıda güvenliği, doğa dostu sürdürülebilir ve sağlıklı gıda üretimi konularında farkındalığı arttırmak hedeflerinin yanı sıra; tarımda yenilikçi ve doğru yöntemleri uygulamalı olarak anlatmak amacıyla kurulmuştur. İklim değişikliğinin küresel çapta bir sorun olması nedeniyle iklim değişikliğinin etkileri ile verilen mücadelenin başarılı olması için vatandaşların iklim değişikliği, iklim değişikliğinin etkileri ve gıda güvenliği konularında farkındalıklarının sağlanması ile birlikte bu konulardaki toplumsal bilincin yükseltilmesini hedeflemektedir. “Başka Bir Tarım Mümkün” modelinin yaygınlaştırılmasıyla; ekili alanlar ve doğal bitki örtüsü arasındaki heterojenlik sağlanacak, bozulan habitatları düzelterek ekosistemi tekrar dengeye ulaştıracak, sürdürülebilir üretim deseni sağlayacak, üretimde kullanılan girdiyi azaltarak üründe kaliteyi arttıracak ve üreticinin ekonomisine katkıda bulunacak, gıda güvenliğini sağlanacak ve sağlıklı gıdaya ulaşımı kolaylaştırmaktır. Elde edilen verileri işleyerek “Tarımsal Genetik Çeşitlilik Araştırmaları”, “Tarımsal Biyocoğrafya Çalışmaları” ve “Tarım Kültürü ve İklim – Çevre Farkındalığı” konularında çalışmaları

sürdüren bir “Doğa Esaslı Tarımsal Mükemmeliyet Merkezine” dönüşmesi için faaliyetlerine devam etmektedir.

Can Yücel Tohum Merkezi

Yok olan yerel tohumların bir merkezde toplanıp korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması ayrıca Anadolu'nun tohumlarını ölümsüzleştirmek ve tarladan sofraya uzanan süreçte iyi, temiz, adil gıdanın en güzel örneklerinin üretilmesi sürecini desteklemek amacıyla 2011 yılında Seferihisar'da, 2021 yılında Bornova'da kurulmuştur.

Bornova Can Yücel Tohum Merkezi:

aracılığıyla 2023 yılında devlet okulları, özel okullar, sivil toplum kuruluşlarından toplam 9000 öğrenciye tarım atölyesi eğitimi verilmiştir. Ayrıca 12 okulda öğrencilerin tarımsal faaliyetleri daha yakından görebilmesi adına Bahçe Kurulu Uygulama Alanı yapılmıştır.

Bornova Can Yücel Tohum Merkezi olarak düzenlenen Tarım Atölyeleri kapsamında eğitim içeriğimizde bulunan kompost eğitimi verilmektedir. Kompost eğitimi kapsamında katılımcılara geri dönüşüm, sıfır atık ve plastiksizleşme eğitimleri de verilmektedir. Eğitimlerimiz uygulamalı olarak gerçekleştirilmektedir.

İyi Tarım Uygulamaları ve Başka Bir Tarım Mümkün Vizyonu Kapsamında Eğitimler:

Başka Bir Tarım Mümkün felsefesini içerecek şekilde “İklim Değişikliği, İyi Tarım Uygulaması, Kadim Üretim Yöntemleri ve Sağlıklı Gıdaya Erişim” konularında talep edilen yerlerde ve İZTAM ile Can Yücel Tohum Merkezi'nde 2023 yılında 337 kişiye eğitim verilmiştir.

Topraksız Tarım Uygulamaları Eğitimi:

Başka Bir Tarım Mümkün felsefesini içerecek şekilde “Topraksız Tarım” konusunda talep edilen yerlerde ve İZTAM ile Can Yücel Tohum Merkezi'nde 2023 yılında 49 kişiye eğitim verilmiştir.

Mera İzmir Projesi:

İzmir Tarımının en önemli halkalarından biri olarak hayata geçen “Mera İzmir” projesiyle hem tarımda su tüketiminin azaltılması hem üreticinin doğduğu yerde doymasının sağlanması hem de İzmir'de yaşayan milyonlarca insanın sağlıklı gıdayla buluşturulması hedeflenerek, Menemen, Bergama, Kınık, Seferihisar, Karaburun, Tire, Bayındır'da süt alım sözleşmesi imzalandı. 2023 yılında keçi-koyun sütü toplamında 1.572.329 litre süt alımı yapılmıştır.

Başka bir tarım mümkün felsefesi; su kaynaklarını az kullanan, bölgesel iklim koşullarına uygun, ekonomik değeri yüksek doğru ürün desenini ortaya koyarak, düşük girdi ve yüksek verimle en karlı üretimi sağlayarak tarımsal sulamada harcanan suyu %50 oranında azaltmayı hedeflemektedir.

Ödemiş Biyolojik Sızdırma Göleti:

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kuraklıkla mücadele kapsamında hayata geçirdiği Sünger Kent İzmir projesiyle Türkiye'nin ilk biyolojik sızdırma göleti İzmir'in Ödemiş ilçesinde oluşturuldu. Bademli Kooperatifi'nin seralarının çatı alanları ile gölet çevresindeki tarım alanlarına düşen yağmur suları ve yaz aylarında tarımsal sulamadan dönen tüm suların drenaj kanalları ve boru hatlarıyla sızdırma göletine ulaştırılacağı projeye, yılda yaklaşık 24 olimpik havuzun alabileceği su yeraltında depolanabilecek. Yeraltında depolanan bu sular ile 196 bin m² tarım arazisi ve Bademli Kooperatifi'nin tüm su ihtiyacı karşılanmış olacak.

Bayındır Hasköy Atıksu Arıtma Tesisi

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kuraklık tehdidine karşı yürüttüğü atık suların geri kazanımı projesi kapsamında Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olarak yürütüldüğü bölge Bayındır Hasköy Atıksu Arıtma Tesisi geri kazanım ünitelerinin yapım çalışmaları tamamlandı. Hasköy arıtma tesisinde arıttığımız günde bin 500 metreküp atık suyu, çevredeki tarlaların sulamasında kullanılmak üzere kullanılabilir suya dönüştürülüyor. Yaklaşık 3 bin dönüm tarla, arıtma tesisinde karbon filtrelerden arıtılarak sulama suyu haline getirilmiş bu suyla sulanıyor.

Çizelge 59 – yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Kaynak, yıl)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot		
Fosfor		
Potas		
TOPLAM		

*Veri bulunmamaktadır.

Çizelge 60 - yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)
(Kaynak, yıl)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler			
Herbisitler			
Fungisitler			
Rodentisitler			
Nematositler			
Akarisitler			
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
Diğer			
TOPLAM			

*Veri bulunmamaktadır.

Çizelge 61 - yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları
(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

*Veri bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

DSİ tarafından bugüne kadar Büyük Su İşleri kapsamında 17 adet baraj, Küçük Su İşleri kapsamında da 31 adet alçak baraj (gölet) olmak üzere toplam 48 adet depolama tesisi inşa edilerek işletmeye alınmıştır.

Yapılan planlamalara göre 2050 yılında elverişli su potansiyelimizden azami oranda yararlanılması hedeflenmektedir.

Küresel ısınma etkilerini en aza indirgeyebilmek ve gelecek nesillere kullanılabilir kalite ve miktardaki suyu aktarabilmek için, yüzey ve yeraltı sularımızı en akılcı politikalarla yönetmemiz gerekmektedir.

Su kaynaklarının ekonomik potansiyelinin değerlendirilmesi maksadıyla geliştirilen projelerde, akarsuyun tabii akış rejimine ve dolayısıyla ekolojisine müdahale edilmesi kaçınılmaz görülmektedir. Ancak, “evre için Kalkınmadan, Kalkınma için çevreden Vazgeçilemez” prensibinden hareketle Teknoloji-Ekonomi-evre yaklaşımı doğrultusunda en uygun teknolojiler kullanılarak koruma-kullanma dengesinin sağlanması sonucu evre ile uyumlu projelerin geliştirilmesine zen gösterilmektedir.

Su kaynaklarının havza bazlı yönetiminin sağlanması ve yüzey ve yeraltı sularının kalitesinin AB normlarında izlenmesi gerektiği gerçeği ile, ülke genelinde teşkilatlanmış ve 60 yıllık bilgi birikimi ve tecrübeye sahip DSİ Genel Müdürlüğü, 2 Kasım 2011 tarih ve 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “Yerüstü ve yeraltı sularını kalite yönünden izlemek” görevini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmek üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Kaynaklar

- evre, şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığı
- İzmır evre, şehircilik ve İklım Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSİ ‘. Bölge Müdürlüğü
- İzmır Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- İzmır Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

C. ATIK

Bu bölümde raporun kapsamında olan yılın verisi yoksa mevcut en son yılın verisi verilmelidir.

Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.1. Belediye Atıkları

İzmir'de atık toplama işlemi ilçe belediyeleri veya yüklenici firmalar tarafından yapılmaktadır. Belediye atıklarının toplama sıklığı sezonluk turizme göre değişmektedir. Yaz aylarında ilçe merkezlerinde her gün ve günde en az 2 sefer toplama yapılmaktadır. Kış aylarında ise toplama günleri genellikle yaz ayları ile aynı olmakta ancak sefer sayıları azalmaktadır. Yaz ve kış aylarındaki nüfus yoğunluğunun farklı olması nedeniyle yaz sezonunda toplama araçlarının günlük sefer sayısı daha fazladır.

Aktarma istasyonlarının, taşıma için gereken sefer sayılarını azaltmak, atık hizmetlerinin maliyetlerini düşürmek ve etkinliğini arttırmak gibi faydaları bulunmaktadır. Aktarma istasyonları sisteme fazladan maliyet (ilk yatırım ve büyük tonajlı araç) yüklemekle birlikte, taşıma maliyetinin düşük kalmasını sağladığından çoğu kez daha uygun olmaktadır. Dağlık kesimler gibi topoğrafya veya yol durumunun müsait olmadığı hallerde aktarma istasyonu bir zorunluluk haline dönüşebilmektedir. Aktarma istasyonu, atığın küçük hacimli çöp toplama araçlarından tır, tekne veya yük vagonu gibi büyük hacimli araçlara transfer edildiği bir tesistir.

İzmir ilinde toplam 20 adet aktarma istasyonu bulunmaktadır. İzmir'e bağlı ilçelerde oluşan ve toplanan atıklar aktarma istasyonlarına oradan da geri kazanım ve bertaraf tesislerine gönderilmektedir. Aliağa, Bornova, Buca, Foça, Gaziemir, Menderes, Narlıdere ve Seferihisar ilçeleri atıklarını farklı aktarma istasyonlarına transfer etmektedir. Örneğin; Buca ilçesinin atıkları hem Gediz Aktarma İstasyonuna hem de Halkapınar Aktarma İstasyonuna gönderilmektedir. Gaziemir ilçesinin atıkları hem Gediz Aktarma İstasyonuna hem de Kısıc Aktarma İstasyonuna gönderilmektedir.

Grafik 76 – 2023 yılı itibariyle Belediye atıkları karakterizasyon çalışması sonuçları
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Bergama Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi' nde Mekanik Ayırma Tesisi, Biyometanizasyon Tesisi, Kompost Tesisi, II. Sınıf Düzenli Depolama Sahası ve elektrik enerjisi üretim ünitesi bulunmaktadır. Bu tesise; Aliağa, Gediz, Bornova, Çeşme, Dikili, Foça, Kısık, Kemalpaşa, Kınık, Halkapınar ve Türkelli aktarma istasyonlarından atık getirilmektedir.

Harmandalı Düzenli Atık Depolama Tesisi Çiğli ilçesinde bulunmaktadır ve 1992 yılından beri faaliyet göstermektedir. Tesise Aliağa, Gediz, Bornova, Çeşme, Foça, Kısık, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Halkapınar, Gümüldür, Türkelli, Seferihisar, Selçuk, Torbalı, Urla aktarma istasyonlarından atıklar gelmektedir.

Ödemiş Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi; Mekanik Ayırma Tesisi, Biyometanizasyon Tesisi, Kompost Tesisi, ATY (Atıktan Türetilmiş Yakıt) Tesisi ve Elektrik Enerjisi Üretim Ünitesinden oluşmaktadır. Tesise Gediz, Bornova, Çeşme, Kısık, Karaburun, Çaylı, Halkapınar, Gümüldür, Selçuk, Tire, Torbalı ve Urla aktarma istasyonlarından atıklar gelmektedir.

6360 Büyükşehir Yasası ile İzmir Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğuna geçen; Tire, Kiraz, Çeşme, Foça, Dikili, Seferihisar, Karaburun, Beydağ ve Kınık ilçelerinde bulunan ve ilçe belediyeleri tarafından evsel nitelikli atıkların depo alanı olarak kullanılan yerlerin çevreye olan zararının en aza indirilmesi amacıyla Büyükşehir Belediyesince rehabilitasyon çalışmalarına başlanmıştır. İlk etap olarak turizm açısından oldukça önemli konuma sahip Çeşme, Dikili, Foça ve Seferihisar olmak üzere dört ilçe seçilmiş olup bu ilçelerde bulunan düzensiz depolama sahalarına ait Rehabilitasyon Projeleri için ihaleye çıkılmıştır. Süreç devam etmektedir. Ayrıca ikinci etap olarak Beydağ, Karaburun ve Kınık ilçelerinde bulunan düzensiz depolama alanlarına ait rehabilitasyon çalışmaları için süreç başlatılmıştır.

Çizelge 62 – 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus* (*)		Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü					
			Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer	
İzmir Büyükşehir Belediyesi (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı)			2993036		1615	1550	İlçe Belediye sorumluluğundadır.	Harmandalı Düzenli						
								Atık Depolama Tesisi (OS)	VAR	YOK	*	VAR	*	
İzmir Büyükşehir Belediyesi (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı)			684663		374	350		Bergama Düzenli						
								Atık Depolama Tesisi (OS)	VAR	VAR	*	VAR	*	
İzmir Büyükşehir Belediyesi (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı)			518225		298	250	Ödemiş Düzenli							
							Atık Depolama Tesisi (OS)	VAR	VAR	*	VAR	*		
İzmir Büyükşehir Belediyesi (İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı)			283701		150	150	Tire Atık Depolama Sahası (OS)	VAR	*	*	*	*		
İl Geneli			4479625		2437	2300								

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

İzmir İlinde hafriyat yönetimi İzmir Büyükşehir Belediye Meclisince alınan 22/11/2023 tarihli ve 05.1216 sayılı karar ile yürürlüğe giren Hafriyat Yönetim Sistemi Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yönetilmektedir.

Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında; Mücavir alan sınırları içerisinde bulunan kaçak döküm alanlarını tespit etmek, kaçak hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları dökümlere atıkların kaldırılarak yasal döküm alanlarına gönderilmesini sağlamak, kaçak dökümlerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması konusunda ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanmak ve tespit edilen aksaklıkların giderilip giderilmediğine dair kontrollerin yapılması İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütölmektedir.

Atığı dökümlerin tespit edilmesi durumunda cezai işlem uygulanmak üzere Zabıta Daire Başkanlığı'na veya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne bildirilmekte, atığı dökümler tarafından atıkların kaldırılarak yasal döküm alanlarına gönderilmesi sağlanmakta; tespit edilememesi durumunda atıkların kaldırılması ve atık dökümünü önleyici tedbirlerin alınması için ilgili İlçe Belediyelerine bildirilmektedir.

6360 sayılı yasa ile toplam 30 ilçeye çıkan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı' nin sorumluluk alanı;

- 1. Bölge (Bergama, Kınık, Dikili, Aliağa, Foça, Menemen, Çiğli, Karşıyaka);
- 2. Bölge (Bayraklı, Bornova, Buca, Kemalpaşa, Torbalı, Konak, Balçova);
- 3. Bölge (Menderes, Çeşme, Karaburun, Urla, Güzelbahçe, Seferihisar, Narlıdere);
- 4. Bölge (Karabağlar, Gaziemir, Bayındır, Tire, Ödemiş, Beydağ, Kiraz, Selçuk)

olmak üzere 4 bölgeye ayrılmış olup, tüm ilçe sınırları içerisinde denetimler düzenli olarak yürütölmekte ve döküm alanı yer tespit çalışmaları yapılmaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı sorumluluk alanı içerisinde hafriyat toprağı ve inşaat & yıkıntı atıklarının üretildiği noktadan araçlarla bertaraf edileceği tesise ulaştırılıncaya kadar denetlenmesi, kaçak dökümlerin engellenmesi amacı ile web tabanlı Hafriyat Yönetimi Sistemi oluşturulmuştur. Konu ile ilgili olarak Görüntüleme ve Denetleme Sistemi Alımı gerçeleştirilmiş olup, hafriyat toprağı ve inşaat & yıkıntı atıkları taşıyan araçlar uydudan izlenmektedir.

Hafriyat Yönetim Bilgi Sistemi (HYBS) İzmir ilinde hafriyat yönetimini sağlamak amacı ile; başvurularının ve ödemelerin yapıldığı, hafriyat iş ve işlemlerinde alınması gereken izin ve belge 'Atık Taşıma İzin Belgesi, Atık Taşıma Belgesi, Kazı İzni, Dolgu/Tesviye izni' hafriyat araçlarının coğrafî konumları hakkında anlık bilgi sağlayan, hareketlerini kayıt altına alan, çeşitli algılayıcılar ile bilgi toplayan ve kaydeden, bunlarla ilgili raporlamalar yapan ve canlı denetlemeler ile anında e-posta veya mesaj (SMS) yoluyla bilgilendirme yapan servislerin bütününi oluşturan sistemdir.

Ayrıca 2 tona kadar küçük çaplı tamirat ve tadilatlarından çıkan atıkların bertaraf edilmesine yönelik başvurular HYBS programı üzerinden yapılabilir. Büyükşehir sınırları içerisinde bulunan 30 ilçe belediyesinin (Aliğa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Beydağ, Bornova, Buca, Çeşme, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kınık, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Ödemiş, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla) sisteme entegrasyonu tamamlanmıştır.

2023 yılına ait ilimizde toplanan ve geri kazanılan hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarına ilişkin:

- Güzelbahçe ilçesi Yelki Çalıcısı'nda bulunan sahada 895.981,59 ton hafriyat toprağı ve 187.098,79 ton inşaat/yıkıntı atığı,
- Menderes ilçesi, Küner Mahallesi'nde bulunan sahada 413.154,00 ton hafriyat toprağı,
- Kınık İlçesi Poyracık Mahallesi'nde bulunan sahada 3.002,62 ton hafriyat toprağı ve 1.826,18 ton inşaat/yıkıntı atığı depolanmıştır.
- Menemen ilçesi Koyundere'de bulunan sahada 417.493,85 ton hafriyat toprağı ve 114.088,80 ton inşaat/yıkıntı atığı depolanmıştır.

Hafriyat Yönetim Sistemi Yönetmeliğı kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi Görev Yetki ve Sorumlulukları;

- a) Bu Yönetmelikte belirtilen tüm hususlarda kontrol ve koordinasyonu sağlamakla,
- b) Hafriyat depolama sahaları ve geri kazanım tesisleri sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle,
- c) Hafriyat depolama sahaları ve geri kazanım tesisi kurulmasına izin vermek ve gerektiğinde bu izni iptal etmekle,
- d) Depolama sahası yerinin seçimi, inşaatı veya işletilmesi sırasında çevre ve insan sağlığını olumsuz etkilemeyecek şekilde gerekli tedbirleri almak veya yaptırmakla,
- e) Hafriyat Toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının toplanması, depolanması, geri kazanımı ve bertarafına ilişkin bedelleri belirlemekle,
- f) Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertaraf faaliyetlerini denetleme ve kontrol etmekle,
- g) Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları için toplama, taşıma hizmeti verecek firmaların adresleri ve telefon numaralarını halkın bilgileneceğı şekilde ilan etmekle,
- h) Atık üreticileri başvurularını alıp atıkların depolama ve geri kazanım tesislerine götürülmesine yönelik iş ve işlemleri yürütüp, atık taşıma belgesi düzenlemesiyle,

- i) Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları taşıyıcısı gerçek/tüzel kişilere Atık Taşıma İzin Belgesi düzenlemekle,
- j) Arazinin düşük kotta kalması veya düzeltilmesi konusunda gelen başvurulara Dolgu/Tesviye izni vermekle,
- k) Atık üreticilerinin başvurusu üzerine Geçici Depolama İzni vermekle,
- l) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından verilen izinlerin usulüne uygun olarak tamamlanmasına yönelik hafriyat döküm uygunluk belgesi düzenlemekle,
- m) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı birimleri, kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarında ortaya çıkacak atıkların ücretsiz olarak sahalara bertarafını sağlamak için kamu döküm fişi vermekle yükümlüdür.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı İnşaat Atıkları Şube Müdürlüğü'nce Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğı kapsamında; İzmir Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde bulunan, kaçak döküm alanlarının tespit edilmesi, kaçak hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları dökümlere atıkların kaldırılarak yasal döküm alanlarına gönderilmesinin sağlanması, kaçak dökümlerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması konusunda ilgili birim, kurum kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması, tespit edilen aksaklıkların giderilip giderilmediğine dair kontrollerin yapılması hususları Belediye ekiplerince düzenli olarak yürütülmektedir. Atığı dökümlerin tespit edilmesi durumunda cezai işlem uygulanmak üzere Belediye tarafından Bakanlığımıza bildirilmekte, atığı dökümler tarafından atıkların kaldırılarak yasal döküm alanlarına gönderilmesi sağlanmakta; tespit edilememesi durumunda atıkların kaldırılması ve atık dökümünü önleyici tedbirlerin alınması için ilgili ilçe belediyelerine bildirilmektedir.

İzmir İlinde 2023 yılında faaliyet gösteren 19 adet tesis, Hafriyat Toprağı Sahası (1 adet İzbeton A.Ş., 2 adeti ilçe belediyesi, 6 adeti özel firma ve 3 adet İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından işletilmekte) ve inşaat/Yıkıntı Atığı Geri Kazanım Tesisi (4 adet özel firma, 1 adet ilçe Belediyesi ve 2 adet İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından işletilmekte) faaliyet göstermektedir.

İl sınırlarımızda döküm alanlarının yeterli olmaması, kapasitelerinin azalması nedeniyle yeni döküm sahaları ve geri kazanım tesisi kurulması için yer tespit çalışmaları yapılmaktadır.

Bunun dışında “Hafriyat Toprağı, İnşaat/Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğı” ve “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Genelge” gereğı İzmir İlinde hafriyat toprağı sahası olarak kullanılabilir alanlarda gerekli incelemeler ve değerlendirmeler yapılarak İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından “Hafriyat Toprağı Depolama Sahası” düzenlenmektedir.

İzmir Büyükşehir Belediyesince 6360 Sayılı Yasa ile Büyükşehir Belediyesinin sorumluluk alanına İlçe Belediyeleri sınırları Dikili, Bergama, Kınık, Aliağa, Foça, Menemen, Çiğli, Karşıyaka, Bayraklı, Bornova, Kemalpaşa, Konak, Karaburun, Urla, Çeşme, Seferihisar, Menderes, Torbalı, Güzelbahçe, Gaziemir, Karabağlar, Narlıdere, Balçova, Buca, Ödemiş, Kiraz, Beydağ, Bayındır, Tire, Selçuk olmak üzere 30 ilçe sınırları içerisinde denetim

ekiplerince denetimler düzenli olarak yürütülmekte ve döküm alanı yer tespit çalışmaları yapılmaktadır.

Ayrıca Büyükşehir Belediyesi tüm İlçe Belediye Başkanlıklarına Belediye sınırları içerisinde hafriyat depolanmasına ve inşaat/yıkıntı atıklarının geri kazanılmasına ilişkin uygun alanların bulunması ve bu alanlara ait adres/koordinat bilgilerinin ve ilçe sınırları içerisinde rekreasyon amacı ile kullanılması planlanan alanların İzmir Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi istenmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi sorumluluk alanı içerisinde hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının üretildiğı noktadan araçlarla bertaraf edileceğı tesise ulaştırılincaya kadar denetlenmesi, kaçak dökümlerin engellenmesi amacı ile web tabanlı Hafriyat Yönetimi Otomasyon Sistemi oluşturmuştur.

İzmir Büyükşehir Belediyesince bünyesinde bulunan 10 adet kamyon ve 6 iş makinası ile İlimizde kaçak olarak dökülen hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları temizlemektedir. Çevrenin temiz tutulması amacı ile döküm yapan kişi veya kişilerin tespit edilememesi durumunda Belediye temizlik ekipleri 30 ilçe kapsamında kaçak döküm yapılan alanları temizlemekte ve atıkların yasal döküm sahalarına taşınmasını sağlamaktadır.

Çizelge 63 –2023 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi (İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
İzmir Büyükşehir Belediyesi			Güzelbahçe Yelki-2 Sahası	Yelki Çalıcısı Yelki Güzelbahçe			Güzelbahçe Yelki-2 Sahası	Yelki Çalıcısı Yelki Güzelbahçe
İzmir Büyükşehir Belediyesi							Küner Sahası	Küner Menderes
İzmir Büyükşehir Belediyesi			Koyundere Sahası (geçici kapalı)	Koyundere 1377 parsel Menemen			Koyundere Sahası (geçici kapalı)	Koyundere 1377 parsel Menemen
		906.000	Tüzel kişilik Haf.Top.ve Geri Kazanım Sahası	Güzelhisar Köyü 486 parseller Aliğa			Varan Madencilik Haf.Top.Sahası	Güzelhisar Köyü 468,473,488,491 parseller Aliğa
		98.602					Saka Beton Haf.Top.Sahası	Güzelhisar Köyü 445 parsel Aliğa
		209.203					Namık Kemal Aydoğdu Sahası	Alaçatı Mah. Akçakaya Mevkii, 198 ada 68 parsel, 202 ada 1 ve 2 parsel Çeşme
Bayındır Belediyesi		1.190.429,4	Bayındır Buruncuk Sahası	Buruncuk Mah. 1601 parsel, Yakacık Mah. 1639 parsel Bayındır			Bayındır Buruncuk Sahası	Buruncuk Mah. 1601 parsel, Yakacık Mah. 1639 parsel Bayındır
			Tüzel kişilik Haf. Top. Ve Geri Kazanım Tesisi	Yıldız Mah. 1012 ada 37 parsel Buca				
			Tüzel kişilik sahası	Karaköy Mah. 104				

				ada 88 parsel Çeşme				
			Tüzel kişilik	Çaybaşı Mah. 2127 ve 1768 parseller Torbalı				
			Tüzel kişilik	Yolüstü Mah. 1798 parsel Ödemiş				
Aliğa Belediyesi			Aliğa Belediyesi Sahası	Güzelhisar Mah. Karahayıt Mevkii 633 parsel Aliğa				
İl Geneli (Toplam)								

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Sıfır Atık Yönetmeliği ile Atık Getirme Merkezlerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Sıfır Atık Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında hedef kitlelere yönelik eğitimler, ilde yer alan atık getirme merkezleri ve mobil atık getirme merkezlerine ilişkin bilgileri, sıfır atık sistemini uygulayan ve temel seviye sıfır atık belgesini alan belediyeler ile bina ve yerleşkelerin sayıları ve yıl bazında karşılaştırma grafikleri ile birlikte raporda yer verilmiştir.

İzmir İli genelinde geri dönüşüm çalışmalarının verimli, kapsayıcı ve sürdürülebilir olması için Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğü ve desteğiyle, tüm İlçe Belediyeleri sorumluluğunda eş zamanlı olarak standart bir uygulama için ilçe belediyeler ile koordineli çalışma başlatılmıştır. Aynı zamanda Sıfır Atık Yönetmeliği Gereği hem mahalli idareler için hem de kamu kurum ve kuruluşları bina ve yerleşkeleri için ‘Sıfır Atık Yönetim Sistemi’ kurma ve ‘Sıfır Atık Belgesi’ alma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda yürütülecek çalışmalar ve kurulum kriterleri; (toplama ekipmanlarının renk kodlarına uygun olarak yenilenmesi, toplama programının oluşturulması, atık getirme merkezlerinin açılması, farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması ve verilerin kayıt altına alınması gibi) Sıfır Atık Yönetmeliğin Ekinde detaylı şekilde açıklanmıştır.

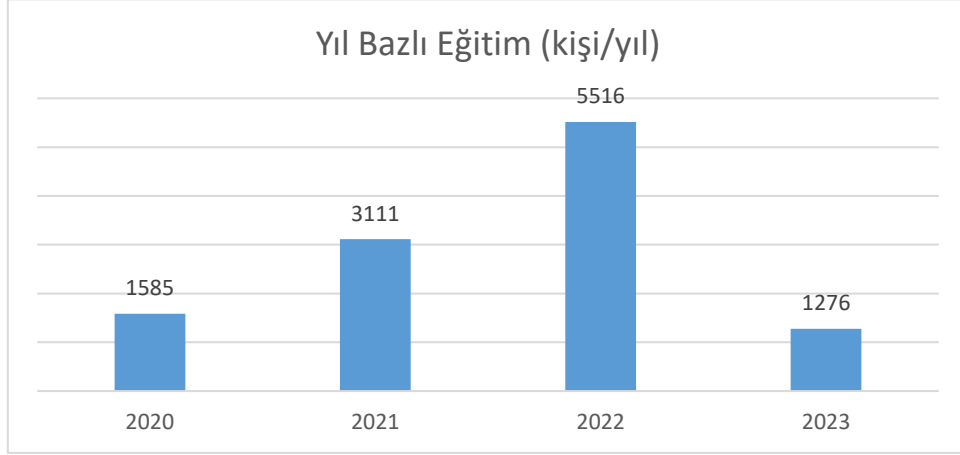
Sıfır Atık Projesi kapsamında;

- Resmi hizmet binalarımızda başlatılan ayrı toplama ekipmanlarının çeşitlendirilmesi sağlanmış,
- Atık deposu olmayan birimlerde alan oluşturulmuş, mevcut olanlarda ise yenilenme sürecine gidilmiş
- Uygulamaya ilişkin aşamalı olarak tüm personele eğitim seminerleri düzenlenmiş
- Yapılan tüm çalışmalar kayıt altına alınarak, elde edilen veriler Daire Başkanlığımızca Entegre Çevre Bilgi Sistemine girilmiştir.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi kurulan İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanlık Binası, Ana Hizmet Binası, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi, Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı ve Oğuzlar Ek Hizmet Binası’na ve İştirak Şirketlerimize Sıfır Atık Belgesi alınmıştır, diğer birimlerimiz için sistem kurulmuş olup, belgelendirme süreçleri devam etmektedir.

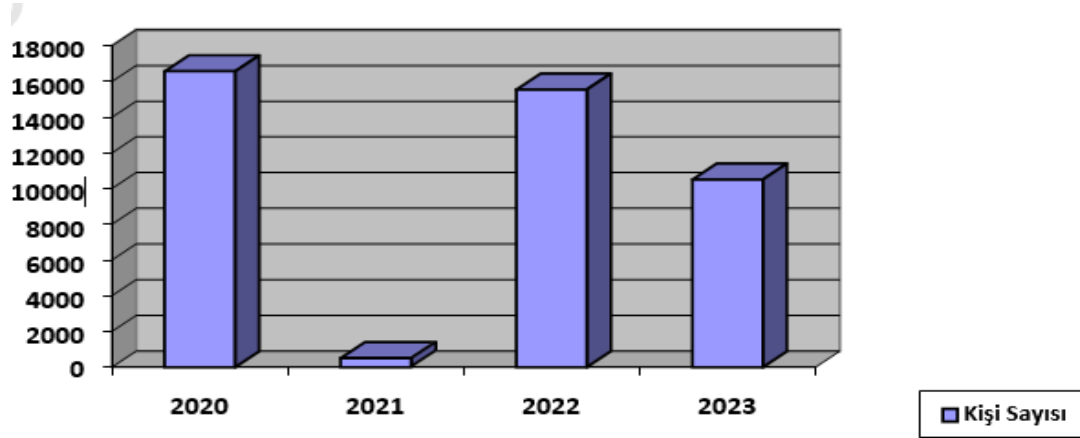
C.3.1. Eğitimler

İl Müdürlüğümüz tarafından 2023 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 67.954 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 77 - Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

2023 senesinde Sıfır Atık kapsamında tüm İzmir Büyükşehir Belediyesince Personeline eğitim verilmiştir.

Grafik 78 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

İldeki Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezlerine ilişkin bilgiler verilerek Çizelge 64 doldurulmuştur.

Çizelge 64 – 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Aliğa, Karşıyaka, Bornova, Torbalı, Narlıdere, Balçova, Bayraklı, Güzelbahçe, Buca, Gaziemir, Karabağlar	11		1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
Mobil Atık Getirme Merkezi (Belediye)	Aliğa, Karşıyaka, Konak, Bornova, Balçova, Bayraklı, Güzelbahçe, Buca, Gaziemir, Karabağlar, Menderes, Çeşme, Çiğli, Karaburun, Torbalı	62	-	-
Mobil Atık Getirme Merkezi (AVM)	Point Bornova, Westpark, Asmaçatı,	3	-	-

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

İlde sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan Mahalli İdareler ile kurum/kuruluşlara ilişkin Çizelge 65 ve Çizelge 66 doldurulmuştur. Yıllar bazında karşılaştırma grafiği (Grafik 78) oluşturulmuştur. Yıl bazlı ilerleme grafiği yapılmıştır.

Çizelge 65 –2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı

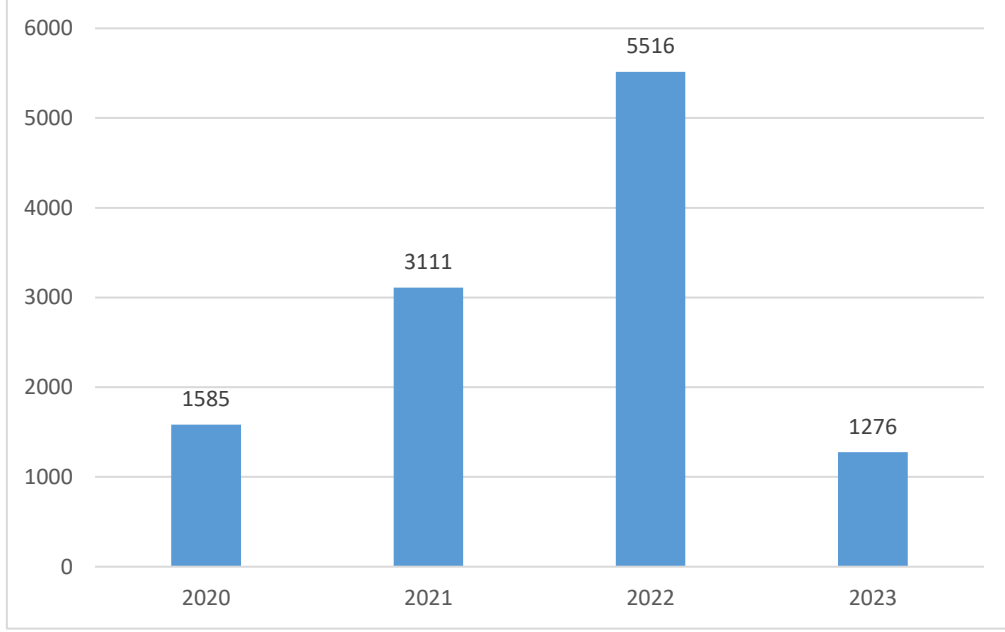
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)	6	2
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	24	2

Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	-	-
Belediye Birlikleri	-	-
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	-	-
İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	-	-

Çizelge 66 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	64	24
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	477	328
Alışveriş Merkezleri	18	15
Belediyeler	30	4
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	3770	1324
Havalimanları	1	1
İl Özel İdareleri	0	0
İş merkezi ve Ticari Plazalar	12	4
Kamu Kurum ve Kuruluşları		629
Konaklama İşletmeleri		728
Limanlar	42	13
Organize Sanayi Bölgeleri	13	13
Sağlık Kuruluşları	78	78
Tren ve Otobüs Terminalleri	10	-
Zincir Marketler	-	2991
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	2, 24	1,0
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	-	177
Kafeterya ve Restoranlar	-	7
Kargo Şirketleri	-	191
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-	29

Grafik 79 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

İlimizde 2020 yılında Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi alan belediye bulunmamaktadır. 2021 yılında, 250.000 nüfus üstüne sahip 1 belediye, 250.000 nüfus altına sahip 1 belediye belgelendirilmiştir. 2022 yılında ise 250.000 nüfus üstüne sahip 1 belediye, 250.000 nüfus altına sahip 1 belediye belgelendirilmiştir. 2023 yılında belge alan belediye bulunmamaktadır.

C.4. Ambalaj Atıkları

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, 26.06.2021 tarih ve 31523 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince İlçe Belediyeleri sorumluluğunda yürütülmektedir. İlçe Belediyeleri tarafından yürütülen çalışmalarda koordinasyonu sağlamak ve desteklemek, eğitim faaliyetleri yapmak ise Büyükşehir Belediyesi'nin görevleri arasında yer almaktadır.

Çizelge 67 – 2023 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	
Metal	
Kompozit	
Kağıt Karton	
Cam	
Ahşap	
Karışık	
Toplam	

*Ambalaj Bilgi Sistemi kapalı olduğundan 2023 yılı verilerine ulaşılamamıştır.

Çizelge 68 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	
Ambalaj Üreticisi Sayısı	
Tedarikçi Sayısı	

*Ambalaj Bilgi Sistemi kapalı olduğundan 2023 yılı verilerine ulaşılamamıştır.

Grafik 80 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

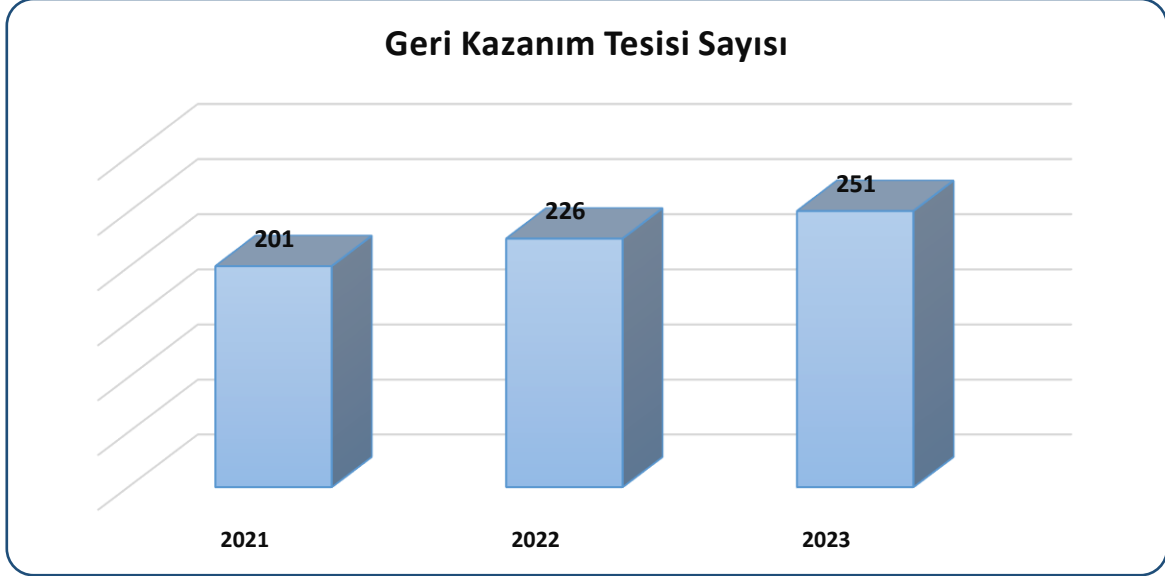
*Ambalaj Bilgi Sistemi kapalı olduğundan 2023 yılı verilerine ulaşılamamıştır.

Çizelge 69 – 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı (e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
22	11	7	4

Çizelge 70 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı (e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
218	207	111	88	179	127	88	91

Grafik 81 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

Atıkların üretiminden bertarafına kadar insan sağlığına ve çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesine, üretimine, taşınımına ve bertarafına ilişkin hüküm ve esaslar hâlihazırda 02.04.2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

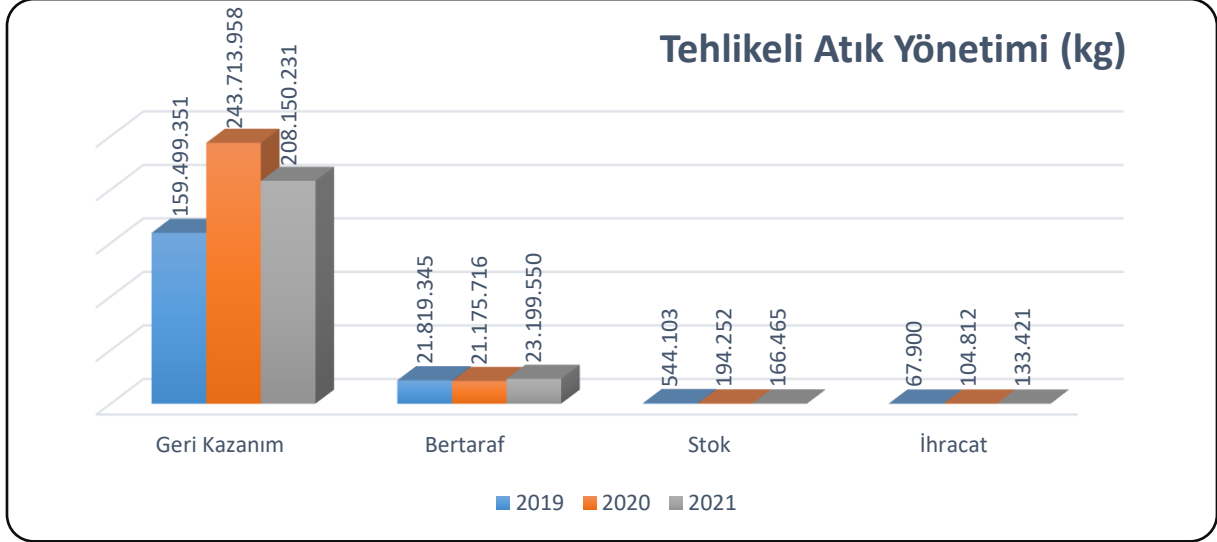
Atıkların yönetim sürecinde gerekli en önemli bilgilerden olan atık kodları ve tanımlamaları ile atığın tehlikelilik işaretleri, Atık Yönetimi Yönetmeliğinin Ek-4 listesindeki tabloda yer almaktadır.

İlimizde;

- 36 (otuzaltı) adet Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre Lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesisi,
- 6 (altı) adet Çevre Lisanslı atık yakma ve beraber yakma tesisi,
- 2 (iki) adet Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre Lisanslı atıktan türetilmiş yakıt (ATY) hazırlama tesisi,
- 1 (bir) adet Geçici Faaliyet Belgesi 1. Sınıf (tehlikeli atık) düzenli depolama tesisi,
- 11 (onbir) adet Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre lisanslı tanker temizleme tesisi,
- 11 (onbir) adet Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre lisanslı tehlikeli atık ön işlem tesisi bulunmaktadır.

Bakanlığımızca gerçekleştirilen MoTAT yazılım güncellemesi işlemleri 2017 yılı sonu itibariyle tamamlandığından, 2018 yılı Ocak ayından itibaren tehlikeli atıkların taşınmasında basılı Ulusal Atık Taşıma Formu (UATF) kullanımına son verilmiş ve Atık Yönetim Uygulaması üzerinden atık gönderim işlemleri yapılmaya başlanılmıştır. Bu kapsamda, taşıma lisansı İl Müdürlüğümüz tarafından verilen 62 adet lisanslı taşıma firması bulunmakta olup, araçlarda bulunması sağlanan mobil takip cihazlarıyla tehlikeli atık taşımaları MoTAT sistemi üzerinden izlenebilmektedir.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve Atık Yönetimi Mevzuatı kapsamında Belediyenin görev, yetki ve sorumluluğunda 30 ilçede yapılan ruhsata ve şikayete esas sanayi denetimlerinde tehlikeli atıkların lisanslı araçlar ile lisanslı geri kazanım / bertaraf firmalarına gönderilerek geri kazanımının / bertarafının yapılması sağlanmaktadır. Atıkların denetiminde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tam yetkilidir.

Grafik 82 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

Çizelge 71 – 2021* yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*

(Atık Yönetim Uygulaması/Yıl Bazında İllere Göre R/D Kodu Bazında Beyan Edilen Tehlikeli Atık Miktarı (Maden Atıkları Dahil), 2024)

ATIK İŞLEME KODU	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	Miktar (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	23.857.598
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretimi	7.286.350
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	2.577.833
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	76.118.794
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	485.010
R6	Asitlerin veya bazların yeniden üretimi	2.502.781
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	3.242.682

R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	47.904.866
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	44.174.317
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	10
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	14.714.356
D8	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	10
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	8.134.995
D10	Yakma (karada)	179.643
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	170.536

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

C.6. Atık Yağlar

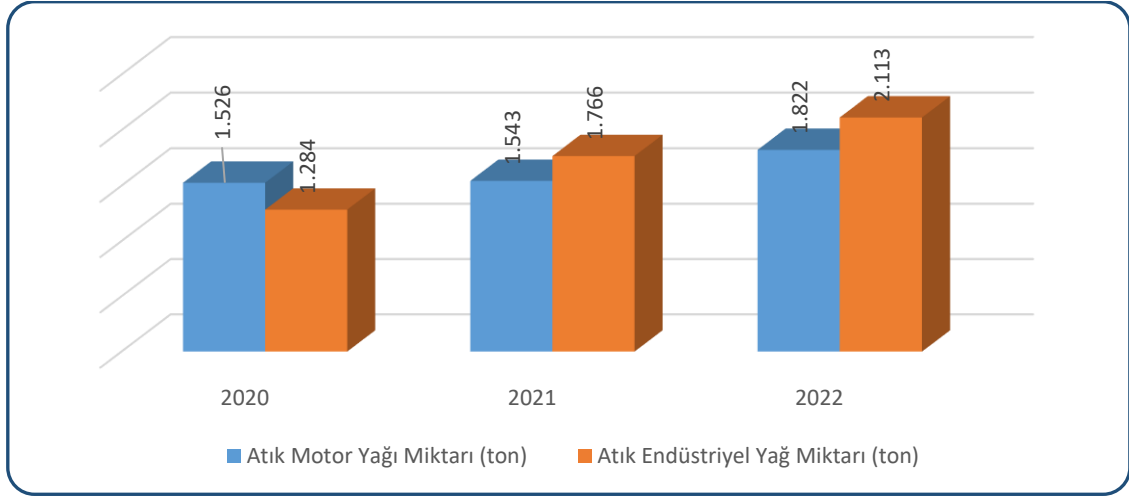
30.07.2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği, 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 21.12.2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği (AYYY) ile mülga edilmiştir. Yayımlanan Yönetmelik ile; atık yağlardan baz yağ üretimine ilişkin olarak katma değeri yüksek ürünlerin elde edilebileceği yüksek verimli atık yağ rafinasyon tesislerin kurulması ve mevcut tesislerin iyileştirilmesi, atık yağ toplama oranlarının artırılması, mevzuata uyum sağlanması ve atık yağların yönetiminin daha etkin hale getirilmesi amaçlanmıştır.

AYYY ile Atık yağ kategorileri ve atık yağ üreticisinin analiz yükümlülüğü kaldırılmış olup, aynı türdeki/özellikteki atık yağların aynı grup altında biriktirilmesi imkânı sağlanmıştır. Bir diğer önemli yenilik ise "Motor Yağı Değişim Noktası" (MOYDEN) kavramının mevzuata dahil edilmesi olmuştur. AYYY ile motor yağı değişimi yapılan akaryakıt istasyonları, tamirhaneler, servisler ve diğer motor yağı değişimi yapılan tüm tesislerin kayıt altına alınması ve belgelendirilmesi şartı getirilmiştir.

İlimizde atık motor yağlarının toplanması konusunda faaliyetler, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilen PETDER (Petrol Sanayi Derneği İktisadi İşletmesi) tarafından yürütülmekte olup yeni yönetmeliğe göre hali hazırda tek yetkilendirilmiş kuruluş olarak faaliyetine devam etmektedir. Bununla birlikte AYYY uyarınca 2020 yılında MOYDEN İzin Belgeleri düzenlenmeye başlanmış olup, yapılan başvurular üzerine 2023 yılı içinde koşulları uygun bulunan 35 adet motor yağı değişim noktasına MOYDEN İzin Belgesi verilmiştir.

AYYY ile atık yağların belirli kapasiteye ulaşınca kadar, Bakanlıktan toplama yetkisi almış rafinasyon tesisleri veya yetkilendirilmiş kuruluşlarca oluşturulan transfer noktalarında biriktirilebilmesi olanağı getirilmiştir. Transfer noktalarına İl Müdürlüklerince çevre lisansı düzenlenmektedir.

İlimizde, 2 (iki) adet Çevre Lisanslı atık yağ geri kazanım tesisi ile 9 (dokuz) adet Çevre Lisanslı Belgesi alan atık yağ transfer noktası bulunmaktadır.

Grafik 83 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler en son yıl seçilerek raporlanmıştır.

Çizelge 72 –2021 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
3.459.689	629	0	28.694

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Kimyasal enerjinin istendiğinde elektrik enerjisi olarak kullanılmasını sağlayan pil ve halk arasında kısaca akü olarak tabir edilen akümülatörlerin, üretiminden nihai bertarafına kadar gerek çevresel açıdan üretim kriterlerini gerekse atık haline gelmesi sonrasındaki yönetimini içeren usul ve esasları içeren Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği (APAKY)

31/08/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Atık pil ve akümülatörlere ilişkin bu düzenleme, pil ve akümülatörün hem kendisi hem de atık haline gelmesi sonrasındaki sürece ait usul ve esasları içeren, atık mevzuatı içindeki sayılı düzenlemelerden biridir. Bu Yönetmelikte akümülatör ve pillerin üretimi esnasında çevresel açıdan taşınması gereken özelliklerine, pil ve akümülatörlerin atık haline gelmesi sonrasında yönetimine, yetki ve sorumluluk verilen gerçek/tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler yer almaktadır.

Atık pillerin toplanması ve bertarafı ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulmuş olan Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) ile atık akümülatörlerin toplanması, taşınması, geri kazanımı ve bertarafı ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulmuş olan Akümülatör Üretici ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (AKÜDER) ve Tüm Akü İthalatçıları ve Üreticileri Derneği (TÜMAKÜDER) Bakanlığımızca yetkilendirilmiş kuruluşlar olarak hizmet vermektedirler.

İlimizde atık akümülatör geri kazanımı amacıyla Çevre İzin ve Lisans Belgesi alan toplam 2 (iki) adet atık pil ve akümülatör geri kazanım tesisi bulunmaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesince, metropol alan sınırları içinde ortaya çıkan atık pillerin APAKY’ ne göre toplanması, geri kazanımı veya nihai bertarafının sağlanabilmesi için yönetmeliğin yayımlandığı 2004 yılından itibaren, Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) ve ilçe belediyeleri ile işbirliği içinde çalışılmaktadır. İzmir Büyükşehir Belediyesince her yıl çevre haftasında pil toplama kampanyası düzenlenmektedir. Vatandaşlar ve ilçe belediyelerince yıl boyunca toplanan atık piller, söz konusu kampanyada teslim alınmakta ve yarışma formatında kategoriler belirlenerek, ödül töreni düzenlenmektedir.

Çizelge 73 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, Yıl) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı 2024

2017	2018	2019	2020	2021
827.788	966.342	1.443.069	1.459.315	1.732.402

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni’nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

***Atık kodları:**

- 160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler
- 160602 Nikel kadmiyum piller
- 160603 Cıva içeren piller
- 160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)
- 160605 Diğer piller ve akümülatörler
- 160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler
- 200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03’un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
- 200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel atık yağların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanmasına yönelik düzenlemeleri içeren 19/4/2005 tarihli ve 25791 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

(BAYKY) 06.06.2015 tarihli ve 29378 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yeni Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğiyle mülga edilmiştir. Söz konusu BAYKY ile bitkisel atık yağ olarak sadece “20 01 25- yenilenebilir sıvı ve katı yağlar” ile “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu altında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağlar” yönetmelik kapsamına alınmıştır.

BAYKY Madde 8 gereğince; kızartmalık yağların geri kazanıma yönlendirilmesinin sağlanması İlçe Belediyelerin görev ve yetkisindedir. Konut, otel, lokanta vb. yerlerden kaynaklanan kullanılmış kızartmalık atık yağların; kanalizasyona, dere vb. alıcı ortama dökülmesini önlemek amacıyla, İlçe Belediyeleri ile protokolü bulunan lisanslı firmalar aracılığıyla toplanması sağlanmaktadır.

İlimizde 2 adet Çevre İzin ve Lisanslı bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Bu işletmelerde işlenen atık bitkisel yağlardan biyodizel, gliserin ve asit yağ gibi ürünler elde edilmektedir.

02/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

06.06.2015 tarih ve 29378 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereğince; kızartmalık yağların geri kazanıma yönlendirilmesinin sağlanması İlçe Belediyelerin görev ve yetkisindedir. Konut, otel, lokanta vb. yerlerden kaynaklanan kullanılmış kızartmalık atık yağların; kanalizasyona, dere vb. alıcı ortama dökülmesini önlemek amacıyla, İlçe Belediyeleri ile protokolü bulunan lisanslı firmalar aracılığıyla toplanması sağlanmaktadır.

Çizelge 74 – 2021 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(E-İzin, Yıl, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
9	764684	95812	2

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni’nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Büyükşehir Belediyeleri ve bağlı kuruluşları bünyesinde oluşan ömrünü tamamlamış lastiklerin (ÖTL) atık üreticisi olarak, 25.11.2006 tarih ve 26357 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında toplanmasını, taşınmasını, geçici depolanmasını, geri kazanılmasını ve bertaraf edilmesini sağlamak görevlerimiz arasındadır. Söz konusu yükümlülük gereğince; Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nca Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak faaliyet gösteren LASDER ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan protokol 17.01.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, ömrünü tamamlamış lastiklerin mevzuata uygun bir şekilde toplanması, taşınması, geri dönüşüm/kazanımı ve nihai bertarafı sağlanmaktadır. Ayrıca Müdürlüğümüzün denetim yetkisi çerçevesinde; rutin yapılan sanayi denetimleri esnasında da ÖTL'lerin mevzuata uygun bir şekilde toplanması, taşınması, geri dönüşüm/kazanımı ve nihai bertarafının sağlanması yönünde sanayi tesislerine gerekli bilgilendirme ve uyarılar yapılmaktadır.

İlimizde ayrıca, ek yakıt olarak kullanabilmek üzere kabul edilen atıklar arasında ÖTL' nin de yer aldığı 3 (üç) adet çevre lisanslı tesisle birlikte, 3 (üç) adet Çevre Lisanslı ÖTL geri kazanım tesisi bulunmaktadır. 3 (üç) adet ise ÖTL geçici depolama tesisi bulunmaktadır.

Büyükşehir Belediyeleri ve bağlı kuruluşları bünyesinde oluşan ömrünü tamamlamış lastiklerin atık üreticisi olarak, 25.11.2006 tarih ve 26357 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında toplanmasını, taşınmasını, geçici depolanmasını, geri kazanılmasını ve bertaraf edilmesini sağlamak görevlerimiz arasındadır. Söz konusu yükümlülük gereğince; Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nca Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak faaliyet gösteren LASDER ile İ.B.B. arasında yapılan protokol 17.01.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda, Belediyemiz bünyesinde oluşan ömrünü tamamlamış lastiklerin mevzuata uygun bir şekilde toplanması, taşınması, geri dönüşüm/kazanımı ve nihai bertarafı sağlanmaktadır.

Ayrıca, Müdürlüğümüzün denetim yetkisi çerçevesinde; rutin yapılan sanayi denetimleri esnasında da ömrünü tamamlamış lastiklerin mevzuata uygun bir şekilde toplanması, taşınması, geri dönüşüm/kazanımı ve nihai bertarafının sağlanması yönünde sanayi tesislerine gerekli bilgilendirme ve uyarılar yapılmaktadır.

30.12.2009 tarih ve 27448 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğü giren "Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik" 6. Maddesi gereğince; özel veya herhangi bir kamu kurumuna ait işleme ve geçici depolama alanlarına çevre izin ve lisansı vermek, yeniden kullanım-geri kazanım ve yeniden kullanım-geri dönüşüm oranlarına ilişkin hazırlanan raporları değerlendirmek ve buna ilişkin bir veri tabanı oluşturmak, ekonomik operatörleri denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, işleme tesisleri ile geçici depolama alanlarını denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin görev ve yetkisindedir.

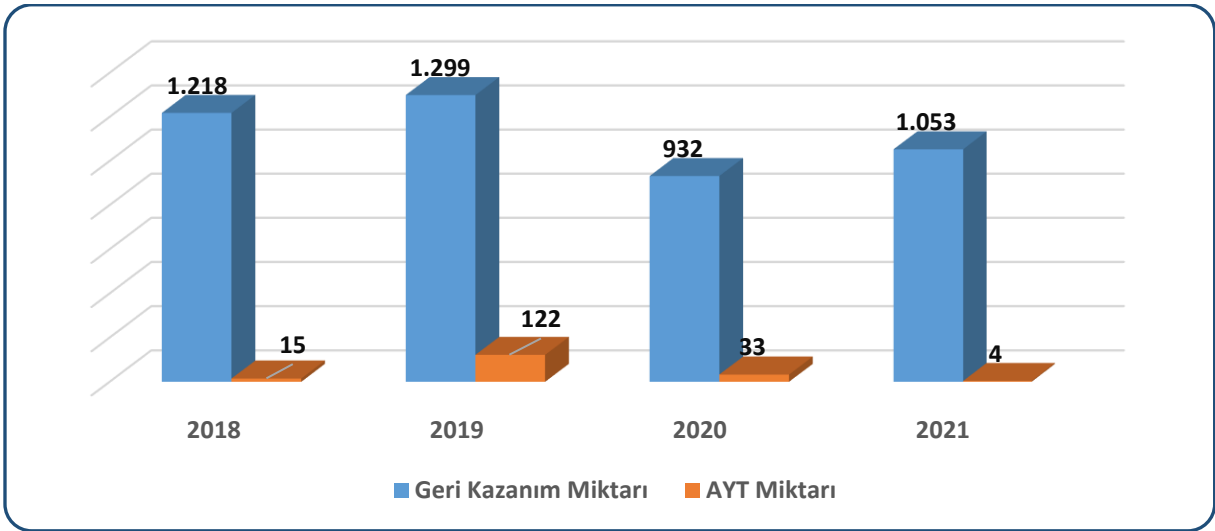
Çizelge 75 –2023 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, www.csb.gov.tr, 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
5		3		3	

Çizelge 76 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

	2018	2019	2020	2021
Geri Kazanım Miktarı	1218	122	932	1053
AYT Miktarı	15	1299	33	4

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

Grafik 84 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

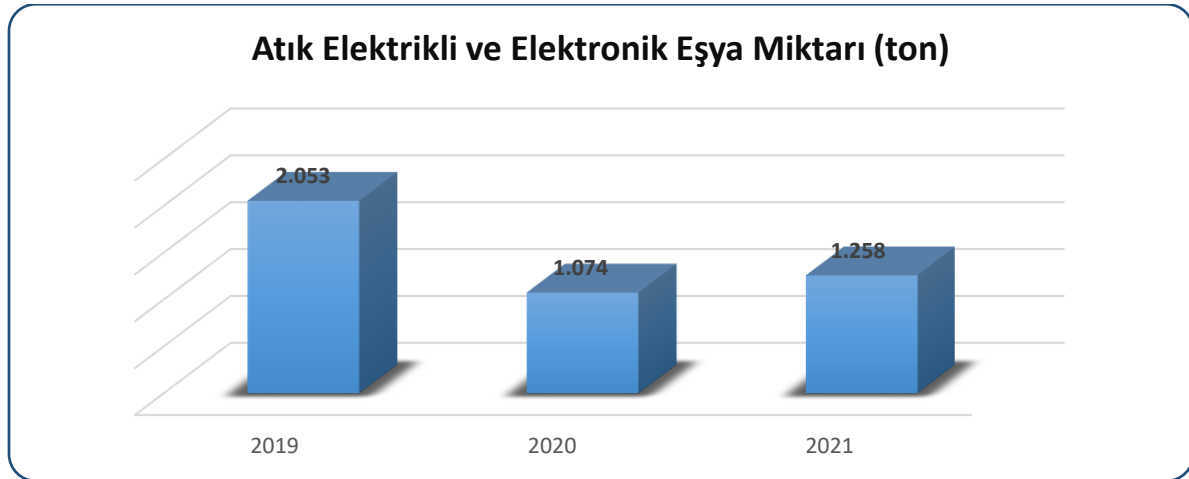
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU,WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU,RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

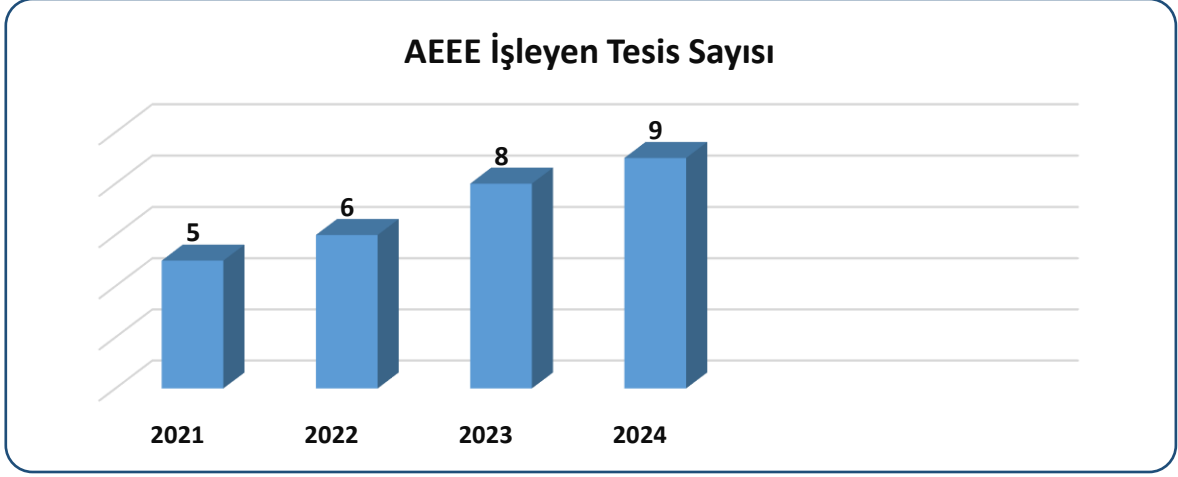
- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A'sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A'sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm² 'den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm'den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm'den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm'den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" Madde 8 kapsamında; elektrikli ve elektronik atıkları toplamak ve toplanan elektrikli ve elektronik atıkları lisanslı işleme tesislerine göndermek İlçe Belediyelerinin yükümlülüğünde olup, Büyükşehir Belediyelerine sadece koordinasyon görevi verilmiştir.

Grafik 85 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

Grafik 86 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı
(e-izin uygulaması, 2024)

Çizelge 77 – 2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

AEEE' nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE' lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
12	0	9	bilinmiyor	1263

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

30.12.2009 tarih ve 27448 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğü giren “Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” 6. Maddesi gereğince; özel veya herhangi bir kamu kurumuna ait işleme ve geçici depolama alanlarına çevre izin ve lisansı vermek, yeniden kullanım-geri kazanım ve yeniden kullanım-geri dönüşüm oranlarına ilişkin hazırlanan raporları değerlendirmek ve buna ilişkin bir veri tabanı oluşturmak, ekonomik operatörleri denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın, işleme tesisleri ile geçici depolama alanlarını denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin görev ve yetkisindedir.

Çevre ve insan sağlığının korunması için araçlardan kaynaklanan atıkların oluşumunu engellemek, “hurda” olarak tabir edilen ömrünü tamamlamış araçlar ve bunlara ait parçaların yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım işlemleri ile bertaraf edilecek atık miktarını azaltmak esasına dayanarak bu atıkların yönetimine ilişkin usul ve esasların belirlemek amacıyla hazırlanan Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik (ÖTAKHY) 30/12/2009 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanarak kısmen yürürlüğe girmiştir. Günümüz itibariyle hükümlerinin tamamı yürürlükte olan, ömrünü tamamlamış araçların yönetimine ilişkin usul ve esasların yer aldığı bir düzenleme olarak atık mevzuatımızdaki yerini

almıştır. Bu düzenleme, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile İl Müdürlüklerine görev ve yetki vermişken, araç sahiplerine, sigorta şirketlerine ve araçların ve bunların parça ve malzemelerinin üretici, dağıtıcı ve ithalatçıları ile ömrünü tamamlamış araçların toplama, sökme, kesme, parçalama, geri kazanma, geri dönüştürme işlemlerinden herhangi birini yapanlar olarak tanımlanan ekonomik operatörlere yükümlülükler getirmektedir.

İlimizde, ömrünü tamamlamış araçların ekonomiye geri kazandırılması amacıyla kurulmuş olan çevre izin ve lisanslı 5 (beş) adet ÖTA Geçici Depolama Tesisi bulunmaktadır.

30.12.2009 tarih ve 27448 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğü giren "Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik" 6. Maddesi gereğince; özel veya herhangi bir kamu kurumuna ait işleme ve geçici depolama alanlarına çevre izin ve lisansı vermek, yeniden kullanım-geri kazanım ve yeniden kullanım-geri dönüşüm oranlarına ilişkin hazırlanan raporları değerlendirmek ve buna ilişkin bir veri tabanı oluşturmak, ekonomik operatörleri denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın, işleme tesisleri ile geçici depolama alanlarını denetlemek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamak ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin görev ve yetkisindedir.

Çizelge 78 –İzmir İlinde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)

(www.csb.gov.tr, e-izin uygulaması, 2024)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
Erişim izni bulunmadığından veriye ulaşılamamıştır.	5	0*

*Veri sorgulama sonucuna göre ilimizde ÖTA işleme tesisi birlikte Hurda Metal/ÖTA işleme konusunda Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre Lisansı alan 22 adet tesis listelenmiştir.

Çizelge 79– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)

(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, Yıl)

20...	20...	20...	20...	20...	20...	20...

* Erişim izni bulunmadığından veriye ulaşılamamıştır.

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde 154 adet tehlikesiz atık toplama ve ayırma belgesi bulunan tehlikesiz atık toplama ve ayırma tesisi bulunmaktadır. İlimizde 218 adet çevre izin ve lisans belgesi bulunan tehlikesiz atık geri kazanım tesisi bulunmaktadır.

"Atık Yönetimi Yönetmeliği" 02/04/2015 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte "atık", "üretici", "sahip", "yönetim", "toplama", "bertaraf" ve "geri kazanım" tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini

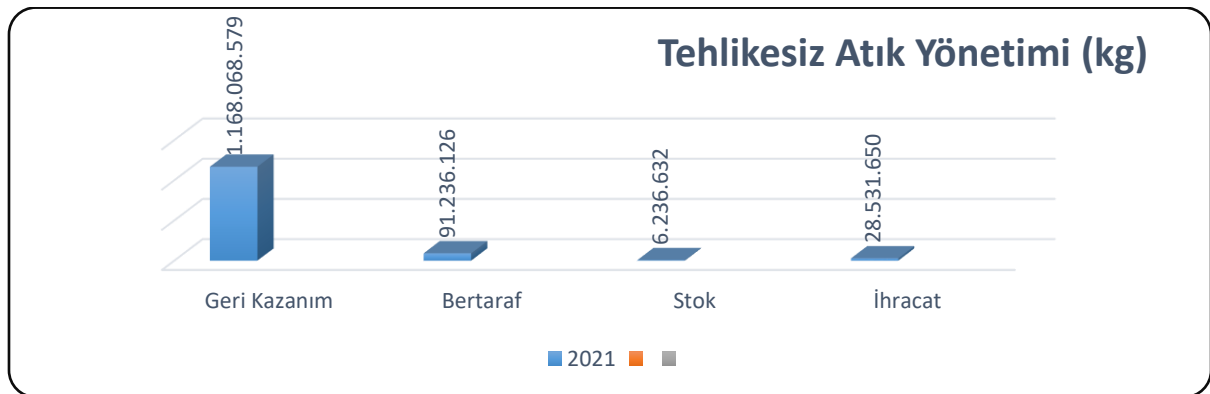
yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili Yönetmeliklerle belirlenmiş ancak üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” Resmî Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26/03/2010 tarih ve 27533 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıkların I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır.

Faaliyet sonucunda ortaya çıkan tehlikesiz atıkların çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla sanayiden çıkan tehlikesiz atıkların ilgili mevzuat çerçevesinde çevre lisanslı geri kazanım tesislerine gönderilmesi, geri kazanımı mümkün olmayan atıkların da 02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Yönetmeliği” Ek 2/A kapsamında yaptırılan analiz sonuçlarına göre İlimizde bulunan Harmandalı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi’ ne atık kabulü yapılmaktaydı.

Ancak, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 26/07/2016 tarihli ve 11141585-145.02-E.29120 sayılı yazısında, Harmandalı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinin İzmir ili belediye atıklarının bertarafı için kullanılan bir saha olması, bu sahada depolanan atık miktarındaki artış ve sahanın hacimsel olarak ömrünü tamamlama aşamasına gelmesi itibarıyla, İzmir ili belediye atıklarının yönetiminde yeni bir entegre atık yönetimi tesisi teşkil edilene kadar geçen sürede, sahada belediye atıklarının depolayacak yeterli hacmin bulunması gerektiğinden, söz konusu atıkların tesise kabul edilmemesi gerekmekte olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda, 01/09/2016 tarihi itibarıyla Harmandalı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi’ ne tehlikesiz sanayi atığı kabul edilmemektedir.

Grafik 87 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayımlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

Çizelge 80 –2021 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2024)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (Kg.)
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	81.573.844
D10	Yakma (karada)	154.173
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	1.091
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	9.507.018
R_AHM	Alternatif hammadde işleme	203.045.669
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	15.938.674
R10	Ekolojik iyileştirme veya tarımcılık yararına sonuç verecek arazi ıslahı	563.020
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	520.582.854
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	22.701.092
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dâhil)	185.579.360
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	166.455.574
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	53.089.775
R7	Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların(bileşenlerin) geri kazanımı	21.008
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	90.462

*Atık Beyan Sisteminden alınan veriler, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl (2021 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, "**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**" olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

İlimizde, 7 (yedi) tanesi "ağır sanayi bölgesi" olarak tanınan Aliğa İlçesi'nde olmak üzere toplam 8 (sekiz) adet demir- çelik tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 81 – 2022 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2024)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
8	Veriye ulaşamadı	139498	R4/R4/R12/R13

*Atık Yönetimi uygulamasından alınan veriler, yayınlanan en son yıl (2022 yılı) seçilerek raporlanmıştır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

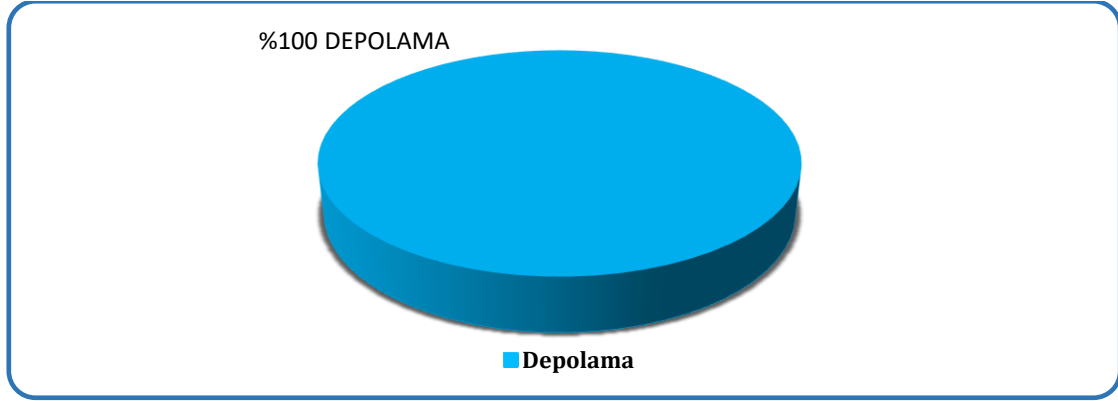
İlimizde Aliğa ilçesinde 370 MW Kurulu gücündeki kömür yakıtlı termik santral bulunmaktadır. Yanma sonucu oluşan uçucu kül "yan ürün" olarak değerlendirilmekte olup TS

EN ISO 450-1 standardı çerçevesinde beton santrallerine hammadde olarak gönderilmektedir. Oluşan cüruf ise lisanslı düzenli depolama tesislerinde bertaraf edilmektedir.

Çizelge 82- 2023 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)
1	1.005.241 ithal kömür 7.624 ton petro kok	94.811	3.869

Grafik 88 –2023 yılı kül atıklarının yönetimi

(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İzmir ili merkezinde bulunan 10 adet ilçeden kaynaklanan atık sular Büyük Kanal Projesi kapsamında Güney Batı Atıksu Arıtma Tesisi 1 İlçe (Narlidere) ve Çiğli Atıksu Arıtma Tesisinde 9 İlçe (Konak, Bornova, Bayraklı, Karşıyaka, Çiğli, Buca, Karabağlar, Gazimemir, Balçova) arıtılmaktadır.

İlimiz genelinde 1 adet (Dikili) Derin Deniz Deşarjı olmak üzere 64 adet merkezi atıksu arıtma tesisi 2 adet kentsel atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır.. Bununla birlikte köylerde faaliyet gösteren arıtma tesisleriyle birlikte toplam 66 adet A.A.T mevcuttur.

İlimizde 13 Organize Sanayi Bölgesi, 2 adet Serbest Bölge bulunmaktadır. Faaliyete geçen OSB'lerden 7 adedinde Atıksu Arıtma Tesisi bulunmakta (Atatürk, Aliağa, İTOB, Kemalpaşa, Tire, İzmir Pancar ve Menemen Plastik Organize OSB) olup, 1 OSB (Buca-Ege Giyim) ve 1 serbest bölge (ESBAŞ) İZSU kanal sistemine bağlı, 1 serbest bölgenin ise (İZBAŞ) arıtma tesisi bulunmaktadır.

Bu tesislerden bulunan atıksu arıtma tesislerinden kaynaklı arıtma çamurları Müdürlüğümüz takip ve denetimleri altında Atık Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen geri kazanım/bertaraf yöntemlerine göre yönetilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

22.07.2005 tarih ve 25883 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (TAKY), 25.01.2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan

yeni TAKY ile mülga edilmiştir. Yeni yayımlanan TAKY'nin 8inci maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7nci maddesi kapsamında; tıbbi atıkların toplanması taşınması ve bertarafı ile ilgili detayları içeren Tıbbi Atık Yönetim Planı'nın hazırlanması, uygulanması ve halkın bilgilendirilmesinin sağlanması için Büyükşehir Belediyeleri yetkili kılınmıştır.

İlimizde toplanan tüm tıbbi atıklar, Menemen İlçemizde 16.03.2020 tarihinde tamamlanarak faaliyete geçen tıbbi atık sterilizasyon tesisine gönderilmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ihalesi yapılan "İzmir İli Tıbbi Atıkların Yönetimi Ve Sterilizasyon Tesisinin Kurularak 10 Yıl Süreyle İşletilmesi İşi" kapsamında; söz konusu tesis Miroğlu Çevre San. Tic. A.Ş. tarafından işletilmektedir.

Tıbbi atık tanımına giren fakat bertaraf yöntemi yakma prosesi olan patolojik tıbbi atıkların da sağlık kuruluşlarından Yönetmeliğe uygun olarak tıbbi atık araçlarıyla toplanması ve yakma yöntemiyle bertaraf edilmek üzere lisanslı tesislere gönderilmesi süreçleri de Miroğlu Çevre San. Tic. A.Ş. firması tarafından gerçekleştirilmektedir.

2023 yılı içerisinde ilimizde; 8051,9 ton tıbbi atık sterilizasyon tesisinde işlenmek üzere, 29,3 ton kimyasalla muamele görmüş patolojik atık ise İZAYDAŞ atık işleme tesisinde yakılarak bertaraf edilmek üzere MİROĞLU Çevre San. Tic. A.Ş. firması tarafından toplanmıştır. TAKY 24üncü maddesi gereğince; tıbbi atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretleri Mahalli Çevre Kurulu'na (MÇK) sunulmuş olup, bu kuruldaki karar doğrultusunda birim fiyatları belirlenmektedir. Buna göre 2023 yılında ilimiz sınırlarında toplanan tıbbi atık toplama, taşıma, sterilizasyon ve bertaraf ücreti 10,70 TL/kg +KDV; herhangi bir kimyasalla muamele görmüş patolojik atıkların toplama, taşıma ve bertaraf (yakma) ücreti ise 34,78TL/kg+KDV olarak belirlenmiştir. Ancak maliyetlerde yaşanan artışlar sebebiyle yetkili firmanın yeniden bedel değerlemesi talebine istinaden Temmuz ayında MÇK gündeminde tekrar görüşülmüş olup tıbbi atık toplama, taşıma, sterilizasyon ve bertaraf ücreti 13,30 TL/kg +KDV; herhangi bir kimyasalla muamele görmüş patolojik atıkların toplama, taşıma ve bertaraf (yakma) ücreti ise 43,50TL/kg+KDV olarak güncellenmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından TAKY 22/(2) maddesi uyarınca İzmir ilinin 5 yıllık tıbbi atık yönetim planı (2022-2027) güncellenmiştir.

Öte yandan 18.08.2022 tarihli ve 31927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (TAKY) güncellenmiştir. Yapılan güncellemeyle; sağlık kuruluşlarında tıbbi atıkların yönetimiyle görevlendirilen/görevlendirilmesi öngörülen personele İl Müdürlüklerimizce düzenlenen tıbbi atık yerel eğitim programlarının artık İl Müdürlüklerimiz tarafından düzenlenmeyeceği, söz konusu eğitimlerin Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca düzenlenmesi hükmü getirilmiştir. Tıbbi atıkların toplanması, taşınması, geçici depolanması ile sterilizasyona tabi tutulması ve bertaraf edilmesi süreçlerini kapsayan tıbbi atık yönetiminde görevlendirilen veya görevlendirilmesi öngörülen tüm personelin ise ilgili alanda bahse konu kuruluşlarca düzenlenen sınavlarda başarılı olanlara verilecek olan MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olmak zorunda olduğu hükmü getirilmiştir.

Çizelge 83 –2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	ton/yıl	Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
	x	-	16	-	8081,2	x	x		x	İZMİR

Çizelge 84 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

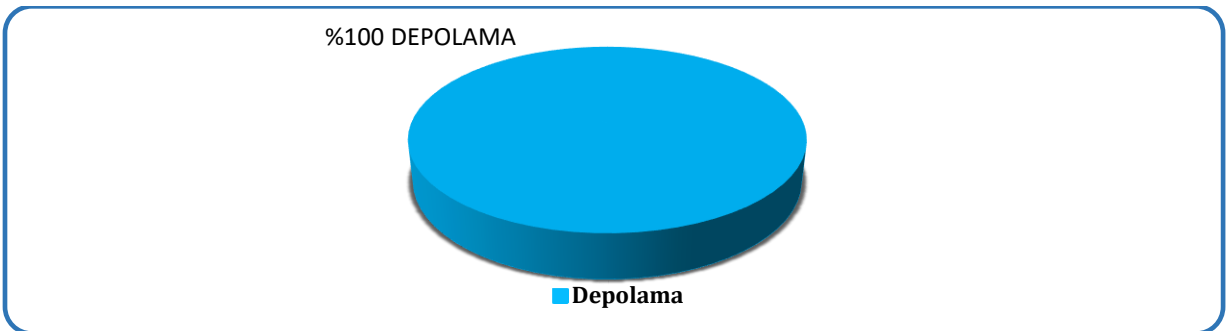
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	6427,81	6557	6881,72	7182,98	7419,98	7567,41	8337	8085	8052

C.14. Maden Atıkları

İlde ortaya çıkan maden atıklarına değinilerek aşağıdaki çizelge ve grafik oluşturulmalıdır.

Çizelge 85 – 2023 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Altın-Gümüş	1	-	1	
Antimuan	1	-	1	
ALTIN	1	-		1
KALKER (2-A)	1	-	-	-

Grafik 89 – 2023 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilit Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2023	2	-	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizdeki atık üreticileri tarafından oluşan atıkların türlerine göre ayrı biriktirilerek lisanslandırılmış atık tesislerine gönderiminin sağlanması amaçlanmış olup, İl Müdürlüğümüzce yürütülen yönetim ve denetim bazlı çalışmalarda bu amaç doğrultusunda şekillenmektedir. Sıfır atık sisteminin yaygınlaştırılmasıyla değerli atıkların ekonomiye kazandırılması ve böylelikle depolama alanlarına giden atık miktarının azaltılması hedeflenmiştir.

Öte yandan belediye atıkları yönetiminde, atıkların büyük bir bölümünün bertaraf edildiği Harmandalı Atık Depolama Tesisi kaynaklı çevresel sorunlar gün geçtikçe artmakta olup, büyükşehir belediye başkanlığı tarafından belediye atıkları yönetiminde alternatif atık değerlendirme tesislerinin hızlıca hayata geçirilmesiyle söz konusu atık depolama alanının kapatılarak rehabilite edilmesi mümkün görülmektedir.

Çizelge 86 – 2023 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*

(www.csb.gov.tr ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	3
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	9
Atık Yakma ve Beraber Yakma	6
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	2
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	1
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	36
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık PİL ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	5
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	

Kaynaklar

www.csb.gov.tr

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi

Ambalaj Bilgi Sistemi

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

Meydana gelen felaketler ve ülkemizde de yaşanan benzer kazalar sonucunda, ülkemizde de” Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin AB Konsey Direktifi/Seveso II Direktifi” ni Türkiye mevzuatına uyumlaştıran “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” 30 Aralık 2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gereken önlemler ile ilgili usul ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır. “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile müştereken yürütülmektedir. Bildirim maddesi, Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, diğer hükümleri 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Tehlikeli madde içeren kuruluşlar, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Bilgi Sistemi altında kurulmuş olan Seveso (BEKRA) Bildirim Sistemi’ne bildirim yapmakla yükümlüdür. Bu bildirimler neticesinde kapsamdaki kuruluşlar ve bunların, alt seviyeli ve üst seviyeli olmak üzere kategorileri belirlenmektedir.

Çizelge 87 – 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	22
Üst Seviye	30
TOPLAM	52

Çizelge 88 – 2023 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı
(İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	113
TOPLAM	115

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde Bekra denetimleri yapılması için Planlama ve Risk Değerlendirme Portalı üzerinden denetim programı hazırlanmıştır.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi ve e-Denetim Uygulaması, 2024

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 89 – 2023 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü			
Yetki Devri Yapılan Kurum			

(Kaynak, Yıl)

*Veri bulunmamaktadır.

D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

*Veri bulunmamaktadır.

Kaynaklar

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

E.1. Flora

Damarlı Bitkiler (Flora), Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

İzmir İli, Batı Anadolu'nun kıyı şeridinde, Ege Bölgesinde yer alan bir ildir. Sınır komşuları Balıkesir, Manisa ve Aydın illeridir. Sınırları 37⁰ 45' ve 39⁰ 15' kuzey enlemleri ile 26⁰ 15' ve 28⁰ 20' doğu boylamları arasında kalır. Yüzölçümü 12.012 km² olan ilin toplamda 30 ilçesi bulunmaktadır. Deniz seviyesinden başlayarak 2159 m yüksekliğe kadar rakıma sahip bir coğrafyada bulunur.

İzmir Bozdağlar serisi, İzmir'in floristik bakımından en önemli alndır. Birçok endemik türü barındıran bu seri, Menderes masifinin doğu-batı yönünde uzanır. Bozdağ (2.159 m) hariç, ortalama yükseklikleri 1200-1300 metre olan bu dağ serisi batıda Mahmut Dağı (1382 m), ötesinde Karabel Neojen çukuru ile İzmir-Manisa Mesozoik kuşağından ayrılır. Bozdağlar kütlesi ile bunun batı uzantısı gibi görünen Kemalpaşa Dağı (Nif 1506 m) ve biraz daha kuzeyde bulunan Manisa Dağı (Karadağ 1247 m) genç tektonizmanın yol açtığı fay sistemleriyle parçalanmış ve yörenin en önemli morfolojik birimleri olan Alaşehir ovası-Aşağı Gediz nehri havzası, Bornova ovası, Seydiköy-Cumaovası ve Küçük Menderes nehri havzası gibi çöküntü ovalar meydana gelmiştir. İzmir-Bozdağlar yöresinin temelini Menderes masifinin bir parçası olan metamorfik seriler meydana getirir. Bu temel, kuzeyde Aşağı Gediz nehri ovası ve Alaşehir depresyonu ile güneyde Küçük Menderes nehri çöküntü vadisi tarafından kesilmiştir. Batıda Mahmut dağı kalker kütlesi ile son bulan bu eski temel, Karabel Neojen çukuru ve Kemalpaşa dağı kenarında İzmir-Manisa Mesozoik kuşağı ile birleşir. İzmir Bozdağlar serisinin temel yükseltileri Karadağ (1467 m), Bozdağ (Tmolus) (2159 m), Keldağ (1372 m), Çatma Dağı (1337 m), Çal Dağı (1407 m), Mahmut Dağı (1378 m) ve Nif Dağı (1506 m) şeklinde Doğu-batı yönelimi gösterir (Koçman 1989). İzmir'in diğer önemli yükseltileri ise: kuzeyinde yer alan, doğu-batı yönlü uzanan Tersiyer döneminde meydana gelmiş volkanik kökenli Yamanlar Dağı (1.114 m); güney-batı yönünde yer alan, doğu-batı yönelimli

Çatalkaya (1040 m); kuzeyde Madra Dağları (1.250 m), Yunt Dağı (1076 m), Karaburun yarımadasının kuzeyinde yer alan Akdağ (1212 m), Dumanlı Dağı (1092 m), ve Aydın-İzmir illeri arasında kalan Güme Dağı (1150 m)'dir.

İzmir orta enlem kuşağında yer almasının yanı sıra kıyı kesimde de yer alması nedeni ile Akdeniz iklimi hakimdir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve bol yağışlı, bahar ayları ise geçiş özelliği gösterir.

İzmir'in topraklarının büyük bölümü kalkersiz kahverengi ile kırmızı Akdeniz topraklarıdır. Akarsu havzalarında ise alüvyonel topraklar hakimdir.

İzmir ilinde geçmiş zamanlardan günümüze kadar gerçekleştirilen bilimsel araştırmalar ele alındığında oldukça kapsamlı çalışmaların varlığı dikkat çekmektedir. Zohary (1975) ve Yıldırım (2014)'e göre Batı Anadolu'daki ilk sistematik ve taksonomik düzeydeki bitki araştırmaları Tournefort (1656-1708) tarafından gerçekleştirilmiştir İzmir civarında önemli çalışmalara imza atan Tournefort yaklaşık 7000 bitki örneği toplamıştır. Tournefort' un öğrencisi olarak bilinen William Sherard (1659-1728) yılları arasında İzmir Konsolosluğu yapmış ve İzmir/Gaziemir civarında Seydiköy' de kurduğu Botanik bahçesinde İzmir ve yakın çevresinde gerçekleştirdiği floristik çalışmalardan elde ettiği bitkileri yetiştirmeye çalışmıştır. Sonraki yıllarda İngiliz bitki toplayıcı John Sibthorp (1758-1796), Alman kökenli eczacı Franz Fliescher (1801-1878) İzmir civarında floristik çalışmalar gerçekleştirmiş ve topladıkları bitki örneklerini Avrupa'daki birçok herbaryuma götürmüşlerdir. İzmir'de en önemli taksonomik çalışmaların başında "Flora Orientalis" eserini oluşturarak ülkemize ait florayı ilk kez ortaya koyan Pierre Edmond Boissier (1810-1885)'in çalışmaları gelir. Boissier' in o zamanın Osmanlı sınırlarında gerçekleştirdiği çalışmada toplam 11.831 bitki taksonunun betimi verilmiş ve bunlardan 6.000 takson bilim dünyasına yeni tür olarak kazandırılmıştır. Boissier, İzmir civarında Nif Dağı ve Bozdağ'da floristik çalışmalar yapmış ve bu çalışmalarda *Rumex tmoleus*, *Linum aretoides*, *Scilla luciliae* (*Chionodoxa luciliae*), *Linum tmoleum*, *Astragalus tmoleus*, *Astragalus lydius*, *Jurinea cadmea*, *Centaurea lydia*, *Verbascum lydium*, *Salvia smyrnae*, *Stachys tmolae*, *Ornithogalum nivale*, *Bromus macrocladus* gibi birçok İzmir endemiği (nokta endemiği) ve bazıları da sonradan yayılışı genişletilen endemik bitki türünü bilim dünyasına yeni türler olarak "Flora Orientalis" adlı eserinde ortaya koymuştur. Fransız tüccar ve bitki toplayıcısı Benjamin Balansa (1825-1891), bir kısmı İzmir/Bozdağ'dan olmak üzere, Anadolu'da yaklaşık 6000 bitki örneği toplamıştır. Daha sonraki yıllarda İngiliz Botanikçi

George Maw (1832-1912), İzmir ili Nif Dağında çiğdemler (*Crocus*) başta olmak üzere bir çok soğanlı-yumrulu bitki üzerine floristik çalışmalar gerçekleştirmiştir. Alman Orman Mühendisi Walther Siehe (1859-1928), Anadolu'da özellikle Mersin, Adana, Kayseri, Sivas, Niğde ve Konya'da 25 yıl boyunca floristik çalışmalarda bulunmuştur. İzmir'e ilişkin çalışmaları bilinmemesine rağmen Türkiye'de yaşadığı bu süreçte İzmir'de de kısa bir süre floristik çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada *Verbascum rupicola* ve *Scilla siehei* (*Chionodoxa siehei*)'yi bilim dünyasına kazandırmıştır. İzmir üzerine önemli çalışmalar yapan diğer bir araştırmacı ise Otto Schwarz (1900-1983)'dir. Alman botanik Profesörü olan Schwarz 1931-1934 yılları arasında İzmir Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü'nde çalışmış; bu esnada özellikle İzmir civarında önemli floristik çalışmalar gerçekleştirmiş ve bu çalışmalarında birçok yeni türü bilim dünyasına tanıtmıştır. Bu türlerden en çok göze çarpanlar *Cota xylopoda* (*Antemis xylopoda*), *Asperula daphneola* ve *Potentilla subleavis* gibi İzmir'in nokta endemikleridir. Sonraki süreçte Türkiye Florası'nın P. Davis editörlüğünde yazımına başlanılmış ve İzmir'de gerçekleştirilen floristik çalışmalar ve herbaryum araştırmaları Flora of Turkey eserinde sunulmuştur.

İzmir ili biyolojik çeşitlilik envanter ve izleme projesi kapsamında Türkiye Florası, Türkiye Bitkileri Veri Servisi (TÜBİVES), İzmir genelinde yapılan flora çalışmaları, tezler, projeler ve floristik yayımlar taranarak bir liste oluşturulmuştur. Flora of Turkey'in ek ciltleri ile beraber (Cilt 1-11) (Davis 1965-1985; Davis et al. 1988; Güner et al. 2000) İzmir'de belirlenen tür sayısının 1532 olduğu ve bunlardan 132 tanesinin endemik olduğu görülmektedir. Flora of Turkey eserinden sonra İzmir ilinde gerçekleştirilen yüksek lisans-doktora tezleri ve floristik araştırma çalışmalarından elde edilen literatür verilerine göre, İzmir ilinde Pteridophyta, Angiosperm ve Gymnosperm elemanları dahil toplam 1.938 takson yayılış göstermektedir (Aksoy, 1992; Bekat, ve Seçmen, 1982; Dikicioğlu, 2005; Durmuşkahya, 2005 Ersoy, 1999; Gemici ve Seçmen 1983; Görk vd., 1989; Güngör, 2012; Güvensen, 1994; Kahvesi, 2012; Kaya ve Nemli, 2003; Koçyiğit vd., 2014; Oluk, 1994; Pakfiliz, 1995; Seçmen vd., 1983; Seçmen, 1976; Şenol, 2000; Şenol, 2006; Şenol, vd; 2011; Yıldırım ve Şenol, 2010; Yıldırım ve Şenol, 2011; Yıldırım, 2004; Yıldırım, 2010; Yıldırım, 2013). Bunlardan 158 tanesinin endemik olduğu belirlenmiştir. Son yıllarda gerçekleştirilen çalışmalarda bazı yeni taksonların da İzmir florasına eklenmesi sonucu lokal endemik sayısında artış olmuştur. Şu anki literatür ışığı altında toplam 29 taksonun sadece İzmir'de yayılış gösteren lokal endemikler olduğu bilinmektedir. Bunlar: *Allium liliputianum*, *Alyssum fulvescens* var. *stellatocarpum*, *Asperula daphneola*,

Astragalus consimilis, *Bromus macrocladus*, *Campanula mugeana*, *Campanula teucroides*, *Centaurea zeybekii*, *Cistus orientalis*, *Cota dipsacea*, *Cota xylopoda*, *Euphorbia anacamperos* var. *tmolea*, *Haplophyllum megalanthum*, *Inula oculus-christi* subsp. *auriculata*, *Jasione supina* subsp. *tmolea*, *Jurinea cadmea*, *Malope anatolica*, *Minuartia nifensis*, *Minuartia saxifraga* subsp. *tmolea*, *Paronychia anatolica* subsp. *balansae*, *Potentilla subleavis*, *Prangos hulusii*, *Salvia smyrnaea*, *Scilla luciliae*, *Scilla sardensis*, *Scilla siehei*, *Sideritis tmolea*, *Verbascum rupicola* ve *Verbascum smyrnaeum*'dur. Bu türler içerisinde yer alan *Salvia smyrnaea* türünün, her ne kadar Türkiye Florasında İzmir ve Aydın illerinde verilmişse de, sadece İzmir ili Kemalpaşa sınırlarında bulunan Nif Dağı'nda yayılış gösterdiği, bu türün üreme biyolojisine yönelik bir çalışma olan Ümit Subaşı'nın yüksek lisans tez çalışmasında ortaya konulmuştur. *Potentilla subleavis* türünün ise, her ne kadar Türkiye Florası eserinde Manisa: Kemalpaşa, Armutlu üzeri, Çıplakdağ' da toplandığı belirtilse de, Kemalpaşa/Armutlu Çıplakdağ İzmir sınırlarında yer almaktadır. Yapılan bu hatadan dolayı bu nokta endemiği İzmir sınırlarında değil de Manisa sınırları içerisinde gösterilmiştir. Diğer problemlili iki tür ise Walther Siehe tarafında keşfedilen *Verbascum rupicola* ve *Scilla siehei* (*Chionodoxa siehei*) türleridir. Bu iki tür lokalite karışıklığı nedeniyle yıllar boyunca Adana (*Scilla siehei*) ve Konya (*Verbascum rupicola*) civarında aranmalarına rağmen bulunamamıştır. Yapılan floristik çalışmalarda bu türlerin İzmir'de bulunması ve Walther Siehei' nin İzmir'de çalışmalar yaptığının belirlenmesiyle yapılan lokalite hatası da netleştirilmiştir.

İzmir ili genel vejetasyonu, kısaca başta denize yakın bölgelerde ve sahilde *Euphorbia paralias*, *Ammophilla arenaria*, *Aeluropus littoralis*, *Elymus farctus*, *Polygonum maritimum*, *Anthemis tomentosa*, *Medicago marina*, *Ammophila arenaria*, *Cakile maritima*; denizden 8-10 metre içeride ise *Echium plantagineum*, *Gastridium phleoides*, *Hypocoum procumbens*, *Salsola soda*, *Scirpoides holoschoenus*, *Cyperus capitatus*, *Silene subconica*, *Plantago scabra*, *Bromustectorum* türlerinin baskın olduğu Kıyı-Kumul vejetasyonudur. Tüm Batı Anadolu hakim bitki örtüsü olan Maki vejetasyonuna, başta *Quercus cocifera* olmak üzere *Pistacia terebinthus*, *Daphne gnidium*, nemli yerlerde ise *Nerium oleander*, *Myrtus communis*, *Laurus nobilis* ve *Vitex agnus-castus* eşlik etmektedir. Ayrıca genel olarak maki vejetasyonunda *Calycotome villosa*, *Olea europaea*, *Spartium junceum*, *Cercis siliquastrum*, *Ceratonia siliqua*, *Arbutus andrachne*, *Erica manipuliflora* ve *Pistacia lentiscus* da yer almaktadır. İzmir ilinde görülen bir başka vejetasyon tipi olan Frigana vejetasyonunda ise *Cistus salviifolius*, *Lavandula stoechas*, *Sarcopoterium spinosum*, *Hypericum empetrifolium*, *Cistus creticus*,

Genista acanthoclada, *Coridothymus capitatus* ve *Erica arborea* türleri baskındır. Tuzlu alanlarda *Salicornia europaea*, *Atrocneumon fruticosum*, *Halimione portulacoides*, *Atriplex hastata*; tatlı su bataklıklarında *Phragmites australis*, *Thypha angustifolia*, *Juncus inflexus*; yarı tuzlu bataklıklarda *Tamarix smyrensis* ve *Juncus acutus* yayılış göstermektedir. Orman vejetasyonunda, deniz seviyesinden yer yer 800 m yüksekliklere kadar *Pinus brutia* (Kızıl çam); daha yükseklerde *Pinus nigra* (Kara çam) ormanları yer almaktadır. Ayrıca *Quercus cerris*, *Quercus pubescens* meşe türleri topluluklar oluşturmaktadır. Bergama Kozak yaylasında *Pinus pinea* (Fıstık çamı) toplulukları bulunmaktadır. Ağaç üst sınırını takiben yastık formunda bitkilerin baskınlığında yüksek dağ step vejetasyonu yer almaktadır (Akman,1995).

Çizelge 90 – İzmir İli Flora Listesi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Acanthaceae	<i>Acanthus mollis</i>	-	-	Ayıpencesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aceraceae	<i>Acer monspessulanum</i>	<i>monspessulanum</i>	-	Fransızakaağacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aceraceae	<i>Acer sempervirens</i>	-	-	Keleve	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Adiantaceae	<i>Adiantum capillus-veneris</i>	-	-	Baldınkara	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Alismataceae	<i>Alisma lanceolatum</i>	-	-	Kurbağakaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Alismataceae	<i>Alisma gramineum</i>	-	-	İnce çobandüdüğü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaranthaceae	<i>Amaranthus albus</i>	-	-	Kömüş mancaı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaranthaceae	<i>Amaranthus cruentus</i>	-	-	Horoz ibiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaranthaceae	<i>Amaranthus graecizans</i>	-	<i>graecizans</i>	Ohraşan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaranthaceae	<i>Amaranthus graecizans</i>	-	<i>sylvestris</i>	Ormanohraşanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaranthaceae	<i>Amaranthus retrofractus</i>	-	-	Tilki kuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium lilipusianum</i>	-	-	Bozdağ soğanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Amaryllidaceae	<i>Allium pictistamineum</i>	-	<i>humile</i>	İzmir soğanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Amaryllidaceae	<i>Allium proponticum</i>	-	<i>proponticum</i>	Top körmem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Amaryllidaceae	<i>Allium venterianum</i>	-	-	Toros cücesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Amaryllidaceae	<i>Allium stipulosum</i>	-	-	Dilli soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Amaryllidaceae	<i>Allium sphaerocephalon</i>	<i>sphaerocephalon</i>	-	Yılan sarmsağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium stamineum</i>	-	-	Yaban sarmsağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium subhirsutum</i>	-	-	Tüylü körmem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium trifoliatum</i>	-	-	Keçi körmemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Galanthus elwesii</i>	-	-	Kardelen	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Galanthus gracilis</i>	-	-	İnce kardelen	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Narcissus tazetta</i>	<i>tazetta</i>	-	Nergis	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Sternbergia lutea</i>	-	-	Karanerzis	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Rhus coriaria</i>	-	-	Sumak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Pistacia vera</i>	-	-	Antepfıstığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Pistacia terebinthus</i>	<i>terebinthus</i>	-	Menengiç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Pistacia lentiscus</i>	-	-	Sakız ağacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Pistacia atlantica</i>	-	-	Sakızlık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Anacardiaceae	<i>Pistacia palaestina</i>	-	-	Coşre	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bunium pinnatifolium</i>	-	-	Telaksar	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Bupleurum heldreichii</i>	-	-	Seviantuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Amaryllidaceae	<i>Allium albotunicatum</i>	<i>albotunicatum</i>	-	Ak soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium ampeloprasum</i>	-	-	Pırasa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium atroviolaceum</i>	-	-	Lifli körmem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium carinatum</i>	<i>pulchellum</i>	-	Hoş körmem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium flavum</i>	<i>flavum</i>	<i>minus</i>	Sarı soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium flavum</i>	<i>tauricum</i>	<i>tauricum</i>	Toros sarısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium hirtovaginatum</i>	-	-	Kullu soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium myrianthum</i>	-	-	Pak soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium neapolitanum</i>	-	-	Sarınak çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium nigrum</i>	-	-	Kara soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium pallens</i>	-	-	Nur soğanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium paniculatum</i>	<i>paniculatum</i>	-	Sürü salkım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium roseum</i>	-	-	Gül soğanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium scorodoprasum</i>	<i>rotundum</i>	-	Deli soğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium scorodoprasum</i>	<i>scorodoprasum</i>	-	İt soğanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Amaryllidaceae	<i>Allium scorodoprasum</i>	<i>waldsteini</i>	-	Deli körmem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Apiaceae	<i>Echinophora trichophylla</i>	-	-	Karaçördük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Ferulago humilis</i>	-	-	Kalkınyruk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Heracleum platytaenium</i>	-	-	Oğrekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Laserpitium petrophilum</i>	-	-	Sarıenguban	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Prangos hulurii</i>	-	-	İsimsiz*	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Apiaceae	<i>Ammi majus</i>	-	-	Kürdanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Ammi visnaga</i>	-	-	Hiltan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Anthriscus nemorosa</i>	-	-	Peçek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Anthriscus tenerrima</i>	-	-	Zire	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Apium graveolens</i>	-	-	Kereviz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Apium nodiflorum</i>	-	-	Bendik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Arctia squamata</i>	-	-	Karabenek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bunium ferulaceum</i>	-	-	İnciröp	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum comutatum</i>	-	-	Çayırşeytanayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum flavum</i>	-	-	Sarışeytan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum gracile</i>	-	-	Şeytanyıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Apiaceae	<i>Bupleurum intermedium</i>	-	-	Şeytanarası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum odontites</i>	-	-	Damarlışeytanayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum semicompositum</i>	-	-	Sağırşeytanayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Bupleurum trichopodium</i>	-	-	Yalancışeytanayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Cachrys cristata</i>	-	-	Tepeliçarşambaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Carthamus glaucus</i>	-	-	Karakuzdikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Crichnum maritimum</i>	-	-	Deniz teresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Daucus broteri</i>	-	-	Çocukboğanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Daucus carota</i>	-	-	Yabani havuç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Daucus guttatus</i>	-	-	Benekli havuç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Daucus involucratus</i>	-	-	Arnamusotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Echinophora tenuifolia</i>	<i>sibthorpiana</i>	-	Sarıçördük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Eryngium campestre</i>	-	<i>campestre</i>	Kırsenet	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Eryngium campestre</i>	-	<i>virens</i>	Yerkestanesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Eryngium creticum</i>	-	-	Göz dikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Eryngium maritimum</i>	-	-	Kumboğadikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Apiaceae	<i>Falcaria vulgaris</i>	-	-	Orakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Ferula communis</i>	<i>communis</i>	-	Atkasnañ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Ferulago asparagifolia</i>	-	-	Kaya kişnişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Ferulago aucheri</i>	-	-	Yaylakışnişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Ferulago trachycarpa</i>	-	-	Kuzukemirdi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Foeniculum vulgare</i>	-	-	Rezene	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Hellenocarum multiflorum</i>	-	-	Kımu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Hemiptera anatolica</i>	-	-	Eñricaksur	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Johrenia dichotoma</i>	-	-	İrazdene	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Logoscia cuminoides</i>	-	-	Pülüşkün	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Laser trilobum</i>	-	-	Kefekimyomu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Lesokia cretica</i>	-	-	Eşekbaldıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Malabaila seacaul</i>	-	-	Davarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Microsciadium minutum</i>	-	-	Maki maydanozotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Oenanthe pimpinelloides</i>	-	-	Deli maydanoz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Oenanthe cilifolia</i>	-	-	Attohumu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Apiaceae	<i>Opopanax hispidus</i>	-	-	Kaymacık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Oriola daucooides</i>	-	-	Dilkanatan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Phycosaulis nodosus</i>	-	-	Hacıkuş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Pimpinella cretica</i>	-	<i>cretica</i>	Çakalboğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Pimpinella peregrina</i>	-	-	El anasonu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Pimpinella saxifraga</i>	-	-	Taşanasomu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Pseudorhiza pumila</i>	-	-	Bodur dilkanatan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Scaligeria napiformis</i>	-	-	Turpanasomu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Scandix australis</i>	<i>grandiflora</i>	-	Kışkiş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Scandix iberica</i>	-	-	Atkişnekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Scandix macrorrhyncha</i>	-	-	Leylekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Scandix pecten-veneris</i>	-	-	Zühretarañ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Smørnium creticum</i>	-	-	Belesanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Smørnium olusatrum</i>	-	-	Delikereviz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Smørnium rotundifolium</i>	-	-	Çakalbaldıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Thapsia garganica</i>	-	-	Delikörek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Apiaceae	<i>Tordylium aegaeum</i>	-	-	Egedavulotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Tordylium apulum</i>	-	-	Kafkalida	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis arvensis</i>	<i>elongata</i>	-	Bodanaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis arvensis</i>	<i>purpurea</i>	-	Mordercikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis arvensis</i>	<i>neglata</i>	-	Ŗeytanhavucu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis leptophylla</i>	-	-	İncedercikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis nodosa</i>	-	-	Boncuklu dercikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apiaceae	<i>Torilis ucranica</i>	-	-	Cayırdercikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apocynaceae	<i>Nerium oleander</i>	-	-	Zakkum	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Apocynaceae	<i>Vinca herbacea</i>	-	-	Bikir çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arisarum vulgare</i>	<i>vulgare</i>	-	Yılancikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arum dioscoridis</i>	<i>dioscoridis</i>	-	Tırŝak pancarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arum elongatum</i>	<i>elongatum</i>	-	Yılan cücüğü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arum italicum</i>	-	-	Domuz lahanası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arum nickeli</i>	-	-	Yılanarpuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Arum orientale</i>	-	-	Yaldıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Araceae	<i>Biarum tenuifolium</i>	<i>zelebori</i>	-	Sucukotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Dracunculus vulgaris</i>	-	-	Yılanbağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Lemna gibba</i>	-	-	Yamuk sumercimeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Lemna minor</i>	-	-	Sumercimeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Lemna trisulca</i>	-	-	Y4li sumercimeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araceae	<i>Spirodela polyrrhiza</i>	-	-	Telli sumercimeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Araliaceae	<i>Hedera helix</i>	-	-	Duvar sarmaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Arecaceae	<i>Chamaerops humilis</i>	-	-	Bodur palmye	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Arecaceae	<i>Phoenix canariensis</i>	-	-	Yalancı hurma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Arecaceae	<i>Phoenix dactylifera</i>	-	-	Hurma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Arecaceae	<i>Trachycarpus fortunei</i>	-	-	Yelpaze palmyesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Arecaceae	<i>Washingtonia filifera</i>	-	-	Kalın vaŝingtonya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aristolochiaceae	<i>Aristolochia hirta</i>	-	-	Yılanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aristolochiaceae	<i>Aristolochia pallida</i>	-	-	Sarıcaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aristolochiaceae	<i>Aristolochia parvifolia</i>	-	-	Kedikirpiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Aristolochiaceae	<i>Aristolochia sempervivens</i>	-	-	Sarıasma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asclepiadaceae	<i>Cionwa erecta</i>	-	-	Babrik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i>	acutum	-	Bacorgan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Gomphocarpus fruticosus</i>	-	-	Pamuk ağac 1	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Periploca greaca</i>	-	greaca	Gariplerganı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Vincetoxicum canescens</i>	canescens	-	Zilasur	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Vincetoxicum fuscatum</i>	fuscatum	-	Gavvurbiberi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asclepiadaceae	<i>Vincetoxicum toleum</i>	-	-	Hıyaluk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Hyacinthella lineata</i>	-	-	Dağsümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Muscari aucheri</i>	-	-	Gökmişkürüm	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Ornithogalum improbum</i>	-	-	Sasal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Ornithogalum n4ale</i>	-	-	Narin yıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Scilla lucilias</i>	-	-	Bozdağ sümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Scilla sardensis</i>	-	-	Gökçekarlık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Scilla siehei</i>	-	-	Nif karvıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Asparagaceae	<i>Agave americana</i>	-	-	Saburuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Asparagus acutifolius</i>	-	-	Tilkışen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asparagaceae	<i>Asphodeline lutea</i>	-	-	Sarı çiriş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Asphodelus aestivus</i>	-	-	Kırnçıköku	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Asphodelus ramosus</i>	ramosus	-	Çirişağusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Bellevalia dubia</i>	-	-	Seyreksümbül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Bellevalia speciosa</i>	-	-	Saplısümbül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Bellevalia trifoliata</i>	-	-	Öküz sümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Kniphofia uvaria</i>	-	-	Fenerçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Muscari armeniacum</i>	-	-	Gavvurbaşı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Muscari comosum</i>	-	-	Morbaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Muscari neglectum</i>	-	-	Arapüzümü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Muscari parviflorum</i>	-	-	Güzmişkürümü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Muscari weissii</i>	-	-	Pembesümbül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum armeniacum</i>	-	-	Soryaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum comosum</i>	-	-	Göze sakal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum fimbriatum</i>	-	-	Kirpi sasal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum montanum</i>	-	-	Dağ akyıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asparagaceae	<i>Ornithogalum narbonense</i>	-	-	Akbaldır	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum nutans</i>	-	-	Tükruk otu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum orthophyllum</i>	-	-	Bayır yıldızı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum pyrenaicum</i>	-	-	Eşek susamı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum refractum</i>	-	-	Dönek yıldız	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum sigmoideum</i>	-	-	Sakarca	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum sphaerocarpum</i>	-	-	Kör sunbala	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	-	-	Sunbala	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Polygonum tuberosum</i>	-	-	Sümbülteber	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Procero autumnale</i>	-	-	Güz sümbülü	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ruscus aculeatus</i>	-	-	Tavşan memesi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Ruscus hypophyllum</i>	-	-	Tavşan kirazı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Scilla bifolia</i>	-	-	Orman sümbülü	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Scilla hyacinthoides</i>	-	-	Dağ soğanı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asparagaceae	<i>Yucca gloriosa</i>	-	-	Avize ağacı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspidiaceae	<i>Dryopteris pallida</i>	-	-	Solucan eğreltisi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Aspidiaceae	<i>Polystichum setiferum</i>	-	-	Kızıl pilunç	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspleniaceae	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	-	-	Karasacakotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspleniaceae	<i>Asplenium onopteris</i>	-	-	Kalkan eğreltisi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspleniaceae	<i>Asplenium septentrionale</i>	<i>septentrionale</i>	-	Devesakalı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspleniaceae	<i>Asplenium trichomanes</i>	-	-	Saçakotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Aspleniaceae	<i>Ceterach officinarum</i>	-	-	Dalakotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Achillea nobilis</i>	<i>scyrilea</i>	-	Kabefesleğeni	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Anthemis xylopoða</i>	-	-	İzmirpatıyası	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Carduus nutans</i>	<i>falcato-incurvus</i>	-	Eğriesekdikeni	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Centauraea aphrodisiæa</i>	-	-	İrazdüğme	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Centauraea calolepis</i>	-	-	Şaladr	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Centauraea cariensis</i>	<i>maculiceps</i>	-	Gülcacmık	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Centauraea hydia</i>	-	-	Gürkötürüm	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Centauraea zeybekii</i>	-	-	Efe düğmesi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Cirsium sibiricum</i>	-	-	Celebi kançalı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Asteraceae	<i>Cota dipsacea</i>	-	-	Baş babuça	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Cota wiedemanniana</i>	-	-	Bodurbabuça	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Doronicum reticulatum</i>	-	-	Eze kaplanotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Geropogon hybridus</i>	-	-	Melez yemlik	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Hieracium leucothecum</i>	-	-	Zühreşahinotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Hieracium toleum</i>	-	-	Acışahinotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Inula oculus-christi</i>	<i>auriculata</i>	-	İsimsiz*	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Jurinea cadmea</i>	-	-	Bodurgöbek	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Picris olympica</i>	-	-	Ulu siro	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Rhaponcticoides amasiensis</i>	-	-	Amasya tüllüşahı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Senecio castagneanus</i>	-	-	Çalkanaryaotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Tragopogon oligolepis</i>	-	-	Azyemlik	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Tragopogon subcaulis</i>	-	-	Cobanvemi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Triplurospermum conoclinium</i>	-	-	Akpapatya	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Triplurospermum hygrophilum</i>	-	-	Su papatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Uechitrisia armena</i>	-	-	Alakulak	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Asteraceae	<i>Achillea falcata</i>	-	-	Sırçanotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Achillea grandifolia</i>	-	-	Akyavşan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Achillea maritima</i>	<i>maritima</i>	-	Çocukotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Achillea setacea</i>	-	-	Ayvabala	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anacyclus clavatus</i>	-	-	Nezleotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anagyralia integrifolia</i>	-	-	Sardolu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis aciphylla</i>	-	<i>discoidea</i>	İğnepapatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis aciphylla</i>	-	<i>aciphylla</i>	İğnepapatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis arvensis</i>	-	-	Tarlapapatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis auriculata</i>	-	-	Akbabaçeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis chia</i>	-	-	Gargaçeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis cotula</i>	-	-	Hozançeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis cotula</i>	-	-	Hozançeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis cretica</i>	<i>anatolica</i>	-	Horozpapatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis cretica</i>	<i>leucanthemoides</i>	-	Akbabaça	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis pectinata</i>	-	<i>pectinata</i>	Dişlipapatya	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Anthemis pectinata</i>	-	<i>radiata</i>	Dişlipapatya	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Artemis pseudocotula</i>	-	-	Acempapatyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Artemis rigida</i>	-	-	Diripapatya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Artemis tomentosa</i>	<i>tomentosa</i>	-	Sahilpapatyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Artemisia arborescens</i>	-	-	Akpekin	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Artemisia scoparia</i>	-	-	Karasüpürge	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Aster subulatus</i>	-	-	Arsızpat	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Asteriscus aquaticus</i>	-	-	Sarıtop	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Asteriscus spinosus</i>	-	-	Dikenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Atractylis cancellata</i>	-	-	Beyazçengelsakızı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Bellis annua</i>	-	-	Akbuğbeçlik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Bellis perennis</i>	-	-	Koyungözü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Bellis sylvestris</i>	-	-	Nineotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Bombycilaena discolor</i>	-	-	Kısaayaklı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Calendula arvensis</i>	-	-	Portakal nergisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cardopatum corymbosum</i>	-	-	Kurtludiken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carduus acicularis</i>	-	-	Sivrikangal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Carduus nutans</i>	-	-	Eşekdikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carduus pycnocephalus</i>	<i>pycnocephalus</i>	-	Soymaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carduus pycnocephalus</i>	<i>albidus</i>	-	Eşeksoymacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carduus pycnocephalus</i>	<i>arabicus</i>	-	Arapsoymacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carduus tmoleus</i>	-	-	Bozdağ kangalı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carlina corymbosa</i>	-	-	Kırkbağ dikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carlina gumifera</i>	-	-	Sakızkeyganası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carthamus dentatus</i>	-	-	Kınadikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Carthamus lanatus</i>	-	-	Sarıdiken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea acicularis</i>	-	<i>urvillei</i>	Çobangalgıdan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea iberica</i>	-	-	Deligözdikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea polyclada</i>	-	-	Yedidüme	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea solstitialis</i>	<i>solstitialis</i>	-	Çakırdikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea spinosa</i>	-	<i>spinosa</i>	Denizgeveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea urvillei</i>	<i>urvillei</i>	-	Alakötürüm	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Centaurea urvillei</i>	<i>armata</i>	-	Kötürüm	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i>	-	<i>juncea</i>	Karakavuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cichorium intybus</i>	-	-	Hindiba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cichorium pumilum</i>	-	-	Dünek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i>	-	-	Köyğöçüren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cirsium creticum</i>	<i>creticum</i>	-	Eşekçalısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cirsium vulgare</i>	-	-	Yaygunkangal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cladanthus mixtus</i>	-	-	Çirozapatya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cnicus benedictus</i>	-	-	Topdiken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Conyza bonariensis</i>	-	-	Çakalotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cota austriaca</i>	-	-	Babuçça	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cota coselopoda</i>	-	<i>coselopoda</i>	Çiçekpapatyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cota palestina</i>	-	-	Kurubabuçça	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cota tinctoria</i>	-	<i>tinctoria</i>	Boyacı papatyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cota tinctoria</i>	-	<i>discoidea</i>	Bovacı papatyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis alpina</i>	-	-	Yürekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis commutata</i>	-	-	Celi kuskus	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Crepis foetida</i>	<i>rhoadifolia</i>	-	Sakarkanak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis fraasii</i>	-	-	Egekuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis micrantha</i>	-	-	Yedi kuskus	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis multiflora</i>	-	-	İzmirkuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis pulchra</i>	<i>pulchra</i>	-	Zarif kuskus	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis reuterana</i>	<i>reuterana</i>	-	Avlankuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis sancta</i>	-	-	Yabankuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis setosa</i>	-	-	Kılıçkuskus	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis smyrnaea</i>	-	-	Ardıçkuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis stajanovii</i>	-	-	Buldankuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis varicaria</i>	-	-	Kese kuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crepis zacintha</i>	-	-	Yamaç kuskusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Crupina crupinastrum</i>	-	-	Gelindöndüren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cyanus depressus</i>	-	-	Gökbaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cyanus segetum</i>	-	-	Gelintacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Cyanus thirkei</i>	-	-	Kirliğökbaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Cymbalaria griffithii</i>	-	-	Bozkusaayaklı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Doronicum orientale</i>	-	-	Kaplanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Echinops microcephalus</i>	-	-	Papazkalpağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Echinops ritro</i>	-	-	Topuz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Echinops spinosissimus</i>	<i>bitlynicus</i>	-	Kırpıbaşı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Echinops spinosissimus</i>	<i>spinosissimus</i>	-	Eşekköftesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Eupatorium cannabinum</i>	-	-	Koyunpıtrağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago arvensis</i>	-	-	Keçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago eriocphala</i>	-	-	Deli keçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago gallica</i>	-	-	Çatal keçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago pygmaea</i>	-	-	Kısa keçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago pyramidata</i>	-	-	Ateş pamişu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Filago vulgaris / F. germanica</i>	-	-	Alamankeçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Galinsoga ciliata</i>	-	-	Kıllı beşpatçıçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Glebionis coronaria</i>	-	-	Alagömeç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Glebionis segetum</i>	-	-	Kasımçıçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Helipnois rhagadioloides</i>	<i>cretica</i>	-	Sümetlice	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Helichrysum italicum</i>	-	-	Balkaymak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Helichrysum orientale</i>	-	-	Sarısolmaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Helichrysum stoechas</i>	<i>barrelieri</i>	-	Kudama	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Helminthotheca echioides</i>	-	-	Billurdüğme	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Hieracium pannocum</i>	-	-	Acıkanak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Hypochoeris achyrophorus</i>	-	-	Sarıhindiba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Hypochoeris glabra</i>	-	-	Dağmarulu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Hypochoeris radicata</i>	-	-	Dağmarulu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Inula crithmoides</i>	-	-	Keşirçorağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Inula graveolens</i>	-	-	Deli sarıot	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Inula heterolepis</i>	-	-	Ak andızotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Inula oculus-christi</i>	<i>oculus-christi</i>	-	Yolotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Inula viscosa</i>	-	-	Sümenit	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Jurinea consanguinea</i>	-	-	Geyikgöbeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Asteraceae	<i>Jurinea mollis</i>	-	-	Yabangöbeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Lactuca hispida</i>	-	-	Kallımarul	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lactuca intricata</i>	-	-	Güzelmerhemotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lactuca saligna</i>	-	-	Deli marul	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i>	-	-	Eşekhelvası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lactuca tuberosus</i>	-	-	Topar marul	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lactuca viminea</i>	-	-	Çukurçiftliği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lapsana communis</i>	<i>adenophora</i>	-	Delişebrek	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lapsana communis</i>	<i>psidica</i>	-	Sidikli şebrek	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Lapsana communis</i>	<i>intermedia</i>	-	Şebrek	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Leontodon asperrimus</i>	-	-	Aşyemliği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Leontodon crispus</i>	<i>asper</i>	<i>asper</i>	Aslandişi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Leontodon hispidus</i>	-	<i>hispidus</i>	Gulikazer	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Leontodon tuberosus</i>	-	-	Yumuluaslandişi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Matricaria chamomilla</i>	-	<i>recutita</i>	Alman papatyası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Micropus supinus</i>	-	-	Yumakbaş	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Notobasis syriaca</i>	-	-	Yavankenger	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Onopordum illyricum</i>	-	-	Dolmekenkeri	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Onopordum sibthorpiatum</i>	-	-	Uşlukenker	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Phagnalon gracum</i>	-	-	Bozçalı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Picnemon acarna</i>	-	-	Kılıçkükük	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Picris pauciflora</i>	-	-	Kumşirosu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Picris rhagadioloides</i>	-	-	Makişirosu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pilosella hoppeana</i>	<i>troica</i>	-	Ertumakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pilosella piloselloides</i>	<i>piloselloides</i>	-	Kösetumakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pilosella piloselloides</i>	<i>magyarica</i>	-	Daz tımakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pilosella x auriculoides</i>	-	-	Kulaktımakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pilosella x macrotricha</i>	-	-	Keçetımakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Ptilostemon chamaejasme</i>	-	-	Bozlanotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pulicaria arabica</i>	-	-	Arapyarotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pulicaria dysenterica</i>	-	-	Yaraotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pulicaria odora</i>	-	-	Kokuluçayrotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Pulicaria vulgaris</i>	-	-	Akyaraotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Reichardia intermedia</i>	-	-	Friganasakoz	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Reichardia picroides</i>	-	-	Delikarasakız	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Rhagadiolus stellatus</i>	-	-	Çatlakçanak	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Santolina chamaecyparissus</i>	-	-	Laventin	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scolymus hispanicus</i>	-	-	Şevketibostan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scolymus maculatus</i>	-	-	Altundikeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzonera cana</i>	-	<i>cana</i>	Tekesakal	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzonera cana</i>	-	<i>jacquiniana</i>	Tekesakal	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzonera elata</i>	-	-	Çetotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzonera laciniata</i>	<i>laciniata</i>	-	Parum	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzonera sublanata</i>	-	-	Topalan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Scorzoneroides cichoriacea</i>	-	-	Yalankanık	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Senecio aquaticus</i>	<i>erraticus</i>	-	Tarlakanaryaotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Senecio bicolor</i>	<i>bicolor</i>	<i>bicolor</i>	Külçipeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Senecio jacobaea</i>	-	-	Bostankanaryaotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Senecio vernalis</i>	-	-	Kanaryaotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Senecio vulgaris</i>	-	-	Taşakçilotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Silybum marianum</i>	-	-	Devedikeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Silybum marianum</i>	-	-	Devedikeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Solidago virgaurea</i>	<i>virgaurea</i>	-	Altınbaşakçipeği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Sonchus asper</i>	<i>glaucescens</i>	-	Gevirtlek	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Sonchus bulbosus</i>	<i>microcephalus</i>	-	Çohuz	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i>	-	-	Kuzugevreği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Sonchus tenerrimus</i>	-	-	Kovuk	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tanacetum parthenium</i>	-	-	Beyaz papatya	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Taraxacum aleppicum</i>	-	-	Halep hindibası	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Taraxacum hellenicum</i>	-	-	Leblebiotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Taraxacum hybnum</i>	-	-	Kışçılğın	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Taraxacum scaturiginocum</i>	-	-	K4uk4ır	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tolpis barbata</i>	-	-	Korukuskusu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tragopogon porrifolius</i>	-	-	Yemlik	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tragopogon porrifolius</i>	<i>longirostris</i>	-	Helevan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Asteraceae	<i>Tripleurocpermum disciforme</i>	-	-	Kelbeybunuk	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tripleurocpermum parviflorum</i>	-	-	Beybunuk	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tripleurocpermum rosellum</i>	-	<i>rosellum</i>	Gül gödesi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Typolium pannonicum</i>	<i>tripolium</i>	-	Bataklık papatyası	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tussilago farfara</i>	-	-	Öksürük otu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Tyrinnus leucographus</i>	-	-	Dulkangömlüğü	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Urocpermum picroides</i>	-	-	Acıyemlik	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Xanthium orientale</i>	<i>italicum</i>	-	Domuz pıtrağı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Xanthium spinosum</i>	-	-	Pıtrak	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i>	<i>strumarium</i>	-	Kocapıtrak	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Asteraceae	<i>Xeranthemum annuum</i>	-	-	Kağıtçiçeği	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Athyriaceae	<i>Athyrium filix-foemina</i>	-	-	Yel eğreltisi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Athyriaceae	<i>Cyrtopteris fragilis</i>	-	-	Gevrek eğrelti	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Berberidaceae	<i>Berberis cretica</i>	-	-	Diken üzümü	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Berberidaceae	<i>Leontice leontopetalum</i>	<i>leontopetalum</i>	-	Kırbaş	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Betulaceae	<i>Alnus glutinosa</i>	<i>glutinosa</i>	-	Kızıltaç	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Boraginaceae	<i>Cynoglossis chertikiana</i>	<i>paphlagonica</i>	-	Deli dağdanısı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Boraginaceae	<i>Onosma armena</i>	-	-	Hevajo	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Boraginaceae	<i>Onosma bornmuelleri</i>	-	-	Amasyaşincarı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Boraginaceae	<i>Onosma tauricum</i>	-	<i>brevifolium</i>	Emzikotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Boraginaceae	<i>Alkanna tinctoria</i>	<i>anatolica</i>	-	Havacivaotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Alkanna tinctoria</i>	<i>subleiocarpa</i>	-	Uşakhavacivası	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Alkanna tinctoria</i>	<i>tinctoria</i>	-	Havacivaotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Alkanna tubulosa</i>	-	-	Ezehavacivası	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Anchusa azurea</i>	-	<i>azurea</i>	Sığirdili	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Anchusa hybrida</i>	-	-	Tatlıbaba	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Buglossoides arvensis</i>	-	-	Tarlaşakinesi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Buglossoides incrassata</i>	-	-	Toktaşkesen	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Buglossoides tenuiflora</i>	-	-	İncetaşkesen	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Cerinthe major</i>	-	-	Alacakız	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Cerinthe minor</i>	<i>auriculata</i>	-	Livarotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Cerinthe retorta</i>	-	-	Mumotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Boraginaceae	<i>Cynoglossum creticum</i>	-	-	Pisiktetği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Echium italicum</i>	-	-	Kurtkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Echium plantagineum</i>	-	-	Kırkbahran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Heliotropium curassavicum</i>	-	-	Yozbambulotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Heliotropium hirsutissimum</i>	-	-	Aygünçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Heliotropium suaveolens</i>	-	-	İtrilbambul	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Melanortocarya obtusifolia</i>	-	-	Göksormuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Moltkia coerulea</i>	-	-	Mavikesen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis arvensis</i>	arvensis	-	Kardeğ boncuğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis discolor</i>	discolor	-	Alacaboncuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis incrassata</i>	-	-	Delikugözü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis minutiflora</i>	-	-	Mimikboncukotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis ramosissima</i>	ramosissima	-	Kuşgözü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Myosotis reflecta</i>	reflecta	-	Yünlükugözü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Neotostema apulum</i>	-	-	Sarıtaşkesen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Nonesia echinoides</i>	-	-	Kırpıormuğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Boraginaceae	<i>Omphalodes lucilias</i>	scopulorum	-	Sipilsüreyyesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Onosma aucheriana</i>	-	-	Emcek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Onosma heterophylla</i>	-	-	Deli emcek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Onosma microcarpa</i>	-	-	Mimik emcek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Symphitum anatolicum</i>	-	-	Anakafesotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Boraginaceae	<i>Symphitum orientale</i>	-	-	Eyekkofesotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum erosulum</i>	-	-	Çentekli kekke	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Alyssum fulvescens</i>	-	stellatocarpum	Ege kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Alyssum masmenaeum</i>	-	-	Çam kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Alyssum murale</i>	-	murale	Seki kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Alyssum oxycarpum</i>	-	-	Seyhan kekkisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Draba bruniifolia</i>	heterocoma	-	Nana	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Erysimum caricum</i>	-	-	Antalya zarifesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Erysimum kotschyianum</i>	-	-	Teke zarifesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Hesperis balansae</i>	-	-	Akşamıtın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Brassicaceae	<i>Hesperis buschiana</i>	-	-	Çoruh akşamyıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Brassicaceae	<i>Hesperis cilicica</i>	-	-	Gülekakşamvıldızı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Aethionema armenum</i>	-	-	Taşçantası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Aethionema saxatile</i>	-	-	Çatlak kayagülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alliaria petiolata</i>	-	-	Sarmsakhardalı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum corzicum</i>	-	-	Kevke	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum foliosum</i>	-	<i>foliosum</i>	Sarmaş kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum foliosum</i>	-	<i>megalocarpum</i>	Sarmaş kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum fulvescens</i>	-	<i>fulvescens</i>	Ege kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum sibiricum</i>	-	-	Kedidili	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum simplex</i>	-	-	Sade kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum sphaerosum</i>	-	-	İzmir kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum strigosum</i>	<i>strigosum</i>	-	Dökük kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum strigosum</i>	<i>cedrorum</i>	-	Kayakuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Alyssum umbellatum</i>	-	-	Şişkin kevke	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Arabisopsis thaliana</i>	-	-	Fenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Arabis alpina</i>	<i>alpina</i>	-	Kazteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Brassicaceae	<i>Arabis sagittata</i>	-	-	Temrentere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Arabis verna</i>	-	-	Mor kazteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Subrieta deltoidea</i>	-	-	Köşeli obrizya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Aurinia saxatilis</i>	<i>orientalis</i>	-	Egeincisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Aurinia saxatilis</i>	<i>megalocarpa</i>	-	Efesincisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Barbarea intermedia</i>	-	-	Köse nicarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Barbarea plantagenia</i>	-	-	Götlezgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Biscutella didyma</i>	-	-	Çiğritotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Brassica tournefortii</i>	-	-	Etkli ılgam	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Bunias erucago</i>	-	-	Delitirp	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Cakile maritima</i>	-	-	Kumteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Calepina irregularis</i>	-	-	Top hardal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Camelina rumelica</i>	-	-	Ketentere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	-	-	Çoban çantası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Capsella rubella</i>	-	-	Aysecik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Cardamine graeca</i>	-	-	Ada köpükotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Brassicaceae	<i>Cardamine hirsuta</i>	-	-	Kılı kodim	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Cardaria draba</i>	<i>draba</i>	-	Kormik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Clypeola jomthlaspi</i>	-	-	Akçeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Descurainia sophia</i>	-	-	Sadırotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Diploaxis tenuifolia</i>	-	-	Türpenk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Diploaxis viminea</i>	-	-	Sepetçi penki	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Draba brunifolia</i>	<i>olympica</i>	-	Ulu dolama	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Draba muralis</i>	-	-	Ak dolama	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Draba verna</i>	-	-	Çırcırotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Eruca vesicaria</i>	-	-	Roka	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Erysimum pusillum</i>	-	-	Cüce zarifeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Erysimum zeynosum</i>	-	-	Zeybek zarifesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Fibigia clypeata</i>	<i>clypeata</i>	<i>erocarpa</i>	Sikkeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Hesperis laciniata</i>	-	-	Gecegündüz çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Hesperis pendula</i>	<i>pendula</i>	-	Dingildek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Hirschfeldia incana</i>	-	-	Nadas turpu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Brassicaceae	<i>Iberis acutiloba</i>	-	-	Hoş beğendiotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Iberis carnosa</i>	-	-	Mor beğendiotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Lepidium coronopus</i>	-	-	Dejirik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Lepidium latifolium</i>	-	-	Nujdar	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Lepidium lativum</i>	<i>spinescens</i>	-	Tere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Lepidium spinosum</i>	-	-	Dikentere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Malcolmia chia</i>	-	-	Elkin teresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Malcolmia flexuosa</i>	-	-	Kaya şebboyu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Malcolmia grasca</i>	-	-	Rum şebboyu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Matthiola incana</i>	-	-	Şebboy	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Matthiola tricuspidata</i>	-	-	Öküz şebboyu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Microthlaspi perfoliatum</i>	-	-	Giyle	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Nasturtium officinale</i>	-	-	Suteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Neslia apiculata</i>	-	-	Tophardal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Pseudoturritis turrita</i>	-	-	Perçemotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	-	-	Eşek turpu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i>	-	-	Kedi turpu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Rorippa amhibia</i>	-	-	Göçakandura	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sinapis alba</i>	-	-	Mamanık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sisymbrium irio</i>	-	-	Çalgıciotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sisymbrium polyceratum</i>	-	-	Sütlün bülbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sisymbrium altissimum</i>	-	-	Ergelen otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sisymbrium officinale</i>	-	-	Ergelen hardah	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Sisymbrium orientale</i>	-	-	Tarla bülbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Svirgosella africana</i>	-	-	Keçe teresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Teesdalia coronopifolia</i>	-	-	Çobançadırı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Thlaspi arvense</i>	-	-	Ekin dağarcığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Brassicaceae	<i>Turritis glabra</i>	-	-	Köse sınıktere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Callitricheaceae	<i>Callitriche stagnalis</i>	-	-	Göl dilbersaçı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Callitricheaceae	<i>Callitriche truncata</i>	<i>truncata</i>	-	Kesik dilbersaçı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Acyosoma limonifolium</i>	<i>pestalozzae</i>	-	Tavşankatığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Campanula betonicifolia</i>	-	-	Uluçingirak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Campulaceae	<i>Campanula hystera</i>	<i>hystera</i>	-	Memek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Campanula musciana</i>	-	-	İsimsiz*	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Campanula ravyei</i>	-	-	Efe çingrağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Campanula teuricoides</i>	-	-	Bondağçanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Campanula tomentosa</i>	-	-	Yakalı çan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Jasione supina</i>	<i>tmolea</i>	-	Bondağgökçesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Campulaceae	<i>Acyosoma virgatum</i>	<i>cichoriiforme</i>	-	Özgedeğnek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Campanula cymbalaria</i>	-	-	Dulcanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Campanula delicatula</i>	-	-	Narin çan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Campanula drabifolia</i>	-	-	Dışlıcañçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Campanula erinus</i>	-	-	Çatalcañçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Campanula macrostachya</i>	-	-	Pekerçanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Legousia falcata</i>	-	-	Eğri kadmaynası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Legousia pentagonia</i>	-	-	Kadmaynası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Campulaceae	<i>Legousia speculum-veneris</i>	-	-	Hoş kadmaynası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Capparaceae	<i>Capparis sicula</i>	<i>sicula</i>	-	Delikarpuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Capparaceae	<i>Capparis spinosa</i>	-	<i>spinosa</i>	Kebere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caprifoliaceae	<i>Lonicera strusca</i>	-	<i>strusca</i>	Dokuzdon	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caprifoliaceae	<i>Sambucus nigra</i>	-	-	Mürver	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Arenaria tmolea</i>	-	-	Honaz kumotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Dianthus anatolicus</i>	-	-	Yabani karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Dianthus erinaceus</i>	-	-	Küme karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Dianthus leucophaeus</i>	-	<i>leucophaeus</i>	Hoş karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Dianthus lydas</i>	-	-	Kan karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Gypsophila tubulosa</i>	-	-	Ege çevgeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Minuartia anatolica</i>	-	<i>anatolica</i>	Tıstıs otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Minuartia hybrida</i>	<i>vallantiana</i>	<i>macmeillii</i>	Çayır tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Minuartia mesopotamica</i>	<i>lydia</i>	-	Yamaç tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Minuartia nifensis</i>	-	-	Nif tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Minuartia saxifraga</i>	<i>tmolea</i>	-	Bozdağ tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Saponaria chlorifolia</i>	-	-	Tahdikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Silene splendens</i>	-	-	Gelin naklı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Caryophyllaceae	<i>Velesia hispida</i>	-	-	Kıllı tüğotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Velesia pseudoristida</i>	-	-	Has tüğotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Caryophyllaceae	<i>Agrostemma githago</i>	-	-	Buğdaykaramuğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Agrostemma gracilis</i>	-	-	Katır çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Arenaria serpyllifolia</i>	-	-	Tarla kumotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium anomalum</i>	-	-	Bovnuz otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium banaticum</i>	-	-	Hasır boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium brachypetalum</i>	<i>roeseri</i>	-	Gevşek boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium dichotomum</i>	<i>dichotomum</i>	-	Çatal boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium fragillimum</i>	-	-	Bozdağboymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium glomeratum</i>	-	-	Boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium gracile</i>	-	-	Küçük boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium illyricum</i>	-	-	İnce boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Cerastium illyricum</i>	<i>comatum</i>	-	İnce boymuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus calcephalus</i>	-	-	Güzel karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus corymbosus</i>	-	-	Dallı karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Caryophyllaceae	<i>Dianthus elegans</i>	-	<i>elegans</i>	Deli karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus pallens</i>	-	<i>pallens</i>	Karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus pubescens</i>	-	-	Nare	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus tripunctatus</i>	-	-	Benekli karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Dianthus zonatus</i>	-	<i>zonatus</i>	Kaya karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Holosteum tenerrimum</i>	-	-	Kaçıkcuran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Holosteum umbellatum</i>	-	<i>umbellatum</i>	Şeytan küpesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia juniperina</i>	-	-	Hanım şiltesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia erythrosepala</i>	-	<i>erythrosepala</i>	Dağ tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia globulosa</i>	-	-	Top tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia hybrida</i>	<i>hybrida</i>	-	Çayur tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia jurensis</i>	<i>jurensis</i>	-	Tok tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia jurensis</i>	<i>asiatica</i>	-	İzmir tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Minuartia mesopotamica</i>	<i>kotschyana</i>	-	Uysal tıstısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Moenchia mantica</i>	<i>caerulea</i>	-	Dördüz otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Moenchia mantica</i>	<i>mantica</i>	-	Dördüz otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Caryophyllaceae	<i>Moenchia octandra</i>	-	-	Eş dörtlü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Petrovhagia cretica</i>	-	-	Ada zarçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Petrovhagia dubia</i>	-	-	Zar karanfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Petrovhagia saxifraga</i>	-	-	Şimal zarçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Polycarpon tetraphyllum</i>	-	-	Kirkinciotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Sagina apetala</i>	-	-	Tarla sağınotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Sagina procumbens</i>	-	-	Sagin otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Saponaria mesogineta</i>	-	-	Köpürgen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene papillosa</i>	-	-	Düğmeli nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene apetala</i>	-	-	Daz nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene behen</i>	-	-	Alk-4şak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene colorata</i>	-	-	Kum nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene compacta</i>	-	-	Kanlıbasraotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene conica</i>	-	-	Sivri nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene cretica</i>	-	-	Ada nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene dichotoma</i>	<i>dichotoma</i>	-	Çatal nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Caryophyllaceae	<i>Silene fabaria</i>	-	-	Köze nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene gallica</i>	-	-	Serçe çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene gigantea</i>	-	<i>gigantea</i>	Koca nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene gigantea</i>	<i>rhodopea</i>	-	Rodop nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene heldreichii</i>	-	-	Ören nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene italica</i>	-	-	Yuğuşyüreği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene lydia</i>	-	-	Çizgili nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene nocturna</i>	-	-	Göz nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene pendula</i>	-	-	Nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene rhyndhocarpa</i>	-	-	Gagalı nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene sedoides</i>	-	-	Yatkı nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene squamigera</i>	-	-	Pullu nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene subconica</i>	-	-	Mahruti nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene tenuiflora</i>	-	-	İnce nakıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene urvillei</i>	-	-	Sipil nakılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Silene vulgaris</i>	-	<i>vulgaris</i>	Ecibücü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Caryophyllaceae	<i>Spergularia arvensis</i>	-	-	Tarla kişnişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Spergularia marina</i>	-	-	Sahilremilota	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Spergularia rubra</i>	-	-	Remil otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Stellaria cillicica</i>	-	-	Serçedili	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i>	<i>postii</i>	-	Kuş otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i>	<i>media</i>	-	Kuş otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Telephium imperati</i>	<i>orientale</i>	-	Zulzula	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Vaccaria hispanica</i>	-	<i>grandiflora</i>	Ekin ebesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Velezia quadridentata</i>	-	-	Dişli tıgotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Caryophyllaceae	<i>Velezia rigida</i>	-	-	Tıgotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ceratophyllaceae	<i>Ceratophyllum demersum</i>	-	-	Kınalısuboyuzmu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ceratophyllaceae	<i>Ceratophyllum submersum</i>	-	-	Suboyuzmu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Arthrocnemum fruticosum</i>	-	-	Acıgeren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Arthrocnemum glaucum</i>	-	-	Acıgeren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Atriplex davisi</i>	-	-	Konya unlucası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Atriplex hastata</i>	-	-	Karapaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Chenopodiaceae	<i>Atriplex lasiantha</i>	-	-	Deli unluca	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Beta maritima</i>	-	<i>maritima</i>	Kıyı pancarı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i>	<i>album</i>	<i>album</i>	Ak sirken	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium ambrocoides</i>	-	-	Sirken	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium botrys</i>	-	-	Kızılacak	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium chenopodioides</i>	-	-	Kaz sirkemi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium hybridum</i>	-	-	Melez sirken	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium multifidum</i>	-	-	Tırtıklı sirken	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium murale</i>	-	-	Salmanca	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium opulifolium</i>	-	-	Vilita	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium polyspermum</i>	-	-	Kursalık	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium urticum</i>	-	-	İştür	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Chenopodium vulvaria</i>	-	-	Kokar sirken	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Halimione portulacoides</i>	-	-	Koca betne	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Halocnemum strobilaceum</i>	-	-	Çuvan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Salicornia europaea</i>	-	-	Geren	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Chenopodiaceae	<i>Salicornia perennis</i>	-	-	Yaşlı geren	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Salsola kali</i>	-	-	Dönzele	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Salsola soda</i>	-	-	Deniz fasülyesi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Salsola tragus</i>	<i>tragus</i>	-	Kumdöngesi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Suaeda prostrata</i>	<i>prostrata</i>	-	Yatak cirim	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Chenopodiaceae	<i>Suaeda splendens</i>	-	-	Parlak cirim	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Cistus creticus</i>	-	-	Laden	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Cistus laurifolius</i>	-	-	Karağan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Cistus monspeliensis</i>	-	-	Pamukluk	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Cistus parviflorus</i>	-	-	Domuzkarağanı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Cistus salvifolius</i>	-	-	Kartlı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Fumana arabica</i>	-	<i>arabica</i>	Arap güneşotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Fumana thymifolia</i>	-	<i>thymifolia</i>	Kekik güneşotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Fumana thymifolia</i>	-	<i>viridis</i>	Kekik güneşotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Helianthemum aegyptiacum</i>	-	-	Ege güngülü	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cistaceae	<i>Helianthemum ledifolium</i>	-	<i>lasiocarpum</i>	Kuru güngülü	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Cistaceae	<i>Helianthemum salicifolium</i>	-	-	Söğüt güngülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cistaceae	<i>Tuberaria guttata</i>	-	<i>guttata</i>	Karazözgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum micaceum</i>	-	-	Narinacığdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Colchicaceae	<i>Colchicum atticum</i>	-	-	Yırtkığıdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum boissieri</i>	-	-	Sürincan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum kotschyi</i>	-	-	Acıçığıdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum stevenii</i>	-	-	Yalınahurutu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum triphyllum</i>	-	-	Öksüzali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Colchicaceae	<i>Colchicum variegatum</i>	-	-	Vargit	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Calyptegia sepium</i>	<i>sepium</i>	-	Çiğsarmaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Calyptegia soldanella</i>	-	-	Kumsarmaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus althaeoides</i>	-	-	Başarcık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i>	-	-	Tarla sarmaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus betonicifolius</i>	<i>betonicifolius</i>	-	Büyük vavillean	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus cantabrica</i>	-	-	Çadır çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus doryenium</i>	<i>doryenium</i>	-	Başarcık organı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Convolvulaceae	<i>Convolvulus elegantissimus</i>	-	-	Mahmudeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus oleifolius</i>	-	-	Sürmeli yayılğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus pentapetaloides</i>	-	-	Beşyayılğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus scammonia</i>	-	-	Bingözotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Convolvulus siculus</i>	<i>siculus</i>	-	Yayılğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Convolvulaceae	<i>Cressa cretica</i>	-	-	Reçine çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cornaceae	<i>Cornus mas</i>	-	-	Kızalcık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Rozularia serrata</i>	-	-	Dişli koruk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum album</i>	-	-	Çobankavurgası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum amplexicaule</i>	-	-	Kulakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum caspicozum</i>	-	-	Bodur damkoruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum confertiflorum</i>	-	-	Kümekoruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum hispanicum</i>	-	-	Dam koruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum litoreum</i>	-	-	Kıyıkoruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum pallidum</i>	-	-	Koyunörmece	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Sedum samium</i>	<i>samium</i>	-	Özgedamkoruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Crassulaceae	<i>Sedum sediforme</i>	-	-	Yalı koruğu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Umbilicus chloranthus</i>	-	-	Yeşil göbekotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Umbilicus horizontalis</i>	-	-	Kalaba	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Umbilicus intermedius</i>	-	-	Kandil yaprağı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Umbilicus rupestris</i>	-	-	Göbekotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Crassulaceae	<i>Umbilicus luteus</i>	-	-	Sarı göbekotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cucurbitaceae	<i>Bryonia cretica</i>	-	-	Karahaylin	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cucurbitaceae	<i>Ecballium elaterium</i>	-	-	Eğek huyarı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Cupressus sempervirens</i>	-	-	Servi	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus communis</i>	-	<i>saxatilis</i>	Bodur ardic	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus excelsa</i>	-	-	Boz ardeş	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus foetidissima</i>	-	-	Kokar ardic	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus oxycedrus</i>	<i>oxycedrus</i>	-	Katran ardicı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus oxycedrus</i>	<i>macrocarpa</i>	-	Deniz ardicı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus phoenicia</i>	-	-	Finike ardicı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cupressaceae	<i>Juniperus sabina</i>	-	-	Saç ağacı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Cuscutaceae	<i>Cuscuta approximata</i>	-	<i>approximata</i>	Bağboğanotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i>	-	-	Kafırsacı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cuscutaceae	<i>Cuscuta epithymum</i>	-	<i>epithymum</i>	Cınsacı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cuscutaceae	<i>Cuscuta palastina</i>	<i>balanuae</i>	-	Arap cınsacı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cuscutaceae	<i>Cuscuta planiflora</i>	-	-	Göktenyağan	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cynocranaceae	<i>Thsigonum cynocrambe</i>	-	-	Kuşyüreği	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex coriogyne</i>	-	-	Bitlisaz	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik
Cyperaceae	<i>Bolboschoenus laticarpus</i>	-	-	Çapılotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Bolboschoenus maritimus</i>	-	<i>maritimus</i>	SandalYESAZI	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex acutiformis</i>	-	-	ÇayırSazı	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex cuprina</i>	-	-	Kurusaz	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex distachya</i>	-	-	Atçimeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex distachya</i>	-	-	Atçimeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex distans</i>	-	-	SınaYakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex d4isa</i>	-	-	Zevçirçimeni	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex d4ulsa</i>	<i>divulsa</i>	-	Ayakotu	Literatür	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Liste d ₃₁	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Cyperaceae	<i>Carex extensa</i>	-	-	Uzunayakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex flacca</i>	-	<i>flacca</i>	Bozçayırısaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex flacca</i>	<i>erythrostachys</i>	-	Yanıkçayırısaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex illegitima</i>	-	-	Yoz ayakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex muricata</i>	-	-	Çengelsazı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex pendula</i>	-	-	Salkımsapama	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Carex riparia</i>	-	-	Yılınsazotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus capitatus</i>	-	-	Şehvetotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus fuscus</i>	-	-	Maydanözbağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus laevigatus</i>	<i>distachyos</i>	-	Hoşkız otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus longus</i>	-	-	Karatopalak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus michelianus</i>	<i>pygmaeus</i>	-	Cüce hasırotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i>	-	-	Topalak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Eleocharis mitracapa</i>	-	-	Feslisaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Eleocharis palustris</i>	-	-	Delisaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Fimbristylis bisumbellata</i>	-	-	İkiz telberdi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Cyperaceae	<i>Isolepis cernua</i>	-	-	Kinotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Isolepis setacea</i>	-	-	Tüyükn otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	<i>lacustris</i>	-	Semerotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Schoenoplectus litoralis</i>	-	-	Gölsemerotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	-	-	Ayna semerotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Scirpoides holoschoenus</i>	-	-	Vurla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Cyperaceae	<i>Scirpoides holoschoenus</i>	<i>holoschoenus</i>	-	Vurla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Datiaceae	<i>Datisca cannabina</i>	-	-	Renkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dioscoreaceae	<i>Dioscorea communis</i>	-	-	Dolanbaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Cephalaria transylvanica</i>	-	-	Tarla pelemiri	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Dipsacus laciniatus</i>	-	-	Fesçitarağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Knautia integrifolia</i>	-	<i>bidens</i>	Götürotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Knautia orientalis</i>	-	-	Eşekkulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Pteroccephalus plumosus</i>	-	-	Gökcüçükotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Scabiosa argentea</i>	-	-	Yazsüprügesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Scabiosa atropurpurea</i>	-	-	Moruyuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Dipsacaceae	<i>Scabiosa cosmoides</i>	-	-	İzmiryuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Scabiosa hispidula</i>	-	-	Kalluyuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Scabiosa sicula</i>	-	-	Adauyuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Dipsacaceae	<i>Tymactelma palaestinum</i>	-	-	Kirpiyuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Elatinaceae	<i>Elatine macropoda</i>	-	-	İri solucanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Eleagnaceae	<i>Elaeagnus angustifolia</i>	-	-	İğde	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ephedraceae	<i>Ephedra foemina</i>	-	-	Boruotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ephedraceae	<i>Ephedra major</i>	-	-	Hum	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Equisetaceae	<i>Equisetum giganteum</i>	-	-	Kırk kilitotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Equisetaceae	<i>Equisetum palustre</i>	-	-	dere doruk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Equisetaceae	<i>Equisetum telmateia</i>	-	-	Dere doruk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ericaceae	<i>Arbutus andrachne</i>	-	-	Sandal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ericaceae	<i>Arbutus unedo</i>	-	-	Kocayemiş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ericaceae	<i>Erica arborea</i>	-	-	Funda	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ericaceae	<i>Erica maritima</i>	-	-	Püren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia anacampseros</i>	-	<i>trioleia</i>	Sütütağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia erythron</i>	-	-	Kızılsütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Euphorbiaceae	<i>Andrachne telephoides</i>	-	-	Duvamohutu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	-	-	Siğilotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia acanthothamnos</i>	-	-	Sütüçeti	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia aleppica</i>	-	-	Haşul	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia chamaesyce</i>	-	-	Şebrem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia characias</i>	<i>wulfenii</i>	-	Ulusütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia condolocarpa</i>	-	-	Güneçleri	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia exigua</i>	<i>exigua</i>	-	Güdüksütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia exigua</i>	<i>exigua</i>	-	Güdüksütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia falcata</i>	<i>falcata</i>	<i>falcata</i>	Eğrisütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia falcata</i>	<i>macrostegia</i>	-	İlacasütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i>	-	-	Feribanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia herniariifolia</i>	-	<i>herniariifolia</i>	Boncuksütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia hierosolymitana</i>	-	-	Çalsütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia kotschyana</i>	-	-	Sütüce	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia peplos</i>	-	-	Kıyasütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia peplos</i>	-	<i>peplos</i>	Bahçesütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia stricta</i>	-	-	Katsütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia taurinensis</i>	-	-	Tilkisütleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Euphorbia terracina</i>	-	-	Topkulusütleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Euphorbiaceae	<i>Mercurialis annua</i>	-	-	Parşen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus angustiflorus</i>	<i>anatolicus</i>	-	Anageven	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Astragalus consimilis</i>	-	-	Tire geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Astragalus gihvus</i>	-	-	Ege geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Astragalus moleus</i>	-	<i>moleus</i>	Bozdağ seveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Astragalus lydius</i>	-	-		Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Cytisus orientalis</i>	-	-	Şark turfih	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Trifolium caudatum</i>	-	-	Ana üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Fabaceae	<i>Adenocarpus complicatus</i>	-	-	Sıvrız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Anagyris foetida</i>	-	-	Zivircik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Anthyllis hermannias</i>	-	-	Akılıl geven	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Anthyllis vulneraria</i>	<i>vulneraria</i>	-	Çoban gülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Anthyllis vulneraria</i>	<i>praepropera</i>	-	Süslü çobangülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus angustifolius</i>	<i>angustifolius</i>	<i>angustifolius</i>	Keçi geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus depressus</i>	-	<i>depressus</i>	Arsıngeven	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus graecus</i>	-	-	Elkin geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus hamocus</i>	-	-	Koçboynuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus ptilodes</i>	-	<i>ptilodes</i>	Spil geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus ptilodes</i>	-	<i>ptilodes</i>	Spil geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Astragalus trojanus</i>	-	-	Çanakkale geveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Biserrula pelecinus</i>	-	-	Tarakyoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Bituminaria bituminosa</i>	-	-	Asfalt otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Casalpina gillicii</i>	-	-	Zamparabıyığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Calicotome villosa</i>	-	-	Keçiboğan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ceratonia siliqua</i>	-	-	Keci boynuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Cercis siliquastrum</i>	-	-	Erguvan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Cicer arietinum</i>	-	-	Nohut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Colutea cilicica</i>	-	-	Patlangaç	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Colutea melanocalyx</i>	<i>davistiana</i>	-	Kecisevisi	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Coronilla scorpioides</i>	-	-	Akrep burçağı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Cytisus eriocarpus</i>	-	-	Sarıkuşcubuğu	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Cytisus hirsutus</i>	-	-	Keçitürlü	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Dorycnium hirsutum</i>	-	-	Kıllı kaplanotu	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Galega officinalis</i>	-	-	Keçisedefi	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Genista acanthoclada</i>	-	-	Kertekafen	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Genista anatolica</i>	-	-	Kandaşdikeni	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Genista carinalis</i>	-	-	Kartıçalısı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Genista lydia</i>	-	<i>lydia</i>	Geyikborçağı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Glycyrrhiza echinata</i>	-	-	Pıtrak meyan	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i>	-	<i>glandulifera</i>	Meyan	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Gonocytisus angulatus</i>	-	-	Yaşlı borcak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Hippocrepis ciliata</i>	-	-	Zarif gevrecik	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Hippocrepis emerus</i>	<i>emerus</i>	-	Gevrecik	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Hippocrepis multiligulosa</i>	-	-	Kırkatmalı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Hippocrepis uniligulosa</i>	<i>uniligulosa</i>	-	Atmalı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Hymenocarpus circinnatus</i>	-	-	Pullu ot	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus annuus</i>	-	-	Dağdırlcası	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus aphaca</i>	-	<i>pseudoaphaca</i>	Sarı burçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus aphaca</i>	-	<i>aphaca</i>	Sarı burçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus aphaca</i>	-	<i>affinis</i>	Sarı burçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus cicera</i>	-	-	Colban	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus digitatus</i>	-	-	Tavşan kanı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus inconspicuus</i>	-	<i>inconspicuus</i>	Yılan mürdümüğü	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus laxiflorus</i>	<i>laxiflorus</i>	-	Deli burçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus nissolia</i>	-	-	Cimen burçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus ochrus</i>	-	-	Gambilya	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus sativus</i>	-	-	Mürdümük	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus saxatilis</i>	-	-	Kaya mürdümüğü	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lathyrus setifolius</i>	-	-	Büllü baklası	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Lathyrus sphaericus</i>	-	-	Çam burçağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lens culinaris</i>	<i>odemensis</i>	-	Nisik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lens culinaris</i>	<i>orientalis</i>	-	Yasmuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lens ervoides</i>	-	-	İnce mercimek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lens nigricans</i>	-	-	Kara mercimek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotononis genistoides</i>	-	-	Başborçak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus aegaeus</i>	-	-	Nohudak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus angustissimus</i>	-	-	Kurtlu ot	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus conimbricensis</i>	-	-	Su sepiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus cytoides</i>	-	-	Sepik tırlılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus edulis</i>	-	-	Tatlı gazalboynuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus macrotrichus</i>	-	-	Koca gazalotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus ornithopodioides</i>	-	-	Cıv4ayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus palustris</i>	-	-	Su gazalboynuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lotus peregrinus</i>	-	-	Yaban gazalotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lupinus angustifolius</i>	<i>angustifolius</i>	-	Acıbakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Lupinus hispanicus</i>	-	-	Delicebakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Lupinus micranthus</i>	-	-	Domuz baklası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago arborea</i>	-	-	Meşe yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago biflora</i>	-	-	İkiz yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago coronata</i>	-	-	Gevşek yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago crassipes</i>	-	-	Hancer yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago disciformis</i>	-	-	Yassı yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago intertexta</i>	-	<i>ciliaris</i>	Kirpi yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago littoralis</i>	-	<i>littoralis</i>	Kum yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	-	-	Bitçik otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago minima</i>	-	<i>minima</i>	Gurnik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago orbicularis</i>	-	-	Paralık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago phrygia</i>	-	-	Uşak yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago polymorpha</i>	-	<i>polymorpha</i>	Kırk yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago polymorpha</i>	-	<i>vulgaris</i>	Kırk yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago rhytidocarpa</i>	-	-	Buruşuk yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Medicago rigidula</i>	-	<i>rigidula</i>	Kaba yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago sativa</i>	<i>sativa</i>	-	Kara yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago scutellata</i>	-	-	Tekmecik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Medicago turbinata</i>	-	<i>chiotica</i>	Boncuk yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Melilotus albus</i>	-	-	Ak taşyoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i>	-	-	Otluzlu yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Melilotus italicus</i>	-	-	Eşek yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Onobrychis aequidentata</i>	-	-	Dişlek korunga	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Onobrychis caput-galli</i>	-	-	Pıtrak korunga	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Onobrychis gracilis</i>	-	-	Zarif korunga	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Onobrychis oxiodonta</i>	-	<i>armena</i>	Kır korungası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis mitisissima</i>	-	-	Köşe kayıkıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis natrix</i>	<i>natrix</i>	-	Öküz çam	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis ornithopodioides</i>	-	-	Küçük örselesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis pubescens</i>	-	-	Havlı örsele	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis pusilla</i>	-	-	Yaltak diken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Ononis reclinata</i>	-	-	Şeytan taburesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis spinosa</i>	<i>antiquorum</i>	-	Acram	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis spinosa</i>	<i>leiosperma</i>	-	Demir delen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ononis viscosa</i>	<i>breviflora</i>	-	Siyek diken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ornithopus compressus</i>	-	-	Kuşayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Ornithopus pinnatus</i>	-	-	Tel kuşayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Pisum sativum</i>	-	-	Bezelye	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Pisum sativum</i>	<i>elatius</i>	<i>elatius</i>	Bovlu bezelme	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Robinia pseudoacacia</i>	-	-	Yalancıakasya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Scorpiurus subvillosus</i>	-	<i>subvillosus</i>	Koyunducuğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Securigera cretica</i>	-	-	Ada köriği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Securigera parviflora</i>	-	-	Bahçe tacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Securigera securidaca</i>	-	-	Kanca köriği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Securigera varia</i>	-	-	Köriği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Spartium junceum</i>	-	-	Kahırmağrı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Telins monspessulana</i>	-	-	Üçtellicağrı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Tetragonolobus purpureus</i>	-	-	Al canavardışi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Tetragonolobus reguientii</i>	-	-	Sarı canavardışi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium affine</i>	-	-	K4nk yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium angustifolium</i>	-	<i>angustifolium</i>	Nefel	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium argutum</i>	-	-	Dirfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium arvense</i>	-	<i>arvense</i>	Tavşan ayağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium bocconsi</i>	-	-	İkiz üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium boissieri</i>	-	-	Hoş yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium campestre</i>	-	-	Üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium chevleri</i>	-	-	Tokalı dücük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium clypeatum</i>	-	-	Dişlek üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium diffusum</i>	-	-	Koru yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium echinatum</i>	-	-	Kirpi üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium fragiferum</i>	-	<i>fragiferum</i>	Çilek üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium glanduliferum</i>	-	<i>glanduliferum</i>	Yağlı üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium globosum</i>	-	-	Yumak yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Trifolium glomeratum</i>	-	-	Topuz yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium grandiflorum</i>	-	-	Hanım üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium hirtum</i>	-	-	Deli yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium hybridum</i>	-	<i>hybridum</i>	Melez üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium hybridum</i>	-	<i>anatolicum</i>	Melez üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium lapaceum</i>	-	-	Y4li yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium latinum</i>	-	-	İnci yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium leucanthum</i>	-	-	Yarısak üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium lucanicum</i>	-	-	Yumurta yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium michelianum</i>	-	<i>balansae</i>	Uzundiş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium nigrescens</i>	<i>petravii</i>	-	Yel üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium pallidum</i>	-	-	Soluk üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium paratanse</i>	<i>paratanse</i>	-	Çayırüçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium patens</i>	-	-	Köpeküçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium pauciflorum</i>	-	-	Sütlün üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium phleoides</i>	-	-	Çayır yoncası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Trifolium pilulare</i>	-	-	Boncuk üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium purpureum</i>	-	<i>purpureum</i>	Mor üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium repens</i>	-	<i>repens</i>	Ak üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium repens</i>	-	<i>giganteum</i>	Ak üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium resupinatum</i>	-	<i>resupinatum</i>	Anadolu üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium resupinatum</i>	-	<i>microcephalum</i>	Anadolu üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium reticum</i>	-	-	Küçük üçgül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium scabrum</i>	-	-	Hiyardükük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium scutatum</i>	-	-	Yaprak üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium setiferum</i>	-	-	İzmir üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium spumosum</i>	-	-	Kese yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i>	-	<i>adpressum</i>	Yıldız yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i>	-	<i>xanthium</i>	Yıldız yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i>	-	<i>stellatum</i>	Yıldız yonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium strictum</i>	-	-	Koçak üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium subterraneum</i>	-	-	Yeraltı üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Trifolium zylvaticum</i>	-	-	Orman üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium tomentosum</i>	-	-	Yünlü yoncas	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trifolium uniflorum</i>	-	-	Deli dirfil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella cariensis</i>	-	-	Kokuluboncuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella corniculata</i>	-	-	Gazal çemen otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella foenum-graecum</i>	-	-	Çemen otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella gladiata</i>	-	-	Hülbe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella monspeliaca</i>	-	-	Som çemenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella smyrnaea</i>	-	-	Efe boyotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella spicata</i>	-	-	Başak boyotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella spruneriiana</i>	-	-	Koç boyotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Trigonella velutina</i>	-	-	İpek boyotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Tripodion tetraphyllum</i>	-	-	Kumtrfılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia articulata</i>	-	-	Kulaklı fiğ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia articulata</i>	-	-	Kulaklı fiğ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia barbazitas</i>	-	-	Yılan fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Vicia cracca</i>	<i>aroviolaeca</i>	-	Dağ fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia cracca</i>	<i>stenophylla</i>	-	Meşe fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia cuspidata</i>	-	-	Ege baklası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia ervilia</i>	-	-	Küşne	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia grandiflora</i>	-	<i>grandiflora</i>	Koca bakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia grandiflora</i>	-	<i>dissecta</i>	Koca bakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia hirsuta</i>	-	-	Boz fiğ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia hybrida</i>	-	-	Melez bakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia lathyroides</i>	-	-	Çam fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia lunata</i>	-	<i>lunata</i>	Aybaklası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia lutea</i>	-	<i>hirta</i>	Sarı bakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia melanops</i>	-	-	Sülük fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia meyeri</i>	-	-	Tel bakla	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia narbonensis</i>	-	<i>narbonensis</i>	Kocafiğ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia palaestina</i>	-	-	Yabani küşne	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia parviflora</i>	-	-	Çiçekbaklası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Fabaceae	<i>Vicia peregrina</i>	-	-	Kavli	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia pubescens</i>	-	-	Keci fiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia sativa</i>	<i>nigra</i>	<i>segetalis</i>	Eşek gürtlü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	<i>eriocarpa</i>	-	Boğala	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Castanea sativa</i>	-	-	Kestane	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus cerris</i>	-	<i>cerris</i>	Saçlımeşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus coccifera</i>	-	-	Kermes meşesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus frainetto</i>	-	-	Macar meşesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus ilex</i>	-	-	Pıralmeşesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus infectoria</i>	<i>veneris</i>	-	Zindiyen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Fagaceae	<i>Quercus pubescens</i>	-	-	Tüyümeşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Frankeniaceae	<i>Frankenia hirsuta</i>	-	-	Tülpembe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Frankeniaceae	<i>Frankenia pulverulenta</i>	-	-	Çorakpembe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Blackstonia perfoliata</i>	<i>serotina</i>	-	Sarışıra	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Blackstonia perfoliata</i>	<i>perfoliata</i>	-	Deli şıra	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>erythraea</i>	-	Kırmızı kantaron	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>rhodense</i>	-	Gelin düğmesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i>	<i>rumelicum</i>	-	Kantariye	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium maritimum</i>	-	-	Sargelin düğmesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium pulchellum</i>	-	-	Pembe tukul	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium tenuiflorum</i>	<i>tenuiflorum</i>	-	İncegelin düğmesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Centaurium tenuiflorum</i>	<i>acutiflorum</i>	-	S4rizelin düğmesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Gentiana lutea</i>	<i>lutea</i>	-	Sarı afat	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gentianaceae	<i>Schenkia spicata</i>	-	-	Kanton	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium absinthoides</i>	<i>absinthoides</i>	-	Yavşanığneliği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Geraniaceae	<i>Erodium botrys</i>	-	-	Köpekkişgünü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium cicutum</i>	-	-	Egekişneliği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium ciconium</i>	-	-	Kocakarıñnesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium cicutarium</i>	<i>cicutarium</i>	-	İğnelik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium gruinum</i>	-	-	Karzadadañ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium hoefltianum</i>	-	-	Eşekişneliği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Erodium malacoides</i>	-	-	Dönbaba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Geraniaceae	<i>Erodium moschatum</i>	-	-	Kulunc	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium columbinum</i>	-	-	Güvercin ıtın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium dissectum</i>	-	-	Dilimliotr	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium lucidum</i>	-	-	Dalkaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium macroctylum</i>	-	-	Tunagagası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium molle</i>	<i>molle</i>	-	Yumuşak ıtır	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium molle</i>	<i>brutium</i>	-	Yumuşak ıtır	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium purpureum</i>	-	-	Ebedön	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium pyrenaicum</i>	-	-	Gelin çarşafı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium robertianum</i>	-	-	Dağıtın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium tuberosum</i>	<i>tuberosum</i>	-	Çakmuz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Geraniaceae	<i>Geranium rotundifolium</i>	-	-	Helilik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum aviculariifolium</i>	<i>aviculariifolium</i>	<i>aviculariifolium</i>	Mide otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Guttiferae	<i>Hypericum atomarium</i>	-	-	Serkil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum empetrifolium</i>	-	-	Çobanyaprağ	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum lydiunum</i>	-	-	Cayescıyan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Guttiferae	<i>Hypericum montbretii</i>	-	-	Çay kantaronu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum perforatum</i>	-	-	Binbirdelikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum perforatum</i>	-	-	Kantaron	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum tetrapterum</i>	-	-	Çizgili kantaron	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Guttiferae	<i>Hypericum trigetifolium</i>	-	-	Pırpırotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Gymnogrammeaceae	<i>Anogramma leptophylla</i>	-	-	Maydanöz eğreltisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Haloragidaceae	<i>Myriophyllum spicatum</i>	-	-	Su civanperçemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Hypolepidaceae	<i>Previdium aquilinum</i>	-	-	Eğrelti	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Pavonia anatolica</i>	<i>balanias</i>	-	Ege etyaranı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Illecebraceae	<i>Herniaria hirsuta</i>	-	-	Deli yaran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Herniaria incana</i>	-	-	Kabayaran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Herniaria micrantha</i>	-	-	Sık atyaran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Pavonia argentea</i>	-	<i>argentea</i>	Gümüş etyaran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Pavonia chionasa</i>	-	-	Deli kepekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Pavonia macrospala</i>	-	-	Koca kepek otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Illecebraceae	<i>Pavonia polyzonifolia</i>	-	-	Kın kepekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Illecebraceae	<i>Sceleranthus annuus</i>	<i>verticillatus</i>	-	Kınavel	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Crocus biflorus</i>	<i>nubigena</i>	-	Bulutciğdemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Iridaceae	<i>Crocus danfordiae</i>	-	-	İnce çiğdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Iridaceae	<i>Crocus fleischeri</i>	-	-	Taşlık çiğdemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Iridaceae	<i>Crocus olivieri</i>	<i>balanias</i>	-	Koru çiğdemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Iridaceae	<i>Gladiolus anatolicus</i>	-	-	Ekin çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Iridaceae	<i>Crocus chrysanthus</i>	-	-	Sarı çiğdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Crocus pallasi</i>	<i>pallasi</i>	-	Güzçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Crocus pulchellus</i>	-	-	Güzlalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Gladiolus illyricus</i>	-	-	Osman çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Gladiolus italicus</i>	-	-	Kılıç otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Cyanandris cizyrinchium</i>	-	-	Keklik çiğdemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Iris albicans</i>	-	-	Aksüsen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Iris orientalis</i>	-	-	Ankara süseni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Iris suaveolens</i>	-	-	Bodursüsen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Iridaceae	<i>Iris tuberosa</i>	-	-	Karakulaksüseni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Iridaceae	<i>Iris unguicularis</i>	<i>carica</i>	<i>carica</i>	Çalı navruzı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Iridaceae	<i>Romulea bulbocodium</i>	-	<i>bulbocodium</i>	Morca	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Iridaceae	<i>Romulea columnae</i>	<i>columnae</i>	-	Bodur çiğdem	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Iridaceae	<i>Romulea linarsii</i>	<i>graeca</i>	-	Dibitahlı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Iridaceae	<i>Romulea tempockyana</i>	-	-	Sarıboğaz	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Isoetaceae	<i>Isoetes histrix</i>	-	<i>histrix</i>	Çim eğreltisi	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juglandaceae	<i>Juglans regia</i>	-	-	Ceviz	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus anatolicus</i>	-	-	Has kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Juncaceae	<i>Juncus acutus</i>	-	-	Kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus articulatus</i>	-	-	Çamıçotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus bufonius</i>	-	-	Kamır	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus capitatus</i>	-	-	Topak kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus effusus</i>	-	-	Haskofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus fontanesii</i>	<i>pyramidatus</i>	-	Allı kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus gerardi</i>	<i>gerardi</i>	-	Erkek kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus heldreichianus</i>	<i>orientalis</i>	-	Kısadombay	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Juncaceae	<i>Juncus heldreichianus</i>	<i>heldreichianus</i>	-	Dombayotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus hybridus</i>	-	-	Bodur kofa	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus inflexus</i>	-	-	Sazak	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus maritimus</i>	-	-	Peygamber kılıcı	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Juncus subulatus</i>	-	-	Bizkofası	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Luzula campestris</i>	-	-	Luzul otu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Luzula forsteri</i>	-	-	Gevçek luzul	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Luzula nodulosa</i>	-	-	Düemeli luzul	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaceae	<i>Luzula sylvatica</i>	-	-	Meşe luzulu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Juncaginaceae	<i>Triglochin barbelieri</i>	<i>barbelieri</i>	-	Yalısuçengeli	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Marrubium rotundifolium</i>	-	-	Kalartopu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Lamiaceae	<i>Nepeta cadmea</i>	-	-	Honazpisikotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Lamiaceae	<i>Nepeta nuda</i>	<i>lydiae</i>	-	Babaküncü	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Lamiaceae	<i>Nepeta viscida</i>	-	-	Yağlıpisikotu	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Lamiaceae	<i>Phlomis armeniaca</i>	-	-	Bozsavlak	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik
Lamiaceae	<i>Phlomis nissolii</i>	-	-	Öçbekçalba	Literatür	Liste d131	Liste d131	Liste d131	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Salvia smyrnæa</i>	-	-	Niğşalbası	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik
Lamiaceae	<i>Sideritis tmolea</i>	-	-	Sivriçay	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik
Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i>	<i>anatolica</i>	-	Yağlıkara	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik
Lamiaceae	<i>Stachys tmolea</i>	-	-	Sürmeliçayçe	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik
Lamiaceae	<i>Ziziphora taurica</i>	<i>cleonoides</i>	-	Naneruhu	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik
Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	-	-	Acıgıcı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>mesogitana</i>	-	Bayırmayasılı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ajuga chamaepitys</i>	<i>chia</i>	-	Acıgıcı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ajuga orientalis</i>	-	-	Dağmayasılı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ballota acetabulosa</i>	-	-	Hoçnemmem	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ballota nigra</i>	<i>ruderalis</i>	-	Kırknemmem	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Clinopodium alpinum</i>	-	-	Dağfesleğeni	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Clinopodium nepeta</i>	<i>glandulosum</i>	-	Sümüklüfesleğen	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Clinopodium vulgare</i>	<i>arundanum</i>	-	Kamışfesleğen	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium album</i>	-	-	Balcak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium amplexicaule</i>	-	-	Baltutan	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Lamium macradon</i>	-	-	Balbaş	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium moschatum</i>	-	<i>moschatum</i>	Lünlünotu	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium moschatum</i>	-	<i>rhodium</i>	Misbalçak	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lavanula stoechas</i>	<i>stoechas</i>	-	Karabas	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lycopus europæus</i>	-	-	Kurtayağı	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Marrubium peregrinum</i>	-	-	Yabaniderme	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Marrubium vulgare</i>	-	-	Karaderme	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Melissa officinalis</i>	<i>officinalis</i>	-	Oğulotu	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha aquatica</i>	-	-	Sunanesi	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha longifolia</i>	-	-	Pünk	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha pulegium</i>	-	-	Yarpuz	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha spicata</i>	<i>spicata</i>	-	Eşeknesi	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha spicata</i>	<i>condensata</i>	-	K4rukkekik	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha suaveolens</i>	-	-	Kabanane	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha x piperita</i>	-	-	Nane	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Mentha x rotundifolia</i>	-	-	Marşapa	Literatür	Liste d31	Liste d31	Liste d31	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Micromeria graeca</i>	<i>graeca</i>	-	Boğumcuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Micromeria juliana</i>	-	-	Topukçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Micromeria myrtifolia</i>	-	-	Boğumluçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Molucella laevis</i>	-	-	Çanakçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Nepeta italica</i>	-	-	Eşekçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Nepeta nuda</i>	<i>albiflora</i>	-	Karaküncü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Origanum onites</i>	-	-	Bilyalıkekik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Origanum sipyleum</i>	-	-	Mormercan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Lamiaceae	<i>Origanum vulgare</i>	<i>hirtum</i>	-	Karamercan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Pentapleura subulifera</i>	-	-	Delidiş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Phlomis fruticosa</i>	-	-	Paşamba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Prazium majus</i>	-	-	Çalibaba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Prunella laciniata</i>	-	-	Bodurfesleğen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Prunella vulgaris</i>	-	-	Gelinciklemeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia argentea</i>	-	-	Bozşalba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia fruticosa</i>	-	-	Adaçayı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Salvia napifolia</i>	-	-	Tersşalba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia pinnata</i>	-	-	Çanakşalbası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia pomifera</i>	-	-	Acielmaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia tomentosa</i>	-	-	Şalba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia verbenaca</i>	-	-	Elmakekiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia virgata</i>	-	-	Falmanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Salvia viridis</i>	-	-	Zarifşalba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Satureja thymbra</i>	-	-	Halilibrahimzahteri	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Scutellaria albida</i>	<i>albida</i>	-	Akkaside	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Scutellaria galericulata</i>	-	-	Sukasidesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Scutellaria hastifolia</i>	-	-	Mızraklıkaside	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Scutellaria orientalis</i>	<i>pinnatifida</i>	-	Kırbağsırumu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Scutellaria orientalis</i>	<i>alpina</i>	<i>alpina</i>	Dağkasidesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Sideritis lanata</i>	-	-	İpekçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Sideritis montana</i>	<i>remota</i>	-	Morkaraçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Sideritis perfoliata</i>	-	-	Fincançay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Sideritis romana</i>	<i>curvidens</i>	-	Eğriçay	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Sideritis siphlea</i>	-	-	Spilçayı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i>	<i>smyrnaea</i>	-	İzmirdeliçayı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Stachys obliqua</i>	-	-	Sarıçayçe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Stachys thirkei</i>	-	-	Kestere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium chamaedrys</i>	<i>chamaedrys</i>	-	Kısamahmut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium chamaedrys</i>	<i>lydium</i>	-	Bodurmahmut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium dvaricatum</i>	<i>divaricatum</i>	-	Mürçüotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium kotschyannum</i>	-	-	Zinkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium lamiifolium</i>	<i>lamiifolium</i>	-	Kumacıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium montbretii</i>	<i>montbretii</i>	-	Fatmacıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium polium</i>	-	-	Acıyavşan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium prinosum</i>	-	-	Pusulmahmut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium scordium</i>	<i>scordioides</i>	-	Kurtluca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Teucrium spinosum</i>	-	-	Dikenlimahmut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Thymbra capitata</i>	-	-	Acıkekik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Lamiaceae	<i>Thymbra spicata</i>	-	<i>spicata</i>	Zahter	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Thymus atticus</i>	-	-	Ergenekekiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Thymus longicaulis</i>	<i>chaubardii</i>	-	Dağkekiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Thymus siphleus</i>	<i>siphleus</i>	-	Spilkekiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Thymus zygoides</i>	-	-	Bodurkekiği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ziziphora capitata</i>	-	-	Anuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Ziziphora taurica</i>	<i>taurica</i>	-	Çöreyhanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium garganicum</i>	-	-	Bolbalçak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lamium garganicum</i>	<i>striatum</i>	<i>striatum</i>	Bolbalçak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lamiaceae	<i>Lavandula pedunculata</i>	<i>carriensis</i>	-	Karan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lauraceae	<i>Laurus nobilis</i>	-	-	Defne	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lentibulariaceae	<i>Utricularia australis</i>	-	-	Durgunsumiğferi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Fritillaria bithynica</i>	-	-	Deli lale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Liliaceae	<i>Fritillaria carica</i>	<i>carica</i>	-	Bodursarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Liliaceae	<i>Fritillaria fleischeriana</i>	-	-	Bozkırlalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Liliaceae	<i>Gagea bohemica</i>	-	-	Sarıyıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Liliaceae	<i>Gagea chrysantha</i>	-	-	Alyıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Gagea graeca</i>	-	-	Süremeli yıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Gagea luteaoides</i>	-	-	Altın yıldız	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Gagea peduncularis</i>	-	-	Karga sarımsağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Lilium candidum</i>	-	-	Akzambak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa agenensis</i>	-	-	Kaba lale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa clusiana</i>	-	-	Çelebi lalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa orphanidea</i>	-	-	Doğandili	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa praecox</i>	-	-	Tez lale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa sylvestris</i>	-	-	Sarı lale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Liliaceae	<i>Tulipa undulatifolia</i>	-	-	K4rucıklale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Linaceae	<i>Linum arctioides</i>	-	-	Has keten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Linaceae	<i>Linum tmoleum</i>	-	-	Mavi keten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Linaceae	<i>Linum bienne</i>	-	-	Deli keten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Linaceae	<i>Linum corymbulosum</i>	-	-	Koru keteni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Linaceae	<i>Linum strictum</i>	-	<i>spicatum</i>	Tok keten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Linaceae	<i>Linum trigynum</i>	-	-	Otlak keteni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Linaceae	<i>Linum virgultorum</i>	-	-	Güdün	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Loranthaceae	<i>Arceuthobium oxycedri</i>	-	-	Ardıçgüveleği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Loranthaceae	<i>Loranthus europaeus</i>	-	-	Ardıçburcu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Loranthaceae	<i>Viscum album</i>	<i>album</i>	-	Ökseotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lythraceae	<i>Lythrum maritimum</i>	-	-	Aklarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lythraceae	<i>Lythrum thymifolia</i>	-	-	Kaba aklarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Lythraceae	<i>Lythrum tribactatum</i>	-	-	Üçaklarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malope anatolica</i>	-	-	Anaköynük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Malvaceae	<i>Alcea biensis</i>	-	-	Fatmaanağülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Althaea cambiana</i>	-	-	Gülhannaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Althaea officinalis</i>	-	-	Deli hatmi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Gossypium hirsutum</i>	-	-	Kabapamuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Lavatera bryoniifolia</i>	-	-	Haylinecek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Lavatera punctata</i>	-	-	Saracak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malope malacoides</i>	-	-	Köynük	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Malvaceae	<i>Malva arborea</i>	-	-	Korkut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malva cretica</i>	-	-	Yastman	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malva linnaei</i>	-	-	Toluk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malva nicaensis</i>	-	-	İlmikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	-	-	Mülkek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Malva sylvestris</i>	-	-	Ebegümece	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Malvaceae	<i>Tilia argentea</i>	-	-	İhlamur	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Meliaceae	<i>Melia azedarach</i>	-	-	Tesbih ağacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Moraceae	<i>Cannabis sativa</i>	-	-	Kenevir	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Moraceae	<i>Ficus carica</i>	<i>carica</i>	-	İncir	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Moraceae	<i>Morus alba</i>	-	-	Akdut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Moraceae	<i>Morus nigra</i>	-	-	Karadut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Moraceae	<i>Morus rubra</i>	-	-	Mordut	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Myrtaceae	<i>Eucalyptus camaldulensis</i>	-	-	Sıtma ağacı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Myrtaceae	<i>Myrtus communis</i>	<i>communis</i>	-	Mersin	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Nymphaeaceae	<i>Nymphaea alba</i>	-	-	Nilüfer	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Nymphaeaceae	<i>Nuphar lutea</i>	-	-	Sarı nilüfer	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Fraxinus ornus</i>	<i>cilicica</i>	-	Torosdişbudağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Oleaceae	<i>Fraxinus angustifolia</i>	<i>angustifolia</i>	-	S4ridişbudağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Fraxinus angustifolia</i>	<i>syriaca</i>	-	Suriyedişbudağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Fraxinus ornus</i>	<i>ornus</i>	-	Çiçekli dişbudak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Jasminum fruticans</i>	-	-	Boruk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Olea europaea</i>	-	<i>europaea</i>	Zeytin	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oleaceae	<i>Phillyrea latifolia</i>	-	-	Akçakesme	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Circaea lutetiana</i>	-	-	Kankurutan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Epilobium angustifolium</i>	-	-	Yakıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Epilobium hirsutum</i>	-	-	Hasanhüseyn çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Epilobium lanceolatum</i>	-	-	Dilyakısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Epilobium parviflorum</i>	-	-	İrazyakıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Epilobium roseum</i>	<i>subsessile</i>	-	Üççekgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Ludwigia palustris</i>	-	-	Sutoynakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Onagraceae	<i>Oenothera glazioviana</i>	-	-	Güneş damlası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Orchidaceae	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	-	-	S4risalep	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Cephalanthera damasonium</i>	-	-	Ormankuşçuğu	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Cephalanthera epipactoides</i>	-	-	Ana çamçiçeği	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Cephalanthera longifolia</i>	-	-	Kuşu salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Cephalanthera rubra</i>	-	-	Çamçiçeği	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Dactylorhiza romana</i>	romana	-	Elçik	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Epipactis condensata</i>	-	-	Dolubindallı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Epipactis helleborine</i>	-	-	Bindallıçiçeği	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Epipactis microphylla</i>	-	-	Minikbindallı	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Himantoglossum affine</i>	-	-	Keşkeşçiçeği	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Himantoglossum comperianum</i>	-	-	Meşekeşkeşi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Limodorum abortivum</i>	-	-	Saçuzatan	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Listera ovata</i>	-	-	Çalı salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Neotinea maculata</i>	-	-	Benliçamsalebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys apifera</i>	-	-	Arısalebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys blitopertha</i>	-	-	Kör salep	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Orchidaceae	<i>Ophrys cinereophila</i>	-	-	Kıbrıs salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys ferrum-equinum</i>	-	-	Nallı salep	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys fusca</i>	-	-	Kedi gözü	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys holoserica</i>	holoserica	-	Deşdiye salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys tricolor</i>	-	-	Alkım salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys lutea</i>	lutea	-	Sarısalep	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys lutea</i>	minor	-	Sarısalep	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys mammosa</i>	-	-	Kedi kulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys oestriifera</i>	oestriifera	-	Sineksalebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys reinholdii</i>	reinholdii	-	Akgöz salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys speculum</i>	regis-ferdinandii	-	Saka salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys speculum</i>	speculum	-	Ayna salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys tenthredinifera</i>	-	-	Böcek salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Ophrys umbilicata</i>	umbilicata	-	Göbeklisalep	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis anatolica</i>	-	-	Dıldamak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis anthropophora</i>	-	-	Kukla salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Orchidaceae	<i>Orchis collina</i>	-	-	Tepesalebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis coriophora</i>	-	-	Pirinç çiçeği	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis italica</i>	-	-	Teke taşağı	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis laxiflora</i>	-	-	Salep sümbülü	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis mascula</i>	<i>pinetorum</i>	-	Ersalebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis morio</i>	<i>morio</i>	-	Gelincik salebi	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis morio</i>	<i>picta</i>	-	Boyalısalebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis pallens</i>	-	-	Solgun salep	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis papilionacea</i>	<i>messenica</i>	-	Dilçik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis papilionacea</i>	-	<i>papilionacea</i>	Dilçik	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis provincialis</i>	-	-	Katrançık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis sancta</i>	-	-	Püren salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis sezikiana</i>	-	-	Sezik salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis sima</i>	-	-	Salep püskülü	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis spitzelii</i>	-	-	Dağ salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Orchis tridentata</i>	-	-	Katranalacası	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Orchidaceae	<i>Platanthera chlorantha</i>	-	-	Çarpık salep	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Serapias bergonii</i>	-	-	İncesığırkulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Serapias orientalis</i>	<i>orientalis</i>	-	Dillikülak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orchidaceae	<i>Serapias politisii</i>	-	-	Bodursığırkulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Bartsia trixago</i>	-	-	Karaballıbaba	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Globularia alypum</i>	-	-	Kürrevi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche aegyptiaca</i>	-	-	Dinlendiren	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche alba</i>	-	-	Boğasak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche caryophyllacea</i>	-	-	Kokulusüpürgeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i>	-	-	Deliyergöbeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche crenata</i>	-	-	Zapırotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche grisebachii</i>	-	-	Deliveremotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche minor</i>	-	-	Göveotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche mutellii</i>	-	-	Baklakıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche oxyloba</i>	-	-	Kazıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche picridis</i>	-	-	Papatyakıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Orobanchaceae	<i>Orobanche pubescens</i>	-	-	Tüylükazıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche ramosa</i>	-	-	Narincanavarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Orobanche schultzei</i>	-	-	Kırıkveremotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Parentucellia latifolia</i>	latifolia	-	Üçdilotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Orobanchaceae	<i>Parentucellia viscosa</i>	-	-	Salgılıüçdilotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oxalidaceae	<i>Oxalis corniculata</i>	-	-	Sarıkeşiyonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Oxalidaceae	<i>Oxalis pes-caprae</i>	-	-	Koca ekşiyonca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Paeoniaceae	<i>Paeonia arietina</i>	-	-	Şakayık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Paeoniaceae	<i>Paeonia mascula</i>	mascula	-	Ayigülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Paeoniaceae	<i>Paeonia peregrina</i>	-	-	Bocur	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Corydalis lydiae</i>	-	-	Kırıkazgazı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Papaveraceae	<i>Corydalis oppositifolia</i>	oppositifolia	-	İparkazgazı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Papaveraceae	<i>Corydalis wendelboi</i>	wendelboi	-	Tarla kuşu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Papaveraceae	<i>Hypocymum procumbens</i>	atropunctatum	-	Düğmecik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Papaveraceae	<i>Papaver argemone</i>	davisii	-	Karagöbek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Papaveraceae	<i>Corydalis solida</i>	-	-	Rumeli kazgagası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Papaveraceae	<i>Fumaria capreolata</i>	-	-	Keçi şahteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria judaica</i>	-	-	Diri şahtere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria kralikii</i>	-	-	Gül şahtere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria macrocarpa</i>	-	-	Kocaşahtere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i>	-	-	Şahtere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria parviflora</i>	-	-	Tarlaşahteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria petteri</i>	thuretii	-	Kaya şahteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Fumaria vaillantii</i>	-	-	Güvercin göğsü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Glaucium corniculatum</i>	corniculatum	-	Çömlek çatlatan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Glaucium flavum</i>	-	-	Gündür melalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Glaucium leiocarpum</i>	-	-	Gavur haşhaşı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Hypocymum procumbens</i>	procumbens	-	Yavruağzı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Hypocymum pseudograndiflorum</i>	-	-	Hidrellezotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver argemone</i>	argemone	-	Kumhaşhaşı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver gracile</i>	-	-	Zemperlik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver hybridum</i>	-	-	Melez gelincik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Papaveraceae	<i>Papaver purpureomarginatum</i>	-	-	Kamacık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas</i>	-	-	Gelincik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver somniferum</i>	-	-	Haşhaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Papaver virchowii</i>	-	-	Borcanka	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Papaveraceae	<i>Roemeria hybrida</i>	<i>hybrida</i>	-	Pırpıt otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Phytolaccaceae	<i>Phytolacca americana</i>	-	-	Şekerciboyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Abies nordmanniana</i>	<i>bornumunleriana</i>	-	Kafkas göknarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Cedrus libani</i>	-	-	Sedir	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Pinus brutia</i>	-	-	Kızılcım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Pinus nigra</i>	-	-	Kara çam	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Pinus nigra</i>	<i>pallasiana</i>	-	Kara çam	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Pinaceae	<i>Pinus pinea</i>	-	-	Fıstık çamı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria genistifolia</i>	<i>confertiflora</i>	-	Çoknevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Plantaginaceae	<i>Veronica cuneifolia</i>	<i>cuneifolia</i>	-	Yermavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Plantaginaceae	<i>Veronica elmalensis</i>	-	-	Elmalınavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Plantaginaceae	<i>Antirrhinum majus</i>	<i>majus</i>	-	Aslanazgı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Plantaginaceae	<i>Cymbalaria microcalyx</i>	-	-	Hoşnakkışotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Cymbalaria muralis</i>	<i>muralis</i>	-	Aknakkışotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Diigitalis ferruginea</i>	<i>ferruginea</i>	-	Arıkovanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Kickxia commutata</i>	<i>commutata</i>	-	Tarlafulkaraotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Kickxia commutata</i>	<i>graeca</i>	-	Ege fukaraotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Kickxia elatine</i>	<i>crinita</i>	-	Fukaraotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria chalapensis</i>	-	<i>chalapensis</i>	Halepnevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria genistifolia</i>	<i>linifolia</i>	-	Ekinnevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria micrantha</i>	-	-	Miniknevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria pelissieriana</i>	-	-	Mornevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Linaria simplex</i>	-	-	Yalınnevrüzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Mitopates orontium</i>	-	-	Asıbalıkağzı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago afra</i>	-	-	Ateşyaprağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago bellardii</i>	-	-	Babdeşen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago coronopus</i>	<i>coronopus</i>	-	Boğaothu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago crassifolia</i>	-	-	Nasrılıyaprak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Plantaginaceae	<i>Plantago cretica</i>	-	-	Bağayaprağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago holostium</i>	-	-	Beşdamarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago lagopus</i>	-	-	Kırkdamarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago lanceolata</i>	-	-	Damarlıca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago major</i>	<i>intermedia</i>	-	Yedidamarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago maritima</i>	-	-	Yılandili	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago scabra</i>	-	-	Sinirsek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Plantago weldenii</i>	-	-	Kankesenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica triphyllus</i>	-	-	Bahçemavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica acinifolia</i>	-	-	Benlik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	<i>anagallis-aquatica</i>	-	Sügedemesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica arvensis</i>	-	-	Ekinmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica beccabunga</i>	-	-	Atteresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica biloba</i>	-	-	Çiftmaviş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica bozakmanii</i>	-	-	Bozakmanmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica cymbalaria</i>	-	-	Ventüşçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Plantaginaceae	<i>Veronica dillenii</i>	-	-	Karamaviş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica grisebachii</i>	-	-	Keşanmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica jacquinii</i>	-	-	Çalınmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica pectinata</i>	-	<i>pectinata</i>	Tarakmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica pectinata</i>	-	<i>glandulosa</i>	Tarakmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica persica</i>	-	-	Circamuk	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica serpyllifolia</i>	-	-	Güzelnane	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica syriaca</i>	-	-	Arapmavişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica triloba</i>	-	-	Üçmaviş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plantaginaceae	<i>Veronica verna</i>	-	-	Erenmaviş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Platanaceae	<i>Platanus orientalis</i>	-	-	Çınar	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Limonium effusum</i>	-	-	Kayamarulu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Plumbaginaceae	<i>Acantholimon acerosum</i>	-	-	Pişikkeveni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Acantholimon ulicinum</i>	<i>ulicinum</i>	<i>ulicinum</i>	Kardiken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Armeria cariensis</i>	-	<i>cariensis</i>	Çimnenekşesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Gonolimon incanum</i>	-	-	Bozkuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Plumbaginaceae	<i>Limonium bellidifolium</i>	-	-	Hoşkuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Limonium echioides</i>	-	-	Çılızdevekulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Limonium graecum</i>	-	<i>graecum</i>	Kumkaranfili	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Limonium sinuatum</i>	-	-	Denizlavantası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Limonium virgatum</i>	-	-	Kuduzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Plumbaginaceae	<i>Plumbago europaea</i>	-	-	Karakuna	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus cappadocius</i>	<i>sclerophyllus</i>	-	Bacaklıcanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Poaceae	<i>Bromus macrocladus</i>	-	-	Deliklıcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Poaceae	<i>Nephelochloa orientalis</i>	-	-	Bulutotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Poaceae	<i>Aegilops bicornialis</i>	-	-	İkikilçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops caudata</i>	-	-	Karaot	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops comosa</i>	<i>comosa</i>	-	Uzunkilçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops gemiculata</i>	-	-	Konbaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops neglecta</i>	-	-	Tüyübuğday	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops speltoides</i>	-	<i>ligustica</i>	Akbuğdayanası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aegilops triuncialis</i>	<i>triuncialis</i>	-	Üçkilçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Aegilops umbellulata</i>	<i>umbellulata</i>	-	Hanımbuğdayı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aeluropus littoralis</i>	-	-	Sahil ayrığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Agrostis stolonifera</i>	-	-	Tavusotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aira caryophyllaea</i>	-	-	İncesaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Aira elegantissima</i>	<i>ambigua</i>	-	Tülççeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Alopecurus aequalis</i>	-	-	Kınalı tilkikuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Alopecurus arundinaceus</i>	-	-	Kamış tilkikuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Alopecurus davisi</i>	-	-	Nif tilkikuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i>	-	<i>tonsus</i>	Yoz tilkikuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Alopecurus setarioides</i>	-	-	Kılı tilkikuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Ammophila arenaria</i>	<i>arundinacea</i>	-	Sahilotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Andropogon distachyos</i>	-	-	İkisakalotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	<i>odoratum</i>	-	Kokuotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Antinoria insularis</i>	-	-	Tülotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Apera intermedia</i>	-	-	Pusul ipekçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Apera interrupta</i>	-	-	Tokalipekçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Arrhenatherum elatius</i>	-	-	Çayır yulafı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Arrhenatherum palaestinum</i>	-	-	Kırkçayır yulafı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avellinia michelii</i>	-	-	Çiçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena barbata</i>	<i>barbata</i>	-	Narin yulaf	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena clauda</i>	-	-	Sahilyulafı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena eriantha</i>	-	-	Koruyulafı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena sterilis</i>	<i>sterilis</i>	-	Şifan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena sterilis</i>	<i>ludoviciana</i>	-	Horazotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Avena wiestii</i>	-	-	Farazotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Brachypodium distachyon</i>	-	-	Tekkılcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Brachypodium pinnatum</i>	-	-	Tüyükılcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Brachypodium retusum</i>	-	-	Y4li kılcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Brachypodium sylvaticum</i>	-	-	Korukılcanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Briza humilis</i>	-	-	Kadınıllı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Briza maxima</i>	-	-	Kuş yüreği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Briza minor</i>	-	-	Küçükzembil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Bromus alopecurus</i>	-	-	Terskilcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus arvensis</i>	-	-	Tarla bromu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus chrysopogon</i>	-	-	Kabakılcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus diandrus</i>	-	-	Kılıkötü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus hordeaceus</i>	<i>hordeaceus</i>	-	Başakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus intermedius</i>	-	-	Damiyeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus japonicus</i>	<i>japonicus</i>	-	İyeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus lanceolatus</i>	-	-	Kılıçbromu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus madritensis</i>	-	-	Kırmızıbrom	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus rigidus</i>	-	-	Sert brom	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus rubens</i>	-	-	Tilkibromu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus scoparius</i>	-	-	İbubukekini	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus squarrosus</i>	-	-	Kırpıklı damiye	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus sterilis</i>	-	-	Sağırılcan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus tectorum</i>	<i>tectorum</i>	-	Kırbromu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Bromus tomentellus</i>	-	-	Bozkırbromu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Calamagrostis canescens</i>	-	-	Akkandıraotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Calamagrostis pseudophragmites</i>	-	-	Sazçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Catabrosa aquatica</i>	-	-	Çipil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Catapodium marinum</i>	<i>rigidum</i>	-	Kumtelekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Catapodium rigidum</i>	<i>rigidum</i>	-	Telekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Catapodium rigidum</i>	<i>rigidum</i>	<i>majus</i>	Telekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Chrysopogon gryllus</i>	<i>gryllus</i>	-	Buzağıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Cornucopias cucullatum</i>	-	-	Külahotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Corynephorus dAaricatus</i>	-	-	Sazpüskülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Crypsis acuminata</i>	<i>ambigua</i>	-	Üç bakakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Crypsis acuminata</i>	<i>acuminata</i>	-	S4ri bakakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Crypsis alopecuroides</i>	-	-	Dere bakakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Crypsis faktorovskiyi</i>	-	-	Kumbakakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Crypsis schoenoides</i>	-	-	Bakakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Cutandia stenostachya</i>	-	-	Koru kumkilçılı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i>	-	<i>dactylon</i>	Köpek dişi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Cynosurus echinatus</i>	-	-	Toptarakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Cynosurus effusus</i>	-	-	Yeltarakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i>	<i>glomerata</i>	-	Domuzayrığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i>	<i>hispanica</i>	-	Kıllı domuzayrığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Dasyphyrum villosum</i>	-	-	Kızılev	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i>	-	-	Kızılcatalotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i>	-	-	Darican	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Elymus elongatus</i>	<i>turcicus</i>	-	Pusulputaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Elymus flaccidifolius</i>	-	-	Bataklıkicorası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Elymus hispidus</i>	<i>hispidus</i>	-	Elimotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Elymus panormitanus</i>	-	-	Korubuğdayı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Eragrostis curvula</i>	-	-	Eğri yulaf	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Festuca arundinacea</i>	<i>arundinacea</i>	-	Kamış yumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Festuca callieri</i>	<i>callieri</i>	-	Çarşak yumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Festuca pinifolia</i>	-	<i>pinifolia</i>	Sultan yumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Festuca sipylea</i>	-	-	Spil yumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Festuca valesiaca</i>	-	-	Meşe yumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Gastridium phleoides</i>	-	-	Bodur bekarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Gastridium ventricosum</i>	-	-	Top bekarotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Gaudinia fragilis</i>	-	-	Başaklı yulaf	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Glyceria notata</i>	-	-	K4rıntatışım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hainardia cylindrica</i>	-	-	İnce kuyrukotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hemarthria altissima</i>	-	-	Sukızılota	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Holcus annuus</i>	-	-	Gıygın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Holcus lanatus</i>	-	-	Kadıfeotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum brevisubulatum</i>	violaceum	-	Çayırarпасı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum bulbosum</i>	-	-	Boncukarpa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum geniculatum</i>	-	-	Yatık arpa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum marinum</i>	-	marinum	Sahilarparası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum murinum</i>	murinum	-	Pisipisiotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum murinum</i>	glaucum	-	Duvararпасı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hordeum murinum</i>	leporinum	leporinum	Kılıçkarpa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i>	-	-	Yabaniarpa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Hyparrhenia hirta</i>	-	-	Damsazı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i>	-	-	Çardakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Koeleria nitidula</i>	-	-	Kösekırnal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Koeleria pyramidata</i>	-	-	Kırnal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Koeleria lobata</i>	-	-	Tike kırnal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lagurus ovatus</i>	-	-	Tavşan kuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lamarckia aurea</i>	-	-	Altıntopotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium multiflorum</i>	-	-	İtalyan çimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium perenne</i>	-	-	Çim	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium persicum</i>	-	-	Eres çimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium rigidum</i>	-	rigidum	Sert çim	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium rigidum</i>	-	rottbollioides	Sert çim	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Lolium temulentum</i>	-	temulentum	Delice çim	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Melica ciliata</i>	ciliata	-	Kırpıklı inci	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Melica ciliata</i>	magnoliit	-	Sahilinciotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Melica minuta</i>	-	-	Yer inciotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Milium vernale</i>	<i>montianum</i>	-	Yayla darısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Molmeriella minuta</i>	-	-	Bodur saçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Narduroides salzmannii</i>	-	-	Kırtılotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Oryza sativa</i>	-	-	Çeltik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Oryzopsis coerulescens</i>	-	-	Gökpirinçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Oryzopsis hymenoides</i>	-	-	Deli pirinç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Oryzopsis miliacea</i>	<i>miliacea</i>	-	Yiğit pirinçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Oryzopsis miliacea</i>	<i>thomasi</i>	-	Yabapirinçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Parapholis filiformis</i>	-	-	Telli kiremitotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Parapholis incurva</i>	-	-	Eğri kiremitotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Parapholis marginata</i>	-	-	Köşekiremitotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Paspalum distichum</i>	-	-	Yalandarısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phalaris aquatica</i>	-	-	Su kanyaşı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phalaris canariensis</i>	-	-	Kuş yemi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phalaris minor</i>	-	-	Cüce kaynaş	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Phleum echinatum</i>	-	-	Diken itkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phleum exaratum</i>	-	-	Meşe itkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phleum phleoides</i>	-	-	Bayır itkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phleum pratense</i>	-	-	Çayır itkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phleum subulatum</i>	<i>subulatum</i>	-	Tel itkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phleum subulatum</i>	<i>ciliatum</i>	-	Tepeliot	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Phragmites australis</i>	-	-	Kamış	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa annua</i>	-	-	Salkım otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa bulbosa</i>	-	-	Yumrulu salkım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa diversifolia</i>	-	-	Zarif salkımotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa infirma</i>	-	-	Hatun salkımotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa nemoralis</i>	-	-	Orman salkımı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa timoleontis</i>	-	-	Gür salkımotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Poa trialis</i>	-	-	Kaba salkımotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Polygonum maritimum</i>	<i>maritimum</i>	-	Kumhıtrı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Polygonum maritimum</i>	<i>subspatheus</i>	-	Yalıhıtrı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Polygonum monspeliensis</i>	-	-	Hıtr	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Pseudopheus gibbum</i>	-	-	Efe otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Psilurus incurvus</i>	-	-	Eğrikuyrukotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Puccinellia convoluta</i>	-	-	Çanak tuzçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Puccinellia distans</i>	<i>distans</i>	-	Ayrık tuzçimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Rostraria cristata</i>	-	<i>glabriflora</i>	Gagaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Rostraria cristata</i>	-	<i>cristata</i>	Gagaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Secale anatolicum</i>	-	-	Anadoluçavdarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Secale montanum</i>	-	-	Dağçavdarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Sesleria alba</i>	-	-	Ak bozkıyumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Setaria viridis</i>	-	-	Yeşilsıçanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Sorghum bicolor</i>	-	-	Süprüge darısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Sorghum halepense</i>	-	<i>halepense</i>	Ekin süprügesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Sorghum halepense</i>	-	<i>muticum</i>	Ekin süprügesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Sphenopus divaricatus</i>	-	-	Tuz zurası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Stipa bromoides</i>	-	-	Kılaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Poaceae	<i>Stipa capensis</i>	-	-	Kumkılaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Stipa capillata</i>	-	-	İncekılaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Stipa holosericea</i>	-	-	Dirgenkılaç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Stipa pulcherrima</i>	<i>crassiculmis</i>	-	Kabasırguç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Taeniatherum caput-medusae</i>	<i>asper</i>	-	Eğrikılıç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Taeniatherum caput-medusae</i>	<i>crinitum</i>	-	Kılıçkarpası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Triticum aestivum</i>	-	-	Ekmeklikbuğday	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Triticum turgidum</i>	-	-	Şişikbuğday	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Ventenata dubia</i>	-	-	Ventenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Ventenata subenervis</i>	-	-	Tarlavenenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Vulpia ciliata</i>	-	-	Kırpıklıçım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Vulpia fasciculata</i>	-	-	Kum kırpıklıçımı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Vulpia ligustica</i>	-	-	Kırık kırpıklıçımı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Poaceae	<i>Vulpia muralis</i>	-	-	Pis kırpıklıçım	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygalaceae	<i>Polygala monspeliaca</i>	-	-	Mart sütötu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex tmoleus</i>	-	-	Özge labada	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Polygonaceae	<i>Polygonum alpinum</i>	-	-	Eleyaz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum arenarium</i>	-	-	Yer madumağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum arenastrum</i>	-	-	Bezmeceotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i>	-	-	Köyotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum bistorta</i>	<i>bistorta</i>	-	Çimen eleveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum equisetiforme</i>	-	-	Urganotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum lapathifolium</i>	-	-	Tırşon	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum maritimum</i>	-	-	Sicimlik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum patulum</i>	<i>patulum</i>	-	Atmercimeleği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum pulchellum</i>	-	-	Soğan bağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Polygonum setosum</i>	-	-	Ebemekmeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	-	-	Kuzu kulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex bucephalophorus</i>	-	-	Çipir	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex conglomeratus</i>	-	-	Ekşikulak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex crispus</i>	-	-	Labada	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex crispatus</i>	-	-	Lapuşa	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Polygonaceae	<i>Rumex nepalensis</i>	-	-	Dibikızıl	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex palustris</i>	-	-	Tosbağa kulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex patientia</i>	-	-	Efelek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex pulcher</i>	-	-	Ekşilik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex scutatus</i>	-	-	Ekşimen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex tuberosus</i>	<i>creticus</i>	-	Humadotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polygonaceae	<i>Rumex tuberosus</i>	<i>tuberosus</i>	-	Kuzukırdığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polypodiaceae	<i>Polypodium interjectum</i>	-	-	Kaya elverdisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Polypodiaceae	<i>Paraceterach marantae</i>	-	-	Telek eğreltisi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Portulacaceae	<i>Montia arvensis</i>	-	-	Montiya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Portulacaceae	<i>Montia fontana</i>	<i>amporitana</i>	-	Ege montiyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i>	-	-	Semiz otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Posidoniaceae	<i>Canna indica</i>	-	-	Kanaççeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Posidoniaceae	<i>Posidonia oceanica</i>	-	-	Erişte	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Potamogetonaceae	<i>Potamogeton crispus</i>	-	-	Susümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Potamogetonaceae	<i>Potamogeton lucens</i>	-	-	Telsusümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Potamogetonaceae	<i>Potamogeton nodosus</i>	-	-	Dümelisuotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Potamogetonaceae	<i>Potamogeton perfoliatus</i>	-	-	Sargın susümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Potamogetonaceae	<i>Potamogeton pusillus</i>	-	-	Gödük susümbülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Potamogetonaceae	<i>Stuckenia pectinata</i>	-	-	Sutarağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i>	-	<i>arvensis</i>	Farekulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Anagallis foemina</i>	-	<i>caerulea</i>	Bağırakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Anagallis foemina</i>	-	-	Bağırakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Asterolinon linum-stellatum</i>	-	-	Kargacıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Cyclamen hederifolium</i>	-	-	Kandikökü	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Cyclamen persicum</i>	-	-	Alayaprak	Literatür	Liste dışı	Ek-II	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Lysimachia atropurpurea</i>	-	-	Morkargaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Lysimachia punctata</i>	-	-	Benlikargaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Lysimachia vulgaris</i>	-	-	Kargaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Primulaceae	<i>Samolus valerandi</i>	-	-	Gılotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Punicaceae	<i>Punica granatum</i>	-	-	Nar	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rafflesiaceae	<i>Cytinus hypocistis</i>	<i>orientalis</i>	-	İnekmemesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Rafflesiaceae	<i>Cytinus ruber</i>	-	-	Yernarı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus isthmicus</i>	<i>tenuifolius</i>	-	İnce köstebekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Ranunculaceae	<i>Adonis flammea</i>	-	-	Cinlalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Anemone coronaria</i>	-	-	Manisa lalesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Anemone hortensis</i>	-	-	Güllale	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ceratocephala falcatus</i>	-	-	Yel otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Clematis cirrhosa</i>	-	-	Bahar sarmaşığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Clematis vitalba</i>	-	-	Akasma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Consolida orientalis</i>	-	-	Morçişek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Consolida regalis</i>	<i>regalis</i>	-	Çatalmalmuzotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Delphinium peregrinum</i>	-	-	Tel hazeran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Nigella arvensis</i>	-	<i>involuta</i>	Tarla çörekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Nigella damascena</i>	-	-	Şam çörekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Nigella elata</i>	-	-	Deli çörekotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus argyreus</i>	-	-	Çitemik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus arvensis</i>	-	-	Mustafa çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Ranunculaceae	<i>Ranunculus cadmicus</i>	-	-	Sevda çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus chius</i>	-	-	Merencik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus constantinopolitanus</i>	-	-	Kağıthane çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus constantinopolitanus</i>	-	-	Kağıthane çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus cornutus</i>	-	-	Evli memedotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus ficaria</i>	<i>ficariiformis</i>	-	Arpacık salebi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus gracilis</i>	-	-	Narin yağ çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus illyricus</i>	<i>illyricus</i>	-	Gümüş düğün çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus kochii</i>	-	-	Kar çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus lateriflorus</i>	-	-	Yamuk cırnıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus marginatus</i>	-	<i>marginatus</i>	Cırnık otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus marginatus</i>	-	<i>trachycarpus</i>	Cırnık otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus muricatus</i>	-	-	Kutsal defne	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus neopolitanus</i>	-	-	Çiçegezer	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus ophioglossifolius</i>	-	-	Çamuryağotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus paludosus</i>	-	-	Koyun üçgülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Ranunculaceae	<i>Ranunculus peltatus</i>	<i>fucoides</i>	-	Akyağlıçanak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus reuterianus</i>	-	-	Has düğün çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus rionii</i>	-	-	Göl yağıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus rumelicus</i>	-	-	Rumeli yağıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus sceleratus</i>	-	-	Batak düğün çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus sphaerospermus</i>	-	-	Su çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus sprunerianus</i>	-	-	Duvar düğün çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus trichophyllus</i>	-	-	Suluçanak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Ranunculus velutinus</i>	-	-	Kadife yağıotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Staphisagria macrosperma</i>	-	-	Bitotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Thalictrum flavum</i>	-	-	Yalan ravend	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Thalictrum lucidum</i>	-	-	Çayır sedefi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ranunculaceae	<i>Thalictrum minus</i>	-	<i>minus</i>	Kaytaran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Resedaceae	<i>Reseda alba</i>	-	-	Akgerdanlık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Resedaceae	<i>Reseda lutea</i>	-	<i>lutea</i>	Muhabbet çiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Resedaceae	<i>Reseda luteola</i>	-	-	Eşek çitimi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CİTES	IUCN	ENDEMİK
Rhamnaceae	<i>Paliurus spina-christi</i>	-	-	Karaçalı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rhamnaceae	<i>Rhamnus alaternus</i>	-	-	Geyik dikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Amelanchier parviflora</i>	-	<i>parviflora</i>	Karagöz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rosaceae	<i>Potentilla subleavis</i>	-	-	Manisa prmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rosaceae	<i>Amygdalus communis</i>	-	-	Badem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Amygdalus graeca</i>	-	-	Şeytan bademi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Amygdalus webbii</i>	-	-	Karabadem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Aphanes arvensis</i>	-	-	Terspençe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Cerasus prostrata</i>	-	<i>prostrata</i>	Taş kirazı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Cotoneaster nummularius</i>	-	-	Dağ muşmulası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Cerasus mahaleb</i>	-	<i>mahaleb</i>	Mahlep	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Crataegus azarolus</i>	-	<i>pontica</i>	Müzmildek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Crataegus monogyna</i>	<i>monogyna</i>	-	Yemişen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Crataegus orientalis</i>	<i>orientalis</i>	-	Alıç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Crataegus pentagyna</i>	-	-	Kömüş dikeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Cydonia oblonga</i>	-	-	Ayva	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CİTES	IUCN	ENDEMİK
Rosaceae	<i>Eriolobus trilobatus</i>	-	-	At elması	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Fragaria vesca</i>	-	-	Çilek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Geum urbanum</i>	-	-	Meryem otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Malus sylvestris</i>	<i>orientalis</i>	<i>orientalis</i>	Acı elma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla argaea</i>	-	-	Boz parmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla astracanicca</i>	-	-	Yıldız parmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla calabra</i>	-	-	Sivri parmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla kotschyana</i>	-	-	Çakıl parmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla recta</i>	-	-	Su parmakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Potentilla reptans</i>	-	-	Reşatnotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Prunus divaricata</i>	<i>divaricata</i>	-	Yunuseriği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Prunus spinosa</i>	-	-	Çakal eriği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Prunus x domestica</i>	-	-	Erik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Pyrus amygdaliformis</i>	-	<i>amygdaliformis</i>	Çöğür armudu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Pyrus communis</i>	<i>communis</i>	-	Bey armudu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rosa canina</i>	-	-	Kuşburnu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Rosaceae	<i>Rosa micrantha</i>	-	-	Göz kışkıran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rosa phoenicia</i>	-	-	Fenike gülü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rosa pulverulenta</i>	-	-	Bodur gül	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rubus canescens</i>	-	<i>canescens</i>	Çoban kösteği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rubus canescens</i>	-	<i>glabratus</i>	Çoban kösteği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Rubus sanctus</i>	-	-	Böğürtlen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sanguisorba minor</i>	<i>minor</i>	-	Çayır düğmesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sanguisorba verrucosa</i>	<i>magnolii</i>	-	Sincan otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sanguisorba verrucosa</i>	<i>muricata</i>	-	Sincan otu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sarcopoterium spinosum</i>	-	-	Abdestbozan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sorbus torminalis</i>	-	<i>orientalis</i>	Pitlicen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rosaceae	<i>Sorbus umbellata</i>	-	<i>umbellata</i>	Geyik elması	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Asperula daphneola</i>	-	-	Yatikbelumotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Crucianella disticha</i>	-	-	Egehaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Galium brevifolium</i>	<i>brevifolium</i>	-	Sünnetikotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Galium campanelliferum</i>	-	-	Çanıklıçığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Rubiaceae	<i>Galium incanum</i>	<i>centrale</i>	-	Külahıplıkçığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Galium penduliflorum</i>	-	-	Sarkıklıkçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Rubia davisiana</i>	-	-	Boyapürü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rubiaceae	<i>Asperula arvensis</i>	-	-	Tarlabelumotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Asperula rumelica</i>	-	-	Çatalıbelumotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Asperula tenuifolia</i>	-	-	Sipilbelumu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Crucianella angustifolia</i>	-	-	İncehaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Crucianella bithynica</i>	-	-	Çayırhaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Crucianella imbricata</i>	-	-	Kurakhaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Crucianella latifolia</i>	-	-	Genişhaçotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Cruciata pedemontana</i>	-	-	Tüylüsarıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Cruciata taurica</i>	-	-	Kırımüzeli	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium aparine</i>	-	-	Çobansüzgeci	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium debile</i>	-	-	Batakıklıkçığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium floribundum</i>	<i>floribundum</i>	-	K4rıklıkçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium graecum</i>	<i>graecum</i>	-	Moriplikçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Rubiaceae	<i>Galium heldreichii</i>	-	-	Kabayoğurtotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium murale</i>	-	-	Duvarıplıkçığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium paschale</i>	-	-	Gökıplıkçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium pedemonta</i>	-	-	Tüylüsarılkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium r4ale</i>	-	-	Boyluca	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium setaceum</i>	-	-	Seyreklıkçık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium tricorntum</i>	-	-	Havaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium verticillatum</i>	-	-	Egeyoğurtotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium verum</i>	verum	-	Boyalık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Galium d4aricatum</i>	-	-	Kırkyoğurtotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Plocama calabrica</i>	-	-	Belumçalısı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Rubia tenuifolia</i>	tenuifolia	-	Kızılboya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Rubia peregrina</i>	-	-	Yabanıkökboya	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Rubia tinctorum</i>	-	-	Kökboyası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Sherardia arvensis</i>	-	-	Gökörenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rubiaceae	<i>Valantia hispida</i>	-	-	Kılıörenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Rubiaceae	<i>Valantia muralis</i>	-	-	Örenotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rutaceae	<i>Haplophyllum megalanthum</i>	-	-	Koru sedosu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Rutaceae	<i>Ruta montana</i>	-	-	Yabanisedefotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Rutaceae	<i>Ruta suaveolens</i>	-	-	Taş sedefotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Salicaceae	<i>Populus nigra</i>	-	-	Kara kavak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Salicaceae	<i>Populus tremula</i>	-	-	Titrekkavak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Salicaceae	<i>Salix alba</i>	-	-	Aksögüt	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Salicaceae	<i>Salix triandra</i>	triandra	-	Bağsögüdü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Santalaceae	<i>Oxyris alba</i>	-	-	Morçak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Santalaceae	<i>Thesium bergeri</i>	-	-	Korugüveleği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Santalaceae	<i>Thesium divaricatum</i>	-	-	Çatalgüvelek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Santalaceae	<i>Thesium humile</i>	-	-	Bodurgüvelen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Saxifragaceae	<i>Saxifraga cymbalaria</i>	-	-	Sarı taşkuran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Saxifragaceae	<i>Saxifraga hederacea</i>	-	hederacea	Cılız taşkuran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Saxifragaceae	<i>Saxifraga hederacea</i>	-	libanotica	Cılız taşkuran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Saxifragaceae	<i>Saxifraga sibirica</i>	-	-	Hoş taşkuran	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia cryptophila</i>	-	-	Örensıracaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia depauperata</i>	-	-	Korusıracaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia libanotica</i>	<i>libanotica</i>	<i>mesogitana</i>	Denekutnu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum lobatum</i>	-	-	Tokali sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum lydlum</i>	-	<i>lydlum</i>	Akgömlek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum maeandri</i>	-	-	Selçuk sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum napifolium</i>	-	-	Kıraç sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum parviflorum</i>	-	-	Balkağası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum phrygium</i>	-	-	Sultan sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum smyrnaeum</i>	-	-	İzmir sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Verbascum rupicola</i>	-	-	Kaya sığır kuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia canina</i>	<i>bicolor</i>	-	İtsıracaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia floribunda</i>	-	-	Egesıracaotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia lucida</i>	-	-	Zorlakotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia peregrina</i>	-	-	Sahırsıracası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia scopolii</i>	-	<i>smyrnaea</i>	Elköpürten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia scopolii</i>	-	<i>scopolii</i>	Elköpürten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia umbrosa</i>	-	-	Su kestereotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum antinori</i>	-	-	Sıska sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum banaticum</i>	-	-	Karaağaçsığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum blattaria</i>	-	-	Tutansığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum cheiranthifolium</i>	-	<i>cheiranthifolium</i>	Bozkulak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum glomeratum</i>	-	-	Sığırkulağı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum lasianthum</i>	-	-	Yünlü sığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum lydlum</i>	-	<i>heterantrum</i>	Akgömlek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum mucronatum</i>	-	-	Şapala	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum pinnatifidum</i>	-	-	Dedengil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum sinuatum</i>	-	<i>sinuatum</i>	Bodanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Scrophulariaceae	<i>Verbascum splendidum</i>	-	-	Ranasığırkuyruğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Selaginellaceae	<i>Selaginella denticulata</i>	-	-	Dişli selagin	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Sinopteridaceae	<i>Cheilanthes fragrans</i>	-	-	K4rik eğrelti	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Smilacaceae	<i>Smilax aspera</i>	-	-	Gıcırkiken	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Solanaceae	<i>Datura innoxia</i>	-	-	Abuzambak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Datura stramonium</i>	-	-	Boruçiçeği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Hyoscyamus albus</i>	-	-	Ak banotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Hyoscyamus aureus</i>	-	-	Sarıbanotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Hyoscyamus niger</i>	-	-	Banotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Hyoscyamus reticulatus</i>	-	-	Kumacıkotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Lycium europaeum</i>	-	-	Sincan dikenli	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Mandragora autumnalis</i>	-	-	Adamotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Nicotiana glauca</i>	-	-	Yabanıtütün	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Solanum alatum</i>	-	-	Karagöğündürme	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Solanum americanum</i>	-	-	İtüzümü	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Solanum decipiens</i>	<i>schultesii</i>	-	Ece avlusu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Solanaceae	<i>Solanum dulcamara</i>	-	-	Sofur	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Sparganiaceae	<i>Sparganium erectum</i>	<i>erectum</i>	-	Kındıra	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Styraceae	<i>Styrax officinalis</i>	-	-	Ayıfındığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Tamaricaceae	<i>Tamarix hampeana</i>	-	-	Ege ılgını	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Tamaricaceae	<i>Tamarix parviflora</i>	-	-	Deli ılgın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Tamaricaceae	<i>Tamarix smyrnensis</i>	-	-	İlgın	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Tamaricaceae	<i>Tamarix tetrandia</i>	-	-	Gezik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Thymelaeaceae	<i>Daphne gnioides</i>	-	-	Sıvırcık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Thymelaeaceae	<i>Thymelaea tartowraia</i>	-	-	Ezentere	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Typhaceae	<i>Typha angustifolia</i>	-	-	Saz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Typhaceae	<i>Typha latifolia</i>	-	-	Cil	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ulmaceae	<i>Celtis australis</i>	-	-	Çitlenbik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ulmaceae	<i>Celtis tournefortii</i>	-	-	Dardağan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ulmaceae	<i>Ulmus canescens</i>	-	-	Karangıç	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Ulmaceae	<i>Ulmus minor</i>	-	-	Ovakaraağcı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Urticaceae	<i>Parietaria judaica</i>	-	-	Duvarfesleğeni	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Urticaceae	<i>Parietaria lusitanica</i>	-	-	Kayısırçaoğu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Urticaceae	<i>Urtica dioica</i>	-	-	Isırgan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Urticaceae	<i>Urtica membranacea</i>	-	-	Çincar	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Urticaceae	<i>Urtica pilulifera</i>	-	-	Dalağan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Urticaceae	<i>Urtica urens</i>	-	-	Çiğdem	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Centranthus calcitrapa</i>	-	-	Taş mahmuzu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valeriana dioscoridis</i>	-	-	Çoban zurnası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella balansae</i>	-	-	Kaya kuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella carinata</i>	-	-	Sandal kuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella coronata</i>	-	-	Taçlıkuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella costata</i>	-	-	Mavikuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella discoidea</i>	-	-	Ekin kuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella echinata</i>	-	-	Kirpi gevreği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella hirsutissima</i>	-	-	Yünlü kuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella muricata</i>	-	-	Tikeligevrek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella obtusiloba</i>	-	-	Gülkuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella orientalis</i>	-	-	Anakuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella triceras</i>	-	-	Külahlı kuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella turgida</i>	-	-	Yarkuzugveği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Valerianaceae	<i>Valerianella vesicaria</i>	-	-	Kuzu gevreği	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Verbenaceae	<i>Verbena officinalis</i>	-	-	Mineçegehi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Verbenaceae	<i>Verbena supina</i>	-	-	Güvercinotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Verbenaceae	<i>Vitex- agnus-castus</i>	-	-	Hayıt	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola arvensis</i>	-	-	Tarla menekşesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola heldreichiana</i>	-	-	Gökmenekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola kitaibeliana</i>	-	-	Yabani menekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola odorata</i>	-	-	Kokulu menekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola parvula</i>	-	-	Tüylü menekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola suavis</i>	-	-	Akgöz menekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Violaceae	<i>Viola tricolor</i>	-	-	Hercailı menekşe	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Vitaceae	<i>Vitis sylvestris</i>	-	-	Deliasma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Vitaceae	<i>Vitis vinifera</i>	-	-	Asma	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Zannichelliaceae	<i>Zannichellia palustris</i>	-	-	Sukulu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Zosteraceae	<i>Zostera marina</i>	-	-	Denizotu	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Zygophyllaceae	<i>Peganum harmala</i>	-	-	Üzerlik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil
Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i>	-	-	Çobançökerten	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil

E.2. Fauna

Memeliler, Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

Literatür verilerine göre İzmir İlinde 23 familyadan 54 küçük ve büyük memeli hayvan türünün yayılış gösteriyor olması muhtemeldir. IUCN verilerine göre bu türlerden 2 tanesi (*Myomimus roachi* ve *Rhinolophus mehelyi*) hassas/zarar görebilir (VU- Vulnerable), 4 tanesi (*Eliomys quercinus*, *Rhinolophus euryale*, *Lutra lutra* ve *Hyaena hyaena*) tehdit altına girebilir (NT-Near Threatened), 1 tanesi (*Nannospalax xhantodon*) yetersiz veri (DD-Data Deficient) ve 1 tanesi de (*Monachus monachus*) tehdit altında (EN-Endangered) kategorisinde yer almaktadır.

Çizelge 91 – İzmir İli Memeli Listesi
(Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Soricidae	<i>Crocidura leucodon</i>	-	-	S4riburunlu tarlafaresi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Soricidae	<i>Crocidura suaveolens</i>	-	-	Bahçe sıvrifaresi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Soricidae	<i>Suncus etruscus</i>	-	-	Etrüsk s4rifaresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Soricidae	<i>Neomys anomalus</i>	-	-	Bataklık s4rifaresi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scuridae	<i>Sciurus anomalus</i>	-	-	Kafkas sincabı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gliridae	<i>Dryomys nitedula</i>	-	-	Ağaç yediyuru (Hasancık)	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gliridae	<i>Myomimus roachi</i>	-	-	Fare benzeri yediyur	Literatür	Ek-II	Liste dışı	VU	Endemik değil
Gliridae	<i>Eliomys quercinus</i>	-	-	Bahçe yediyuru (Meşe faresi)	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil
Cricetidae	<i>Microtus guentheri</i>	-	-	Günther'in tarla faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cricetidae	<i>Cricetulus migratorius</i>	-	-	Gri cüce hamster	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Apodemus flavicollis</i>	-	-	Sarı boyunlu orman faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Apodemus witherbyi</i>	-	-	Bozkır faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Apodemus mystacinus</i>	-	-	Kayalık faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Rattus rattus</i>	-	-	Siyah sıçan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Rattus norvegicus</i>	-	-	Kahverengi sıçan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Mus domesticus</i>	-	-	Ev faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Muridae	<i>Mus macedonicus</i>	-	-	Kısa kuyruklu Balkan faresi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gerbillidae	<i>Meriones tristrami</i>	-	-	Türkiye çölsıçanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Spalacidae	<i>Nannospalax xhantodon</i>	-	-	Kör fare	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	DD	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Hystriidae	<i>Hystrix indica</i>	-	-	Oklukirpi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Erinaceidae	<i>Erinaceus concolor</i>	-	-	Kirpi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus hipposiderus</i>	-	-	Küçük nalburunlu yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	-	-	Büyük nalburunlu yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus euryale</i>	-	-	Akdeniz nalburunlu yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus blasii</i>	-	-	Nalburun	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	-	-	Mehely'in nalburunlu yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	VU	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Myotis emarginatus</i>	-	-	Kirpikli yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Myotis mystacinus</i>	-	-	Küçük sakallı yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Myotis blythii</i>	-	-	Farekulaklı küçük yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Nyctalus noctula</i>	-	-	Akşamcı yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Eptesicus serotinus</i>	-	-	Geniş kanatlı yarasası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Vespertilionidae	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	-	-	Cüce yarasası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Leporidae	<i>Lepus europaeus</i>	-	-	Yabani tavşan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Delphinidae	<i>Tursiops truncatus</i>	-	-	Siyah yunus	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil
Delphinidae	<i>Delphinus delphis</i>	-	-	Yunus	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil
Phococidae	<i>Phocoena phocoena</i>	-	-	Domuz balinası	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil
Canidae	<i>Canis lupus</i>	-	-	Kurt	Literatür	Ek-II	Ek-I	LC	Endemik değil
Canidae	<i>Canis aureus</i>	-	-	Çakal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Canidae	<i>Vulpes vulpes</i>	-	-	Tilki	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Mustelidae	<i>Mustela nivalis</i>	-	-	Gelincik	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mustelidae	<i>Martes martes</i>	-	-	Ağaç sansarı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mustelidae	<i>Meles meles</i>	-	-	Porsuk	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mustelidae	<i>Lutra lutra</i>	-	-	Su samuru	Literatür	Ek-II	Ek-I	NT	Endemik değil
Ursidae	<i>Ursus arctos</i>	-	-	Boz ayı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil
Hyaenidae	<i>Hyaena hyaena</i>	-	-	Sırtlan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NT	Endemik değil
Felidae	<i>Lynx lynx</i>	-	-	Vaşak	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Felidae	<i>Felis silvestris</i>	-	-	Yaban kedisi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Felidae	<i>Felis chaus</i>	-	-	Bataklık vaşağı	Literatür	Liste dışı	Ek-II	LC	Endemik değil
Felidae	<i>Caracal caracal</i>	-	-	Karakulak	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil
Phocidae	<i>Monachus monachus</i>	-	-	Akdeniz fokusu	Literatür	Ek-II	Ek-I	EN	Endemik değil
Suidae	<i>Sus scrofa</i>	-	-	Yabani domuz	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Talpidae	<i>Talpa levantis</i>	-	-	Körküstebek	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cervidae	<i>Dama dama</i>	-	-	Alageyik	Literatür	Ek-III	Ek-I	LC	Endemik değil
Cervidae	<i>Capreolus capreolus</i>	-	-	Kara geyik	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil

Kuşlar, Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

İzmir ilinde Literatürde 51 familyaya ait 277 tür bulunmaktadır.

Çizelge 92 – İzmir İli Kuş Listesi
(Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Gaviidae	<i>Gavia arctica</i>	-	-	Karagerdanlı dalgıç	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Podicipedidae	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	-	-	Küçük batağan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Podicipedidae	<i>Podiceps cristatus</i>	-	-	Bahri	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Podicipedidae	<i>Podiceps nigricollis</i>	-	-	Karaboyunlu batağan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Procellariidae	<i>Calonectris diomedea</i>	-	-	Boz yelkovan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Procellariidae	<i>Puffinus yelkouan</i>	-	-	Yelkovan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	VU	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Botaurus stellaris</i>	-	-	Balaban	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Ixobrychus minutus</i>	-	-	Küçük balaban	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Ardeidae	<i>Nycticorax nycticorax</i>	-	-	Gece balıkçılı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Ardeidae	<i>Ardeola ralloides</i>	-	-	Alaca balıkçıl	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Ardeidae	<i>Bubulcus ibis</i>	-	-	Öküz balıkçılı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Egretta garzetta</i>	-	-	Küçük akbalıkçıl	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Ardea alba</i>	-	-	Büyük akbalıkçıl	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Ardea cinerea</i>	-	-	Gri balıkçıl	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ardeidae	<i>Ardea purpurea</i>	-	-	Erguvanı balıkçıl	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Pelecanidae	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	-	-	Ak pelikan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Pelecanidae	<i>Pelecanus crispus</i>	-	-	Tepeli pelikan	Literatür	Ek-II	Ek-I	VU	Endemik değil	Yerli
Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax carbo</i>	-	-	Karabatak	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	-	-	Tepeli karabatak	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Phalacrocoracidae	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	-	-	Küçük karabatak	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Threskiornithidae	<i>Plegadis falcinellus</i>	-	-	Çeltikçi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Threskiornithidae	<i>Platalea leucorodia</i>	-	-	Kaşıkçı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Ciconiidae	<i>Ciconia nigra</i>	-	-	Kara leylek	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Ciconiidae	<i>Ciconia ciconia</i>	-	-	Ak leylek	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Phoenicopteridae	<i>Phoenicopterus roseus</i>	-	-	Flamingo	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Anatidae	<i>Cygnus olor</i>	-	-	Kuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Cygnus cygnus</i>	-	-	Ötücü kuğu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Anser albifrons</i>	-	-	Sakarca	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Anser anser</i>	-	-	Boz kaz	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Anatidae	<i>Tadorna ferruginea</i>	-	-	Angut	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Anatidae	<i>Tadorna tadorna</i>	-	-	Suna	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Anatidae	<i>Mareca penelope</i>	-	-	Fiyu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Mareca strepera</i>	-	-	Boz ördek	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Anas crecca</i>	-	-	Çamurcun	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Anas platyrhynchos</i>	-	-	Yeşilbaş	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Anas acuta</i>	-	-	Kılıkyruk	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Spatula querquedula</i>	-	-	Çukrikıçın	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Anatidae	<i>Spatula clypeata</i>	-	-	Kaşıkçaga	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Netta rufina</i>	-	-	Macar ördeği	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Aythya ferina</i>	-	-	Elmabaş patka	Literatür	Ek-III	Liste dışı	VU	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Aythya nyroca</i>	-	-	Pasbaş patka	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Aythya fuligula</i>	-	-	Tepeli patka	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Bucephala clangula</i>	-	-	Altungöz	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Mergellus albellus</i>	-	-	Sütlabi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Mergus serrator</i>	-	-	Tarakdiş	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Anatidae	<i>Oxyura leucocephala</i>	-	-	Dikkuyruk	Literatür	Ek-II	Ek-II	EN	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Accipitridae	<i>Pernis apivorus</i>	-	-	Arı şahini	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Accipitridae	<i>Milvus migrans</i>	-	-	Kara çaylak	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Haliaeetus albicilla</i>	-	-	Ak kuyruklu kartal	Literatür	Ek-II	Ek-I	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Neophron percnopterus</i>	-	-	Küçük akbaba	Literatür	Ek-II	Ek-II	EN	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Gyps fulvus</i>	-	-	Kızıl akbaba	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Circus gallicus</i>	-	-	Yılan kartalı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Accipitridae	<i>Circus aeruginosus</i>	-	-	Saz delicesi	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Circus cyaneus</i>	-	-	Gökçe delice	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Accipitridae	<i>Circus macrourus</i>	-	-	Bozkır delicesi	Literatür	Ek-II	Ek-II	NT	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Circus pygargus</i>	-	-	Çayır delicesi	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Accipiter gentilis</i>	-	-	Çakır kuşu	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Accipiter nisus</i>	-	-	Atmaca	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Accipiter brevipes</i>	-	-	Yaz atmacası	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>	-	-	Şahin	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Buteo rufinus</i>	-	-	Kızıl şahin	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Clanga pomarina</i>	-	-	Küçük orman kartalı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Clanga clanga</i>	-	-	Büyük orman kartalı	Literatür	Ek-II	Ek-II	VU	Endemik değil	Kış ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Accipitridae	<i>Aquila heliaca</i>	-	-	Şah kartal	Literatür	Ek-II	Ek-I	VU	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Aquila chrysaetos</i>	-	-	Kaya kartalı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Accipitridae	<i>Hieraetus pennatus</i>	-	-	Küçük kartal	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Accipitridae	<i>Aquila fasciata</i>	-	-	Tavşancıl	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Accipitridae	<i>Pandion haliaetus</i>	-	-	Balık kartalı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Falconidae	<i>Falco naumanni</i>	-	-	Küçük kerkenez	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	-	-	Kerkenez	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Falconidae	<i>Falco vespertinus</i>	-	-	Aladoğan	Literatür	Ek-II	Ek-II	NT	Endemik değil	Transit göçmen
Falconidae	<i>Falco columbarius</i>	-	-	Bozdoğan	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Falconidae	<i>Falco subbuteo</i>	-	-	Delice doğan	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Falconidae	<i>Falco eleonorae</i>	-	-	Ada doğanı	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Falconidae	<i>Falco biarmicus</i>	-	-	Bıyıklı doğan	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Falconidae	<i>Falco peregrinus</i>	-	-	Gök doğan	Literatür	Ek-II	Ek-I	LC	Endemik değil	Yerli
Phasianidae	<i>Alectoris chukar</i>	-	-	Kınalı keklik	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	-	-	Bıldırcın	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Rallidae	<i>Rallus aquaticus</i>	-	-	Su kılavuzu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Rallidae	<i>Porzana porzana</i>	-	-	Benekli sutavuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Rallidae	<i>Crex crex</i>	-	-	Bıldırcın kılavuzu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Rallidae	<i>Gallinula chloropus</i>	-	-	Saz tavuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Rallidae	<i>Fulica atra</i>	-	-	Sakarmeke	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Gruidae	<i>Grus grus</i>	-	-	Turna	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Haematopodidae	<i>Haematopus ostralegus</i>	-	-	Poyraz kuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Yerli
Recurvirostridae	<i>Himantopus himantopus</i>	-	-	Uzun bacak	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Recurvirostridae	<i>Recurvirostra avosetta</i>	-	-	Kılıçgaga	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Burhinidae	<i>Burhinus oediconemus</i>	-	-	Kocagöz	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Glareolidae	<i>Glareola pratincola</i>	-	-	Bataklık kırlangıcı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Charadriidae	<i>Charadrius dubius</i>	-	-	Küçük halkalı cıltıbt	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Charadriidae	<i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	Halkalı cıltıbt	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Charadriidae	<i>Charadrius alexandrinus</i>	-	-	Akça cıltıbt	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Charadriidae	<i>Pluvialis apricaria</i>	-	-	Altın yağmurcun	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Charadriidae	<i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	Gümüş yağmurcun	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Charadriidae	<i>Vanellus spinosus</i>	-	-	Mahmuzlu kız kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Charadriidae	<i>Vanellus vanellus</i>	-	-	Kız kuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Calidris canutus</i>	-	-	Büyük kumkuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Calidris alba</i>	-	-	Ak kumkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Calidris minuta</i>	-	-	Küçük kumkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Calidris temminckii</i>	-	-	Sarıbacaklı kumkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Calidris ferruginea</i>	-	-	Kızılkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Calidris alpina</i>	-	-	Karakarınlı kumkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Limicola falcinellus</i>	-	-	Sürmeli Kumkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Philomachus pugnax</i>	-	-	Döğüşken kuş	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Lymnocyptes minimus</i>	-	-	Küçük su çulluğu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Gallinago gallinago</i>	-	-	Bekasin	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Scolopax rusticola</i>	-	-	Çulluk	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Limosa limosa</i>	-	-	Çamurçulluğu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Limosa lapponica</i>	-	-	Kıyı çamurçulluğu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Numenius phaeopus</i>	-	-	Sürmeli kervançulluğu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Numenius arquata</i>	-	-	Kervançulluğu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Scolopacidae	<i>Tringa erythropus</i>	-	-	Kara Kızılback	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Tringa totanus</i>	-	-	Kızılback	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Scolopacidae	<i>Tringa stagnatilis</i>	-	-	Bataklık düdükçünü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Tringa nebularia</i>	-	-	Yeşilback	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Scolopacidae	<i>Tringa ochropus</i>	-	-	Yeşil düdükçün	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Scolopacidae	<i>Tringa glareola</i>	-	-	Orman Düdükçünü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	Dere düdükçünü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Scolopacidae	<i>Arenaria interpres</i>	-	-	Taşçeviren	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Scolopacidae	<i>Phalaropus lobatus</i>	-	-	Deniz düdükçünü	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Larus melanocephalus</i>	-	-	Akdeniz martısı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	-	-	Küçük martı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Larus ridibundus</i>	-	-	Karabaş martı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Larus genei</i>	-	-	İncegagalı martı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Larus audouinii</i>	-	-	Ada martısı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Larus canus</i>	-	-	Küçük gümüş martı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Laridae	<i>Larus fuscus</i>	-	-	Karasırtlı martı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Laridae	<i>Larus michahellis</i>	-	-	Gümüş martı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Gelochelidon nilotica</i>	-	-	Gülen sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Hydroprogne caspia</i>	-	-	Hazar sumrusu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	-	-	Karagagalı sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Laridae	<i>Sterna hirundo</i>	-	-	Sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laridae	<i>Sterna albifrons</i>	-	-	Küçük sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laridae	<i>Chlidonias hybrida</i>	-	-	Bıyıklı sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Chlidonias niger</i>	-	-	Kara sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Laridae	<i>Chlidonias leucopterus</i>	-	-	Akkanatlı sumru	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Columbidae	<i>Columba livia</i>	-	-	Kaya güvercini	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Columbidae	<i>Columba palumbus</i>	-	-	Tahtalı güvercin	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Columbidae	<i>Streptopelia decaocto</i>	-	-	Kumru	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Columbidae	<i>Streptopelia turtur</i>	-	-	Üveyik	Literatür	Ek-III	Liste dışı	VU	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Cuculidae	<i>Clamator glandarius</i>	-	-	Tepeli gaguk kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	-	-	Gaguk kuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Tytonidae	<i>Tyto alba</i>	-	-	Peçeli baykuş	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Strigidae	<i>Otus scops</i>	-	-	İşak kuşu	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Strigidae	<i>Bubo bubo</i>	-	-	Puhu	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Strigidae	<i>Athene noctua</i>	-	-	Kukumav	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Strigidae	<i>Asio otus</i>	-	-	Kulaklı orman baykusu	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Strigidae	<i>Asio flammeus</i>	-	-	Kır baykuşu	Literatür	Ek-II	Ek-II	LC	Endemik değil	Yerli
Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	Çobanaldatan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Apodidae	<i>Apus apus</i>	-	-	Ebabil	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Apodidae	<i>Apus pallidus</i>	-	-	Boz ebabil	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Apodidae	<i>Tachymartus melba</i>	-	-	Akkarınlı ebabil	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Alcedinidae	<i>Halcyon smyrnensis</i>	-	-	İzmir yalıçapkını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Alcedinidae	<i>Alcedo atthis</i>	-	-	Yalıçapkını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Alcedinidae	<i>Ceryle rudis</i>	-	-	Alaca yalıçapkını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Meropidae	<i>Merops apiaster</i>	-	-	Arıkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Coraciidae	<i>Coracias garrulus</i>	-	-	Gök Kuzgun	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Upupidae	<i>Upupa epops</i>	-	-	İbibik	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Picidae	<i>Jynx torquilla</i>	-	-	Boyunçeviren	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Picidae	<i>Dendrocopos syriacus</i>	-	-	Alaca ağaçkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Picidae	<i>Dendrocopos medius</i>	-	-	Ortanca ağaçkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Picidae	<i>Dryobates minor</i>	-	-	Küçük ağaçkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Alaudidae	<i>Melanocorypha calandra</i>	-	-	Boğmaklı toygar	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Alaudidae	<i>Calandrella brachydactyla</i>	-	-	Bozkır toygarı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Alaudidae	<i>Galerida cristata</i>	-	-	Tepeli toygar	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Alaudidae	<i>Lullula arborea</i>	-	-	Orman toygarı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Alaudidae	<i>Alauda arvensis</i>	-	-	Tarlakuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Hirundinidae	<i>Riparia riparia</i>	-	-	Kum kırlangıcı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Hirundinidae	<i>Hirundo rupestris</i>	-	-	Kaya kırlangıcı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>	-	-	Kır kırlangıcı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Hirundinidae	<i>Hirundo daurica</i>	-	-	Kızıl kırlangıç	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Hirundinidae	<i>Delichon urbicum</i>	-	-	Ev kırlangıcı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Motacillidae	<i>Anthus campestris</i>	-	-	Kır incirkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Motacillidae	<i>Anthus trivialis</i>	-	-	Ağaç incirkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Motacillidae	<i>Anthus pratensis</i>	-	-	Çayır incirkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Motacillidae	<i>Anthus cervinus</i>	-	-	Kızılgerdanlı İncirkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Motacillidae	<i>Anthus spinoletta</i>	-	-	Dağ incirkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Motacillidae	<i>Motacilla flava</i>	-	-	Sarı kuyruksallayan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Motacillidae	<i>Motacilla citreola</i>	-	-	Sarıbaşlı Kuyruksallayan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Motacillidae	<i>Motacilla cinerea</i>	-	-	Dağ kuyruksallayanı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>	-	-	Akkuyruksallayan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>	-	-	Çitkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Prunellidae	<i>Prunella modularis</i>	-	-	Dağbülülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Muscicapa striata</i>	-	-	Benekli sinekkapan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Ficedula parva</i>	-	-	Küçük sinekkapan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Ficedula semitorquata</i>	-	-	Alaca sinekkapan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Ficedula albicollis</i>	-	-	Halkalı sinekkapan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Ficedula hypoleuca</i>	-	-	Kara sinekkapan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Erythropgia galactotes</i>	-	-	Kızıl çalıtülülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Erithacus rubecula</i>	-	-	Kızılgerdan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Luscinia luscinia</i>	-	-	Benekli bülbül	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Muscicapidae	<i>Luscinia megarhynchos</i>	-	-	Bülbül	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Phoenicurus ochruros</i>	-	-	Kara kızilkuyruk	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	-	-	Kızilkuyruk	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Saxicola rubetra</i>	-	-	Çayır taşkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Muscicapidae	<i>Saxicola torquatus</i>	-	-	Taşkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Oenanthe isabellina</i>	-	-	Boz kuyrukkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Oenanthe oenanthe</i>	-	-	Kuyrukkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Oenanthe hispanica</i>	-	-	Karakulaklı kuyrukkakan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Muscicapidae	<i>Monticola solitarius</i>	-	-	Gökardıç	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Turdidae	<i>Turdus merula</i>	-	-	Karatavuk	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Turdidae	<i>Turdus pilaris</i>	-	-	Tarla ardıcı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Turdidae	<i>Turdus philomelos</i>	-	-	Öter ardıç	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Turdidae	<i>Turdus iliacus</i>	-	-	Kızıldardıç	Literatür	Ek-III	Liste dışı	NT	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Turdidae	<i>Turdus viscivorus</i>	-	-	Ökseotu ardıcı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>	-	-	Yelpazekuyruk	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Sylviidae	<i>Cettia cetti</i>	-	-	Kamış bülbülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Sylviidae	<i>Locustella luscinioides</i>	-	-	Bataklık kamışçını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	-	-	Bıyıklı kamışçın	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	-	Kındıra kamışçını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Acrocephalus palustris</i>	-	-	Çalı kamışçını	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	-	-	Saz bülbülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	-	Büyük kamışçın	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Hippolais pallida</i>	-	-	Ak mukallit	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Hippolais olivetorum</i>	-	-	Zeytin mukallidi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Hippolais icterina</i>	-	-	Sarı mukallit	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Sylvia cantillans</i>	-	-	Bıyıklı ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia melanocephala</i>	-	-	Maskeli ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia rupeellii</i>	-	-	Karabogağlı ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia hortensis</i>	-	-	Akgözlü ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia nisoria</i>	-	-	Çizgili ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia curruca</i>	-	-	Küçük akgerdanlı ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Sylvia communis</i>	-	-	Akgerdanlı ötleğen	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Sylviidae	<i>Sylvia borin</i>	-	-	Boz ötlege	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Sylvia atricapilla</i>	-	-	Karabaşı ötlege	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Phylloscopus bonelli</i>	-	-	Boz ç4gn	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Sylviidae	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-	-	Orman söğüt bülbülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Sylviidae	<i>Phylloscopus collybita</i>	-	-	Ç4gn	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Sylviidae	<i>Phylloscopus trochilus</i>	-	-	Söğüt bülbülü	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Transit göçmen
Reguliidae	<i>Regulus regulus</i>	-	-	Çalkıkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Reguliidae	<i>Regulus ignicapilla</i>	-	-	Sürmeli çalkıkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Timaliidae	<i>Panurus biarmicus</i>	-	-	Bıyıklı baştankara	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Aegithalidae	<i>Aegithalos caudatus</i>	-	-	Uzun kuyruklu baştankara	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Paridae	<i>Parus lugubris</i>	-	-	Akyanıklı baştankara	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Paridae	<i>Parus ater</i>	-	-	Çam baştankarası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Paridae	<i>Parus caeruleus</i>	-	-	Mavi baştankara	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Paridae	<i>Parus major</i>	-	-	Büyük baştankara	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Sittidae	<i>Sitta europaea</i>	-	-	S4acı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Sittidae	<i>Sitta neumayer</i>	-	-	Kaya s4acısı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Remizidae	<i>Remiz pendulinus</i>	-	-	Çulha kuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Oriolidae	<i>Oriolus oriolus</i>	-	-	Sarı asma	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laniidae	<i>Lanius collurio</i>	-	-	Kızıl sırtlı örümcek kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laniidae	<i>Lanius minor</i>	-	-	Kara alınlı örümcek kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laniidae	<i>Lanius senator</i>	-	-	Kızıl başlı örümcek kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Laniidae	<i>Lanius nubicus</i>	-	-	Maskeli örümcek kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Corvidae	<i>Garrulus glandarius</i>	-	-	Ala karga	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Corvidae	<i>Pica pica</i>	-	-	Saksağan	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Corvidae	<i>Corvus monedula</i>	-	-	Küçük karga	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Corvidae	<i>Corvus frugilegus</i>	-	-	Ekin kargası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Corvidae	<i>Corvus cornix</i>	-	-	Leş kargası	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	Liste dışı	Endemik değil	Yerli
Corvidae	<i>Corvus corax</i>	-	-	Kuzgun	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Sturnidae	<i>Sturnus vulgaris</i>	-	-	Siğircik	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Passeridae	<i>Passer domesticus</i>	-	-	Ev serçesi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Passeridae	<i>Passer hispaniolensis</i>	-	-	Söğüt Serçesi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Passeridae	<i>Passer montanus</i>	-	-	Ağaç serçesi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Fringillidae	<i>Fringilla coelebs</i>	-	-	İspinoz	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Fringilla montifringilla</i>	-	-	Dağ ispinozu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Serinus serinus</i>	-	-	Küçük iskete	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Carduelis chloris</i>	-	-	Florya	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Carduelis carduelis</i>	-	-	Saka	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Carduelis spinus</i>	-	-	Karabaşlı iskete	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Fringillidae	<i>Carduelis cannabina</i>	-	-	Keten kuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Fringillidae	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	-	Kocabaş	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza citrinella</i>	-	-	Sarı kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza cirius</i>	-	-	Bahçe Kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Emberizidae	<i>Emberiza cia</i>	-	-	Kaya kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli
Emberizidae	<i>Emberiza cineracea</i>	-	-	Boz kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza hortulana</i>	-	-	Kirazkuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza caesia</i>	-	-	Kızıl kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza schoeniclus</i>	-	-	Bataklık kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Kış ziyaretçisi
Emberizidae	<i>Emberiza melanocephala</i>	-	-	Karabaşlı kirazkuşu	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yaz ziyaretçisi

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK	GÖÇ DURUMU
Emberizidae	<i>Miliaria calandra</i>	-	-	Tarla kirazkuşu	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil	Yerli

İç Su Balıkları, Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

Çizelge 93– İzmir İli İç Su Balıkları Listesi (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Anguillidae	<i>Anguilla anguilla</i>	-	-	Yılan Balığı	Literatür	Liste dışı	Ek-II	CR	Endemik değil
Salmonidae	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	-	-	Gökkuşluğu Alabalığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NE	Endemik değil
Atherinidae	<i>Atherina boyeri</i>	-	-	Gümüş Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Cyprinus carpio</i>	-	-	Sazan Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	VU	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Alburnus orontis</i>	-	-	İnci Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	VU	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Alburnus escherichi</i>	-	-	Tatlısu Sardalyesi Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Alburnus demiri</i>	-	-	İnci balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	VU	Endemik
Cyprinidae	<i>Vimba vimba</i>	-	-	Eğrez Balığı, Kavinne Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Rhodeus amarus</i>	-	-	Acı Balık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Carassius gibelio</i>	-	-	Havuz Balığı, İsrail Sazanı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NE	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Carassius carassius</i>	-	-	Havuz Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Chondrostoma nasus</i>	-	-	Kababurun	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Chondrostoma holmwoodii</i>	-	-	Kababurun	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	VU	Endemik
Cyprinidae	<i>Chondrostoma vardarense</i>	-	-	Kababurun	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NT	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Luciobarbus hyattianus</i>	-	-	Biyıklı balık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cyprinidae	<i>Squalius cephalus</i>	-	-	Tatlısu Kefali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Cyprinidae	<i>Squalius fellowesii</i>	-	-	Tatlısu Kefali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cyprinidae	<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>	-	-	Tatlısu Kefali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Petroleuciscus smyrnaeus</i>	-	-	Tatlısu Kefali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cyprinidae	<i>Squalius kosswigi</i>	-	-	Tatlısu Kefali	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	EN	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Luciobarbus pectoralis</i>	-	-	Bıyıklı Balık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Luciobarbus escherichi</i>	-	-	Bıyıklı Balık	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cyprinidae	<i>Alburnus chalcoides</i>	-	-	Tatlısu Kolyoz Balığı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cyprinidae	<i>Alburnus derjugini</i>	-	-	Tatlısu Kolyoz Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cyprinidae	<i>Capoeta bergamae</i>	-	-	Siraz Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NT	Endemik
Cyprinodontidae	<i>Aphanius fasciatus</i>	-	-	Dişli sazancık	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Nemacheilidae	<i>Oxynoemacheilus bureschi</i>	-	-	Çöpçü Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Nemacheilidae	<i>Oxynoemacheilus angorae</i>	-	-	Çöpçü Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cobitidae	<i>Cobitis taenia</i>	-	-	Taş yiyen	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Cobitidae	<i>Cobitis fahirae</i>	-	-	Taş Yiyen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Cobitidae	<i>Cobitis kuru</i>	-	-	Taş Yiyen	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik
Siluridae	<i>Silurus glanis</i>	-	-	Yayın Balığı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Gobiidae	<i>Knipowitschia caucasica</i>	-	-	Kaya Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Poeciliidae	<i>Gambusia affinis</i>	-	-	S4risinek Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Poeciliidae	<i>Gambusia holbrooki</i>	-	-	S4risinek Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Percidae	<i>Perca fluviatilis</i>	-	-	Tatlısu İlevregi	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mugilidae	<i>Mugil cephalus</i>	-	-	Has Kefal, Topan Kefal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mugilidae	<i>Liza saliens</i>	-	-	Kobar balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mugilidae	<i>Liza aurata</i>	-	-	Altınbaş Fefal, Sarı Kulak	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Mugilidae	<i>Liza ramada</i>	-	-	İnce Dudaklı Kefal, Ceran Kefal	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	LC	Endemik değil
Syngnathidae	<i>Syngnatus acus</i>	-	-	Deniziğnesi balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NE	Endemik değil
Syngnathidae	<i>Syngnatus abaster</i>	-	-	Deniziğnesi balığı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Syngnathidae	<i>Syngnatus typhle</i>	-	-	Deniziğnesi balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NE	Endemik değil
Syngnathidae	<i>Nerophis ophidion</i>	-	-	Kuyruksuz deniziğnesi Balığı	Literatür	Liste dışı	Liste dışı	NE	Endemik değil

Sürüngenler, Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

İzmir ili, Anadolu'da Herpetoloji Bilimi (Amfibi ve Sürüngen Bilimi)'nin çıkış yeri olarak kabul edilmektedir. İlin çeşitli yerlerine araştırmalar ve çok sayıda eğitim-öğretim amaçlı geziler yapılmıştır. Literatür verilerine göre İzmir İli'nde 3 kaplumbağa, 14 kertenkele ve 15

yılan olmak üzere toplam 32 sürüngen türü yayılış göstermektedir (Baran ve Atatür, 1998; Baran vd., 2012, Skourtanioti, vd., 2016).

Çizelge 94 – İzmir İli Sürüngen Listesi (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Geomydidae	<i>Mauremys rivulata</i>			Balkan kaplumbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Emydidae	<i>Emys orbicularis</i>			Benekli kaplumbağa	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil
Testudinidae	<i>Testudo graeca</i>			Tosbağa	Literatür	Ek-II	Ek-II	VU	Endemik değil
Blaniidae	<i>Blanus trauchi</i>			Kör kertenkele	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Agamidae	<i>Stellagama stellio</i>			Dikenli keler	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Anguidae	<i>Pseudopus apodus</i>			Oluklu kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Chamaeleonidae	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>			Bukalemun	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gekkonidae	<i>Hemidactylus turcicus</i>			Geniş parmaklı keler	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gekkonidae	<i>Cyrtopodion kotschy</i>			İnce parmaklı keler	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Anatololacerta anatolica</i>			Anadolu kaya kertenkelesi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik
Lacertidae	<i>Lacerta trilineata</i>			İri yeşil kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Ophisops elegans</i>			Tarla kertenkelesi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Podarcis muralis</i>			Duvar kertenkelesi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Ablepharus kitaibelli</i>			İnce kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Chalcides ocellatus</i>			Benekli kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Eumeces schneideri</i>			Sarı kertenkele	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT SEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Geomydidae	<i>Mauremys rivulata</i>			Balkan kaplumbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Emydidae	<i>Emys orbicularis</i>			Benekli kaplumbağa	Literatür	Ek-II	Liste dışı	NT	Endemik değil
Testudinidae	<i>Testudo graeca</i>			Tosbağa	Literatür	Ek-II	Ek-II	VU	Endemik değil
Blaniidae	<i>Blanus trauchi</i>			Kör kertenkele	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Agamidae	<i>Stellagama stellio</i>			Dikenli keler	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Anguidae	<i>Pseudopus apodus</i>			Oluklu kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Chamaeleonidae	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>			Bukalemun	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gekkonidae	<i>Hemidactylus turcicus</i>			Geniş parmaklı keler	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Gekkonidae	<i>Cyrtopodion kotschy</i>			İnce parmaklı keler	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Anatololacerta anatolica</i>			Anadolu kaya kertenkelesi	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik
Lacertidae	<i>Lacerta trilineata</i>			İri yeşil kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Ophisops elegans</i>			Tarla kertenkelesi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lacertidae	<i>Podarcis muralis</i>			Duvar kertenkelesi	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Ablepharus kitaibelli</i>			İnce kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Chalcides ocellatus</i>			Benekli kertenkele	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Scincidae	<i>Eumeces schneideri</i>			Sarı kertenkele	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Scincidae	<i>Trachylepis awrata</i>			Tıknaç kertenkele	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Erycidae	<i>Eryx jaculus</i>			Mahmuzlu yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Dolichophis caspius</i>			Hazer yılanı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Dolichophis jugularis</i>			Kara yılan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Eirenis modestus</i>			Uysal yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Elaphe sauromates</i>			Sarı yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Hemorrhois nummifer</i>			Sikkeli yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Lamprophiidae	<i>Malpolon monspessulanus</i>			Çukurbaşı yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Natricidae	<i>Natrix natrix</i>			Yarı sucul yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Natricidae	<i>Natrix tessellata</i>			Su yılanı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Platyceps collaris</i>			Toros yılanı	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Platyceps najadum</i>			İnce yılan, ok yılanı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Telescopus fallax</i>			Kedi gözlü yılan	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Colubridae	<i>Zamenis situla</i>			Ev yılanı	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Typhlopidae	<i>Typhlops vermicularis</i>			Kör yılan	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Viperidae	<i>Montivipera xanthina</i>			Şeritli engerek	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil

Çift Yaşarlar, Literatüre Dayalı Tespitler (Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılan İzmir İli Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi verilerinden alınmıştır.)

Literatürde 8 çift yaşar türünden 1 tanesi Bern Ek-2 listesinde, 7 tanesi de IUCN Red List kategorilerinden LC (en az endişe verici) kategorisinde yer almaktadır.

Çizelge 95 – İzmir İli Çift Yaşarlar Listesi
(Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

FAMİLYA	TÜR	ALT TÜR	VARYETE	TÜRKÇE ADI	TESPİT ŞEKLİ	BERN	CITES	IUCN	ENDEMİK
Salamandridae	<i>Lissotriton vulgaris</i>	-	-	Küçük semender	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Salamandridae	<i>Triturus ivanbureschi</i>	-	-	Pürtüklü semender	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Bufo	<i>Bufo fuxo</i>	-	-	Sığilli kurbağa	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Bufo	<i>Bufo variabilis</i>	-	-	Gece kurbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	DD	Endemik değil
Hylidae	<i>Hyla orientalis</i>	-	-	Ağaç kurbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Pelobatidae	<i>Pelobates syriacus</i>	-	-	Toprak kurbağası	Literatür	Ek-II	Liste dışı	LC	Endemik değil
Ranidae	<i>Pelophylax bedriagae</i>	-	-	Levanten kurbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil
Ranidae	<i>Rana macrocnemis</i>	-	-	Uludağ kurbağası	Literatür	Ek-III	Liste dışı	LC	Endemik değil

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

Orman Bölge Müdürlüğü'nün genel alanı 2.514.737 ha olup bunun 559.781 ha'ı koru 461.246 ha'ı bozuk koru olmak üzere toplam 1.021.027 ha ormanlık alanı vardır. Genel alana oranı yaklaşık %40' dır.

Toplam ağaç serveti 45.891.619 m³ olup bunun 24.478.345 m³ ' ü İzmir, 21.413.274 m³ ' ü Manisa ilindedir. Yıllık artımı 1.679.946 m³ , bunun 913.509 m³ ' ü İzmir, 766.437 m³ ' ü Manisa ilindedir. Toplam yıllık ortalama eta 813.562 m³ ' tür

Amenajman Planlarına göre; Ormanlarımızın asli ağaç türleri kızılçam, karaçam ve meşedir. Ormanlarımız %45' i kızılçam, %6' sı karaçam, %23' ü meşe ve %26' sı diğer ağaç türlerinden (fıstık çamı, halep çamı, kestane, ardıç) oluşmaktadır.

Ormanlık alanlar sürdürülen kadastro çalışmaları nedeniyle her geçen değişiklik göstermekle birlikte genel olarak ciddi bir azalma ve artış yaşanmamaktadır.

İzmir ili alanının %40 kesimi ormanlarla kaplı olup, 478.547 ha ormanlık alanı mevcuttur ki ülkemiz ortalaması olan % 29 rakamının çok üstündedir. Yenilenen amenajman planlarına göre 478.547 ha orman alanı içerisindeki 267.651 ha normal kapalı ormanlarımızın devamlılık prensibi içerisinde, yöremizin kamu ve özel sektör odun ihtiyacı başta olmak üzere, diğer orman ürünü ihtiyaçlarını karşılamak, 210.896 ha boşluklu kapalı orman alanı imar-ihya ederek normal kapalı hale getirmek, erozyonu önleyici tedbirler almak, ağaçlandırmayla yeni orman alanları tesis etmek ve bunların korunmasını sağlamak, halkımızın rekreasyon ihtiyacını karşılamak, ormanların biyolojik çeşitlilik, yaban hayatı, doğa koruma, estetik, turizm, savunma, hidrolojik, gibi fonksiyonlarını dikkate alarak ormanlarımızı en iyi şekilde işletmek başlıca amaçlarımızdandır.

Bu anlamda mevcut ormanlık alanlarımız %50,6 Kızılçam, %5,6 Karaçam, %5 Fıstıkçamı, %11,4 Meşe ve %27,4 diğer ağaç ve ağaççık türlerinden oluşmaktadır.

Son yıllarda orman zararları ile mücadelede kimyasal mücadele yöntemlerinden tamamen vazgeçilmiş ve tüm mücadele çalışmaları biyolojik-biyoteknik ve mekanik yöntemler ile sürdürülmektedir. Müdahale ettiğimiz orman yangınlarının %95'i insan kaynaklıdır. Bu yangınların %87 si orman dışı yangınlar olup büyük çoğunluğu otlak, mera ve ziraat alanlarından kaynaklanan yangınlardır. 2012-2021 yılları arasında çıkan ortalama yangın sayısı 610 iken kırsal alan yangınları bu yangınların %71'ini oluşturmaktadır. 2022 yılında ise bu rakam 432' ye inmiştir ve bu yangınların büyük çoğunluğu (%61) ormanlık alan değil kırsal alan yangınıdır.

Ormanlarımızın I. Derecede yangına hassas bölgede yer alıyor olması, ormancılık çalışmalarını zaman zaman zorlaştırır da, Bölge Müdürlüğümüzde her yıl yapılan Gençleştirme, Ağaçlandırma ve Rehabilitasyon çalışmaları ile ormanlarımızın niteliği iyileştirilmekte, boşluklu kapalı ormanlar normal kapalı ormana dönüştürülmektedir. Yangına maruz kalan alanlar da vakit kaybetmeksizin yıl içerisinde tekrar ağaçlandırılmaktadır.

Çizelge 96 – İzmir İli 2023 yılı sonu Orman Durumu
(Orman Bölge Müdürlüğü, 2024)

İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	Normal Koru	Bozuk Koru	Ormanlık Toplam Alan	Açıklık	Genel Toplam	Ormanlık Alan %
BAYINDIR	66.381,5	52.770,8	119.152,3	212.894,7	332.047,0	36
BERGAMA	64.303,4	36.790,2	101.093,6	165.020,4	266.114,0	38
İZMİR	59.414,0	29.677,1	89.091,1	152.751,9	241.843,0	37
MENDERES	77.552,1	91.657,9	169.210,0	172.956,0	342.166,0	49
İL TOPLAMI	267.651	210.896	478.547,0	703.623,0	1.182.170,0	40

E.3.2. Milli Parklar

İl sınırları içerisinde milli park bulunmamaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

İzmir ilinde Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 8 adet Tabiat Parkı bulunmaktadır. Bunlar; İzmir Karagöl Tabiat Parkı, Çiçekli Tabiat Parkı, Yamanlar Dağı Tabiat Parkı, Meryemana Tabiat Parkı, Efeoğlu Tabiat Parkı, Tanay Tabiat Parkı, Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı, Gümüldür Tabiat Parkı.

Karagöl Tabiat Parkı: İzmir ili, Menemen ilçesi, Karagöl mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 26 km'dir. Sahada göl manzaralı kır lokantası, WC, büfe, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 18,90 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, 2023 yılında toplam 39209 kişi ziyaretçi girişi olmuştur.

Tanay Tabiat Parkı: İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ilıca mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 70 km'dir. Sahada deniz manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 30,30 ha'lık bir alanda kurulmuştur.

Çiçekli Tabiat Parkı: İzmir ili, Bornova ilçesi, Çiçekli mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 20 km'dir. Sahada büfe, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 20,91 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, 2023 yılında toplam 30363 kişi ziyaretçi girişi olmuştur.

Efeoğlu Tabiat Parkı: İzmir'e uzaklığı 22 km'dir. Kızılçam ağaçları ile kaplı sahada kır büfesi, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 22,67 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük yaklaşık 1000 kişidir.

Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı: İzmir ili, Seferihisar ilçesi, Sığacık mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 52 km'dir. 2023 yılında toplam 3635 kişi ziyaretçi girişı olmuştur.

Gümüldür Tabiat Parkı: İzmir ili, Menderes ilçesi, Gümüldür mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 75 km'dir. Sahada kır gazinosu, büfe, WC, piknik üniteleri ve çadır yeri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 7,40 ha'lık bir alanda kurulmuştur.

Meryemana Tabiat Parkı: Selçuk sınırlar içinde kalan Meryem Ana Tabiat Parkı 355 ha büyüklükte olup, 22.04.2008 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. İzmir'e 82 km, Selçuk'a 6 km mesafededir. Ulaşım özel araçlar ve tur otobüsleri ile sağlanmaktadır. Saha sınırları içerisinde Ortaburun, Kapılıdağ, Dede tepeleri mevcuttur. Alan iki vadiden oluşmaktadır. Kızılçam, sandal, kermes meşesi, yabancı zeytin, funda, orman sarmaşığı, keçi boynuzu, sığır kuyruğu alanın florasını oluşturmaktadır. Kurt, çakal, şahin, karatavuk, baykuş alanda bulunan fauna türleridir. Sahanın tamamı ormanlık alandan oluşmaktadır. Meryemana ve çevresinin taşıdığı doğal ve kültürel kaynak değerleri ile doğa turizmi (foto safari, trekking, dağcılık) ve bilimsel araştırmalar için tercih edilen alanlardandır. 2023 yılında toplam 1.097.305 kişi ziyaretçi girişı olmuştur.

Yamanlar Dağı Tabiat Parkı: Yamanlar Dağı Tabiat Parkı Karşıyaka ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Alanı 39,71 ha olup, bu alanda daha önce Sağlık Bakanlığı tarafından Sanatoryum olarak kullanılan bir adet otel binası ile bungalovlar bulunmaktadır. Saha Karşıyaka ilçesine yakınlığı nedeniyle, Karşıyaka ve Çiğli halkının rekreasyon ihtiyacını karşılayacaktır. Alan Karşıyaka'ya 17 km, Menemen'e 47 km, Çiğli ilçesine 18 km uzaklıktadır.

E.4. Çayır ve Mera

28.02.1998 tarih ve 23272 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4342 sayılı Mera Kanunu ve bağlı Mera Yönetmeliği ile Bakanlık Uygulama Talimatları çerçevesinde İl Mera Komisyonu ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğu tarafından yürütölen 2023 yılı itibariyle mera tahdit ve tahsis alanlarına ilişkin veriler aşığıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 97 – 2023 Yılı İzmir İli Mera Tespit, Tahdit Ve Tahsis Alanları
(İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

2023 YILI SONU İTİBARIYLA			
İLÇE ADI	TESPİT-TAHDİT	TAHSİS	Tahsis Gerçekleşme Oranı (%)
	Mera Alanı (Ha)	Mera Alanı (Ha)	
Aliağa	3527,19	1115,49	32
Balçova	-	-	-
Bayındır	479,48	30,09	6
Bayraklı	-	-	-
Bergama	12156,62	2704,41	22
Beydağ	42,24	0	0
Bornova	791,55	791,55	100
Buca	-	-	-
Çeşme	493,56	0	0
Çiğli	829,78	23,78	3
Dikili	5244,71	1782,64	34
Foça	86,64	86,64	100
Gaziemir	-	-	-
Güzelbahçe	65,68	34,25	52%
Karabağlar	-	-	-
Karaburun	2553,77	2212,78	87%
Karşıyaka	88,48	0	0
Kemalpaşa	184,39	16,56	9
Kınık	530,47	141,76	27
Kiraz	590,5	40,04	7
Konak	-	-	-
Menderes	447,33	69,31	15
Menemen	2240,33	1632,09	66
Narlidere	-	-	-
Ödemiş	1596,52	1057,4	66
Seferihisar	180,7	52,33	29
Selçuk	120,9	116,5	97
Tire	2468,07	863,5	35
Torbalı	619,24	23,89	3,85
Urla	131,97	7,76	3
TOPLAM	40587,52	14903,36	40

İlimizde Kanun kapsamında bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde; 40587,52 hektar mera alanı tespit edilmiş olup, 2020 yılı itibariyle söz konusu mera alanlarının 14903,36 hektarlık kısmının tahsis işlemleri tamamlanmıştır. 2020 yılında İzmir il genelinde 2081,4 hektar mera alanı 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14. Maddesi kapsamında yapılan tahsis amacı değişikliği ile mera alanı dışına çıkarılmıştır.

E.5. Sulak Alanlar

Çizelge 98 – İzmir İli Sulak Alanları
(Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

SN	SULAK ALAN	ALAN (Ha)	KORUMA STATÜSÜ
1	Gediz Deltası Sulak Alanı	14.900	Ramsar Alanı, YHKS (Tescilli)

2	Gölcük Gölü Sulak Alanı	1217,58	Mahalli Sulak Alan (Tescilli)
3	Küçük Menderes Nehri ve Deltası Sulak Alanı	13.666	Ulusal Sulak Alan (Sınırları onaylı)

Gediz Deltası Sulak Alanı:

Gediz Deltası (İzmir Kuş Cenneti) ; İzmir'in 25 km. kuzeybatısında, Gediz Nehrinin eskiden döküldüğü yerde, tuzcul ve tatlı su ekosistemleri, koylar, tuzlalar ve lagünler(dalyan)'den oluşan 14.900 ha.'lık bir sulak alandır. Ramsar büyüklüğü 17.900 ha'dır. Deltanın Tampon Bölge sınırı büyüklüğü ise 32.357 ha'dır.

Gediz Deltasının binlerce yıl süren doğal oluşumu sırasında, birçok lagün, gölcük ve bataklık meydana gelmiştir. Bunlar içinde en önemlileri Kırdeniz, Homa ve Çilazmak Dalyanlarıdır. Homa Dalyanı; Gediz Deltası Sulak Alanı içinde 8000 ha. Alanı kapsayan geniş bir kıyı sulak alandır. İzmir Kuş Cenneti, derinlikleri 20-150 cm. arasında değişen ve I. Derece Doğal Sit Alanı olan bu lagünleri sınırları içine almaktadır. Kırdeniz Lagünü, eski adı Agria limanı olan Kırdeniz Limanının hemen güneyindedir.

Orman Bakanlığı tarafından 1982 yılında "Homa Dalyanı Su Kuşları Koruma ve Üretim Sahası" ilan edilen saha 1994 yılında "Menemen-Homa Dalyanı Yaban Hayatı Koruma Sahası" ve son olarak 2021 yılında "Homa Dalyanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası" koruma statüsüne kavuşturulmuştur. 1985 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca Leukai antik kentini oluşturan Üç Tepeler Mevkii, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Deltanın tamamı I. Derece Doğal Sit Alanına dönüştürülmüştür. Çevre Bakanlığı da Homa Dalyanını da kapsayan Gediz Deltasını 1998 yılında sulak alanların korunması ile ilgili olan Uluslararası Ramsar Sözleşmesi kapsamına dâhil etmiştir.

Delta pek çok kuş türü açısından uluslararası öneme sahiptir. Delta'nın sembol kuşu olan Filamingo Türkiye'de sadece Tuz Gölü ve Gediz Deltası'nda üremektedir ve kış popülasyonu 30.000-40.000 birey arasındadır. Alanda bu zamana kadar 300 farklı kuş türü gözlemlenmiştir. Bu kuşlardan; Tepeli Pelikan, Bozkır Delicesi, Sibiry Kazı ve Boz Kirazkuşu türleri nesli dünya ölçeğinde tehlike altında olan kuş türleridir. Kış aylarında ördek türleri de dahil olmak üzere alanda kışlayan su kuşlarının sayısı ortalama 70.000-80.000 arasındadır.

Gediz Deltası kuşlar dışında; Çakal, Tilki, Yaban Domuzu, Yaban Kedisi, Saz Kedisi, Yaban Tavşanı, Kaya Sansarı, Gelincik, Porsuk gibi memeli hayvanlar ile 28 sürüngen, 5 kurbağa türü, tatlı ve tuzlu su balıkları, omurgasızlar ve 300 kadar bitki türü yaşamını devam ettirmektedir.

Deltada 2012 yılında 6440 m² lik yüzölçümüyle Dünya'nın en büyük yapay flamingo üreme adasının yapımı gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı itibarıyla adada 18.000 çift filamingo yuva yapmıştır.

Gediz Deltası'nda 2023 yılında yapılan Kış Ortası Su Kuşu Sayımlarında 59 farklı türe ait toplam 52.291 adet kuş sayılmıştır.

Gölcük Gölü Sulak Alanı:

İzmir'in doğusunda Ödemiş İlçesi, Gölcük Mahallesi sınırları içerisinde bulunan ve Bozdağlar üzerinde yer alan göl, deniz seviyesinden 1050 m. Yüksekliktedir.

Toplam Alanı 1217.58 ha olup Tampon Bölge 1122.76 ha, Sürdürülebilir Kullanım Bölgesi 94.82 ha'dır. Göl ekosistemi özellikleri taşımaktadır. Özellikle balık türleri açısından zengindir. Gölde derinlikler; mevsimlere ve konuma göre 0,5 m ile 8,5 m arasında değişmektedir. Gölcük yaylası, yaz aylarında çok sıcak olan ova yerleşimlerine göre daha yaşanabilir bir yer olarak öne çıkmaktadır. Gölcük'te turizm; tatil ve geziler için otel, pansiyon ve konutlarda konaklama biçiminde olmaktadır. Diğer faaliyetlere göre öne çıkan turizm aktiviteleri ilkbaharda başlar, sonbaharda bitimine kadar devam eder. Gölcük'te balıkçılık ve tarımsal faaliyetlerde yoğun olarak yapılmaktadır. Alandaki temel habitat göldür. Gölde tatlısu balığı çeşitliliği bulunmaktadır. Göl çevresinde bölgede doğal bitki örtüsünü Akdeniz iklim bölgesinde yetişen geniş, sert ve iğne yapraklı, herdemyeşil, kuraklığa dayanıklı ağaç ve çalılar oluşturur. Gölün içinde bulunduğu düzlük alan tarım ve turizm aktiviteleri amacıyla kullanılmaktadır. Endemik bitki türüne rastlanmamıştır. Gölde tespit edilen balık türleri; *Cyprinus carpio* (Sazan), *Leuciscus smyrnaeus* (Tatlısu kefalı), *Cobitis taenia* (Taşyiyen), *Silurus glanis* (Yayın) balığıdır. Bu türler için endemizm kriteri bulunmamaktadır. 30/12/2022 tarih ve 8322772 sayılı Olur ile "Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan" olarak tescil edilmiştir.

Küçük Menderes Deltası:

Ege Denizi kıyısında, İzmir İli Selçuk, Torbalı ve Menderes İlçeleri sınırları içerisinde, büyük çoğunluğu Selçuk İlçesi olmak üzere Selçuk ve Menderes İlçeleri kıyı kesiminde Küçük Menderes Nehrinin denize döküldüğü bölgededir.

Deltada; 92 kuş türü tespit edilmiştir. Göç sırasında önemli sayılarda küçük karabatak bölgede konaklamaktadır. Türkiye Kuşları için Kırmızı Liste'de A.1.2 (Soyu büyük ölçüde tükenme tehlike altında olan) 8 tür (Çit kuşu, çalikuşu, mahmuzlu kızkuşu, çoban aldatan, peçeli baykuş, gökçedelice, gökdoğan, çakır kuşu) alanda üremektedir. Küresel ölçekte nesli tehlikede olan fare kuyruklu yediuyur alanda yaşamaktadır. Benekli kaplumbağa, tosbağa ve ev yılanı özel doğa alanı kriterlerini sağlayan sürüngen türleridir. Endemik türlerden 'büyük esmer' alanda yaşayan koruma öncelikli bir kelebek türüdür. Ayrıca; IUCN Kriterlerine göre vahşi yaşamda soyu tükenme tehlikesi yüksek türlerden olan *Caretta caretta* K. Menderes Deltasında görülmektedir. Alan, iç su balıkları açısından da oldukça önemlidir.

Delta; 3 göl ve bir bataklıktan oluşan birbirine bağımlı ekosistemlerden oluşmaktadır. Deltadaki göllerden olan Gebekirse Gölü; barındırdığı yaban hayatı potansiyeli nedeni ile Bakanlığımız tarafından Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Ulusal Sulak Alan statüsündedir.

2023 yılında yapılan Kış Ortası Su Kuşu Sayımlarında 23 farklı türde toplam 1293 adet kuş sayılmıştır.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

İzmir ili sınırları içinde yaş, çap ve boy bakımından oldukça büyük, tarihi değeri olan 10 adet ağaç, Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından tabiat anıtı olarak korunmaktadır.

Çizelge 99 – İzmir İli Tabiat Anıtları Listesi
(Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Yöresel Adı	Alanı (m ²)	Tescil Tarihi	Yaşı	Mevki
Anadolu Kestanesi	2500	1994	615	Ödemiş-Gölcük Yaylası
Taşdede Pırnal Meşesi	1500	1994	250	Dikili-Taşdede mevki
Kunduracı Çınarı	1500	1994	980	Buca-Kaynaklar Köyü
Teos Menengici	1500	1994	50-55	Seferihisar-Teos mevki
Ovacık Yaylası Anadolu Kestanesi	2500	1995	515	Bayındır-Ovacık Köyü
Yarendede Çamı	2500	1995	165-170	Güzelbahçe-Yarendede
Dede Menengici	2000	2003	800	Menemen – Çaltı Köyü
Yemişçi Çınarı	2500	1995	370-380	Güzelbahçe-Yemişçi Çiftliği
Fıstık Çamı	2500	1995	120-125	Güzelbahçe-Yemişçi mvk.
Kadınlar Kuyusu, Koca Menengici	2500	1995	800	Foça-Bağarası Köyü

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İzmir ilinde Tarım ve Orman Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 3 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası bulunmaktadır. Bunlar, Homa Dalıyanı YHGS, Gebekirse YHGS ve Bayındır Ovacık YHGS' dir.

Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:

Selçuk ilçesi, Zeytinköy mevkiinde 31.12.1984 yılında 1000 ha' lık alanda Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Koruma Sahası olarak ilan edilmiştir. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesinde 13.09.2006 tarihli ve 2006/10966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 839,2 ha olarak Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiş olup, gölün alanı 56 ha'dır. Saha kuş türleri açısından önemli bir yerdir.

Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:

Bayındır ilçesi, Ovacık, Hisarlık, Kızıloba ve Sarıyurt köylerini kapsamaktadır.1982 yılında 8.062 ha olarak karacaların doğal yaşam alanı olduğu için ilan edilmiştir. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesinde 13.09.2006 tarihli ve 2006/10966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 5.785 ha alana sahip Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Alanın hızlı alan değerlendirmesi yapılmış akabinde Yönetim Planı yapılarak 2012 yılında onaylanarak hizmete girmiştir.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

İzmir İli sınırları içerisinde anıt ağaç olarak tescillenen Bayındır (6), Bergama (3) , Beydağ (1), Bornova (5), Buca (7) , Çeşme (156), Dikili (1), Foça (6), Karaburun (4), Karabağlar (2), Karşıyaka (2) , Kemalpaşa (43) ,Kınık (6) , Kiraz (1), Konak (213) , Menemen (18), Ödemiş (17), Selçuk (2), Tire (68), Torbalı (18), Urla (4) olmak üzere toplamda 583 adet.

6 ağaç topluluğu; Karabağlar(14) , Karşıyaka (236) , Konak (207), Ödemiş (203) , Selçuk (148) olmak üzere 808 adet bulunmaktadır.

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

2 adet özel Çevre Koruma Bölgesi mevcuttur. Foça öçkb (71.44 ha) Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB (946,56 ha)

Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi

Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi; İzmir ili, Foça ilçesinden oluşmaktadır. Foça, Ege Bölgesi'nde İzmir İline bağlı 28 ilçe merkezinden biridir. Batıda İzmir Körfezi, doğuda Menemen İlçesi, Kuzeyde Çandarlı Körfezi ile çevrili olan yerleşim alanı İzmir'e yaklaşık 70 km uzaklıktadır. Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi 227 km²'lik bir alanı kaplamaktadır. Foça'ya bağlı bir bucak ile 5 adet köy bulunmaktadır.

Foça Yarımadası küçük büyüklü koylarla kaplı bir sahile sahiptir. Bu koylar mavi ve yeşilin iç içe olduğu doğal bir güzellik sergilemektedir. Foça kıyılarını oluşturan ve üzerinde yerleşme bulunmayan yarımadalar (İngiliz ve Fener Burnu vb.) denize açılan doğal uzantılar olarak Foça silueti ve çevresel değerler açısından korunmuş alanlardır. İncir, Fener, Eşşek, Hayırsız, Orak adaları ve Siren Kayalıkları da bu koyları süslemektedir. Tarihi, kültürel zenginliğin mitolojideki yeri bakımından önemli olan arkeolojik doğa ve mimari değerlerin bir bütün olarak yer aldığı Foça, arkeolojik, doğal ve kentsel sit alanları bulunması nedeniyle bir çok kıyı yerleşim birimine göre daha az yapılaşma gösteren ve nispeten bozulmamış bir yerleşim merkezidir.

Bölgenin taşıdığı önemin büyük bölümü binlerce yıldır burada yaşayan ve hatta ilçeye adını veren foklardan kaynaklanmaktadır. Monachus monachus (Akdeniz keşiş foku) bugün dünya üzerinde yaklaşık 400 adet kalmış olup nesli tehlike altında olan türler arasına girmektedir. Türkiye kıyılarındaki sayısının ise 100'den az olduğu tahmin edilmektedir. Orak Adasının batı kıyısını oluşturan Siren Kayalıkları fokların üremek ve yavrulamak amacıyla kullandıkları mağaralar açısından hayati öneme sahiptir. Bölgedeki kıyılar zengin balık stokları ve deniz sığıkları yönleriyle de foklar için en uygun habitatlardan birisi olarak bilinmektedir.

Bölge tipik Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Kışlar ılık ve yağmurlu, yaz ayları kuru ve sıcaktır. Foça İlçesinin yaklaşık %50'si Kızılcım ormanları ile kaplıdır. Florayı ağırlıklı olarak maki oluşturmaktadır. Genel olarak ormanlarında domuz, kurt, çakal, tilki, sansar, keklik, üveyik, bildircin gibi türler yaşamaktadır. Gediz Deltası ise göçmen kuşların uğrak yeri olup balık türleri bakımından da zengindir. Burada yaban kazı kış ve sonbahar aylarında bolca görülmektedir.

Foça Yarımadası, Aliağa İlçesinden Gediz Nehrinin denize döküldüğü noktaya kadar, küçük büyüklü koylardan oluşan bir kıyı şeridinde sahip olduğundan su ürünleri yönünden şanslı bir

konuma sahiptir. Bu nedenle Foça tarihinde eskiden beri balıkçılık bir sektördür. Denizde avlanan çipura (*Sparus auratus*), levrek (*Dicentrarchus labrax*), mercan (*Pagellus mormyrus*), kefal (*Mugil sp.*), mezigit (*Merlangius merlangus*), barbun (*Mullus barbatus*), sardalya (*Sardina pilchardus*) vb balık türleri birçok ailenin geçim kaynağını temin etmektedir.

Foça İlçesi 1. derece deprem kuşağında yer almaktadır. İlçe volkanik bir yapıdan oluşan engebeli bir araziye sahipse de, Gediz Nehri'nin oluşturduğu alüvyon arazi deltadan dolayı geniş bir ovaya sahiptir.

Topografik açıdan, denize açılan bir çanak şeklinde yer alan Foça'da yerleşim, topografyanın en az eğimli olduğu alanda yer alır. Eğimin yoğunlaştığı bölgede sit alanları ile askeri alanların bulunması, yerleşimin kentsel silueti etkileyecek biçimde yükselmesini bir ölçüde engelleyebilmiştir. Kentin doğusunda yer alan alanların bir bölümü zeytinliklerden oluşmaktadır ve bu alanların büyük bir kısmı da I. ve II. Derece doğal sit alanı olarak belirlenmiş alanlardır. Foça merkezi kentsel sit alanıdır.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, İzmir ili, Karaburun Yarımadası, Ildır Körfezi denizel alanı ve adaları kapsamaktadır. Ildır bölgesi karasal alanı sınırları içinde herhangi bir yerleşim birimi bulunmamaktadır. Ancak alan çevresinde Çeşme merkez yerleşkesi ile Çeşme'ye bağlı Ildır Mahallesi ve birkaç adet tatil sitesi bulunmaktadır.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, özelliklerini günümüze taşıyabilmiş ender alanlardan biridir.

İklim bakımından “Yarı Nemli Akdeniz İklim Tipi”nin egemenliği altındaki Karaburun Yarımadası'nda bu iklimi karakterize eden; orman, maki ve garig/frigana formasyonu olmak üzere üç farklı vejetasyon formasyonu dağılışı göstermektedir. Karaburun Yarımadası kızılçam topluluklarının tahribi maki formasyonunu, bu formasyonun tahribi ise frigana formasyonunu meydana getirmiştir.

Karaburun Yarımadası'nda bitki örtüsünü genellikle makiler oluşturur. Orman vejetasyonunun hâkim ağaç türünü Kızılçam (*Pinus brutia*) (yaklaşık 27.000 ha kızılçam ormanı mevcuttur), maki formasyonunun her alanda rastlanabilecek olan ağaç türünü Kermez Meşesi (*Quercus coccifera*), garig formasyonunun hemen her alanda rastlanabilecek türlerini ise Abdest Bozan (*Sarcopoterium spinosum*) ve çeşitli Ladenler (*Cistus sp.*) meydana getirmektedir. Bölgesel bazı değişiklikler göstermekle birlikte bitki örtüsünü oluşturan türler çoğunlukla Delice, Kocayemiş, Sandal, Menengiç, Kermez Meşesi, Tesbih, Akça Ağaç, Sakız, Dağ Çileği, Harnup, Defne, Sabırlık, Kapari, Katırtırnağı, Güneş Çiçeği, Tosbağa Otu, Emzik Otu, Parşen, Üçgül, Tırtıl, Yabani Soğan, Dede Derneği, Çevrince, Misk Soğanı, Alçak Esmе gibi bitkilerdir. Buna karşılık en çok karşılaşılan frigana türleri ise Abdestbozan, çeşitli Ladenler, Ağaç Fundası, Pembe Çiçekli Funda'dır.

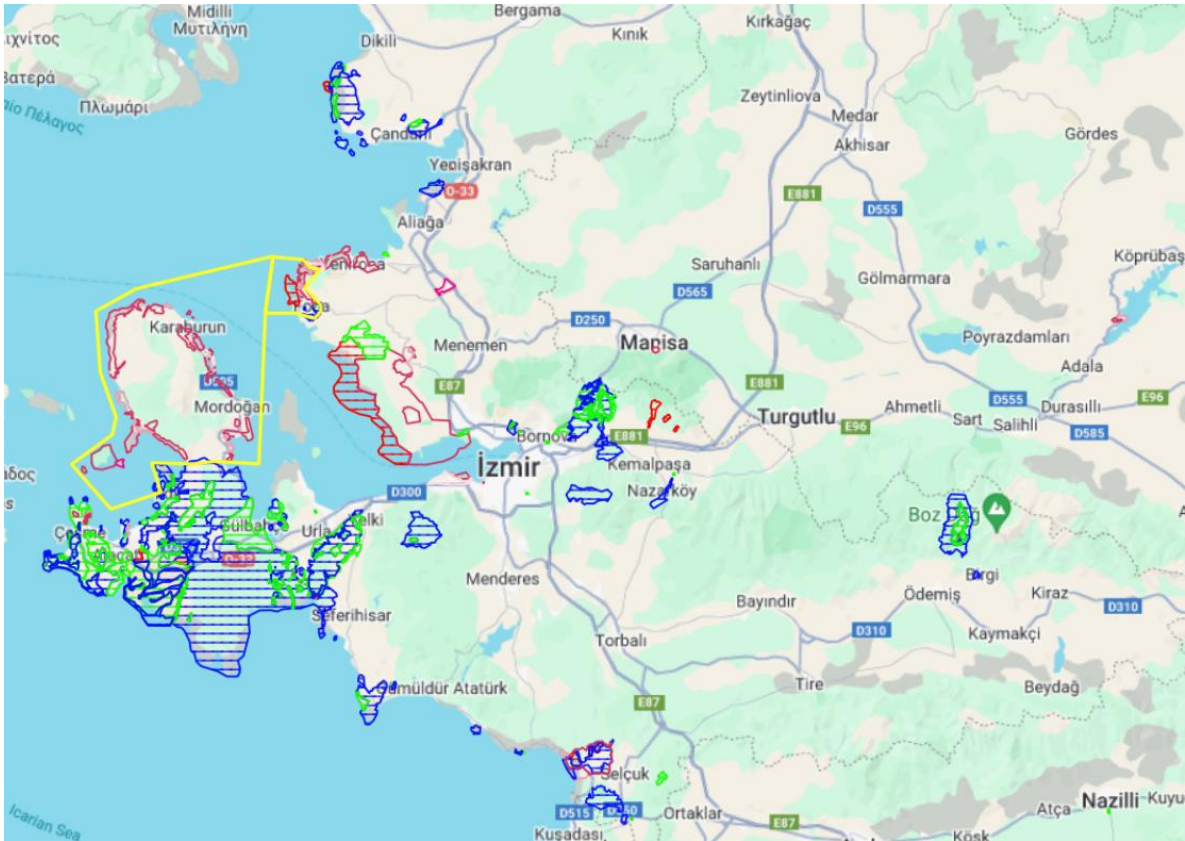
Alanda, 15 adet endemik, 4 adet nadir ve CITES kapsamında 5 adet bitki türü tespit edilmiştir. Yine bu türlere ve bu türlerin dışında olmasına karşın IUCN (International Union for Conservation of Nature; Uluslararası Doğayı Koruma Birliği) kategorisinde bulunan 21 adet bitki türü belirlenmiştir.

Yarımada florasında, 76 tür tıbbi, 38 tür arıcılık, 30 tür gıda, 39 tür ticari, 34 tür peyzaj ve 19 tür yem değerine sahip ve ekonomik değeri olan bitki türleri tespit edilmiştir. Karaburun Yarımadası'nda Bozdağ kütleli ve ormanlarla kaplı alanlar, yaban hayatı açısından zengin alanlardır.

Kıyı ve deniz alanı, nesli tükenmekte olan ve uluslararası düzeyde koruma altına alınan Akdeniz Foklarının (*Monachus monachus*) üreme ve yaşam alanı olan Karaburun, yine ulusal/uluslararası ölçekte koruma altında olan Ada Martısı, Yılan Kartalı, Küçük Kerkenez, Ada Doğanı gibi kuş türlerine de sahiptir. Su Samuru (*Lutra lutra*) ve Karakulak (*Caracal caracal*), Adi Tosbağa, Akdeniz Nalburlu Yarasası da Yarımada'da yaşayan nesli tehlike altındaki türlerdendir.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

İzmir İl sınırları içerisinde; 23356,11 hektarlık 1. Derece Doğal Sit Alanı, 2654,84 hektarlık 2. Derece Doğal Sit Alanı, 1929,97 hektarlık 3. Derece Doğal Sit Alanı, 354,56 hektarlık Belirsiz Doğal Sit Alanı, 3762,30 hektarlık Kesin Korunacak Hassas Alan, 77173,36 hektarlık Nitelikli Doğal Koruma Alanı, 30291,21 hektarlık Sürdürülebilir Doğal Sit Alanı olmak üzere toplam 139522,35 hektarlık doğal sit alanı bulunmaktadır. (Kaynak: www.tvksays.csb.gov.tr, 2024)

Harita 5 – İzmir İli Doğal Sit Alanları (<https://says.csb.gov.tr/citizen>, 2024)

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

Damarlı Bitkiler

Gösterge türler ve EUNIS habitat tiplerinde belirtilen önemli alanlar mutlaka korunmalıdır. Biyokaçakçılıkla mücadeleye önem verilmelidir. Bilhassa nokta endemikleri CR kategorisinde ki türler öncelikli olmak üzere yerli ve yabancı bu taksonlara yönelik toplama yapılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir.

Memeliler Alandaki farklı bileşenleri içeren habitatlar, alanda yaşayan hayvanlar tarafından beslenme, barınma ve üreme faaliyetleri için kullandıkları önemli alanlardır. Dolayısıyla memeli hayvanların alandaki varlığı bu faktörlere göre şekillenmektedir. Bu bağlamda hayvanların yaşam alanlarının daha sağlıklı olarak korunabilmesi için insan etkisinin alandaki baskısının en aza indirgenmesi, habitat parçalanmasına bağlı olarak habitat kaybının önüne geçilmesi gerekmektedir.

Kuşlar

Ekocoğrafik haritaların ve koruma alanlarının, alanlardaki göç dönemlerinin, göç eden türlerin ve duraklama noktalarının belirlenmesi, alanda üreyen türlerle üreme noktalarının belirlenmesi, alanlardaki aktif tehditlerin ve önerilerin belirlenmesiyle alanla ilgili geleceğe dönük projeksiyonların çıkarılması, bu alanların korunması ve geliştirilmesi gerekmektedir.

İç Su Balıkları

İzmir İli iç sularında bulunan balık türleri genel olarak hayvansal protein olarak değerlendirilmektedir. Balıkçılık faaliyetleriyle ekonomik değeri yüksek olan türlerin avcılığı yapılmaktadır. Yöre halkı tarafından ekonomik önemi yüksek veya düşük olan türlerde besin olarak avlanıp tüketilmektedir. İç su balıklarının yaşam alanlarının evsel ve endüstriyel atıklarla kirletilmemesi, ötrofikasyon oluşumunun engellenmesi gerekmektedir. İlimizdeki biyolojik çeşitlilik üzerinde; kirlilik, kuraklık, av baskısı, habitat kaybı, istilacı/yabancı tür etkileşimi, habitat değişimi, su kaynaklarının kullanımı, sınırlı yaşam alanı gibi genel tehditlerin olduğu tespit edilmiş olup, tüm kurum kuruluşların iş birliği yapılacak eylem planları ile biyolojik çeşitliliğin korunması sağlanmalıdır.

Kaynaklar

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
<https://ockb.csb.gov.tr/>

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

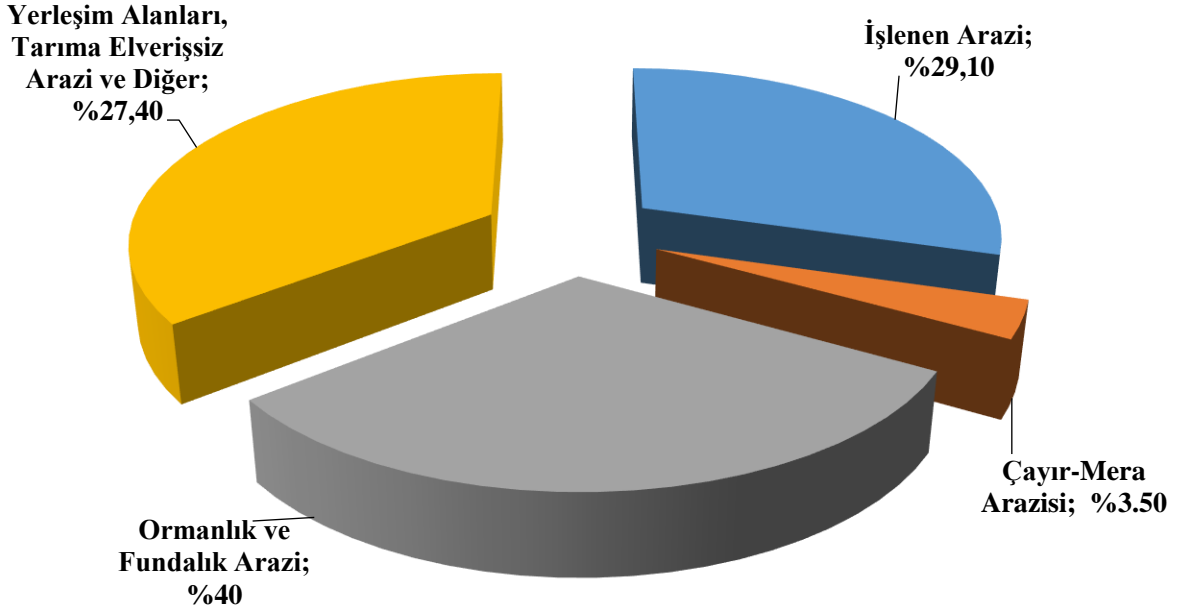
İzmir İlinin % 29,10'u işlenen arazi, % 3,5'i çayır-mera, % 40'ı ormanlık ve fundalık araziler, % 27,40'ı diğer araziler kaplamaktadır.

Çizelge 100 – İzmir İli Toprak Potansiyeli ve Kullanımı
(DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İzmir İli Toprak Potansiyeli ve Kullanımı		(ha)
Tarıma Elverişli Arazi		353 318
Sulanabilir Arazi		194 837
Etüd Edilen Arazi (DSİ)		213 484
Ekonomik Sulanabilir Arazi Varlığı		127 941
Ekonomik Sulanabilir Arazi Varlığına Göre	2023 Yılı Sonu İtibariyle Sulamaya Açılan Saha (DSİ) (Kısmi açılanlar dahil)	94 087
	Yatırım Programında Bulunan Saha	22 143
	Proje Aşamasındaki Saha	8 812
	Planlama Aşamasındaki Saha	2 899

Çizelge 101 – İzmir İli Arazi Kullanımı
(İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

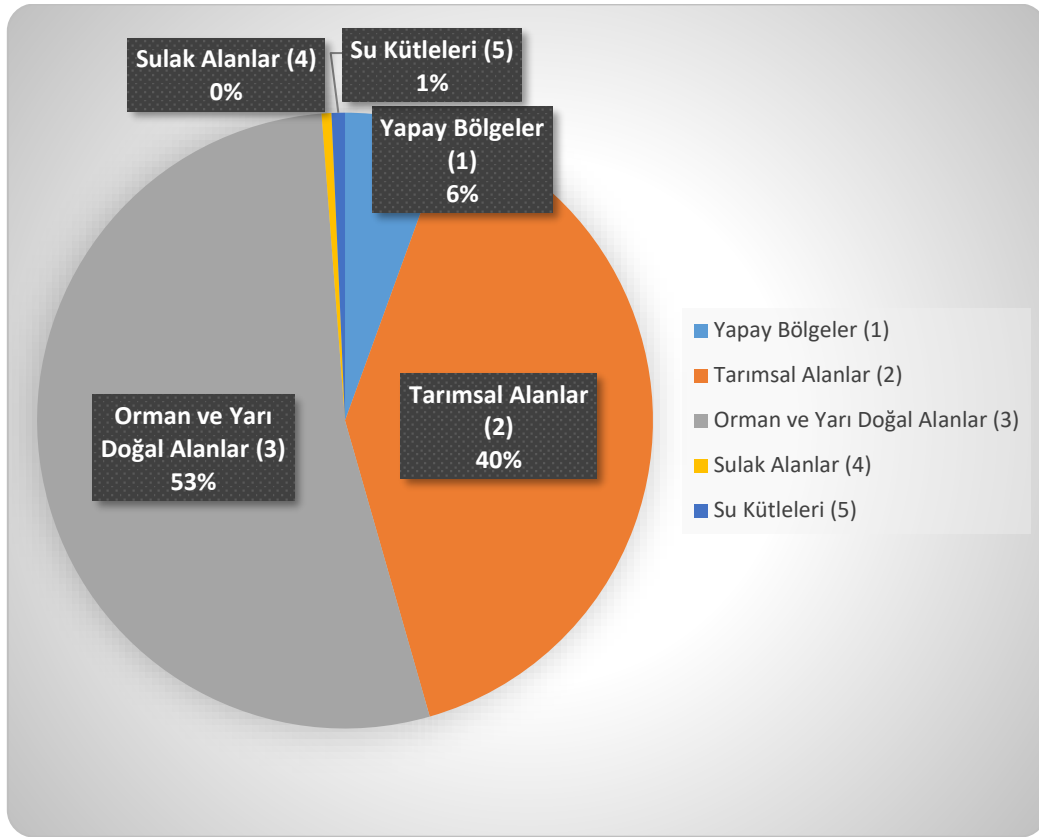
Toprak Varlığı ve Dağılımı	Alanı (Hektar)	Payı (%)
İşlenen Arazi	348.947	29,10
Çayır-Mera Arazisi	41.834	3,50
Ormanlık ve Fundalık Arazi	478.547	40,00
Yerleşim Alanları, Tarıma Elverişsiz Arazi ve Diğer	327.972	27,40
TOPLAM	1.197.300	100

Grafik 90 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Çizelge 102 – Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Corine 2018)	
	ha	%
1) Yapay Alanlar	66091,01	5,56
2) Tarımsal Alanlar	475894,62	40,01
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	633094,69	53,22
4) Sulak Alanlar	6149,23	0,52
5) Su Yapıları	8326,8	0,7
TOPLAM	1189556,4	100,1

Grafik 91 – Arazi kullanım alan yüzdeleri

(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre Düzeni Planı

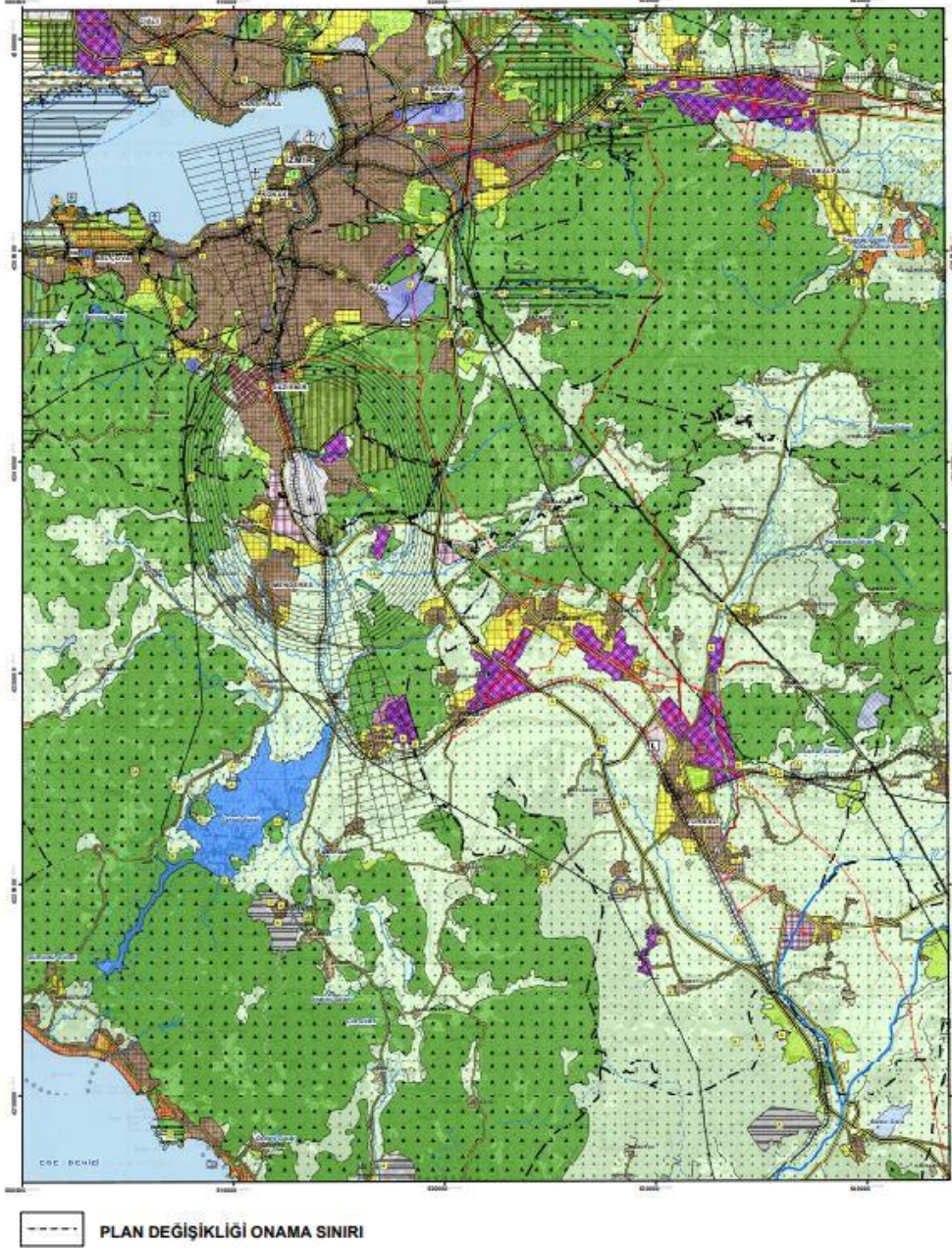
İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 23/06/2014 tarih ve 9948 sayılı Bakanlık Olur'u ile onaylanmıştır. Askı süreci içerisindeki itirazların değerlendirilmesi sonrasında yeniden düzenleme yapılan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (J-17, J-18, K-17, K-18, K-20, L- 16, L-17, L-18, L-19, L-20 paftaları ve plan hükümleri) 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca 16.11.2015 tarihinde onaylanmıştır.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında, 2023 yılının sonuna kadar birçok değişiklik yapılmıştır. 10.10.2018, 07.07.2020 ve 08.09.2023 tarihlerinde ise kapsamlı değişiklikler yapılarak 1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlığımızca onaylanmıştır.

İZMİR-MANİSA PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI

L18

Harita 6 - İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı
(www.mpgm.csb.gov.tr , 2024)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, (<https://mpgm.csb.gov.tr/>)

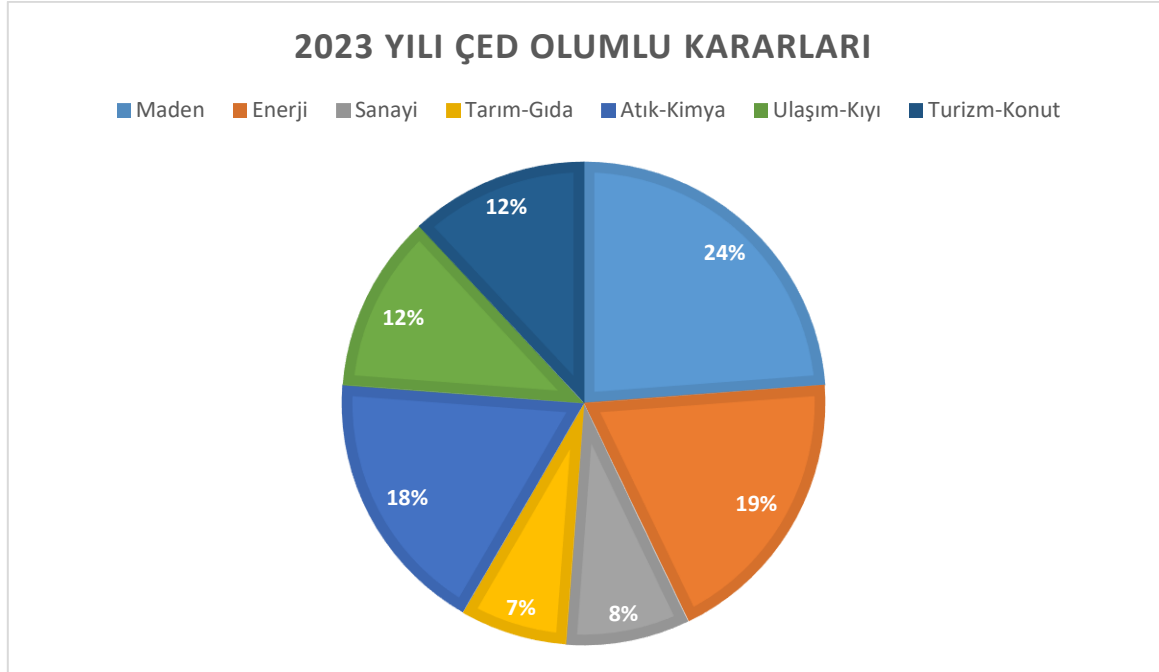
İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

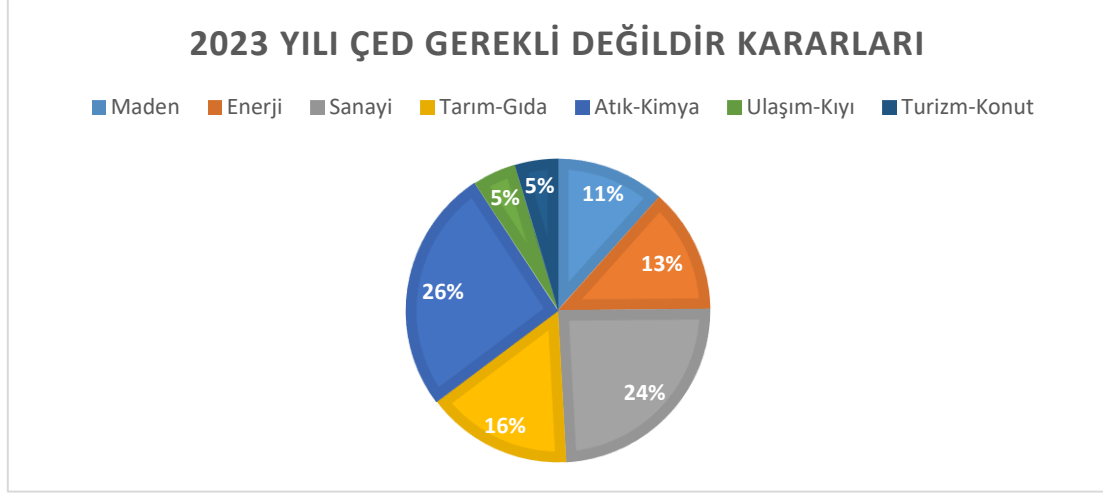
G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge 103 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı* (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	20	23	42	27	45	8	8	173
ÇED Gereklidir	3	0	0	0	0	0	0	3
ÇED Olumlu Kararı	4	13	3	1	3	2	2	28
ÇED Olumsuz Kararı	0	0	0	0	0	0	0	0
İade/İptal	11	3	0	5	1	0	0	20

Grafik 92 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 93–2023 yılında ÇED Gereklİ DeğİldİR Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 104 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, Nisan 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
215	808	4207	1437	1585	323	407	8982

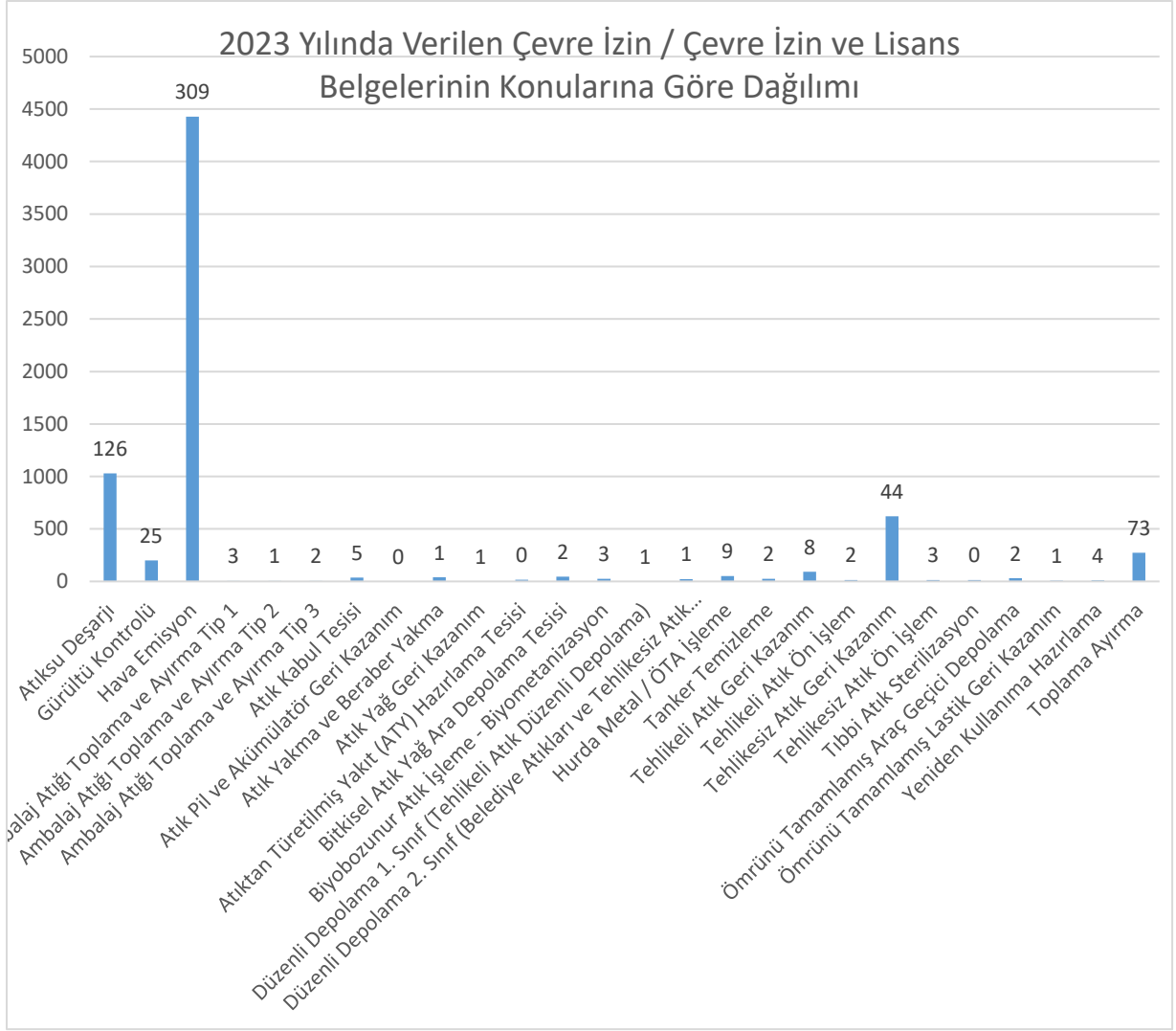
Çizelge 105 – 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, Nisan 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
54	12	4	11	4	6	2	93

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 106–2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	46	297	343
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	47	442	489
TOPLAM	93	739	832

Grafik 94 –2023 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2024)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

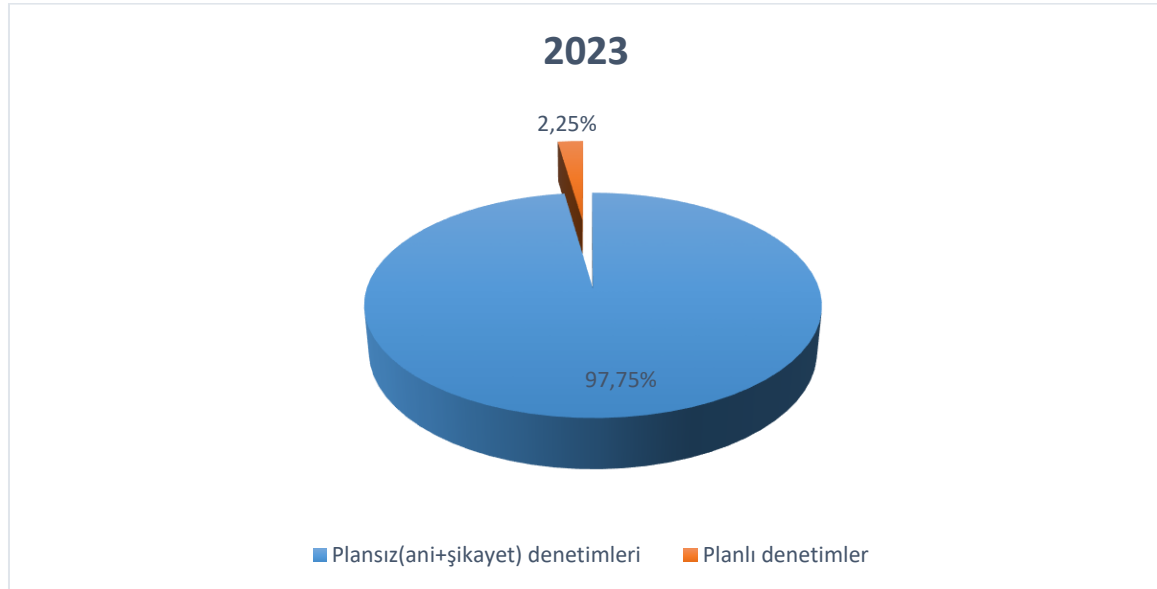
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalımsızın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 107 - 2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	86
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	3741
Genel toplam	3827

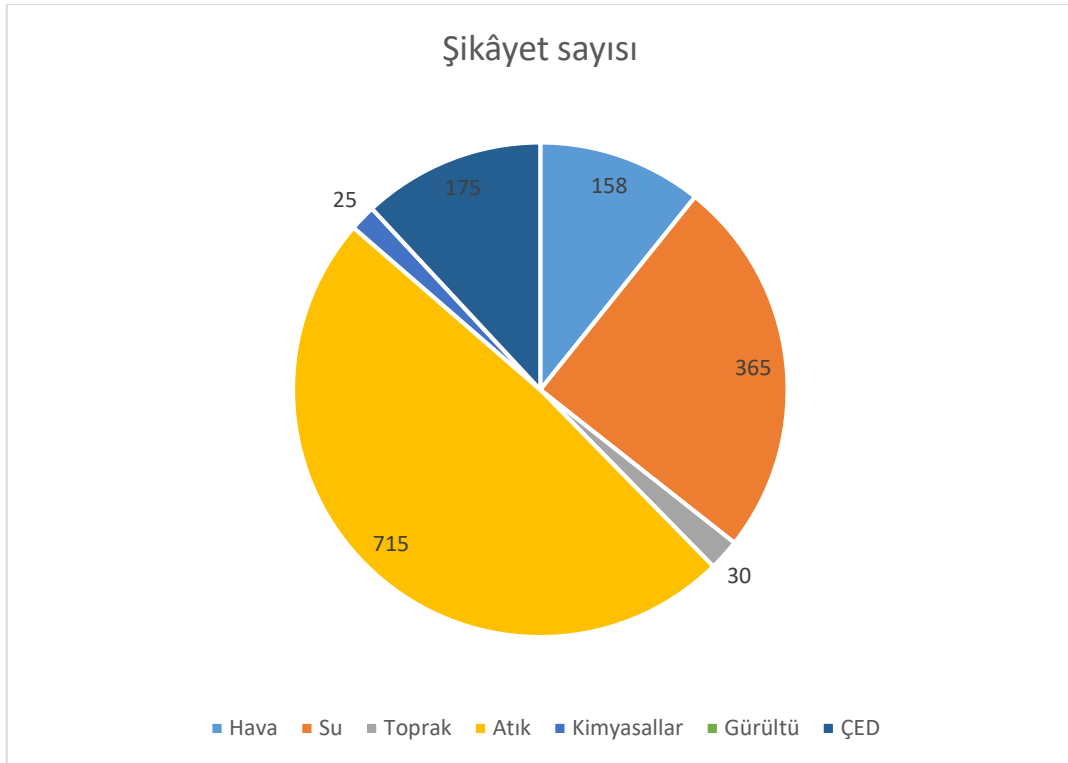

Grafik 95 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 108 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	158	365	30	715	25		175	1468
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	145	338	22	660	25		175	1365
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	94%	91%	80%	93%	100%		100%	93%

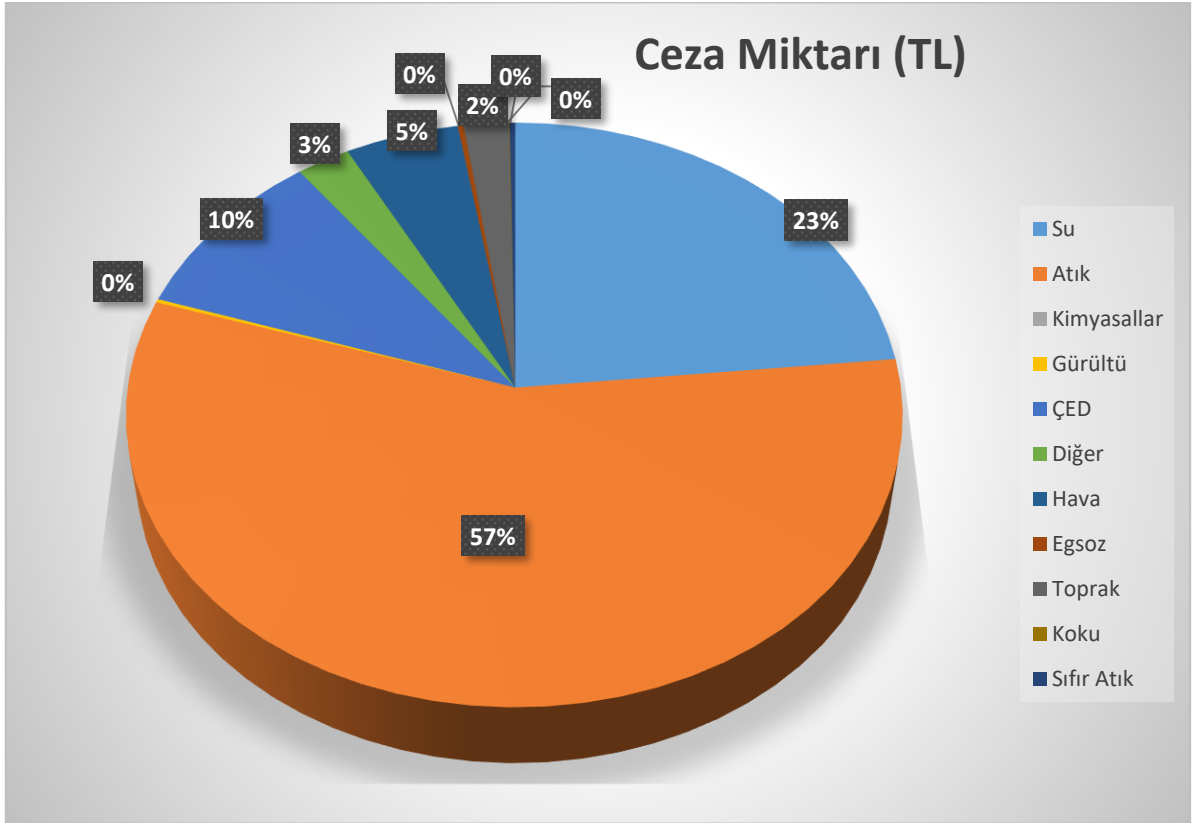

Grafik 96 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

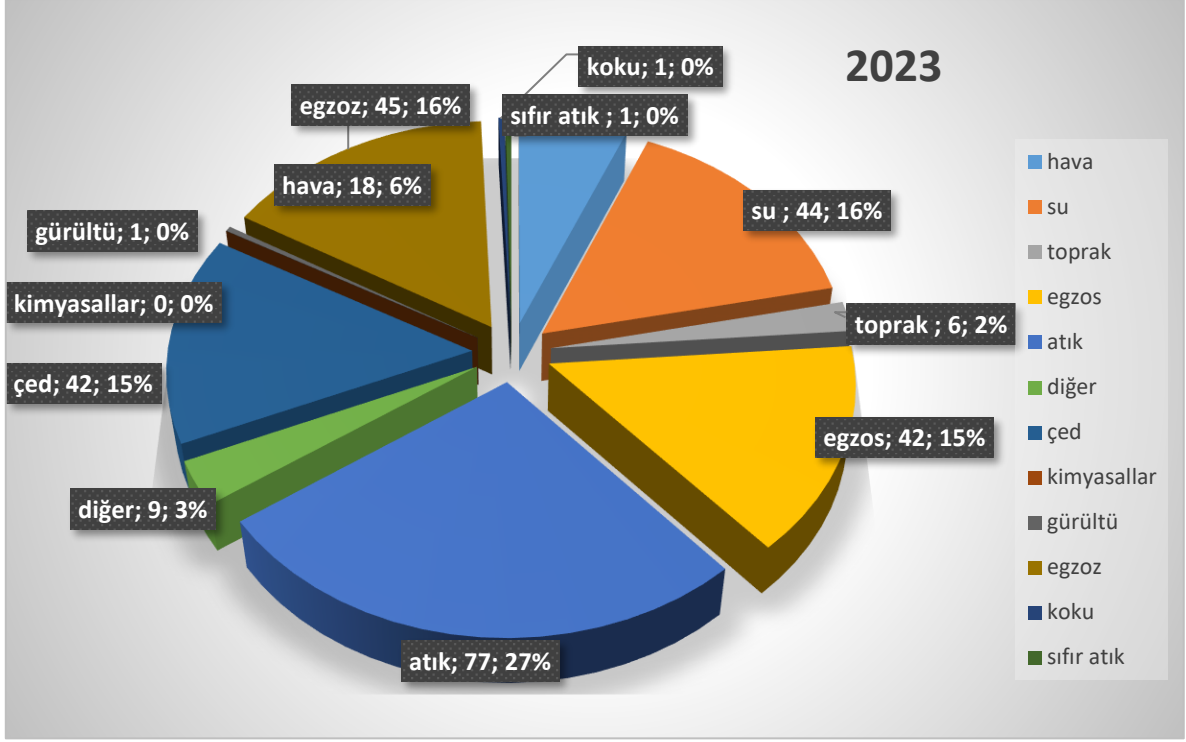
H.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 109 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	Egzoz	Koku	Sıfır Atık	TOPLAM	DURDURMA
Ceza Miktarı (TL)	3.966.533,00	17.925.474,00	1.568.599,00	43.225.147,00	-	146.576,00	7.422.471,25	1.872.016,00	199.395,00	24.379,00	198.251,60	76.548.781,85	
Uygulanan Ceza Sayısı	18	44	6	77	-	1	42	9	45	1	4	247	31

Grafik 97 –2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 98 - 2023 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İdari yaptırımlarda durdurma kararı verilen 2 adet atık ve 29 adet ÇED ile ilgili durdurma kararı alınmıştır.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

Müdürlüğümüz tarafından her takvim yılı başında yapılan planlama kapsamında; her yıl bir önceki yıla göre yapılan denetim sayısı arttırılarak ilimiz genelinde Müdürlüğümüz envanterinde bulunmayan hiçbir tesis kalmaması planlanmaktadır. Yapılan denetimlerin arttırılması, önleyici denetimler olarak değerlendirilmekte olup, her yıl denetim sayısı arttırılarak idari yaptırım kararlarının azaltılması hedeflenmektedir. Bununla beraber Müdürlüğümüze iletilen her şikâyet titizlikle ele alınmakta olup, en hızlı şekilde sonuçlandırılarak şikâyet sahiplerine gerekli bilgilendirme yapılmaktadır.

Kaynaklar

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

I. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların 5,6,7,8. sınıflarında eğitim gören öğrencilere yönelik “Küresel Isınma, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Enerji Verimliliği” konulu eğitim semineri için gerekli yazışmalar yapılmış olup Ege Orman Vakfı ile Protokol imzalanarak 2023 yılı eğitim programı hazırlanmıştır. Proje kapsamında Ege Orman Vakfı'na ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına ortaokullardan gelen taleplere göre eğitim semineri düzenlenmiş ve Eğitim seminerine katılım sağlayan tüm öğrencilere farkındalık sağlamak amacıyla doğa dostu eğitim seti (bez kumaş kalemlik içerisinde tohumlu kurşun kalem, kırmızı kurşun kalem, ahşap cetvel, kalemtırış, silgi) ve eğitim kitapçıklarının dağıtımını yapılarak toplam 3.000 öğrenciye ulaştırılmıştır.

5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlikleri kapsamında fotoğraf yarışması, çocuklara çevre bilinci başlatma hareketi kapsamında etkinlikler düzenlenmiştir. Sıfır atık projesi kapsamında Belgelendirme başvuruları değerlendirilmekte olup, denetimler düzenlenme ve eksiklik tespit edildiğinde eğitimler düzenlenmektedir.

Kaynaklar

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024